

"ይህ መጽሐፍ እግዚአብሔር በእያንዳንዳችን ውስጥ ሊያከናውነው እየሞከረ ስላለው ታላቅ የፈውስና የተሃድሶ ሂደት እጅግ ግልጽና አሳማኝ ማስረጃ ያቀርባል። መጽሐፉን ሲጨርስ እንግቢው ወደ እግዚአብሔር ልብ ይበልጥ እንዲቀርብ ሳይሳብ ሊቀር አይችልም።"

— ዶ/ር ብራይ ኮል (Brad Cole, M.D.)
የኒውሮሎጂ ረዳት ፕሮፌሰር

እንደህ ቀላል ሊሆን ይችላልን ?

እእምሮን ለመፈወስ
መጽሐፍ ቅዱሳዊ
አርአያ

በዶ/ር ቲሞቴ ኦር. ጄኒንግስ (M.D.)

ተርጓሚ፣ ቶማስ ዋንሳራ

እንደዚያ ቀላል

ሊሆን ይችላል?

አእምሮን ለመፈወስ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሞዴል

በዶ/ር ቲሞቴ ኦር. ጄኒንግስ (M.D.)

ቲሞቴ ኦር. ጄኒንግስ፣ (M.D.)
www.comeandreason.com

Lennox Publishing

© 2012 በሌኖክስ ተብሊሺንግ (Lennox Publishing) የቅጂ መብት የተጠበቀ ናቸው።
በሌኖክስ ተብሊሺንግ፣ ቻታኔጋ፣ ቴኔሲ 37424 ታትሟል።

ኤሌክትሮኒክ (e-version) በዶ/ር ቲሞቴ ኦር. ጁኒንግስ በ2010 ታትሟል።

© 2007 በReview and Herald Publishing Association የቅጂ መብት የተጠበቀ ናቸው።

ከ2007 እስከ 2010 ድረስ በAutumn House Publishing፣ የReview and Herald Publishing ክፍል፣ ሄገርስታውን፣ ሜሪላንድ 21741-1119 ታትሟል።

መብቶች ሁሉ በሕግ የተጠበቁ ናቸው። ከአሳታሚው ቀድሞ የጽሑፍ ፈቃድ ሳይገኝ፣ የዚህ መጽሐፍ ማንኛውም ክፍል በማንኛውም መልኩ ወይም ዘዴ—ኤሌክትሮኒክ፣ ሜካኒካዊ፣ ፎቶኮፒ፣ ቅጂ መቅዳት፣ ሰነድ ማድረግ ወይም ሌላ ማንኛውም ዘዴ—መባዛት፣ በማስቀመጫ ስርዓት ማከማቸት ወይም ማስተላለፍ አይፈቀድም፤ ከሆነም በሂሳብ ግምገማዎች ወይም ጽሑፎች ውስጥ የሚጠቀሱ አጭር ጥቅሶች ብቻ ይፈቀዳሉ።

ይህ መጽሐፍ ለትምህርት፣ ለንግድ፣ ለገንዘብ ማሰባሰቢያ ወይም ለሽያጭ ማስተዋወቂያ ዓላማ በብዛት ሊገዛ ይችላል። ለተጨማሪ መረጃ requests@comeandreason.com ይጻፉ።

ደራሲው በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የተጠቀሱት ሁሉም እውነታዎችና ጥቅሶች ትክክለኛነት ላይ ሙሉ ኃላፊነት ይወስዳል።

ከሌላ መልክ ካልተገለጸ በስተቀር፣ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ከNew International Version (NIV) የተወሰዱ ናቸው። © 1973፣ 1978፣ 1984 በInternational Bible Society። በZondervan Bible Publishers ፈቃድ ተጠቅመዋል።

NEB ተብለው የተጠቀሱ ጥቅሶች ከThe New English Bible የተወሰዱ ናቸው። © 1961፣ 1970 በOxford University Press እና Cambridge University Press። በፈቃድ እንደገና ታትመዋል።

NRSV ተብለው የተጠቀሱ ጥቅሶች ከNew Revised Standard Version of the Bible የተወሰዱ ናቸው። © 1989 በDivision of Christian Education of the National Council of the Churches of Christ in the U.S.A. በፈቃድ ተጠቅመዋል።

Tanakh ተብለው የተጠቀሱ ጥቅሶች ከTanakh: A New Translation of the Holy Scriptures According to the Traditional Hebrew Texts የተወሰዱ ናቸው። © 1985 በThe Jewish Publication Society of America, Philadelphia።

የመጽሐፉ አዘጋጅ

ዋና አርታኢ፡ ጄራልድ ዊለር (Gerald Wheeler)

የቅጂ አርታኢ፡ ጄምስ ካቪል (James Cavigl)

በአሜሪካ ተታትሟል (PRINTED IN U.S.A.)

11 10 09 08 07

5 4 3 2 1

የLibrary of Congress ምዝገባ መረጃ

ቲሞቴ ኦር. ጁኒንግስ (1961–)

እንዲህ ቀላል ሊሆን ይችላል? አእምሮን ለመፈወስ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አቀራረብ
በቲሞቴ ኦር. ጁኒንግስ
ትርጉም ፡ ቶማስ ዋንሳራ

ISBN- 978-0-9858502-0-3

1. የአእምሮ ጤና — ሃይማኖታዊ ገጽታዎች — ክርስትና 2. መንፈሳዊ ፈውስ 3. መንፈሳዊ ጦርነት

BT732.4.J46 2008
234'.131--dc22

2006035266

ለእርሷ

ምስጋና

ይህን መጽሐፍ ለእናንተ ማቅረብ የሚቻለው የባለቤቴ ክሪስቲ ትዕግሥት፣ መረዳት እና ፍቅራዊ ድጋፍ ባይኖር ነበር። ክሪስቲ፣ የእግዚአብሔርን ጸጋ፣ ቸርነት እና ፍቅር ደጋግመሽ አሳይተሽኛል። በእነዚህ አማካይነት እርሱ ነፍሴን ነክቶታል። አመሰግንሻለሁ! አወድሻለሁ!

እንዲሁም በጽሑፍ ሂደቱ ውስጥ ያበረታቱኝን፣ ያበረከቱኝን እና የደገፉኝን እናቴንና ብዙ ጓደኞቼን ማመስገን እፈልጋለሁ።

ከሁሉ በላይ ይህን መጽሐፍ ለማዘጋጀት እድሉን በጸጋው የሰጠኝን እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ።

* * * * *

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የተገለጹት ሁሉም የታካሚዎች ታሪኮች እውነተኛ ናቸው። የግላዊነታቸውን ምስጢር ለመጠበቅ ሁሉንም ሰዎችና ማንነታቸውን የሚገልጹ መረጃዎች ቀይሬአለሁ። እንዲሁም የተወሰኑ ጉዳዮች የቀረቡት የበርካታ ግለሰቦችን መረጃ በማጣመር ሲሆን፣ ይህም የግላዊነት ጥበቃን የበለጠ ለማረጋገጥ ነው።

እንዲህ ቀላል ሊሆን ይችላል? (Could It Be This Simple?) ተጨማር ቅጂዎችን ለማዘዝ
በዶ/ር ቲሞቲ ኦር. ጄኔሪክስ

እባክዎ www.comeandreason.com, ን ይጽብኝዎይም amazon.com ይፈልጉ

ማውጫ

መቅደም

1. የእምነት ኃይል
2. የእእምሮ ከፍተኛ ደረጃ
3. በውስጣችን ያለው አጥፊ ኃይል
4. የተዛባው ሚዛን
5. የነፃነት ሕግ
6. የጥላ ሰዎች
7. የፍቅር ሕግ
8. የፍቅር ሐሰተኛ ተተኪዎች
9. እምነት — እውነት ወይስ ተረት?
10. ሥርዓትን መመለስ
11. መንፈሳዊ ጦርነት
12. ይቅርታ
13. የጦርነት ስለባዎች
14. የሞት መንገድ
15. ከጥላዎች መውጣት
16. የታደሰው አእምሮ

መቅድም

ሕይወቷ ለማንም ሆነ ለምንም ነገር ዋጋ የሌለው እንደሆነ ታስብ ነበር። ሕይወቷ የእኔን ሕይወት እንዴት ልትነካ እንደነበረ ግን አላወቀችም። ታካሚዬ በ13 ዓመታት የቆየ ጉዞ ልትጀምረኝ እንደነበረ፣ እናም ይህን መጽሐፍ ለመጻፍ እንዳደረስኝ ምንም ግንዛቤ አልነበራትም።

እሷን ለመጀመሪያ ጊዜ ያገኘኋት በሥነ አእምሮ ሕክምና የሬዚደንሲ ሥልጠናዬ ሁለተኛ ዓመት ላይ ነበር። ቀዝቃዛ ቀን ነበር። ሰማዬ ግራጫማና ዝናባማ ነበር፤ እኔ ግን በጥሪ ላይ ያለሁበት ቀን ጸጥ ያለ እንዲሆን ተስፋ አድርጌ ነበር። ተስፋ ማድረግ ስህተት አልነበረም። አሾካዶ ዲፕ አዘጋጅቼ እንደጨረሰሁ ሲሆን፣ ከሰዓት በኋላ እግር ኳስ እየተመለከትሁ ቺፕስ ለመመገብ እጠባበቅ ነበር። ነገር ግን የፔጀሬ ድምፅ ሬዚደንት መሆኔን አስታወሰኝ፤ እግር ኳስም መጠበቅ እንዳለበት አሳወቀኝ። ቴሌቪዥኑን እንደበራ እና ቺፕሶቹን በጠረጴዛው ላይ ትቼ፣ በጆርጂያ ግዛት ኦገስታ ከተማ በፎርት ጎርደን የሚገኘው ወደ አይዘንሃወር የጦር ሕክምና ማዕከል (EAMC) ለመጀመሪያው የግል “የሥነ አእምሮ ድንገተኛ ሁኔታ” በፍጥነት ሄድሁ።

መጀመሪያ ጊዜ ሳያት በጣም ተራ ሰው ትመስል ነበር። ታሪኳ በእኔ ላይ እንዲህ ያለ ተጽዕኖ እንደሚያሳድር እንዴት ላውቅ እችል ነበር? በጣም የተከዘኝ፣ ብቸኛ፣ የሚያሳዝን ሰው ትመስል ነበር፤ ፊቷም በጭንቀት የደከመ መልክ ነበረው። 47 ዓመት ብቻ ቢሆናትም፣ ቆዳዋ እንደ ቆዳ ቀለም የጠነከረ፣ የተሸበሸበ እና ያረጀ ይመስል ነበር። ጸጉሯ ተፈጥሯዊ ያልሆነ ብርቱካናማ ቀለም ነበረው። ሜካፕ ከመጠቀም ይልቅ፣ ጉንጮቿ በእንባ ዲካ ተሸፍነው ነበር። በሥነ አእምሮ ሆስፒታል የሚለበሰውን ሰማያዊ ዩኒፎርም ለብሳ ነበር፤ ከዚያም በተጨማሪ ሐዘን፣ ተስፋ መቁረጥ እና ግራ መጋባት የተሞላበት ገጽታ ነበራት።

ተጨማሪ ራስን የማጥፋት ሙከራ እንዳታደርግ ለመከላከል፣ አንድ የሥነ አእምሮ ክፍል ተቆጣጣሪ በክፍሉ ውስጥ ተመድቦ 24 ሰዓት እንዲከታተላት ተደርጓል። ዓይኖቿ ምንም ነገር ላይ ያተኮሩ ባይመስሉም፣ በውስጧ የእርዳታ ጩኸት የሚያሰማ አንድ ነገር እንዳለ ተሰማኝ። የቅርብ ጊዜዋ ራስን የማጥፋት ሙከራ ሳይሳካ ከቀረ በኋላ፣ ተስፋዋን ያጣች ይመስል ነበር፤ ለነገሮችም ግድየለሽነትና ተስፋ መቁረጥ ተሸንፋ ነበር። ታካሚዬ በግልጽ ሁኔታ በድብርት ውስጥ ነበረች፣ በአካልም በአእምሮም ትስቃይ ነበር። እና አሁን ደግሞ ኃላፊነቷ የእኔ ሆና ነበር።

ስለ እርሷ የበለጠ በተማርሁ መጠን፣ አሳዛኝና አስቸጋሪ የሆነ የሕይወት ታሪክ አገኘሁ—እስከዚያን ጊዜ ድረስ መፍትሔ ለማግኘት የምትታገልበትን የተወሰኑ ክስተቶች ውጤት። በሰኮትላንድ ውስጥ በጥብቅ ክርስቲያናዊ ቤተሰብ እንዳደገች ነገረችኝ። ወላጆቿ የአካባቢያቸውን ቄስ በምድር ላይ እንደ እግዚአብሔር ወኪል እንድታከብረው አስተምረዋት ነበር።

ነገር ግን፣ እርሷ እንዳብራራችው፣ ያ ሰው ከ6 እስከ 10 ዓመት እድሜዋ ድረስ በጸታዊ በደል ያደርሰባት ነበር፤ ከዚያም በኋላ ኃጢአተኛ መሆኗን እና በሲኦል ሥቃይ እንዳትቃጠል ንሰሐ መግባት እንዳለባት ይነግራት ነበር።

ዚያም ሕይወቷን አንዱ ከተሳነ ግንኙነት በኋላ ሌላው የሚከተልበት ውዥንብር የበዛበት ታሪክ እንደነበረ ገለጸች። ስሜቷን ለመቆጣጠር ረጅም ጊዜ ችግር ነበራት፤ የበደሉ ቅዠቶችና ያልተጠሩ ትዝታዎች ያሳድዷት ነበር፤ እንዲሁም በፍርሃት፣ ቁጣ እና ንዴት ትሠቃይ ነበር—በተለይም ሰውን እንድትታመን ሲጠየቅ።

ከዚህ የበለጠ የሚያስጨንቅ ጉዳይ ግን በእግዚአብሔር ላይ የነበራት ቀጣይ ፍርሃት ነበር፤ እንዲሁም በጥያቄዎች ትከብብ ነበር፡- “ይህን በእኔ ላይ ያደረገው እግዚአብሔር ነውን? እንድበደል ፈቃዱ ነበርን? ይጠላኛልን? እግዚአብሔር ፍቅር ከሆነ፣ ልጆች እንዲበደሉ ለምን ይፈቅዳል? ወይስ በእርግጥ አለን?” እስከዚያ ጊዜ ድረስ በነፍሷ ውስጥ የሚናወጠውን ማዕበል የሚያረጋጋ መልስ ማግኘት አልቻለችም ነበር።

ከልብ ስቃይዋ ለማምለጥ ያደረገቻቸውን የተለያዩ ያልተሳኩ ሙከራዎች አስታወሰች። አደንዛዥ ዕጾች፣ አልኮል እና የጾታ ግንኙነቶች ባዶነትን ብቻ ተወላት። ሕመሙ ሊታገስ የማይችል በሆነ ጊዜ ራሷን ለማጥፋት ሞክራ ነበር። እኔ ገና በሬዚደንሲ ሥልጠና ላይ ስለነበርሁ፣ ደንቦቹ የታካሚዎቹን ጉዳዮች በየሳምንቱ ለአንድ ከፍተኛ የሥነ አእምሮ ሐኪም ለቁጥጥር እንዳቀርብ ይጠይቁ ነበር። ጉዳይዋ በቁጥጥር ውይይት ላይ ሲቀርብ፣ አስተማሪዎቹ የተነሱት ጉዳዮች ከሥነ አእምሮ ሕክምና ወሰን ውጭ እንደሆኑ አመኑ፤ ስለዚህም እነዚህን ጉዳዮች እንዲያስተናግድ ወደ አንድ ቄስ እንድትመራ መከሩ። ይህን አማራጭ ከእርሷ ጋር ከተወያየሁ በኋላ ቄሱን ለማግኘት ተሰማማች፤ ነገር ግን ከልጅነቷ የእምነት ተቋም የሆነ ሰው እንዳይሆን ጠየቀች።

በEAMC ዋና የቄሶች ኃላፊ ጋር ብዙ ጊዜ ከተገናኘች በኋላ፣ ሰብስባዎቹ እንዴት እንደሚሄዱ ጠየቅኳት። “በጣም እንግዳ ነው” አለች። “መጽሐፍ ቅዱሴን እንዳላነብ ነገረኝ። እንዳልጸልይም ነገረኝ። በምትኩ በሕይወቴ የደረሱብኝን መጥፎና አሳዛኝ ነገሮች ሁሉ ዝርዝር እንድጽፍ ነገረኝ። ከዚያም በመስኮቱ በኩል የብርሃን ጨረር እንደሚገባና ያንን ዝርዝር እንደሚያቃጥለው እንድገምት ይፈልጋል። ከዚያም ወረቀቱን እንድቀድድ እና ችግሮቹ እንደሚያበቁ ነገረኝ።” በእርግጥ ይህ ልምምድ ችግሮቿን አላስወገደም፤ በነፍሷ ያለውን ማዕበል ለማረጋጋትም ሆነ ስለ እግዚአብሔርና በሕይወቷ ውስጥ ስላለው ሚና ለነበሯት ጥያቄዎች መልስ ለማግኘት እንድ እርምጃ እንኳ አላቀረባትም።

እዚያ ተቀምጬ ሰሰማት እጅግ ኃይል የለሽ ተሰማኝ። ልረዳት፣ ጥያቄዎቿን ለመልስ፣ ሕመሟን ላስወግድላት እፈልግ ነበር። ነገር ግን መልሶቹ አልነበሩኝም። ማድረግ የምችለው መስማት ብቻ ነበር፤ ለማቅረብ የሚገባ የተጨባጭ ነገር አልነበረኝም—ይህም አስቆጣኝ። በዚያ ቅጽበት እውነተኛ ፈውስ የሚያመጡ እውነተኛ መልሶችን ለማግኘት ቆረጥሁ፣ ሰዎችን ከሕመማቸው ለመፈወስ የሚረዳ ነገር ማቅረብ እንድችል። ይህ መጽሐፍ የዚያ ፍለጋ ውጤት ነው።

ታካሚዬ ሕይወቷ ዋጋ የሌለው መሆኔን ታሰብ ነበር። ለማንም ሰው እንደማትጠቅም፣ ማንም እንደማይጨነቅላት ደምድማ ነበር። ግን ተሳስታ ነበር። ሕይወቷ ትርጉም ነበረው። ለእኔ ትርጉም ነበረው። እርሷን ማወቁ ትልቅ ክብር ነው። እና ምናልባት፣ ምናልባት ይህን መጽሐፍ የሚያነቡ ብዙ ሰዎች ወደ እርሷ ተመልሰው በእውነት ሕይወቷ ምን ያህል ትርጉም እንደነበረው ይገነዘባሉ።

የእምነት ኃይል

ሰለ ሥነ እእምሮ መጻሕፍት ብዙ በማንበብ ትርጉም ያላቸውን መልሶች ለማግኘት በተደረገው ትግል የተፈጠረውን ውጥረት በብዙ ገጾች ልገልጽልዎ እችላለሁ። የሥነ እእምሮ ሕክምና “አባት” ተብሎ የሚጠራውን ፍሮይድን ወይም ዩንግን፣ ሱሊቫንን፣ አድላርን፣ ከርንበርግን፣ ኮህትን፣ ቤክን እና ከእነርሱ በኋላ የመጡትን ብዙ ሌሎች ባለሙያዎች ንድፈ ሐሳቦች ልገልጽልዎ እችላለሁ። ነገር ግን እያንዳንዱን ንድፈ ሐሳብ ሳነብ አንድ ነገር እንደሰጠላ ተሰማኝ፤ አንድ ነገር አይጣጣምም ነበር። ሁሉንም ለመረዳት ሰሞክር እነዚህ ባለሙያዎች እያንዳንዳቸው ከአንድ ትልቅ እንቅስቃሴ አንድ ቁራጭ፣ ከአንድ ታላቅ ሙሉ ነገር አንድ ክፍል እየገለጹ እንደሆነ ተገነዘብ

ነገር ግን ያሉትን ሁሉ አንድ ላይ ብታስቀምጡም እንኳ፣ ሙሉ በሙሉ አይጣጣምም ነበር። ብዙዎቹ ንድፈ ሐሳቦች እርስ በርሳቸው የሚጋጩ አቋሞችን ስለያዙ፣ አንድ ትልቅ የአጠቃላይ ንድፍ መኖሩን ያደበዘዙ ነበር፤ ይህም ሰለ እእምሮ የተቀናጀ ግንዛቤ ማግኘትን አስቸጋሪ አድርጎታል። ስለዚህ እእምሮን የሚያብራራ አንድ አንድነት ያለው ሞዴል ያስፈልግ ነበር—ተራ ሰዎችም ሊረዱት የሚችሉት። በመግቢያው ውስጥ የገለጽኳትን ታካሚ የመሰለች ሰው ለመርዳት ከፈለግሁ፣ መልሶቹ ቀላል፣ ምክንያታዊ እና ግልጽ መሆን እንዳለባቸው አውቅ ነበር። ስለዚህ ከመሠረታዊ ነገሮች ጀምሮ በዚያ ላይ መገንባት ጀመርሁ።

ሶፍትዌር እና ሃርድዌር

እእምሮ በእጅጉ ውስብስብ የሆነ ባዮ-ኤሌክትሪክ ሱፐር ኮምፒውተር ነው። እና ልክ እንደ ሱቅ የምንገዛቸው ኮምፒውተሮች፣ እእምሮም ሃርድዌር እና ሶፍትዌር አሉት። “ሃርድዌር” የሚለው ቃል አንድ ኮምፒውተር የሚገነባባቸውን ትክክለኛ አካላዊ ክፍሎች ያመለክታል (ለምሳሌ፡- ሃርድ ድራይቭ፣ ቪዲዮ ካርድ፣ ኔትወርክ ካርድ ወዘተ)። የእኛን የእእምሮ ኮምፒውተር የሚፈጥረው ሃርድዌር ደግሞ እእምሮ ራሱ ነው፣ ከቢሊዮኖች ኒውሮኖች (የነርቭ ሕዋሳት) ጋር።

ነገር ግን ሃርድዌር ብቻውን ኮምፒውተርን እንዲሠራ ለማድረግ በቂ አይደለም። በተጨማሪም ሶፍትዌር—

ወይም ፕሮግራሚንግ—ያስፈልገዋል። አንድ ኮምፒውተር “ኦፕሬቲንግ ሲስተም” ሊኖረው ይገባል፤ ይህም

አሠራሩን የሚመራ የሕጎችና መመሪያዎች መዋቅር ነው። ማይክሮሶፍት ዊንዶውስ የእንዲህ ዓይነት

ኦፕሬቲንግ ሲስተም ምሳሌ ነው። እእምሮ ግን ከተፈጥሮ ጋር የመጣ ሃርድዌር ወይም የተቀየሰ የነርቭ መዋቅር

አለው፤ ይህም በዘረመል ፕሮግራሚንግ አማካይነት አንድ ኦፕሬቲንግ ሲስተም ለመቀበል ዝግጁ

የሚያደርጉት ባህሪያት አሉት።

ይህ ኦፕሬቲንግ ሲስተም በልጅነት ዘመን ውስጥ ይጨናል (ወይም በውስጣችን ይተከላል)፤ ከዚያም በሕይወት ዘመናችን ሁሉ በቀጣይነት ለውጦችን ያጋጥመዋል። የምንናገረው ቋንቋ፣ የምናመልከው አምላክ፣ እምነቶቻችን፣ እሴቶቻችን፣ ሥነ ምግባራችን፣ የምንጫወትበት መንገድ እና ከሌሎች ጋር የምንገናኝበት ሁኔታ —እነዚህ ሁሉ የዚህ ውስብስብ ኦፕሬቲንግ ሲስተም ክፍሎች ናቸው።

ነገር ግን ሃርድዌርና ሶፍትዌር ብቻቸውን ኮምፒዩተር እንዲሠራ በቂ አይደሉም። ተጨማሪ የኃይል ምንጭም ሊኖረው ይገባል። የኃይል ምንጩ ጤናማ ካልሆነ፣ በኮምፒዩተሩ አሠራር ውስጥ ችግሮችና አጭር የኤሌክትሪክ ግንኙነቶች (short circuits) ሊፈጠሩ ይችላሉ። ለአእምሯችን የኃይል ምንጩ ደም ነው፤ እርሱም ንጥረ ምግቦችን ያመጣልና ቆሻሻ ውጤቶችን ያስወግዳል። ቋሚና አስተማማኝ የደም ዝውውርን የሚያውክ ነገር ካለ፣ ወይም ደሙ ራሱ ጤናማ ካልሆነ፣ የአእምሮ ተግባር ይጎዳል። ይህን መርህ መረዳት ጤናማ የአኗኗር ዘይቤ ያለውን ጥቅም እንድንገነዘብ ይረዳናል።

ሁላችንም ከሱቅ የምንገዛቸው ኮምፒዩተሮች በሃርድዌር፣ በሶፍትዌር ወይም በሁለቱም ላይ ችግር ሊኖራቸው እንደሚችል እናውቃለን። በሥነ አእምሮ ሕክምና ዘርፍ በብዙ ክርክር የሚያስነሳው ጥያቄ ደግሞ የአእምሮ ሕመም ከሃርድዌር ችግሮች (የዘረመል ወይም የአእምሮ መዋቅራዊ ችግሮች) የሚመነጭ ነው። ወይስ ከሶፍትዌር ችግሮች (በኦፕሬቲንግ ሲስተሙ፣ ማለትም በምን እንደምናሰብ ወይም እንዴት እንደምናሰብ ውስጥ ያሉ ችግሮች) የሚመጣ ነው? ወይስ ከሁለቱም?

ይህንን አለመረጋገጥ የሚያወሳሰበው ሌላ ነገር ደግሞ ሙሉው የሃይማኖትና የመንፈሳዊነት መስክ ነው። መንፈሳዊ እምነቶች በአእምሮ አሠራር ውስጥ ምን ሚና ይጫወታሉ? በተለምዶ ብዙ የሥነ አእምሮ ሐኪሞች ሃይማኖታዊ እምነቶችን ቢበዛ ጊዜ ያለፈባቸው የችግር መቋቋሚያ ዘዴዎች እንደሆኑ፣ እጅግ ቢብስ ደግሞ የብዙሃን ቅዠት (mass delusion) እንደሆኑ ይመለከቱ ነበር።

ይህ ሃይማኖትን የሚያሳንስ አመለካከት ለእኔ በግል ደረጃ እጅግ የሚያበሳጭ ነበር፤ ምክንያቱም ብዙ ፕሮፌሰሮች የእኔን ሃይማኖታዊ እምነቶች በቀጣይነትና በረቀቀ መንገድ ይነቅፉ ነበር። የተበራ አስተሳሰብ ያለው ሰው በሃይማኖታዊ “እጉል እምነት” ላይ መደገፍ እንደማያስፈልገው ይጠቁሙ ነበር።

ነገር ግን እንደ ጥሩ ሳይንቲስት፣ የሌሎች ትችት በመጀመሪያ ማሰረጃውን ሳልመረምርና የራሴን ድምዳሜ ሳለወጣ፣ ለመረጃ ምንጭ ሊሆን የሚችል እንደ መስክ ላይ አእምሮዬን እንዲዘጋ አልፈቀድኩም። ስለዚህ የሬዚደንሲ ዘመኔ ሥነ አእምሮን የማጥናት ጊዜ ብቻ ሳይሆን፣ በሕይወቴ ሙሉ የያዝኳቸውን ሃይማኖታዊ እምነቶች በጥልቀት የማሰላሰልና የመመርመር ጊዜም ሆነ።

ፕሮፌሰሮች እንደን አቋም እውነት ነው ብዬ ብቻ እንዳላውጅ፣ ነገር ግን በማሰረጃና በጥልቅ በታሰበ ምክንያት እንድደግፈው ስላሰገደዱኝ እጅግ አመሰግኝ ነኝ። ይህ ዓይነቱ አቀራረብ በሥነ አእምሮ ሕክምና ውስጥ ያሉትን ብዙ ተቃርኖዎች ለማስታረቅ ቁልፍ ሆነ፤ አእምሮንም ለመረዳት መሠረታዊ መንገድ ሆነ። ሥነ አእምሮን እያጠናሁ፣ በተመሳሳይ ጊዜም የሰው ልጅን መንፈሳዊ ባህሪ እየመረመርሁ በሄድሁ መጠን፣ ቆንጆና የተዋሃደ ታላቅ ንድፍ በይበልጥ ግልጽ ሆኖ ታየኝ።

ሥነ አእምሮን እያጠናሁ፣ በተመሳሳይ ጊዜም የሰው ልጅን መንፈሳዊ ባህሪ እየመረመርሁ በሄድሁ መጠን፣ ቆንጆና የተዋሃደ ታላቅ ንድፍ በይበልጥ ግልጽ ሆኖ ታየኝ።

ነገር ግን፣ ባህላዊው የሥነ አእምሮ ሕክምና ለመግባት በሚፈራባቸው መስኮች ውስጥ መልሶችን እያገኘሁ ቢሆንም፣ አብዛኞቹ ፕሮፌሰሮቹና ብዙ የአእምሮ ጤና ባለሙያዎች አሁንም ሃይማኖታዊ እምነት በትክክለኛው የሥነ አእምሮ ሕክምና ሥራ ውስጥ ቦታ የለውም የሚለውን አቋም ይይዛሉ፤ ሳይንሳዊ ግንዛቤ ለእግዚአብሔር ያለውን ፍላጎት አስወግዶታል ብለው ያምናሉ። ብዙዎች እግዚአብሔርን ማመን “የማሳበረሰብ ኒውሮሲስ” ብሎ በገለጸው የሲግመንድ ፍሮይድ አቋም ላይ ተጣብቀው ይገኛሉ። እርሱም እንዲህ ያለውን እምነት ለማስወገድ የአእምሮ ግንዛቤ እንደሚያስፈልግ ያምን ነበር።

ሌሎች ደግሞ “ኒውሮ-ሳይካትሪስቶች” ብለው ራሳቸውን የሚጠሩ ሲሆን፣ የአእምሮ ሕመም በአእምሮ ውስጥ በሚኖር የኬሚካል አለመመጣጠን ምክንያት እንደሚከሰት ያምናሉ። ተገቢው ሕክምናም መደበኛውን የአእምሮ ኬሚስትሪ ለመመለስ ትክክለኛውን የመድሃኒት ጥምረት ማግኘት ብቻ ነው ብለው ይከራከራሉ። በሌላ አነጋገር፣ አንዳንድ የጤና ባለሙያዎች “ሶፍትዌርን” ፈጽሞ በመተው “ሃርድዌር” ላይ ብቻ ያተኩራሉ።

እምነቶቻችን ጠቃሚ ናቸውን?

ከላይ የተጠቀሱትን ነገሮች ከግምት ውስጥ ካስገባሁ በኋላ፣ በጉዞዬ ውስጥ የሚቀጥለው ምክንያታዊ እርምጃ ለበርካታ መሠረታዊ ጥያቄዎች መልስ መፈለግ እንደሆነ ተገነዘብሁ።

እምነቶቻችን በእርግጥ ጠቃሚ ናቸውን?

በእኛ ላይ ተጽዕኖ ሊያሳድሩ ይችላሉን?

የእኛ “ሶፍትዌር” በእውነት ልዩነት ያመጣልን?

ወይስ ሁላችንም እንደሆንን ለመሆን በዘረመል ብቻ የተዘጋጀን (hardwired) ነን?

የምናስበውን ወይም የምናስብበትን መንገድ በመቀየር በአካላዊና በአእምሮ ጤናችን ላይ ተጽዕኖ ማሳደር እንችላለንን?

ስለዚህ እነዚህን ውስብስብ ጥያቄዎች ለመመለስ የሚረዱ ማስረጃዎችን መፈለግ ጀመርሁ።

መንፈሳዊነትን ከሥነ አእምሮ ሕክምና ጋር ለማዋሃድ የሞከሩት የሥነ አእምሮ ሐኪሞች ጥቂቶች ብቻ ቢሆኑም፣ አጠቃላይ ሕክምና በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ትኩረት ለመስጠት የበለጠ ክፍት አመለካከት አዳብሯል። የዚህ አዝማሚያ አካል በመሆኑ፣ Herbert Benson ከHarvard University እና ባልደረቦቹ በሕክምና ውስጥ የመንፈሳዊነትን አስፈላጊነት የበለጠ ለማጉላት የተዘጋጀ ሴሚናር አካሂደዋል። የሴሚናሩ መሪዎች የተወሰነ ዓይነት ማሰላሰል (meditation) በአጠቃላይ አካላዊ ጤና ላይ ጥቅም እንዳለው ያምናሉ። ከዚያም በላይ አስፈላጊው ነገር፣ አንዳንድ የመንፈሳዊነት አይነቶች በአውነት አካላዊ ጤናን እንደሚያሻሽሉ አጽንኦት ይሰጣሉ።

ለደረት ሕመም የኩብራ እባብ መርዝ?

በመጽሐፉ Timeless Healing: The Power and Biology of Belief ውስጥ፣ ዶክተር ቤንሰን ሰዎች የሚያምኑት ነገር በአካላዊ ጤናቸው ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ ሊያሳድር እንደሚችል የሚያሳዩ ሳይንሳዊ መረጃዎችን በዝርዝር ያቀርባል። ቤንሰን እርሱና ባልደረባው David P. McCallie Jr. የልብ ወደ ደም ፍሰት ሲቀንስ የሚከሰተውን የደረት ሕመም (angina pectoris) ለማስታገስ የተዘጋጁ ብዙ ዓይነት ሕክምናዎችን እንዴት እንደመረመሩ ይገልጻል።

ምርመራቸው በቅርብ ዘመናት ሐኪሞች የደረት ሕመምን በተለመዱ ያልሆኑ ዘዴዎች (ለምሳሌ የኩብራ እባብ መርዝ በመውጋት) እና አላስፈላጊ ቀዶ ጥገናዎች (ለምሳሌ ታይሮይድን ወይም የጣፊያ ክፍሎችን በማስወገድ) ሲያክሙ እንደነበር አገኙ።

ምንም እንኳን የሕክምና ማህበረሰብ እነዚህን ዘዴዎች እውነተኛ የፊዚዮሎጂ ጥቅም የሚሰጡ መሆናቸውን ባያምንም፣ ዶክተሮች ቤንሰን እና ማካሊ እጅግ የሚገርሙ ውጤቶችን አግኝተዋል።

እነዚህ ዘዴዎች ሕክምናው እንደሚሠራ ለሚያምኑ ታካሚዎች ከ70 እስከ 90 በመቶ ድረስ ውጤታማ ነበሩ። ነገር ግን ሳይንስ እነዚህ ሕክምናዎች ውሸት እና ጥቅም የሌላቸው መሆናቸውን በኋላ ሲያረጋግጥ፣ የሰኬት መጠናቸው ወደ 30 እስከ 40 በመቶ ዝቅ ብሏል። ይህ ግኝት የሰው እምነት በአካላዊ ጤና ላይ ሊኖረው የሚችለውን ተጽዕኖ በግልጽ ሁኔታ ያሳያል።¹

እምነቶቻችን ማቅለሽለሽን፣ እብጠትን፣ ሽፍታን ወይም የእስም ጥቃትን ሊከላከሉ ይችላሉን?

በመጽሐፉ ውስጥ፣ ዶክተር ቤንሰን እምነት በአካላዊ ጤና ላይ የሚያሳድረውን ተጽዕኖ በተጨማሪ ለማብራራት የStewart Wolfን ጥናት ይጠቅሳል። ዶክተር ዋልፍ በእርግዝና ወቅት የሚከሰተውን ከባድና የማይቆጠጠር ማቅለሽለሽ (nausea) መርምሮ ነበር። የጨጓራ መኮማተርን ለመለካት፣ በእያንዳንዱ ነፍስ ጡር ሴት ጨጓራ ውስጥ ትንሽ መለኪያ (bulb) ተቀመጠ። ከዚያም ሴቶቹ ማቅለሽለሻቸውን የሚፈውስ ተብሎ የተነገራቸው መድሃኒት ተሰጣቸው። በእውነቱ ግን የተሰጣቸው መድሃኒት ማስታወክን የሚያስከትል የአይፔካክ (ipecac) ሽሮፕ ነበር።

የሚገርመው፣ ሁሉም ሴቶች ማቅለሽለሻቸውና ማስታወሻቸው ሙሉ በሙሉ ቆመ፤ የጨጓራቸውም መኮማተር መደበኛ ወደሆነ ሁኔታ ተመለሰ (በመለኪያው እንደተመዘገበው)።²

ዶክተር ቤንሰን ሌላ ጥናትም ይጠቅሳል፤ ይህም የጥበብ ጥርስ (wisdom teeth) ከተነቀለ በኋላ የሚከሰተውን እብጠት የመረመረ ነበር። በሁለት በዘፈቀደ በተመረጡ የታካሚዎች ቡድኖች ውስጥ፣ አንደኛው ቡድን ምንም ሕክምና አልተቀበለም። ሁለተኛው ቡድን ደግሞ እብጠቱን ይቀንሳል ተብሎ የተነገረ ነገር ግን በእውነቱ ሕክምናዊ ጥቅም የሌለው የማሰመሰያ (mock treatment) ሕክምና ተቀበለ።³

የማሰመሰያውን ሕክምና የተቀበለው ቡድን፣ ምንም ሕክምና ካልተደረገለት ቡድን ጋር ሲነጻጸር፣ 35 በመቶ ያነሰ እብጠት አሳይቷል። የበለጠ አስደናቂ ውጤቶች በሌላ ጥናት ታዩ። ይህ ጥናት ለላከር (lacquer) ዛፍ ከባድ የአለርጂ ምላሽ የሚያሳዩ የጃፓን ወንዶች ልጆችን ያካተተ ነበር። ይህ ተክል ከፖይዝን አይቪ (poison ivy) ጋር ተመሳሳይ ነው።

ተመራማሪዎቹ እያንዳንዱን ልጅ አይኑን ከሸፈኑ በኋላ፣ አንዱን ክንዱን በላከር ዛፍ ቅርንጫፍ እና ሌላውን በደረት ነት (chestnut) ቅርንጫፍ ዳሰሱት። ነገር ግን ሆን ብለው ለልጆቹ የላከር ቅርንጫፍ የደረት ነት እንደሆነ፣ የደረት ነት ቅርንጫፍ ደግሞ የላከር እንደሆነ ነገሯቸው።

በጥቂት ደቂቃዎች ውስጥ፣ እያንዳንዱ ልጅ በላከር ዛፍ ተነካ ብሎ ባመነበት ክንድ ላይ—በእውነቱ ግን በደረት ነት የተዳሰሰው ክንድ—ቀይ ሽፍታዎች፣ ማሳከክ እና የማቃጠል ስሜት ታዩ። ሌላው ክንድ ግን ምንም ዓይነት ምላሽ አላሳየም። ሳይንቲስቶቹ የአለርጂው ምላሽ በሦስት ነገሮች እንደሚወሰን ደረሱበት፡- ለመርዙ ያለ የዘረመል ተጋላጭነት፣ ያለው የመርዝ መጠን፣ የጥቆማ ወይም የተጠበቀ እምነት (suggestion) ተጽዕኖ።

ከሁሉም በላይ አስፈላጊው፣ ተመራማሪዎቹ በ51 በመቶ ከሚሆኑ ጉዳዮች ውስጥ የጥቆማው ወይም የእምነቱ ተጽዕኖ ከሌሎቹ ሁሉ ምክንያቶች ይልቅ ኃይለኛ መሆኑን ደምድመዋል።⁴

በUniversity of London የተካሄደ ጥናት ውስጥ፣ ዶክተር Butler and Steptoe የአስም ታካሚዎችን ተመራማሪዎቹ “broncho-constrictor” ብለው የጠሩትን ነገር እንዲተነፍሱ አድርገው ሞክረዋል። ይህም በ100 በመቶ የታካሚዎች ላይ የመተንፈስ ችግር አስከትሏል። ነገር ግን በቅድሚያ “ኃይለኛ bronchodilator” ተብሎ የተነገራቸው ሕክምና የተሰጣቸውን ሰዎች አልነካም። በሁሉም ጉዳዮች ግን ለታካሚዎቹ በእውነቱ የተሰጣቸው የተረጋጋ ውሃ (sterile water) ብቻ ነበር።⁵

እነዚህና እንደነዚህ ያሉ ብዙ መከራዎች የእምር በአካል ላይ እጅግ ኃይለኛ ተጽዕኖ እንዳለው ያሳያሉ፤ እኛ የምናምነው ነገርም አካላዊ ችግሮችን ሊያመጣ ወይም ሊፈውስ እንደሚችል ያሳያሉ። ሶፍትዌሩ “ሃርድዌሩን” በእውነት ይነካል። የምናሰበው ነገር በአካላችን ላይ ግልጽና ኃይለኛ ተጽዕኖ አለው።

የዶክተር ቤንሰን ምርምር በታካሚው እምነቶች በአካል ላይ እንዴት ተጽዕኖ እንደሚያሳድሩ ላይ ተመስርቶ ነበር። ነገር ግን ምርመራው እምነቶቻችን በእእምሮ ራሱ ላይ የሚያሳድሩትን ተጽዕኖ አልመረመረም። በዚህ ምክንያት ሁለት ጥያቄዎች ይነሳሉ፡- እምነቶቻችን የእእምሮ ጤናችንን ይነካሉን? ከዚያም በላይ አስፈላጊው፣ መንፈሳዊ እምነቶች የእእምሮ ጤናን ይቀይራሉን?

መንፈሳዊ ጉዳዮች በእውነት አስፈላጊ ናቸው!

በብዙ ተሞክሮዎች ውስጥ የእምነቶቻችን በአጠቃላይ የእእምሮ ጤናችን ላይ ያላቸውን አስፈላጊ ሚና ተረድቻለሁ። ከእነዚህ መካከል በጣም ግልጽና እስከ ልብ የሚነካ አንዱ በ3rd Infantry Division (Mechanized) ውስጥ የዲቪዥን ሳይካትሪስት እንደ አገልግሎት በሰጠሁበት ወቅት ተከሰቶ ነበር።

በ1990 የበልግ ወቅት፣ George H. W. Bush እና ብዙ አጋሮቹ በMiddle East ውስጥ ኃይሎችን እየሰበሰቡ ነበር፤ ይህም Invasion of Kuwait by Iraq በSaddam Hussein ኃይሎች ተከትሎ ለሚመጣ እርምጃ ዝግጅት ነበር።

በ1991 የካቲት መጨረሻ፣ በኩዌት ውስጥ በኢራቅ ኃይሎች ላይ የሚፈጠር ጥቃት በጣም ቅርብ እንደሆነ ታስቦ ነበር። የወታደራዊ ባለሙያዎች ኢራቅ ኬሚካልና ባዮሎጂካል መሣሪያዎችን እንደሚጠቀም ስለሚያምኑ፣ እስከ 80,000 የአሜሪካ ጉዳቶች ሊደርሱ እንደሚችሉ ተገምቷል። ፕሬዚዳንት ቡሽ ኢራቅ ከኩዌት እንዲወጣ መጨረሻ ቀን አውጥተው ነበር፤ የወረራው ሰዓት በቀረበ መጠን ግጭቱ እጅግ እየበረታ ሄደ።

እንደ M-1A1 አብራም የጦር መኪና ኮማንደር ሲሆን፣ ሰርጃንት ጆንስ ከዓለም ከፍተኛ የጦር መኪናዎች አንዱን ተቆጣጠረ፣ እና ኢራቅን ለመገበር የተዘጋጀች አንዱ የማስተካከያ ክፍል ተመደበ። የጦር ክህሎቱ በጓደኞቹ መካከል ከፍተኛ ክብር ስላለው ቢሆንም፣ ግሩም የክርስትና እምነቱ በሙሉ ክፍለ ክፍሉ ውስጥ እንደ የእግዚአብሔር ሰው ስም አስተዋውቀው ነበር።

ከጦር እርምጃ ለመጀመር ስለ ማስተዋወቅ ሲያስቀር፣ ሰርጃንት ጆንስ ከክፍለ ክፍሉ ካፕላን የቅዱስ ነዋሪ ዘይት ለመድረስ ጠየቀ። ነዋሪውን በመጠቀም፣ ሰርጃንት ጆንስ በመኪናው ሙሉ ዙሪያ ትንሽ መቅደስ ቀለማትን አደረገ፣ እና ራሱን፣ ሰራዊቱን እና መኪናውን ለእግዚአብሔር አቀረበ። በጸሎቱ ውስጥ፣ እግዚአብሔር በመቀላቀል ጦርነት በእርሱና በሰራዊቱ ላይ እንዳይጎዳ፣ እንዲሁም በታላቅ መንገድ እንዲጠቀምበት መጠየቁን ጠየቀ።

በጥቂት ጊዜ በኋላ፣ የጆንስ ኩባንያ ኮማንደር ሬዲዮው እንደ ማለት እንደሌለ አገኘ። ኩባንያው ኮማንደር ከፍተኛ እንዲሆን እንዲቀበል ከክፍለ ክፍል ከትእዛዝ እንዲቀበልና ከኩባንያው ሌሎች ክፍሎችን እንዲመራ በትክክል የሚያስፈልገው ስለ ሆነ፣ ሰርጃንት ጆንስ ሬዲዮውን እንዲሰጥ ትእዛዝ ሰጠው። በመድረሻ የጦር ሜዳ ላይ እንደ በሰማ ስላለ እና እጅግ የተደነገገ ስለ ሆነ፣ ጆንስ ይህን ትእዛዝ ለመከላከል ሞከረ። በመሰረት ላይ የታሰረ እና የጦር ኮርት ሊደርስ ስለ ሆነ፣ ጆንስ በተገድዶ ሬዲዮውን ኩባንያ ኮማንደሩን ሰጠ።

በዚያ በኋላ፣ ጨለማ ሲወርድ እና ሰራዊቱ መኪናዎቻቸውን ሲጫኑ ለመጀመር ሲሄዱ፣ ሰርጃንት ጆንስ የሌሊት እይታ መሣሪያው እንደማይሰራ አገኘ። በጦር መስክ እንደ በሰማ እና እንደ በዓይን እንዳይኖሩ ስለ ተገለጸ፣ ሰርጃንት ጆንስ እንዲልቀሱ ፈቃድ በፍጥነት ጠየቀ። ከፍተኛዎቹ ደንበኞቹ አልፈቀዱም።

ሰርጂንት ጆንስ መኪናው ትክክለኛ እንደሚታወቅ ቢሆንም፣ ከቀድሞው የጦር መኪናዎች ጋር እንደ ተገናኘ ጠቃሚ እንደሚሆን ገና ሊነሳ ይችላል። ከመገበር በጣም በፍጥነት በስተቀር፣ የሰርጂንት ጆንስ ኩባንያ ግንባር ጦርነት አስከትላቸው እንደሚገናኙት ተገኘ፣ እና በብዙ ምንጮች እንደ ታሰበ እሳት ተሸፍኖ ተገናኘ፣ ከምንጮች መካከል መኪና ፣ ሞርተር፣ አርቲላሪ፣ እና የሄሊኮፕተር አግር ጦር መሣሪያዎች ነበር። ሌሊቱ በጫንነት ድምፅ እና በፈነጋ በሚባል ቀናት በሽታ ተቀምጦ ነበር፣ በመኪናዎች ውስጥ እና በጉዞ ተቃውሞ የተጎዱ ሰዎች ጨክኩ። በሰርጂንት ጆንስ ኩባንያ ብዙ ክፍሎች ተጎዱ። የኩባንያው ሙሉ ቡድን ሞት እንደሚቀርብ ተፈሪ።

ከOperation Desert Storm አገልግሎቱ አራት ዓመት በኋላ፣ ሰርጂንት ጆንስ የተለያዩ ችግሮች ለመፍታት እንዲረዳ በመጽሐፍ ቢሮ ጎብኘ፣ ከነዚህ ውስጥ እንደ ሕመም ሕመም ፣ እንደ ቅርንጫፍ ትምህርት ፣ እንደ ትኩሳት ፣ እንደ ውስጣዊ እንቅስቃሴ ፣ የእንቅልፍ አስቸጋሪ ፣ የግንኙነት ችግሮች ፣ ትኩሰት ፣ ማስተካከያ አልባ ነበር፣ እንቅስቃሴ አልባነት፣ በሥራ ላይ ችግሮች፣ እና ድካም። በጥቂት ሰብሰባዎች የሰርጂንት ጆንስን ጥልቅ ማስተዋል አገኘሁ—በሕይወቱ ምን ነበር አሰፈላጊ፣ ወደ እርሱ ምን ነበር የእርሱን እርምጃ እንዲነሣ፣ እና የDesert Storm ተሞክሮቹ እንዴት እንደ አንዱ ተጽኖ እንደ አደረገ። የእርሱ መሠረታዊ ግጭት እግዚአብሔር እርሱን እንደ ማስተዋል ተመልከት ነበር።

እርሱ እራሱን የአራተኛ ሰብሰባ ጊዜ እንደ ሚቻል በቂ እርምጃ ማድረግ ተመኘሁ፣ እና እኔ የDesert Storm ተሞክሮቹን የሚያጠቃልል የተለያዩ ቃላት ማቅረብ እንደምችል አስተውልኩ። “እንተ ክርስቲያን ነበርህ። ክርስቲያንነትህን ለሕዝብ ተገልጿል። በመኪናህ ላይ የነዋሪ ቅድሶችን አኖርክህ፣ ራስህን፣ መኪናህን፣ እና ሰራዊትህን ለእግዚአብሔር አቀረብህ። በጦርነት ውስጥ እንደ በሰማና እንደ በዓይን ገብተህ ገብተህ። እና ኩባንያዎችህ ተጥተው እንደ ተደረገ፣ ብዙ ሌሎች ክፍሎች ተጎዱ፣ ነገር ግን እንድ ትንሽ ቀለም፣ ቀለም ወይም ነዋሪ መሣሪያ መኪናህን አልጎደለም።”

እያንዳንዱን እውነተኛ እንደ ሆነ ካላገኘ በኋላ፣ እኔ እንዲህ አልሁ፣ “የDesert Storm ተሞክሮዎችህ እንደ ዳንኤል በአንበሳ ማዕከል ያለውን ተሞክሮ ያሳስባሉ።

የዚያ ሰው ዓይኖቹ ታይተው ከፍ አደረጉ፣ አፉ ከፍ አለ፣ እና መረዳቱ በፍጥነት ነበር። ራሱን በእጁ ሳይዘው በጥቂት ደቂቃዎች ለማልቀቅ ተቀመጠ። በዚያ ቀን ከቢሮዬ በሄደ ጊዜ፣ ከእርሱ ጋር አዲስ የሕይወት አስተያየት ወደ ቤት ይዞ ሄደ። በኋላ ሳስተካከል ሲደርስ፣ ጆንስ ስለ ሕይወት አመለካከቱ እንደ ተሻለ አስተዋወቀኝ፣ ተጨማሪ ሰብሰባዎች የሚያስፈልገው እንዳልነበረ አስተዋወቀ። ከ18 ወር በኋላ፣ በራሱ ፈቃድ የቀጣዩን ሰኬት እንደ ሚኖረው አጋለጠኝ። ሕማማት እና ቅርንጫፎች ተቋርጠዋል፣ እንቅልፍ በመደበኛ ሁኔታ ነው፣ ትኩሰት እና ድካም ተቋርጠዋል፣ ሁሉም መድሀኒቶች ተቆርጠዋል። ከጦር በአክብሮት ተሰጥቶ በትምህርት ዲግሪ አጠናቀቀ፣ እና በከፍተኛ ትምህርት ትምህርት ስራ መጀመር አለበት። ከሚሰቱ ጋር ግንኙነቱ ከፊት በፊት ከፍ ነው፣ እና በአካባቢ ቤተክርስቲያኑ እንድ እንደበት ነው።

የተለየውን ሁኔታ ያመጣው ምን ነበር? ሰርጀንት ጆንስ ውሸትን አምኖ ነበር። እግዚአብሔር ጸሎቱን እንዳልመለሰለት፣ ጌታም እንደተወው ተደርጎ ደምድሞ ነበር። አሁን ግን እውነቱን ተገነዘብ—እግዚአብሔር ጸሎቱን በተአምራዊ ሁኔታ መልሶለት እንደነበር። ወደ ጤንነቱ እንዲመለስ ያደረገው ይህ የእምነቱ ለውጥ ነበር።.ⁱⁱ

መንፈሳዊ ጉዳዮች በእርግጥ አስፈላጊ ናቸው! እነርሱ የሕይወታችን ልምምድ ዋነኛ ክፍል ስለሆኑ፣ በመረዳታችንና በሕክምና አቀራረባችን ውስጥ መካተት ይገባቸዋል።

i. ““ስለ እንዳንድ ሃይማኖታዊ ትምህርቶች ያለን ታሪካዊ እውቀት ለእነርሱ ያለንን አክብሮት ይጨምራል፤ ሆኖም እነዚያ ትምህርቶች የሥልጣኔ ሕጎችን ለማስረዳት እንደ ምክንያት መቅረባቸውን ማቆም አለባቸው የሚለውን ሐሳባችን አያፈርስም። በተቃራኒው፣ እነዚህ ታሪካዊ ቅሪቶች ሃይማኖታዊ ትምህርቶችን እንደ ነርቫዊ በሽታ ቅሪቶች እንድናያቸው ረድተውናል፤ እንዲሁም በሰነ-ልቦና ሕክምና ውስጥ እንደሚደረገው፣ የመጨቆን ውጤቶችን በማስተዋል የሚመጡ ውጤቶች ለመተካት ጊዜው ደርሶ ሊሆን ይችላል” (ሲግመንድ ፍሮይድ፣ The Future of an Illusion፣ 1927፣ ምዕራፍ 8፤ እንደገና የታተመው በComplete Works፣ አዘጋጆች ጄምስ ስትራቼይ እና አና ፍሮይድ፣ 1961፣ ጥራዝ 21)።

ከዚህ ሁለት አንቀጾች በፊት፣ ፍሮይድ ሃይማኖትን “የሰው ልጅ ሁሉን የሚያጠቃ የአሰገዳጅ ነርቫዊ በሽታ” በማለት ገልጾታል። ይህም “እንደ ሕፃናት የአሰገዳጅ ነርቫዊ በሽታዎች ... ከኦዲፐስ ኮምፕሌክስ የሚመነጭ” መሆኑን ጠቅሷል፤ ሆኖም “ሃይማኖት ከሕፃናት ነርቫዊ በሽታ ጋር ሊነጻጸር ይችላል” የሚለውን ብዙ ጊዜ የሚጠቀስ ሐረግ በቀጥታ አልጻፈም (The Columbia Dictionary of Quotations፣ Columbia University Press፣ 1998)።

ii. መድሃኒቶች የሰውን እምነት አይቀይሩም። ሆኖም የበሽታውን ምልክቶች ለማስታገስ ሊረዱ ይችላሉ። የማይገባ እምነት (Delusion) በትርጉሙ የማይለወጥ የሐሰት እምነት ነው፤ ነገር ግን መድሃኒቶች በእንዲህ ዓይነት እምነት ለሚሰቃዩ ሰዎች ለውጥ ሊያመጡ ይችላሉ። መድሃኒቶች ራሳቸው እምነትን የማይቀይሩ ከሆነ፣ ይህ እንዴት ይሆናል? በማይገባ እምነት የሚሰቃዩ ሰዎች በትክክል የማመዛዘን ወይም እውነታን በትክክል የማስተዋል ችሎታቸውን ያጣሉ። መድሃኒቶች የሚሠሩት ይህንን የማመዛዘንና እውነታን በትክክል የማስተዋል ችሎታ በመመለስ ነው። ከዚያም ሰውየው እውነታዎችንና ማስረጃዎችን በራሱ ማመዛዘን ችሎታ ገምግሞ፣ ከሐሰተኛ እምነቶቹ ወደ በእውነት የተመሠረቱ እምነቶች መለወጥ ይችላል።

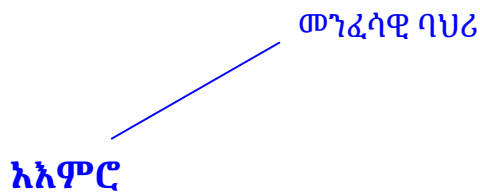
የአእምሮ ከፍተኛ ደረጃ

እኔ በእርሰዋና በሰርጂንት ጆንስ ያሳዩት ምልክቶች የተመሳሰሉ በሕመምተኞች ላይ ማየት ሲቀጥል ለሰዎች እውነተኛ መልሶች ለማቅረብ የሚሰራ የአእምሮ ሞዴል ማግኘት በጣም እንደሚፈልግሁ ተሞክሮ በጣም ከፍ አደረገኝ። ከዚህ በላይ፣ የአእምሮን ምክንያቶች፣ ክህሎቶችና የሰው መንፈሳዊ ባህሪ ምን እንደሆነ ማስረዳት እንደማይቻል ጥናት አጠናቀቅሁ። እኔ ያገኘሁት ማወቅ ከፍተኛ ደስታ እና የሕይወት

እግዚአብሔር የትክክለኛነት አምላክ ነው። እርሱ ሲፈጥር በሕመም ሁኔታ አያደርግም፣ ነገር ግን በተደላዊና በተዋቀረ ሁኔታ ያደርጋል። እግዚአብሔር ሰውን ሲፈጥር፣ አእምሮአቸው በተወሰነ መንገድ እንዲሰሩ እንደሚቻል ያዘጋጀዋል። በዚህ ክፍል የአእምሮን የውስጥ አዋቂነትና የተዋቀረ አዋጅ እንዴት እንደሚሰራ እንመለከታለን። የአእምሮን ከፍተኛ ደረጃ ማስተዋል በመማር በመድኃኒት ላይ የትክክለኛ ውሳኔ ማድረግ ይቻላል።

ከፍተኛ ክህሎቶች

ከፍተኛ ክህሎቶቻችን እግዚአብሔርን በቀጥታ የሚያመለክቱ ናቸው፣ ብዙ ክርስቲያኖች እንደ “መንፈሳዊ ባህሪ” የሚጠሩት፣ እግዚአብሔርም ለመቆጣጠር የአዘጋጀው ነው። መንፈሳዊ ባህሪ ከአካል ውስጥ እንደሚገባ ወይም ከአካል ውጭ እንደሚወጣ አይደለም። እግዚአብሔርን በጣም እንደሚያመለክት የሚያደርጉ ባህሪዎችና ክህሎቶች ናቸው። እነዚህ ባህሪዎች ከእንስሳት የሚለዩ ናቸው እና ለእግዚአብሔር አካል እንዲሆኑ ያደርጋሉ።

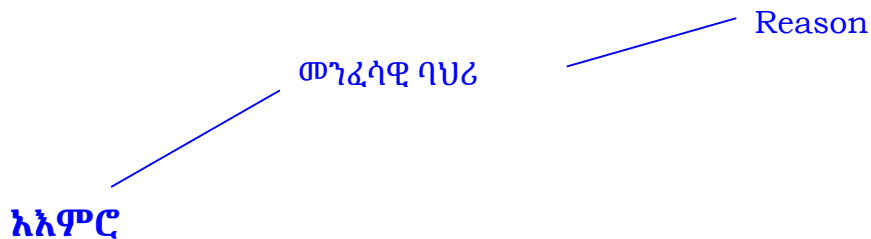
የማሰብ (የማመዛዘን) ችሎታ

በአእምሮችን ውስጥ ካሉት ክህሎቶች ሁሉ ከፍተኛው የማመዛዘን ችሎታ ነው—ማሰብ፤ ማስረጃዎችን መመዘን፤ ከዚያም ድምዳሜ ላይ መድረስ። ይህ ችሎታ ነገሮችን እንድናስብባቸው እና እንድንረዳቸው ያስችለናል

የጎረቤቴ ውሻ ዴዚ የተለመደች ድብልቅ ዝርያ ያላት ውሻ ናት። በጉልበት የተሞላች፤ ሰዎች እንዲዳብሷት የምትፈልግ እና ባለቤቷን ለማስደሰት ሁልጊዜ የምትጥር ናት። ሆኖም ዴዚ እንድትችል አላት። ብዙ ጊዜ በሰፈሩ ውስጥ እየዘረች ያገኘችውን ማንኛውንም ነገር—እንጨት፣ ቆሻሻ፣ ያረጀ ጫማ—ታነሳለች እና በባለቤቷ በረንዳ ላይ ትጥለዋለች።

ባለቤቷ በግቢው ውስጥ እያለ ዴዚ አዲሱን “ሀብቷን” ይዛ ወደ ቤት ብትመጣ፣ ያመጣችውን ነገር በእግሩ አጠገብ ትጥላለች፤ ከዚያም በትላልቅ ቡናማ ዓይኖቿ ወደ እርሱ ትመለከታለች፤ ጅራቷንም እያወዛወዘች እንዲዳብሳት ትጠብቃለች።

ዴዚ ያደረገችው ነገር ባለቤቷን እንደማያስደሰት አታውቅም፤ ከዚህ ይልቅ ለእርሱ ችግርና መስናክል እንደሆነ አትረዳም። ጎረቤቴም ይህን ለእሷ ሊያስረዳት አይችልም። እንሰሳት የማመዛዘን ችሎታ የላቸውም።

እግዚአብሔር ሕሊናን ፈጠረ

ነገር ግን ሰዎች ያላቸው እውቀት የማይጠፋ ስለሆነ፣ ማመዛዘን ብቻ ለጤናማ ውሳኔ ማድረግ ወይም ለማስወገድ በቂ አይደለም። ስለዚህ ተጨማሪ እገዛ እንዲሰጥ እግዚአብሔር ሕሊናን እንዲሰራ ከማመዛዘን ጋር አዘጋጅታል።

ሕሊና የመንፈሳዊ ዓይን ነው (ማቴዎስ 6:22 ይመልከቱ)። እግዚአብሔር መንፈስ በቀጥታ ለእኛ የሚናገርበት ክህሎት ነው፣ የ“እግዚአብሔር ድምፅ በጸጥታ የሚሰማበት” ክህሎት (1 ንጉሥ 19:12 ይመልከቱ)። በአንዳንድ ክርስቲያኖች ሲሉ፣ “መንፈስ በመንፈሳችን ተናገረኝ” ይላሉ፣ እነዚህ ሕሊናቸውን ይጠቀማሉ። ሆኖም ሕሊና እንደ አካል ዓይን በተለያዩ ምርቶች ሊበስት እንደሚችል ማስታወስ ጤናማ ነው፣ (ቀለም እየተሳተፈ፣ ረቂቅ እየተሳተፈ ወይም ዐይን ሳይሰማ) እንዲሁም ሕሊና ሊበስት ይችላል።

አንድ የቆዳ ሕክምና ጓደኛ በቢሮው ሳምንታዊ መጽሐፍ ትምህርት ያደርጋል። ከአንድ ምዕራፍ 6:00 ሰዓት ስብሰባ ቀደም ብሎ፣ ጆን ከቡድኑ አባል እንዲሉ ለመጽሐፍ ትምህርት በሚያስከትለው ጊዜ ሚስቱ ባዶ መጣ። በ15 ዓመት ዕድሜ ያለችና ዓይና ጆላ የላት ውሻ አጣች ብሎ አሰረዳ። ሚስቱ ውሻውን ለመፈለግ ቤት ላይ ቆመች፣ ጆን ደግሞ ቡድኑን እንዲጸልዩ ለመጠየቅ ወደ መጽሐፍ ትምህርት መጣ።

ቡድኑ ከጸሎት በኋላ ጆን ወደ ውሻው ለመፈለግ ሄደ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ—በምሳሌ 6:30 ሰዓት ሰዓት አካባቢ—ጄሬሚ ከቡድኑ ሌላ አባል መጽሐፍ ትምህርቱን በመቋረጥ ጆን ውሻው በዱር የተታየ ራእይ እንደተሰማው እና ጆን እንደ ገና አገኘው አስታወቀ። ጄሬሚ ቡድኑን እንደ ጸሎታቸው የተሰማ እና ውሻው ደህና እንደሆነ አስታወቀ። አሰደናቂ በ7:00 ሰዓት ጆን ጥሪ አደረገ እና እሱና ሚስቱ በ6:30 ሰዓት በቤታቸው ኋላ ያለውን ውሻ እንደ ገና አገኙ አስታወቀ። ጄሬሚ እንዴት ያውቀው?

እግዚአብሔር በቀጥታ ወይም በምልክት ሊናገር ይችላል። ለእኛ የሚደርስ መልእክቱ በድምፅ ሊሰማ ይችላል—በሰምንት ነርቮኖች ቢሆን፣ ወይም በሕሊና ቢሆን ነው።

ሕሊና አንዳንድ ጊዜ “መንፈሳዊ ዓይን” ተብሎ የሚጠራ የተለየ የአእምሮ ችሎታ ነው። አካላዊው ዓይን ብርሃንን ወደ ነርቭ ኃይል በመቀየር መረጃን ወደ አእምሮ እንደሚያስተላልፍ ሁሉ፣ ሕሊናም መንፈሳዊ ግንዛቤዎችን ወደ አእምሮ በማስተላለፍ እንዲረዱ ያደርጋል።

አካላዊው ዓይን ሊታመምና ጤናማ ሊሆን እንደማይችል፣ ስለዚህም ነገሮችን ግልጽ ባልሆነ መልኩ ወይም በእውነት የሌሉ ነገሮችን እንኳ ሊያይ እንደሚችል አስታውሱ። በተመሳሳይ ሁኔታ ሕሊናም ሊታመም እና ጤናማ ሊሆን ይችላል፤ ይህም ሰዎች የተዛባ ወይም ፈጽሞ የተፈጠረ ግንዛቤ እንዲቀበሉ ሊያደርግ ይችላል

መጀመሪያ ላይ፣ በሕሊና አማካይነት ወደ አእምሮ የሚደርስ መረጃ በሌላ ማንኛውም መንገድ ከሚደርስ መረጃ የበለጠ ዋጋ የለውም። የተቀበልነው ግንዛቤ ወይም ድምፅ በእውነት ከእግዚአብሔር መሆኑን ወይም ሐሰተኛ መሆኑን ለመለየት የማመዛዘን ችሎታችን ሊመረምረው ይገባል። ስለዚህ በአንድ መልእክት ወይም ሐሳብ ላይ ግንዛቤ ሊሰማን ይችላል፣ ነገር ግን ያ ግንዛቤ ወይም ሐሳብ በራሱ ማሰረጃ አይደለም። ትክክለኛነቱ የሚረጋገጠው በሚደግፉት ማሰረጃዎች ብቻ ነው።

እግዚአብሔር ጤናማ ልዩነትን ለመለየት፣ ትክክለኛ ፍርድ ለመስጠት እና ጤናማ ውሳኔዎችን ለማድረግ ማመዛዘንና ሕሊና በአንድነት እንዲሰሩ አድርጎ ፈጠራቸው። ማመዛዘን ከሕሊና ተለይቶ ሲሰራ፣ እንደ የዝግመተ ለውጥ ፅንሰ ሐሳብ ወይም ማርክሲዝም ያሉ በጥበብ የተሞሉ የሚመስሉ ነገር ግን የእግዚአብሔርን መኖርና የመንግሥቱን መርሆች የሚክዱ ፅንሰ ሐሳቦችን ሊያመነጭ ይችላል።

ማመዛዘን ያለ ሕሊና ሲሰራ ሰዎች ኃላፊነትንና እርማትን ለማስወገድ ጤናማ ያልሆነ ባህሪን ለማጽደቅ ሊጠቀሙበት ይችላሉ። ብዙ ወንጀለኞች ወንጀል ለመፈጸምና ከሕግ ለማምለጥ የማመዛዘን ችሎታቸውን ይጠቀማሉ፤ ነገር ግን ይህ ሊሆን የሚችለው ሕሊና ሲታመም ወይም ሲደክም ብቻ ነው። ጤናማ ምርጫዎችን ለማድረግ፣ ማመዛዘን በሕሊና መመራት ያስፈልገዋል።

Mohandas K. Gandhi የህንድ የፖለቲካና የመንፈሳዊ መሪ እንዲህ ብለዋል፡- “ለማመዛዘን ሁሉን ቻይነት መስጠት፣ እንጨትንና ድንጋይን አምላክ አድርጎ ከማምለክ የማይተናነስ ጣዖት አምልኮ ነው። እኔ ማመዛዘንን ለማጥፋት አልጠይቅም፤ ነገር ግን ማመዛዘንን የሚቀድሰብንን ነገር በተገቢው መንገድ

እንድንገነዘብ እለምናለሁ።”⁶

ማመዛዘንን የሚቀድሰው (ጤናማ የሚያደርገው) በሕሊና እና በእውነት ግልጠት አማካይነት የሚሰራው የእግዚአብሔር ተጽዕኖ ነው። ሆኖም ሕሊና ብቻውን ያለ ማመዛዘን መመሪያ ሊታመን አይገባም። ሕሊና ከማመዛዘን ተለይቶ ውሳኔዎችን ሲመራ፣ አንድ ሰው በዋኮ እሳት ውስጥ ሊቃጠል፣ በጀንሰታውን ሳያናይድ ሊጠጣ፣ በሄል-ሶፕ ኮሜት ላይ ለመሳፈር ሊሞክር ወይም አውሮፕላንን ወደ ሕንፃ ሊነዳ ይችላል። ከሁሉም በኋላ፣ ከDavid Koresh እና ከBranch Davidians ጋር በእሳት ውስጥ መሞት፣ ከJim Jones ወይም ከHeaven's Gate ጋር የጋራ ራስን ማጥፋት መፈጸም፣ ወይም የተሳፋሪ አውሮፕላኖችን የራስ ማጥፋት ለምሳሌ ማድረግ በ“ሕሊና” ስሜት ሊደረግ ይችላል፤ ግን በማመዛዘን ደረጃ ምን ያህል ተገቢ ነው?

የጀርመን ፈላስፋ Friedrich Nietzsche እንዲህ ብለዋል፦

“ደጋግሜ ከዚህ ሐሳብ ጋር እገናኛለሁ፣ እና ደጋግሜም እቃወመዋለሁ፤ ልቀበለው አልፈልግም፣ ምንም እንኳን በግልጽ የሚታይ ቢሆንም፤ አብዛኛው ሰው የእእምሮ ሕሊና የለውም። እንዲያውም፣ እንዲህ ያለ ነገር መጠየቅ በብዙ ሕዝብ በሚኖርባቸው ከተሞች ውስጥ እንኳ እንደ በረሃ ብቻዬን እንደምኖር ያስመስለኛል።”⁷

ያልተመዛዘነ ሕሊና የሚያስከትለው አሳዛኝ ውጤት

በቅርቡ፣ ሕሊና ከማመዛዘን ሚዛን ተለይቶ ሲሰራ ሊያስከትለው የሚችለውን ጉዳት የሚያሳይ አሳዛኝ ተሞክሮ አጋጠመኝ። ካርሎስ የ69 ዓመት ጡረታ የወጣ ፕሮፌሰር ነበር፣ እና ወግ አጥባቂ የክርስቲያን እምነት አባል ነበር። በግል ኮሌጅ የታሪክ መምህር ሆኖ 35 ዓመታት ካገለገለ በኋላ በቅርቡ ጡረታ ወጥቶ ነበር።

በጣም ጥብቅ እና ወግ አጥባቂ የሕይወት ዘይቤ ይከተል ነበር፣ እናም ብዙ ጥብቅ ደንቦችን በጥንቃቄ ያከብር ነበር። ከብዙ ጤናማ ልማዶች መካከል፣ የቪጀቴሪያን ምግብ ይመገብ ነበር፣ አልኮልና ትንባሆን

ያስወግድ ነበር፣ እንዲሁም በመደበኛነት ይለማመድ ነበር።

ነገር ግን ካርሎስና ባለቤቱ መድሃኒት መውሰድ፣ በተለይም የሰነ-አእምሮ መድሃኒቶችን መውሰድ ኃጢአት እንደሆነ ያምኑ ነበር። እንዲህ ያሉ መድሃኒቶች አእምሮን እንደሚጎዱ ያምኑ ነበር።

በ2000 ዓ.ም. መኸር ወቅት ካርሎስ በከባድ ድብርት ታመመ። ከእውነታ ጋር ግንኙነቱን እያጣ ሄደ። ድምፆችንም መሰማት ጀመረ። ተጠራጣሪ (ፓራኖይድ) ሆኖ፣ ሰዎች እየተከታተሉት እንደሆነ ያምን ነበር። በመጨረሻም በዙሪያው ካሉ ሰዎች ጋር ተገቢ ግንኙነት የማድረግ ችሎታውን አጣ።

ካርሎስና ባለቤቱ ምን እንደሚያደርጉ አላወቁም። በግልጽ ታሞ እንዳለ ያውቁ ነበር፣ ነገር ግን ያለ መድሃኒት እንዴት እንደሚታከም አላወቁም።

በተስፋ መቁረጥ ሁኔታ እርዳታ ሲፈልጉ ቆዩ፣ በመጨረሻም የሰነ-አእምሮ መድሃኒቶች አእምሮን እንደሚጎዱ የሚያምኑ ሐኪሞች የሚሰሩበትን ሩቅ ተቋም አገኙ። በእምነታቸው ምክንያት፣ ካርሎስን “በተፈጥሯዊ ሕክምናዎች”—በዕፅዋት፣ በውኃ ሕክምና (hydrotherapy) እና በጸሎት—ማከም ጀመሩ። የሚያሳዝነው ግን፣ የካርሎስ ሁኔታ እየባሰ ሄደ። ብዙም ሳይቆይ የማይገባ ንግግር ይናገር ጀመረ፣ በወለሉም ላይ እየተሳበ ይንቀሳቀስ ነበር።

የሰገራና የሽንት መቆጣጠር ችሎታውን አጥቶ፣ ሰገራውን በግድግዳ ላይ ይቀባ ነበር። ሊረጋጋ አይችልም ነበር፣ በጣም ይረበሽ ነበር፣ እና ከባድ የአእምሮ መታወክ (psychosis) ምልክቶች ነበሩበት። መመገብም ስላቆመ፣ ክብደቱ በፍጥነት ቀነሰ፣ እስከ ረሃብ ሊሞት የደረሰበት ድረስ። የሰገራና የሽንት መቆጣጠር ችሎታውን አጥቶ፣ ሰገራውን በግድግዳ ላይ ይቀባ ነበር። ሊረጋጋ አይችልም ነበር፣ በጣም ይረበሽ ነበር፣ እና ከባድ የአእምሮ መታወክ (psychosis) ምልክቶች ነበሩበት። መመገብም ስላቆመ፣ ክብደቱ በፍጥነት ቀነሰ፣ እስከ ረሃብ ሊሞት የደረሰበት ድረስ። ክብደቱ 83 ፓውንድ (ካርሎስ 5 ጫማ 9 ኢንች ቁመት አለው) ሲደርስ፣ በተቋሙ የነበሩት ሐኪሞች በሆዱ ግድግዳ በኩል በቀጥታ ወደ ጨንፈው የሚደርስ የመመገቢያ ቱቦ አስገቡለት፣ እናም በእጃቸው መመገብ ጀመሩ።

ምንም እንኳን ክብደቱ በጥቂቱ ቢሻሻልም፣ ድብርቱ፣ ፓራኖያው እና የማይረባ አስተሳሰቡ አልተቀየሩም። እንዲህ ያለው “ሕክምና” ለሰምንት ወራት ቢቀጥልም ምንም መሻሻል አላመጣም። በመጨረሻም፣ በፍጹም ተስፋ በቆረጠች ሁኔታ፣ ባለቤቱ ካርሎስን ወደ ቢሮዬ አመጣችው።

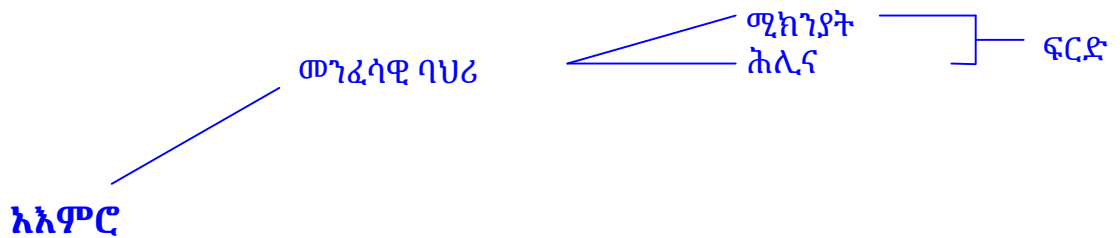
ሰውየው በጣም የሚያሳዝን ሁኔታ ውስጥ ነበር። የፊቱ ቆዳ በላላ ሁኔታ ተንጠልጥሎ ነበር፤ ዓይኖቹም ወደ ውስጥ በጣም ሰምጠው ነበር፤ በዓይኖቹ ዙሪያም ጥቁር ክበቦች ተፈጥረው ነበር። ለካርሎስ መቀመጥ እንኳ ያማል ነበር፤ አጥንቶቹ በቆዳው ውስጥ ሊወጡ እንደሚችሉ ይመስሉ ነበር። በከባድ ድብርት ውስጥ ነበር፤ እና የእእምሮ መታወኩም ቀጥሎ ነበር። ሆኖም ባለቤቱ፣ ምንም እንኳን ይህ ለሞቱ ቢያበቃውም፣ ባሏ ፈጽሞ ምንም ዓይነት መድሃኒት እንዳይሰጠው አጥብቃ ትጠይቅ ነበር።

ከእንደ ሰዓት በላይ ከባልና ሚስቱ ጋር ለመመካከር ሞከርሁ። የሰነ-ሳይንስ ማስረጃዎችን በማቅረብ፣ የእእምሮ መታወክ (psychosis) በእውነቱ እእምሮን እንደሚጎዳ እና እንደ ሰው በዚያ ሁኔታ ውስጥ የሚቆይበት ጊዜ ሲረዝም በተሳካ ሁኔታ ለማከም የበለጠ አስቸጋሪ እንደሚሆን አስረዳሁ። እንዲሁም ካርሎስ ለ“ተፈጥሯዊ ሕክምናዎች” ምላሽ እንዳልሰጠ ታሪኩን እና በአሥራ ዘጠነኛው ክፍለ ዘመን እነዚህ “ተፈጥሯዊ ሕክምናዎች” የእእምሮ ሕመሞችን ለማሻሻል እንዳልቻሉ ታሪክ ገለጽሁላቸው።

ከ“ተፈጥሯዊ ሕክምናዎች” እንዲርቁ ለማድረግ በሞከርሁበት ጊዜ፣ አዳዲሶቹ መድሃኒቶች በሞለኪውላዊ ደረጃ እንዴት እንደሚሰሩ እና በእእምሮ ላይ የሚያሳድሩትን ልዩ ተጽእኖ ጠቀስሁ። ከሚጠበቁት ጥቅሞች በተጨማሪ፣ ሊኖሩ ስለሚችሉ የጎንዮሽ ጉዳቶችም ለካርሎስና ለባለቤቱ አስረዳሁ። ሆኖም አቋማቸውን ለመቀየር ፈቃደኛ አልሆኑም።

በሌላ ሙከራ፣ ሰምንት ወራት የፈጀው “ተፈጥሯዊ ሕክምና” ምን እንዳመጣ ካርሎስን በመመልከት እንዲያዩ ጠየቅኳቸው። እርሱ ለሞት ተቃርቦ ነበር። በእነርሱ አስተሳሰብ ግን፣ መድሃኒቶች ጤንነቱን ሊመልሱለት ቢችሉም እንኳ፣ በመድሃኒት ከማከም ይልቅ እንዲሞት መተው የተሻለ ነበር። ሁኔታው ልብን የሚሰብር ነበር። ባልና ሚስቱ ትክክል ነው ብለው ያመኑትን ነገር በቅን ልቦና ለማድረግ ይጥሩ ነበር፤ ነገር ግን የማመዛዘን ችሎታቸውን በተገቢው ሁኔታ ባለመጠቀማቸው፣ ውሳኔያቸው በእውነቱ የበለጠ ጉዳት አስከተለ።ⁱⁱⁱ

ጤናማ ውሳኔ ሊኖር የሚችለው ማመዛዘንና ሕሊና በእንድነት፣ በመጣጣም እና እርስ በርሳቸው ሚዛን በመሆን ሲሰሩ ብቻ ነው። የማመዛዘንና የሕሊና ክህሎቶች በእንድነት የምንጠራውን **ፍርድ ወይም የውሳኔ ችሎታ (judgment)** ይፈጥራሉ። ከሁለቱም አንዱ ቢዛባ ወይም ቢዳከም፣ የውሳኔ ችሎታ ይጎዳል። በተቃራኒው፣ ማመዛዘናችንና ሕሊናችን በጤና እያደጉ በሄዱ መጠን፣ ፍርዳችንም የተሻለና የበለጠ ትክክለኛ ይሆናል።

ሁሉም ነገር እንዲከብሩ ይኖራል

መንፈሳዊ ባህሪችን የሚያሟላው መጨረሻ ክህሎት የማኅበረ-ተሰፋ ወይም እንዲከብር የተወሰነ ፍላጎት ነው። ይህ ከሕይወታችን በተለያዩ ክፍሎች አካል ነው፤ ሁሉም ሰው ይህን ያስተዋል ወይም አያስተዋልም። ይህ እግዚአብሔር አይሆንም ሊሆን ይችላል ግን የዳላስ ካውቦይስ ቡድን፣ ገንዘብ፣ ሥልጣን፣ ማዶና ያሉት የፖፕ ባለስልጣናት፣ የሳይንስ ዘዴ፣ ወይም ራስን ማከብር ሊሆን ይችላል። ነገር ግን ሁሉም ነገር ነገር እንዲከብሩ ይኖራል። አንዳንድ ሰዎች ይህን እንደ ሕይወት ማስተዋል ወይም አላማ ፍላጎት ብለው ሊጠሩት ይችላሉ — ራሳችንን ከውጭ በመመልከት ለመንገድ ማድረግ፣ ለሕይወት እንፃር መምሪያ፣ ማስተላለፊያ፣ ማስተዋል እና አላማ ማግኘት ነው።

ካርል ጆስፐር በመጽሐፉ *Way to Wisdom* ሁኔታውን እንዲህ ይገልጻል፤ “የምትያዙት፣ ሕይወትዎን በእርሱ የምታደርጉት፣ ይህ እውነተኛ እግዚአብሔርዎ ነው።” ሪቻርድ ክሪል በ*Religion and Doubt* ደግሞ እንዲህ ያስተዋል፤ “የሰው እግዚአብሔር የተገኘው ሕይወቱን በእውነት የተገደበው ነገር ነው፤ ከፍተኛ እንደበት፣ መንገድ እና መነሻ ይሰጣል በሚሉት፣ ሰው እንደማይወቅ ወይም ያውቃል ይሁን።”⁹

ጥያቄው ስለ ምን እንከብራለን አይደለም፤ ነገር ግን ምንን እንከብራለን?

በመመልከት የራሳችን ባህሪ ይቀየራል

ክርስትና ራሳችንን ከመመልከት፣ ክርስቶስን መመልከት እንደሚሻል ያስተምራል። እግዚአብሔር ለምን እንዲህ ይላል? “እኔን እከብሩ”፤ እርሱ አስቸጋሪ ነው? የእኛን ማመን እና ማረጋገጥ ይፈልጋል? ምንን እንከብራለን በእውነቱ አስፈላጊ ነው?

እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ “እኔን እከብሩ”፤ ምክንያቱም እኛ በእውነት ምንን እንከብራለን በዚያ ነገሮች ራሳችንን እንማራለን፤ እና ምንን እንከብራለን በዚያ ነገሮች ራሳችንን እናቀርባለን። በሳይኮሎጂ ይህን ሞዴሊንግ ይባላል፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ግን የእምነት ሕግ ነው፤ በመመልከት የራሳችን ባህሪ ይለዋወጣል፤ የምንከብር ነገር የተመለከተ መሆኑን በራሳችን እንያሳያለን (2 ቈርንቲያውያን 3:18)።

በጥንታዊ ግብጽ የተከበሩት አምላኮች መካከል አንዱ የጭራቅ ነበር። ቤተሰቦቻችን ማታ ሲሆን ከዚያ ትንሽ ወርቅ ጭራቅ ምስክር ዙሪያ በመጋበዝ እንደ አምላክ ቢቀርቡ እንዴት ነው? “ውድ ጌታ ጭራቅ...” ይህ ለአእምሮ ከፍተኛ ደረጃ ለመድረስ ሊረዳ ይችላል? እንደ ጥንታዊ ግብጽ ምሳሌዎችን ለማወቅ ያስፈልግ አይደለም። አሁን ዘመናዊ ሕንድን እንጎብኝ በሚችሉት ሁኔታዎች የሚከብሩት የእውራ አውራጃ ሰብስ ነው። እነሱ በሚከብሩት ቤተ መቅደሶች ውስጥ ታላቅ የእውራጃ ምስክሮችን ያስቀምጣሉ፤ እና እንደ ተለመደ እውነተኛ አውራጃዎች በቤተ መቅደሱ ውስጥ ይኖራሉ።

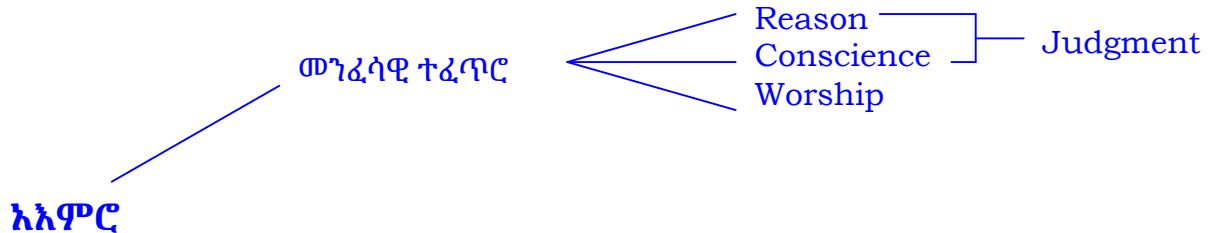
በእነሱ የእምነት ክንውን እንደ አካል እንደገና እንዲቀጥሉ በቤተ መቅደሱ ውስጥ ትንሽ እንዲበሉ እንደገና ያስቀምጣሉ። እኛ ቢፈልግም ከእነዚህ ፍጥረቶች ጋር በመገናኘት ምንም አይደለም፤ ይሁን እንጂ ይህ በእነዚህ ሰቦች ላይ እጅግ የተጠናቀቀ አምላክ እንደሚሆን ይቆጥራል። እነርሱ በሞታቸው እንደ አውራጃ ሊቀየሩ በጸሎት ይሰማሉ። እንደ ምሳሌ፤ እግዚአብሔር በፍጥረት በራሱ ምሳሌ የተፈጠሩ ሰዎች የተለያዩነት እና ማስተላለፊያ ሥልጣን አሏቸው (መዝሙር 115:5-8; ሮሜ 1:21-32)፤ አሁን ግን ከፍተኛ አላማቸው እንደ አውራጃ ማድረስ ነው።

እግዚአብሔር ለምን እንዲከብሩት ይጠይቃል? ምክንያቱም እርሱ ከእኛ ላይ የተለየ እና ከፍተኛ የሆነ ነው፤ ይህ አንድ ብቻ የሚከብር ነገር ነው የማይደነቅ እና የማይያክል የሚያደርገው። እኛ እንደ ሰዎች በከፍተኛ ደረጃ የተፈጠርን ነው። ስለዚህ በከፍተኛ አእምሮ የተፈጠረ ምንም ነገር ሊከብር እንደማይችል በግልጽ ነው፤ ማንኛውንም ነገር ከፍተኛ ላይ

ስለዚህ፤ አንድ ሰው ምንን ወይም ማንን እንደሚያመልክ የሚያደርገው ምርጫ የአእምሮ ችሎታዎቹን እድገት በጣም ይጎዳል። አንድ ሰው የሚያገለግለው አምላክ በቀጥታ በሁለቱም በአመክንዮ (reason) እና በሕሊና (conscience) አሠራር ላይ ተጽእኖ ስለሚያሳድር፤ ጤናማ የአምልኮ ዓይነቶችን መከተል አስፈላጊ ነው። ጤናማ አምልኮ አመክንዮንና ሕሊናን ከፍ ያደርጋል እና ያጠናክራል፤ ጤናማ ያልሆነ አምልኮ ግን እነዚህን ያሳንሳል እና ያዳክማል።

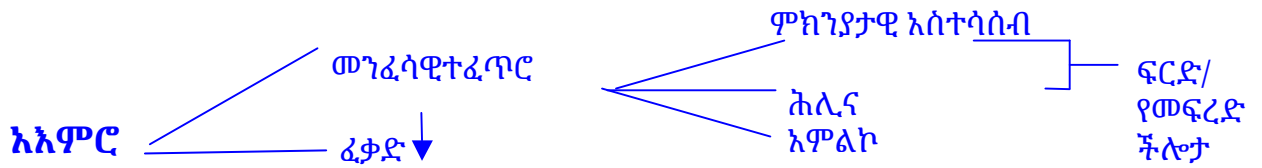
ሰለዚህ፣ መንፈሳዊ ተፈጥሯችን ከአመክንዮ፣ ከሕሊና እና ከእምልኮ የተዋቀረ ነው—እነዚህም በእእምሯችን ውስጥ ከፍተኛዎቹ ችሎታዎች ናቸው። መንፈሳዊ ተፈጥሯችን የእእምሯችንን ሌሎች ሁሉንም ገጽታዎች አሠራር ለመምራት የተሰጠ ነው።

[insert chart on p. 27]

የፈቃድ (Will)

እግዚአብሔር የእእምሮን ቀጣይ ችሎታ—ፈቃድን—በምክንያት (reason) እና በሕሊና (conscience) መሪነት እንዲሠራ አድርጎ ፈጠረው። ፈቃድ የእእምሮ የድርጊት ማዕከል፣ አስተዳዳሪ ወይም አስፈጻሚ ክፍል ሲሆን፣ በእርግጥ ውሳኔ የሚያደርገው ክፍል ነው። በእግዚአብሔር እቅድ መሠረት፣ ፈቃድ በምክንያትና በሕሊና መሪነት ሥር ሆኖ እእምሮው እንዲሠራ ተወስኗል። ሆኖም ሰዎች ሁልጊዜ ይህን በእግዚአብሔር የታሰበውን የሥርዓተ-ተዋረድ አቀማመጥ አይከተሉም።

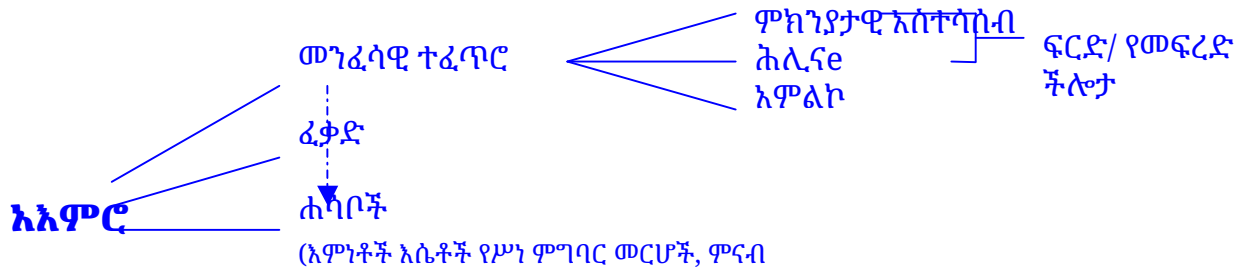
ለምሳሌ፣ የሚያጨሱ ሰዎች ማጨስ አደገኛ እንደሆነ ብዙ ምክንያቶችን ሊዘረዝሩ ይችላሉ፤ ለምሳሌ የሳንባ ካንሰር፣ የልብ ሕመም፣ ሰትሮክ እና ኤምፊሚየማ የመያዝ ከፍተኛ አደጋ፣ በልጆቻቸው ጤና ላይ ሊያስከትለው የሚችለው ጉዳት፣ እንዲሁም የገንዘብ ወጪው፣ መጥፎ ሽታው እና የሚያመጣው ትግር ይገኙበታል።

ሕሊናቸውም ማጨስን እንዲያቆሙ ሊወቅሳቸው ይችላል። እንዲሁም ለጓደኞቻቸው፣ “ማጨስ ባልጀመርኩ ኖሮ በጣም ደስ ባለኝ ነበር” ሊሉ ይችላሉ። ነገር ግን ፈቃዳቸውን ተግባራዊ አድርገው ሲጋራውን ለመጣልና ለማቆም ካልወሰኑ፣ ማጨሳቸውን ይቀጥላሉ።

እግዚአብሔር ፈቃድን በመንፈሳዊ ተፈጥሮ መመሪያ ሥር እንዲሠራ ቢያደርገውም፣ ሁልጊዜ እንዲህ አይሆንም። ሰዎች ፈቃዳቸውን በመጠቀም ከምክንያትና ከሕሊና ጋር የሚቃረን ተግባር ለመፈጸም ሲመርጡ፣ ራሳቸውን ይጎዳሉ፤ ይህም እረፍት ማጣት፣ ውስጣዊ መረበሽ፣ ጭንቀት እና ሰጋት ያስከትላል። ነገር ግን ፈቃድ የምክንያትና የሕሊናን መመሪያ ሲከተል—ምንም እንኳን በዚያ ቅጽበት ጥሩ ሰሜት ባይሰጥም—ፈውስ ይከሰታል፣ ውስጣዊ ሰላም፣ መተማመን እና እርካታም ይመጣሉ። ይህንን ሐሳብ በሚቀጥሉት ምዕራፎች የበለጠ በዝርዝር እንመለከታለን።

ሐሳቦች (The Thoughts)

በአእምሮ ውስጥ ያለው ቀጣዩ ክፍል ሐሳቦች ሲሆን፣ እሱም ለመንፈሳዊ ተፈጥሮ እና ለፈቃድ ተገዥ ነው። ሐሳቦች በየቀኑ የምናሰባቸውን ተራ ነገሮች ሁሉ ቢያካትቱም፣ በተለይ ግን እምነቶቻችን፣ እሴቶቻችን፣ የሥነ ምግባር መርሆቻችን እና ምናባችንን ያካትታሉ።

[insert chart p. 29]

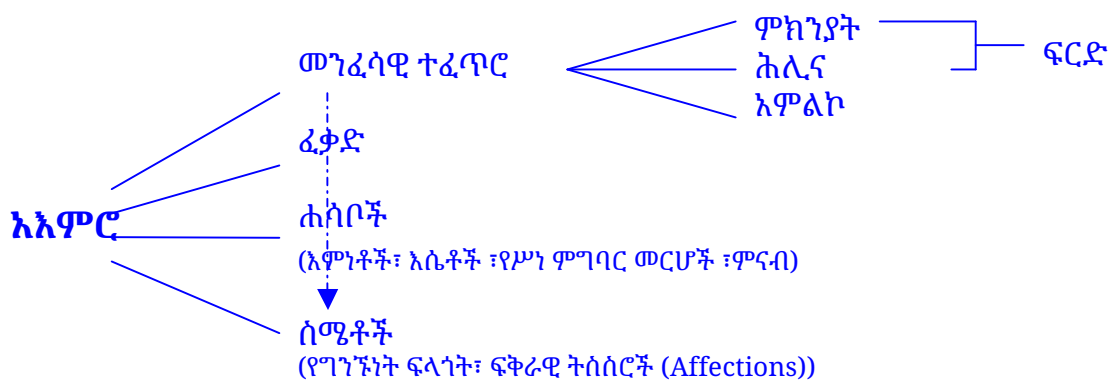
እንዳንደች ወዲያውኑ ተቃውሞ በማቅረብ፣ “ሕይወቴን የሚመሩትና ድርጊቶቼን የሚያቅኑት እሴቶቼና የሥነ ምግባር መርሆቼ እንደሆኑ ሁልጊዜ ተምራጊሁ። እነሱ ከሁሉ በላይ መሆን የለባቸውም?” ይላሉ። እኔ ግን በቀላሉ እንዲህ አላለሁ፤ ምክንያታዊ አስተሳሰብ እምነቶቻችንን፣ እሴቶቻችንንና የሥነ ምግባር መርሆቻችንን ሊቀይር ይችላል፤ ፈቃድም እነሱን ሊያልፍ ይችላል። በእግዚአብሔር የማያምኑ ሰዎች፣ ስለ እግዚአብሔር አዲስ ማስረጃና እውነት ሲቀርብላቸው፣ እነዚያን አዲስ እውነታዎች በማሰብ እምነታቸውን ሊለውጡ ይችላሉ? በእርግጥ ይችላሉ! እንዲሁም አንድ ሰው ፈቃዱን በመጠቀም ከራሱ እምነት፣ እሴት እና የሥነ ምግባር መርህ ጋር የሚቃረኑ ተግባራትን ለመፈጸም ሊመርጥ ይችላል? እንደገናም መልሱ ግልጽ ነው። ምናብም እንዲሁ ለምክንያት፣ ለሕሊና እና ለፈቃድ ምርመራና አስተዳደር ተገዥ ነው።

በቀደመው አንቀጽ የገለጽኩት ለበሰሉ ሰዎች—ማለትም የማመዛዘን ችሎታ ላላቸው—እውነት ነው። ነገር ግን ለልጆች፣ ወይም የማመዛዘን ችሎታቸው ገና ሙሉ በሙሉ ላልዳበረ ሰዎች፣ እምነቶች ወደ እእምሮ ይገባሉ እና የእምነቱ መሠረት ጤናማ በሆነ መንገድ ሳይገመገም በእእምሮ የአሠራር ሥርዓት ውስጥ ይመሠረታሉ። በእውነቱ፣ ሁላችንም ወደ ጉልላዊ ስንደርስ መሻሻል የሚያስፈልጋቸውን እምነቶች፣ እሴቶች እና የሥነ ምግባር መርሆች ይዘን እንገኛለን። እንደ አዋቂዎች፣ እነዚህን ለራሳችን መገምገም ኃላፊነታችን ነው፤ ጤናማ የሆኑትን እና በእውነታና በሐቅ የተደገፉትን መጠበቅ፣ ነገር ግን ከልጅነት አስተሳሰብ የተረፉትን ማስወገድ ወይም መቀየር አለብን። ሐዋርያ ጳውሎስ በሚያምር ሁኔታ እንዲህ ብሎ ገልጿል፡- “ሕፃን ሳለህ እንደ ሕፃን እናገር ነበር፣ እንደ ሕፃንም አሰብ ነበር፣ እንደ ሕፃንም አመዛዝን ነበር፤ ሰው በሆንሁ ጊዜ ግን የሕፃንነትን ነገር ተውሁ።” (1 ቆሮንቶስ 13፡11)።

ሰሜቶች (Feelings)

በእእምሮ ውስጥ ያለው የመጨረሻው ክፍል፣ በእግዚአብሔር ንድፍ መሠረት ለሌሎች ሁሉ ተገዥ ሆኖ የሚሠራው፣ ሰሜቶች ናቸው። እነሱም ሁላችንም የምናውቃቸውን ሁሉንም የሰሜት አይነቶች ያካትታሉ፤ እንደ ሐዘን፣ ደስታ፣ ቁጣ፣ ደስተኝነት እና ሌሎችም ብዙ ሰሜቶች። ነገር ግን ከእነዚህ መካከል ሁለት ዓይነት ሰሜቶች ልዩ ትኩረት ይገባቸዋል፦

የግንኙነት ፍላጎት – ከሌሎች ሰዎች ጋር ትስስር እና ግንኙነት ለመፍጠር ያለን ፍላጎት።
ፍቅሮቻችን (Affections) – ለሰዎች፣ ለነገሮች ወይም ለሐሳቦች የምናሳየው የፍቅር፣ የመውደድ ወይም የመሳብ ውስጣዊ ዝንባሌ።

[insert chat from p. 30]

የግንኙነት ፍላጎት (A Drive for Relationships)

በመጀመሪያ፣ እግዚአብሔር በውስጣችን ተፈጥሯዊ የሆነ የግንኙነት ፍላጎት ወይም መነሳሳት አስቀምጦብናል። ሁሉም ሰው ልዩ መሆን፣ መውደድና መወደድ፣ ከሌሎች ጋር መካፈልና ከእነርሱ መካፈል፣ በግንኙነት ውስጥ መኖር ይመኛል። ይህ የግንኙነት ፍላጎት በሕይወታችን ውስጥ በባዮሎጂያዊ መንገድ የተቀመጠ ክፍል ነው። ፈጣሪያችን የተፈጥሮአችን አካል አድርጎ ፈጥሮታል።

አንዳንድ ሰዎች ይህ የእእምሮ ክፍል በመንፈሳዊ ተፈጥሮ ፈንታ በሰሜቶች ስር መቀመጡን ይቃወማሉ። እነርሱም እግዚአብሔር ግንኙነታዊ ማንነት ያለው አምላክ መሆኑን ያመለክታሉ፤ በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠሩ ሰዎችም እንዲሁ ግንኙነታዊ ፍጥረታት ናቸው ይላሉ። ከዚህ በመነሳት፣ ይህ የእእምሮ ገጽታ የመንፈሳዊ ተፈጥሮ አካል መሆን አለበት ብለው ይደመድማሉ።

ነገር ግን፡ ሁሉም ተፈጥሮ ስለ እግዚአብሔር የሆነ አንድ ነገር እንደሚገልጥ ማስታወስ አስፈላጊ ነው (ሮሜ 1፡20)። እንዲሁም ብዙዎቻችን እንደምናውቀው፡ የቤት እንስሳትም እንደ ሰዎች ግንኙነታዊ ፍጥረታት ናቸው። ስለዚህ፡ የግንኙነት ፍላጎት ስለ እግዚአብሔር የሆነ አንድ ነገር ቢያሳይም፡ ሰዎችን ከእንስሳት የሚለይ አይደለም፤ ስለዚህም የመንፈሳዊ ተፈጥሯችን አካል እንደሆነ ማየት አይገባም።

ከዚህ ይልቅ፡ የግንኙነት ፍላጎት ለምክንያት፡ ለሕሊና እና ለፈቃድ ተገዥ ሆኖ መቆየት አለበት። እነዚህ ከፍተኛ ክፍሎች የሚታሰበውን ግንኙነት እውነታዎች፡ ሁኔታዎችና ማስረጃዎች መገምገም እና መቀበል ወይም መከልከል አለባቸው። በእርግጥ፡ የግንኙነት ፍላጎት በመንፈሳዊ ተፈጥሮ ካልተመራ፡ ሰዎች “በሰሜትና በምኞት የሚነዱ፡ በደመ ነፍስ እንደሚኖሩ እውራዎች” ይሆናሉ (2 ጴጥሮስ 2፡12)።

ፍቅራዊ ትስስሮቻችን (Our Affections)

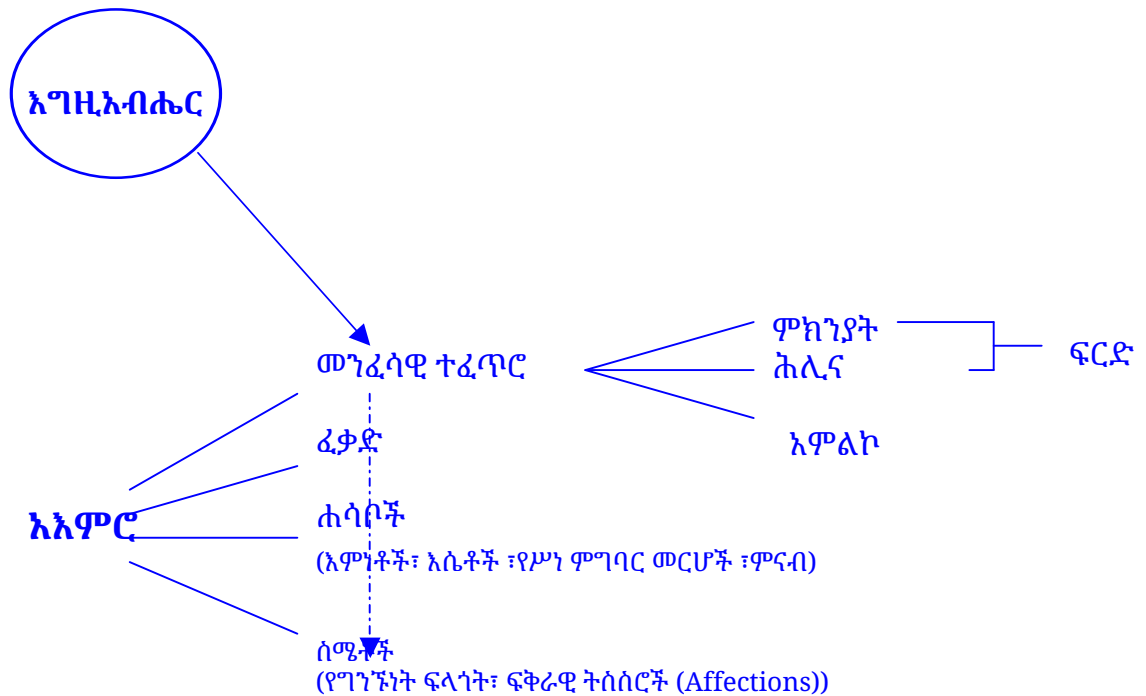
ሁለተኛው አስፈላጊ ሰሜት የፍቅራዊ ትስስር ሰሜት ነው። እነዚህ ለሰዎች ወይም ለነገሮች የምናደርጋቸው ሰሜታዊ ቁርኝቶች፡ የልባችን ገመዶች፡ የምናዳብራቸው ሰሜታዊ ትስስሮች ናቸው።

ለምሳሌ፡ አዲስ BMW መኪና ገዝተሃል ብለን እናስብ። ለጓደኞችህ ለማሳየት በጉጉት ወደ ሥራ ቦታቸው ትሄዳለህ። እነርሱን ለመጥራት ወደ ውስጥ ትገባለህ፤ ከዚያም ስትወጣ ከመኪናህ ጋር ፍጹም ተመሳሳይ የሆነ ሌላ መኪና ታያለህ፤ ልዩነቱ ግን በፊት የተሳፋሪ በር ላይ ትልቅ ጉድፍ መኖሩ ነው። እንዴት ትመልሳለህ? ምናልባት “እንዴ ያሳዝናል” ብለህ በእጭሩ ትናገራለህ፤ ከዚያም አዲሱን መኪናህን የማሳየት ደስታ ትቀጥላለህ።

ነገር ግን ጉድፉ ያለበት መኪና የራስህ ቢሆንስ? ሰሜቱ ይለያል አይደለም? ይህ የፍቅራዊ ትስስሮቻችን ምሳሌ ነው፤ መጽሐፍ ቅዱስም “ልብን ጠብቁ” ሲል የሚያመለክተው ይህንን ነው። ከምን ጋር እንደምትቆራኝ ተጠንቀቁ። ጳውሎስ ስለ ልብ መገረዝ በመንፈስ ቅዱስ ሲጽፍ፡ ጤናማ ያልሆኑ ትስስሮችን እንድንቆርጥ እና ጤናማ ትስስሮችን እንድናጠናክር ያሳስበናል (ሮሜ 2፡29)።

የመጀመሪያው ስምምነት (The Original Harmony)

እግዚአብሔር አእምሮን በፍጹም ሚዛን እንዲሠራ አድርጎ ፈጠረው፤ ከእርሱም ጋር በቀጥታ ግንኙነት በመኖር ተጠቃሚ እንዲሆን አደረገው። አዳም ከእግዚአብሔር ጋር ጊዜ ሲያሳልፍ፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመከተል ብልህ ምርጫዎችን ብቻ አይወስንም ነበር፤ ነገር ግን በአምልኮ ሕግ አማካኝነት ሁሉም የአእምሮው ክፍሎች በመለኮታዊ ባሕርይ ይሞሉ ነበር። እግዚአብሔር የአእምሮው ማዕከላዊ ትኩረት ሆኖ፤ ምክንያትና ሕሊና እውነታዎችን፤ ሁኔታዎችንና ማስረጃዎችን በመመርመር የትኛው ድርጊት፤ መንገድ ወይም ውሳኔ ተገቢ እንደሆነ ይወስኑ ነበር። ከዚያም ፈቃዱ በምክንያትና በሕሊና የተሻለ ተብሎ የተመረጠውን አቅጣጫ ይከተል ነበር። እንዲሁም የትኞቹን እምነቶች፤ እሴቶችና የሥነ ምግባር መርሆች እንደሚቀበልና እንደሚተገብር፤ ምናቡን እንዴት እንደሚጠቀም፤ ከምን ጋር እንደሚቆራኝ፤ ከእግዚአብሔርና ከሌሎች ጋር እንዴት እንደሚገናኝ እና በዚህም ምን ዓይነት ባሕርይ እንደሚያበጅ ይወስን ነበር። ነገር ግን፤ አዳም ፈቃዱን በመጠቀም የተሳሳተ ምርጫ አደረገ፤ የዚያን ምርጫ ውጤቶች በሚቀጥሉት ምዕራፍ

[insert diagram from p. 33]

Figure 1. The Mind Before Sin

ከላይ የቀረበው አምሳያ የእእምሮውን የመጀመሪያ ክፍሎች፣ የአደረጃጀታቸውን ተዋረድ እና እርስ በርሳቸው ያላቸውን ግንኙነት ያሳያል። ነገር ግን፣ በጣም አሳዛኝ የሆነ ችግር ተከሰቷል። በዛሬው ጊዜ ጥቂት የሰው እእምሮች ብቻ ናቸው እግዚአብሔር ባሰበው ፍጹም ሰምምነትና ሚዛን የሚሠሩት። እእምሮው በአንድ አጥፊ ንጥረ ነገር ተበክሏል፤ ይህም በተፈጥሮ ሊኖር የሚገባውን የተሰማማና ጤናማ የእእምሮ አሠራር ያዛባል። በሚቀጥለው ምዕራፍ፣ እእምሯችንን የሚያዛባውን ይህን አጥፊ ንጥረ ነገር እናገኛለን፤ እንዲሁም እሱን እንዴት ማሰወገድ እንደሚቻል ማጥናት እንጀምራለን።

iii ካርሎስ ከቢሮኔ ከወጣ ከሦስት ዓመት በኋላ፣ ወደ እኔ የላከው ሐኪም የታሪኩን ቀሪ ክፍል ነገረኝ። ካርሎስ “ተፈጥሯዊ መድኃኒት” የተባለውን ሕክምና ይቀበልበት ወደነበረው ተቋም ተመልሶ፣ ምንም መሻሻል ሳያይ ለሌላ ሦስት ወራት ያንኑ “ሕክምና” ቀጠለ። ከዚያም፣ ከአሜሪካ ውጭ የሚኖረው ልጁ ሁኔታውን ሲያውቅ፣ ወዲያውኑ ወደ አሜሪካ በረረ እና አባቱን ወደ አንድ የእእምሮ ሕክምና ባለሙያ (ሳይካትሪስት) ወሰደው። ያ ባለሙያም የድብርት መድኃኒት (antidepressant) አዘጋጅቶ። በስድስት ሳምንታት ውስጥ የካርሎስ ድብርት ሙሉ በሙሉ ጠፋ። የምግብ ፍላጎቱ ወደ መደበኛ ሁኔታው ተመለሰ፣ ክብደቱ መጨመር ጀመረ፣ እስተሳሰቡ ግልጽና የተደራጀ ሆነ፣ እንዲሁም ራሱን መንከባከብ ቻለ። ከብዙ ወራት በኋላም በትርፍ ጊዜ ማስተማር እንኳን ጀመረ።

“ራስ ወዳድ ሰዎች ሌሎችን መውደድ አይችሉም፣ ነገር ግን ራሳቸውንም መውደድ
አይችሉም።” — Erich Fromm

በውስጣችን ያለው አጥፊ ኃይል (The Destroyer Within)

በመጀመሪያ እግዚአብሔር የመጀመሪያውን ሰው (Adam) በራሱ እምሳል ፈጠረው። በመጀመሪያ የሰው ልጅ ፍጹም ነበር—በዘር (ጄኔቲክስ)፤ በእእምሮ እና በመንፈሳዊ ሁኔታ። ሰዎች ንጹሕ ሕሊና፤ ክቡር ምክንያት እና ከእግዚአብሔር ጋር ፊት ለፊት በሚደረግ ግንኙነት ፍጹም አምልኮ ይለማመዱ ነበር። በዚህም ሁኔታ የእእምሮ ሌሎች ክፍሎች ሁሉ በቀጣይ ስምምነትና ሚዛን ውስጥ ይቆዩ ነበር። የፍቅርና የነፃነት መርሆች እእምሮን ይመሩ ነበር። ሰላምና እርካታም የዚህ ፍጹም ሚዛን ተፈጥሯዊ ውጤቶች ነበሩ።

ነገር ግን እንዲህ ያለ ፍጹም ሚዛን ለዘላለም አልቆየም። ሰው ልጅ ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን እምነት አፈረሰ። በራሱ ነፃ ፈቃድ ምርጫ፤ የሰው ዘር ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ቅርብ ግንኙነት ቆረጠ። የዚህ ውጤት ደግሞ አስከፊና ፈጣን ነበር። የእእምሮ ስምምነት ሲዛባ፤ አጥፊ ኃይል የእግዚአብሔርን ተፅዕኖ ተተካ። አዲስ መርህ የሰውን እእምሮ መቆጣጠር ጀመረ።

ራስ ወዳድነት—ራስን መፈለግ—ፍቅርንና ነፃነትን ተከታታይ ሆኖ ተተካ። ሰዎች የተፈጥሯዊ የደህንነት ስሜታቸውን አጡ። ሰላም ሲጠፋ በፍርሃትና በጥፋተኝነት ተያዙ፤ ይህም ወደ ራስን መጠበቅ ግፊት አመራቸው። ከAdam የራስ ወዳድ ምርጫ በፊት የሰው እእምሮ ከፍርሃት ነፃ ነበር። ፍርሃት አዲስና አስከፊ ስሜት ነበር፤ የእግዚአብሔርን በትክክል አለመገምገም እና ከእርሱ መለያየት የተነሳ የሰው እእምሮን በአደገኛ ሁኔታ ተበክሏል። ሰዎች ከእንግዲህ በእግዚአብሔር ስለ ደህንነታቸው እንደማይታመኑ፤ “የበርቱ ይኖራል” የሚለው የመትረፍ መርህ ተፈጠረ።

አዳም ያለ ምክንያት ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን እምነት በመቆረጥ ራሱን ለመጠበቅ ሲመርጥ፤ ሕሊናው በጥፋተኝነት ወቀሰው። ይህ ጥፋተኝነት ደግሞ አዳምን ፈረደበት።

የራሱ ሕሊና ፍርድ ሲሰማ፣ ሕይወቱን ስለሚያጣ ፈራ፤ ስለዚህም ነገሮችን በራሱ እጅ ወሰደ። አእምሮው በፍርሃትና በጥርጥር ሲሞላ፣ ፍቅርና ነፃነት ከልቡ ሲጠፋ፣ የራስ መጠበቅ መርህም በጽኑ ሲተከል፣ አዳም ራሱን ለማዳን ተነሳ፤ ርጦ ተሸሸገ።

ከዚያ ጊዜ ጀምሮ የሰው ልጅ ከእግዚአብሔር እየረጠ እና እየተሸሸገ መጣ። በእግዚአብሔር ያለ እምነት ጠፍቷል፣ ራስ ወዳድነትም ከፍ ብሎ ነግሷል። የአእምሮ ስምምነት ተሰብሯል፣ አጥፊው የራስ ወዳድነት መርህም የአእምሮ ክፍሎችን ተቆጣጠሯል። የእግዚአብሔር ጸጋ ባይኖር ኖሮ የሰው ዘር ተሰፋ ቢሰ ይሆን ነበር።

ራስ ወዳድነት አእምሮን የሚበክል አጥፊ ኃይል ነው። በመጀመሪያ እግዚአብሔር ባሰበው አእምሮ ውስጥ አልነበረም፣ ነገር ግን አሁን የሚበክል ወራሪ ኃይል ሆኗል፤ የአእምሮ ክፍሎቻችንን በመበከል እና አሠራራቸውን በማዛባት ያዛባቸዋል። ያለ እግዚአብሔር ጣልቃ ገብነትና የአእምሮን መፈወሻ እቅድ፣ የሰው ልጅ ሁኔታ ተሰፋ ቢሰ ይሆን ነበር።

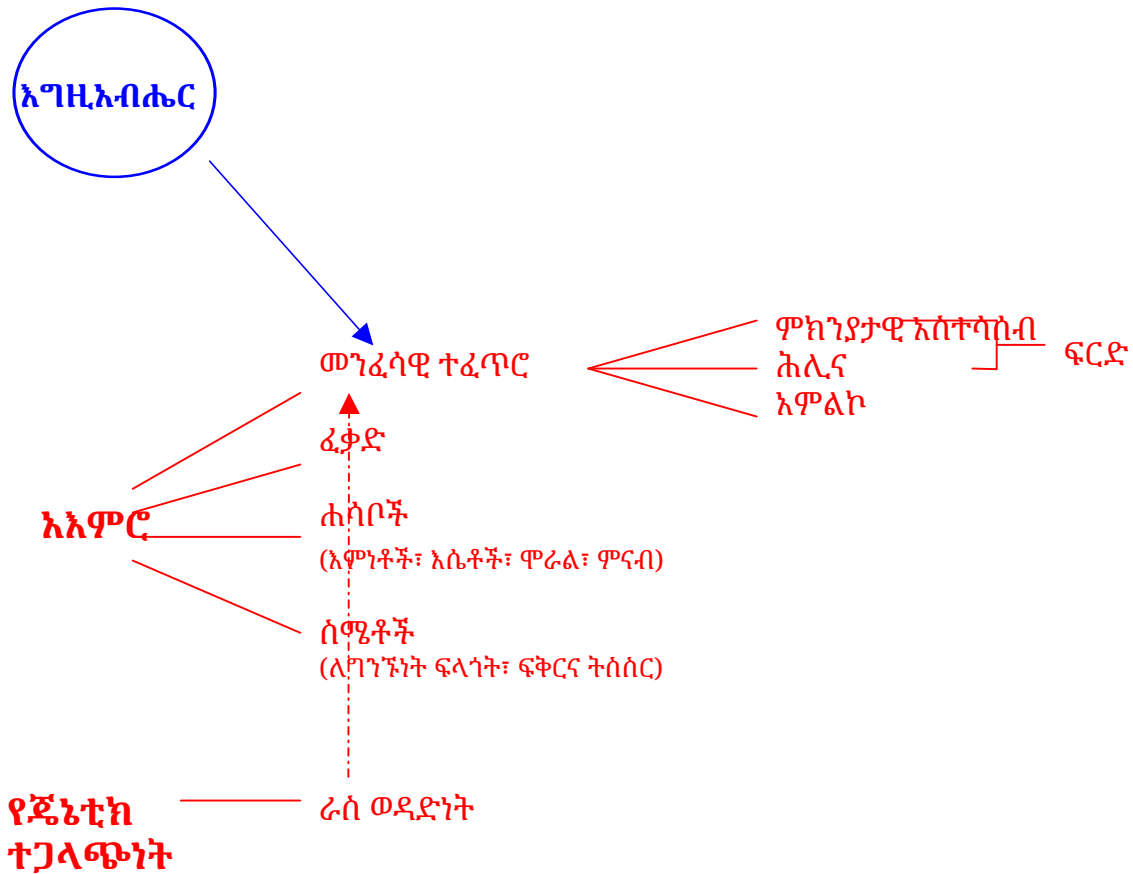

Figure 2. The Mind After Sin and Before Conversion

የተወለደ ራስ-ማዕከላዊነት

ሳይካትሪስቶች በሰው ልጅ ባህሪ ውስጥ ያለውን ራስ-ወዳድ ገጽታ ይገነዘባሉ እና እንደ “ኢጎሴንትሪዝም” ይጠሩታል። ይህ የተማረ ባህሪ አይደለም፤ የተፈጥሮ ነው። አዳም ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን እምነት ሲያፈርስ ራስ-ማዕከላዊ ሆነ፤ ስለዚህም ሁሉም የሰው ልጆች እንደ አዳም ዘሮች በባዮሎጂና በጄኔቲክ ሁኔታ ራስ-ወዳድ ሆነው ይወለዳሉ። ዳዊት በመዝሙር 51 እንደጻፈው፦ “በኃጢአት ተወለድሁ፤ እናቴም በኃጢአት ፀነሰችኝ” (መዝ. 51:7፣ Tanakh).

ምን ያህል ሕፃናት እናታቸው እንደተደሰተች ወይም እንደተመገበች ይጨነቃሉ? አንድም። ሕፃናት በራሳቸው ፍላጎቶች ላይ ያተኩራሉ። ይህ ከአዳም የተሰጠን ውርስ ነው። እግዚአብሔር አዳምን ሲፈጥር በምስሉ ላይ የሚመስሉ ፍጥረቶችን ማፍራት ችሎታ ሰጠው። እግዚአብሔር አዳምን በራሱ ምስል እንደፈጠረው እንዲሁ አዳም ከኃጢአት በኋላ በተፈጥሮው መሠረት ያላቸውን ልጆች ወለደ። ይህ አሁንም ይቀጥላል፤ ሁሉም ወላጆች እንደሚመለከቱት ነው።

የራስ-ወዳድነት ሶስት መንገዶች

ሰዎች የባዮሎጂ ዝንባሌያቸውን ወደ ራስ-ማዕከላዊነት በሶስት ዋና መንገዶች ይገልጻሉ። የኪነግ ጀምሮ ትርጉም 1 ዮሐንስ 2:16 እነዚህን ዝንባሌዎች “የሥጋ ፍላጎት፣ የዓይን ፍላጎት፣ እና የሕይወት ኩራት” ብሎ ይገልጻቸዋል። በዛሬ እንግሊዝኛ ቀላል ቋንቋ ሲነገር ደግሞ ሴክሱዋሊዝም (የሰሜት ፍላጎት)፣ ማተሪያሊዝም (የንብረት ፍላጎት)፣ እና ኢጎቲዝም (የራስ ክብር ከፍ ማድረግ) እንላለን። እያንዳንዱ ሰው ከእነዚህ ሶስት ባህሪያት የተለየ ድርጅት አለው፤ እንዳንዶቹ ደካማ ሲሆኑ ሌሎቹ ግን ጠንካራ ሊሆኑ ይችላሉ።

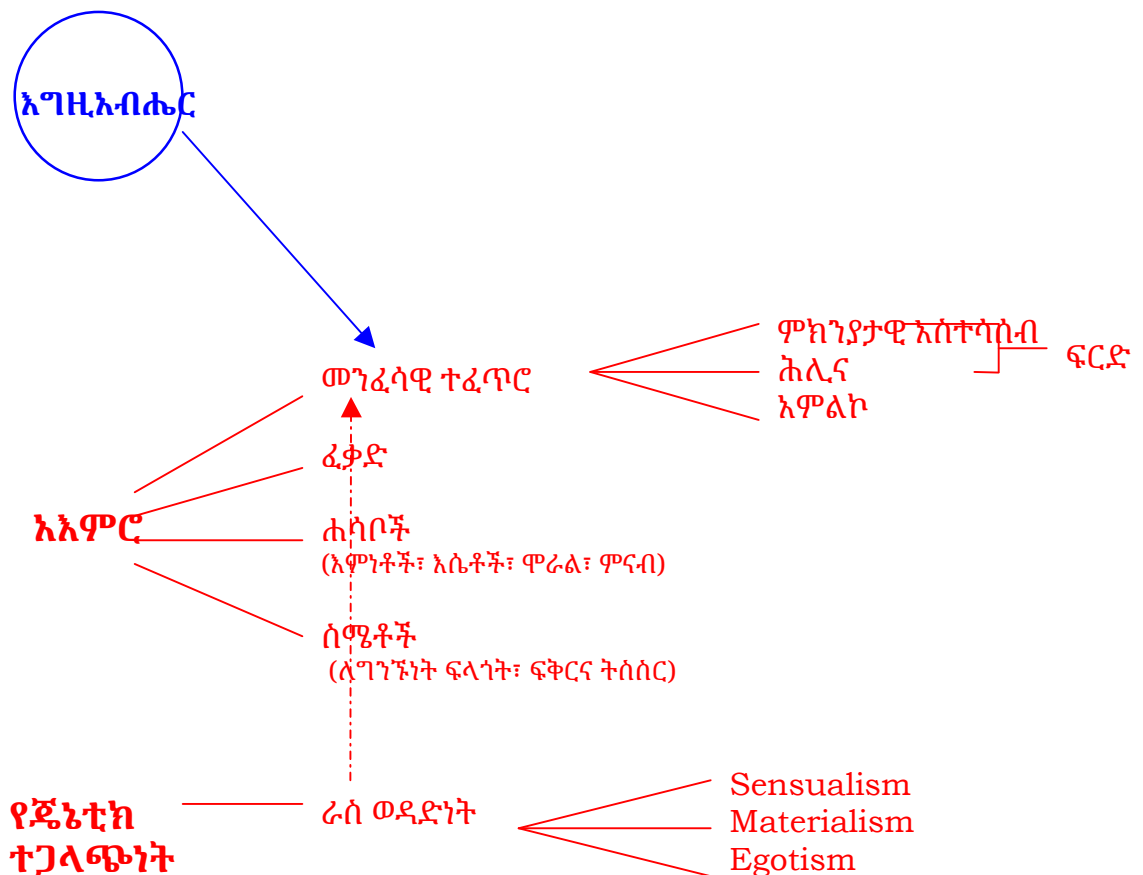

Figure 3. The Mind After Sin and Before Conversion

የተሳሳተ አእምሮ

ከሲግሙንድ ፍሮይድ ሐሳቦች ጋር ተያይዞ ከሆነ ራስ-ወዳድነት ፍሮይድ “ኢድ” ብሎ የጠራው የአእምሮ ክፍል ነው። ፍሮይድ ኢድን በጄኔቲክ የተፈጠረ የታና የጥቃት እንቅስቃሴ እንደሆነ ተመልክቶታል፤ ይህም የእድገታችንን ሂደት የሚቆጣጠር ነበር። ሴንሱዋሊዝም ከፍሮይድ የጠራው “ታ” ጋር ተመሳሳይ ሲሆን ሁሉንም የአካል ደስታ ዓይነቶች ይጠቃልላል። ይህ ምድብ በተለይ የታ ግንኙነትን ቢያካትትም እንዲሁም መድሃኒቶችን፣ አልኮልን፣ ከመጠን በላይ መብላትን (gluttony) እና በአጠቃላይ ሁሉንም የሰሜት ደስታዎች ይጨምራል።

ማተሪያሊዝም ከሰሰት (greed) ጋር ተመሳሳይ ነው፤ ይህም የሌሎች ወገኖች ወጪ ላይ በመመስረት የንብረት መስፈርቶችን መፈለግ ነው። ኢነቲዝም ደግሞ ራስን ከሌሎች በላይ ማድረግን ይጠቃልላል። ማተሪያሊዝምና ኢነቲዝም ሁለቱም ጥቃታዊ ባህሪዎች መሆናቸውን መጠን መጠን ማጠናከር ይገባል።

እንዲህ ያሉ ቀደምት እንቅስቃሴዎች ካልተቆጣጠሩ ራስን ወደ መጥፋት ይመራሉ። ግን ፍሮይድ በሰው ሕይወት ውስጥ የእግዚአብሔርን ሚና እንዳልተቀበለ ምክንያት በሕክምና እቅዱ ውስጥ እርሱን ማካተት አልቻለም፤ ስለዚህ ያገኘው ብቻ አማራጭ ራስ ነበር።

የፍሮይድ ንድፍ በቀላሉ “ኢድ ያለበት ቦታ ኢነ ሊኖር ይገባል” ይላል። በዚህ መሠረት የፍሮይድ ሳይኮኦናሊሲስ ሕክምና አእምሮን ወደ ውስጥ በመመልከት እና የማይታወቀውን ኢድ ወደ ንቃት ለማምጣት የሚሞክር ሂደት ነው፤ እንዲሁም እንዲቆጣጠር፣ እንዲቀየር እና እንዲሻሻል ይደርሳል። በሌላ ቃል ሲነገር ሳይኮኦናሊሲስ ሰው አእምሮውን በራስ-ወዳድ ፍላጎቶች ላይ ማተኮር ሂደት ነው፤ ይህም ተላላፊና አጥፊ ክፍል ነው ተብሎ በመታመን፣ እነዚህ ፍላጎቶች ወደ ንቃት ከመጡ በኋላ ሰው ጤናማ ለውጦችን ሊያደርግ ይችላል ተብሎ ይታመናል።

ክርስቲያናዊ የሕክምና ሞዴል ተጨማሪ እይታዎችን ያክላል። ኤርምያስ 17:9 እንዲህ ይላል፡- “የሰው ልብ ከሁሉ በላይ ተንኮለኛና ክፉ ነው፤ ማን ሊያውቀው ይችላል?” እኛ እግዚአብሔርን ለመርዳት መመለስ አለብን። ያለዚያ የአእምሮን መረዳት ያለ መለኮታዊ መመሪያ መሞከር በመጨረሻ ወደ ተጨማሪ ራስ-ማታለል ሊያመራ ይችላል።

በሕክምና ሂደት ውስጥ ሌላ አስፈላጊ ነገር “የአምልኮ ሕግ” ወይም ሞዴሊንግ ተብሎ የሚጠራ ነው። በዚህ ምክንያት እኛ የምናደንቀውን ወይም የምንያመልከውን ነገር እንመሰላለን። ማንኛውንም የምንከበር ነገር ቢሆን ሰው፣ እግዚአብሔር፣ ሀሳብ ወይም ጣዖት፣ እኛ ይበልጥ እንመሰላለን። የምናተኩረውን ነገር እንደምን እንለውጣለን። በራስ ላይ ከተመለከትን ራስ-ማዕከላዊ እንሆናለን። አእምሮን በራስ ውስጥ ባለው አጥፊ ክፍል ላይ ሲያተኩር የዚህ አደገኛ ኃይል ይጠነክራል።

ይህ ለውጥ በባህሪም በባዮሎጂም ይከሰታል። አእምሮ (brain) በሚናገሩት፣ በሚያደርጉት፣ በሚያዩት እና በሚያጋጥሙት ነገሮች መሠረት እራሱን እንደገና ይዘርጋል። አእምሮ በቀጣይነት የነርቭ አውታረ መረቡን ይጠርጣል እና ይቆርጣል። የምናደርጋቸው ምርጫዎች—የምናሰበው፣ የምናምነው፣ የምናደንቀው እና የምናመልከው እንዲሁም የምንሳተፍበት ባህሪ—በመጨረሻ በነርቭ መረብ እድገትና በባህሪያችን ላይ ጥልቅ ተፅዕኖ ያሳያሉ። ሶፍትዌሩ (የምናሰበው) ሃርድዌሩን (ነርቭ መረብን) ሊቀይር ይችላል።

ምናልባት በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ስፒኒሽ ወይም ሌላ ቋንቋ ተማርታችሁ ነበር። ከሆነ በመጀመሪያዎቹ ሳምንታት ያጋጠማችሁን ችግኝ አስታውሱ፤ አንድ ቃል በአንድ ቃል ሲማሩ እና ሲያነጋገሩ የነበረውን ውጣ ውረድ። በማጥናትና በመለማመድ ሲቀጥሉ ቃላት እየጨመሩ ሲሄዱ በመጨረሻ እንኳን አነጋገርና አገባብ ተሻሻሉ። ይህ የአእምሮ የነርቭ መረብ ሲጨመር ስለሆነ ነው፤ ለአዲሱ ቋንቋ መናገር የሚያስፈልጉ ሕዋሶችና የሕዋስ መካከል ግንኙነቶች ሲበዛ ይከሰታል።

ነገር ግን ከሁለተኛ ደረጃ ትምህርት በኋላ ስፒኒሽ መናገር ካቆማችሁ ችሎታችሁ ምን ሆነ? በቀጣይ መጠቀም አእምሮ የነርቭ መረቡን ያጠናክራል እና ያስፋፋል። ነገር ግን እነዚያ መንገዶች ሲያቆሙ በመጨረሻ ይዳከማሉ እና ይጠፋሉ። ይህ በሁሉም አእምሮ ውስጥ ይከሰታል። ስለዚህ ልምዶች በቀላሉ አይጠፉም፤ ልምድ በጣም ጠንካራ እና ረጅም ጊዜ ከነበረ መንገዶቹ እንዲጠፉ የሚፈለገው ጊዜና ጥረት ይበዛል።

አሁን ይህ ሁሉ በጣም አስደሳች ነው ብላችሁ ልትናገሩ ትችላላችሁ፤ ግን አእምሮን በመፈወስ ላይ ምን ሚና አለው? ይህ አስፈላጊ ነው፤ ምክንያቱም በፈቃዳችን አጠቃቀም የምንመርጣቸው ውሳኔዎች በአእምሮአችን ውስጥ የትኞቹ የነርቭ መንገዶች (neural circuits) ቀጥሎ እንዲጠቀሙ እንዲቀጥሉ የመምረጥ ኃይል አለን። በምናደርጋቸው ምርጫዎች አማካኝነት ከእግዚአብሔር ጋር በመተባበር የባህሪያችንን ትክክለኛ ለውጥ እዚህ እና አሁን ልንፈጥር እንችላለን። ከእግዚአብሔር ጋር በመተባበር ምክንያታዊ አስተሳሰብና ሕሊና በጣም ጤናማ ነው ብለው የወሰኑትን ባህሪዎች ለመከተል ስንመርጥ፣ እነዚህን ውሳኔዎች ለመፈጸም መለኮታዊ ኃይል እንቀበላለን።

የሚጋራ ምሳሌ አጫሾች ናቸው። ከመዳን ለመለየት ብዙ መጸለይ ቢችሉም፣ ሲጋራውን ለማስቀመጥ እስኪወሰኑ ድረስ ማጨስ ይቀጥላሉ። ግን ሲጋራውን ሲጥሉ እና እግዚአብሔርን እርዳታ ሲፈልጉ፣ ለስራው በቂ የሆነ መለኮታዊ ኃይል ይቀበላሉ። ይህ መለኮታዊ ኃይል አጫሾችን የመጥፎ ልምድ ምኞት ህመምን መቋቋም እንዲችሉ እና በመጨረሻ ከፍላጎታቸው ነፃነት እንዲያገኙ ያስችላቸዋል። በጊዜ ሂደትም የነርቭ መስመሮቻቸው ይቀየራሉ፤ ከማጨስ ልምድ ጋር የተያያዙ መንገዶች ቀስ በቀስ ይዳከማሉ፣ ራስን መቆጣጠር የሚያስችሉ የነርቭ መንገዶች ደግሞ ይጠነክራሉ።

በሳይንስ የተገኘ ማስረጃ

በመስከረም 1999 የ“Nature” መጽሔት ውስጥ የታተመ ጥናት የእኛ ተግባርና ምርጫ በአእምሮ ውስጥ አካላዊ ለውጦችን እንደሚፈጥር ያጠናክራል። ይህ ጥናት ከያሌ፣ ሃርቫርድ እና ኖርዝዌስተርን ዩኒቨርሲቲ የሳይንስ ሊቃውንት በመተባበር ተከናውኗል። የኮኬይን መጠቀም በአእምሮ ውስጥ ቀድሞ የተዘጋ ጂኖችን በማንቃት ለውጥ እንደሚያመጣ አሳየ።

ይህ ማለት እንዳንድ ባህሪዎች በእውነት ተዘግተው ያሉ ጂኖችን ሊከፍቱ እና በግለሰቡ ላይ ተፅዕኖ ሊያሳዩ ይችላሉ ማለት ነው። በኮኬይን ሁኔታ ይህ የተወሰነ ፕሮቲን እንዲመረት የሚያደርግ ጂን ያነቃቃል፤ ይህም ተጨማሪ ኮኬይን ለመፈለግ የሚያስከትል ምኞትን ያጠናክራል።

ቴሌቪዥን እና የአምልኮ ሕግ

B. S. Centerwall የአምልኮ ሕግ (ሞዴሊንግ) በግልጽ ሁኔታ የሚያሳይ ጥናት አድርጎ ነበር። ውጤቱን በ“Journal of the American Medical Association” ላይ አተረፈ። ማህበረሰብ ውስጥ የግድያ ተፅዕኖ ለመመርመር የቴሌቪዥን ፕሮግራሞች በሰዎች ላይ የሚያመጡትን ተፅዕኖ ለማጥናት ከቴሌቪዥን መግባቱ በፊት እና በኋላ የግድያ መጠን ተከታትሏል። ግልጽ የሆነ መለኪያ ለማግኘት በአሜሪካ የግድያ መጠን ላይ ተመርኮዘ።

የጦር መሳሪያ ቀላል መዳረሻ ተፅዕኖ እንዳይሆን ለማስተናገድ አሜሪካን ከካናዳ ጋር አነጻጸረ፤ ካናዳ ግን ጠንካራ የጦር መሳሪያ ቁጥጥር አለባት። በመጨረሻም ከእነዚህ ሁለት አገሮች የተገኙ መረጃዎችን ከደቡብ አፍሪካ ጋር አነጻጸረ፤ ደቡብ አፍሪካ እስከ 1970ዎቹ ድረስ ቴሌቪዥን አልነበራትም። በተጨማሪም የአፓርታይድ የዘር ፖሊሲ ተፅዕኖ እንዳይገባ በደቡብ አፍሪካ የነጭ ሰው በነጭ ሰው ላይ የተፈጸመ ግድያ ብቻ ተቆጥሯል። የተገኘው ውጤት አስገራሚ ነበር።

ከቴሌቪዥን መግባቱ በኋላ በአሜሪካ የግድያ መጠን ከ1945 እስከ 1974 በ93% ጨመረ። በዚህ ጊዜ በካናዳ 92% ጨመረ። ግን በደቡብ አፍሪካ ቴሌቪዥን እስከ 1970ዎቹ አስከገባ ድረስ የግድያ መጠን ከ1945 እስከ 1974 በ7% ቀነሰ። ከቴሌቪዥን መግባቱ በኋላ በ1975 የግድያ መጠን በ130% ጨመረ።

በሕፃናት ላይ የቴሌቪዥን ተፅዕኖ

በኤፕሪል 2004 “Pediatrics” የሕክምና መጽሔት የታተመ ጥናት ቴሌቪዥን መመልከት በሕፃናት ላይ የአትንሽን ዲፊሲት ዲስኦርደር (ADHD) የመያዝ አደጋን እንደሚጨምር አሳየ። ሕፃን የሚመለከተው የቴሌቪዥን ጊዜ አእምሮን ይለውጣል።¹²

ይህ ማስረጃ ከሌሎች ተመሳሳይ ጥናቶች ጋር በመተባበር የአሜሪካ የሕፃናት ህክምና አካዳሚ (American Academy of Pediatrics) ከ2 ዓመት በታች ሕፃናት ምንም ዓይነት ቴሌቪዥን እንዳይመለከቱ እና ከዚያ

በላይ ያሉ ልጆች በጥብቅ እንዲገደቡ እንዲመክር አድርጎታል።

ግልጽ በሆነ መልኩ እኛ የምንመለከተው፣ የምናደንቀው፣ የምናመልከው እና የምናምነው ነገር ማን እንደምንሆን በጣም ጥልቅ ተፅዕኖ አለው።

የሰውነት በእእምሮ ላይ ያለው ተፅዕኖ

የእእምሮ ችሎታዎች ሰውነት ጤናማ ሲሆን በተሻለ ሁኔታ ይሰራሉ። እእምሮና ሰውነት የተለያዩ አይደሉም። ከዚህ በፊት የእእምሮ በሰውነት ላይ ያለውን ተፅዕኖ ተወያይተናል። ነገር ግን ሰውነት በእእምሮ ሥራ ላይ በግልጽ መልኩ ተፅዕኖ እንዳለው መርሳት የለብንም። አካላዊ በሽታ ሲከሰት እእምሮ የሚሰራው ብቃት ይቀንሳል። ለምሳሌ፣ 103 ዲግሪ ሙቀት እና ፍሉ እያለ የመጨረሻ ፈተና መውሰድ የሚፈልግ ማን ነው?

የእእምሮ መሣሪያ (የእንጎል) ሊበላሽ ይችላል

ስለ እእምሮ ሲነገር አካላዊ ችግኝ የእእምሮ ሥራን እንደሚጎዳ መርሳት የለብንም። የሰው ልጅ ከእግዚአብሔር መለየቱ እእምሮን በራስ ወዳድነት ብቻ አልደከመም፤ እንዲሁም እንጎልን ለበሽታና ለአካላዊ ጉዳት አጋልጧል።

የአልዛይመር በሽታ፣ ሰትሮክ፣ ስኪዞፍሪኒያ እና ሌሎች ችግኝ የእንጎልን አካላዊ መዋቅር (hardware) በቀጥታ ይጎዳሉ። በዚህም የእእምሮ ሥራን ይቀንሳል። አንዳንድ ጊዜ መፍትሄ ለማግኘት ባዮሎጂያዊ ሕክምና (hardware ለመታከም) ያስፈልጋል፤ ሌሎች ጊዜዎች ግን ማህበራዊ፣ ሰነ-ልቦናዊ ወይም መንፈሳዊ ሕክምና (software ለመታከም) ያስፈልጋል። ይህ ነው ሳይካትሪ እጅግ የሚያስቸግር እና የሚሰብ የሚያደርገው።

እንደ ሳይካትሪስት፣ የሰው ባዮኬሚስትሪን ለማረጋገጥ መድሃኒቶችን እጠቀማለሁ። መድሃኒቶች የጄኔቲክ ወይም የአካባቢ ጉዳቶችን ተፅዕኖ ሊቀንሱ ይችላሉ። አንዳንድ ክርስቲያን ታካሚዎች መድሃኒት ሲወሰዱ ይቸገራሉ እና ጥፋተኝነት ይሰማቸዋል። አንዳንዶች ከተሳሳተ ተግባር የሚመነጭ ትችት እንኳን ይቀበላሉ።

ለታካሚዎቹ እንዲህ እላቸዋለሁ፤ አዳም ከጸጋ ሲወድቅ የጄኔቲክ ጉድለቶች ወደ ዲኤንኤችን መግባት ጀመሩ። እንደ ዘር በሽታና ሞት ተገዥ ሆንን። ስለዚህ አእምሮቻችን አዳም ከእግዚአብሔር እጅ በቀጥታ ሲወጣ እንደነበረው በብቃት አይሰሩም። የአንጎላችን ሴሎች መዋቅር እና ሥራ በሞለኩላዊ ደረጃ ጉድለቶች ሊኖሩባቸው ይችላሉ። የአእምሮ ኮምፒውተራችን ሃርድዌር አንዳንድ ጊዜ ይበላሻል፣ መድሃኒቶችም አንዳንድ ጊዜ ይሻሻሉታል።

በ“American Journal of Psychiatry” የታተመ አዲስ ግኝት ይህን በግልጽ ሁኔታ ያሳያል ¹³ Dr. Dr. Michael Egan እና ባልደረቦቹ በ22ኛ ክሮሞሶም ላይ ያለ አንድ የዘፈቀደ የጄኔቲክ ለውጥ የትውስታ ተግባርን እንደሚቀይር አግኝተዋል። ⁱⁱⁱ መድሃኒቶች የባዮሎጂያዊ ድክመትን ሊካሉ ይችላሉ፣ የማይጤኑ ሰሜቶችን ሊቀንሱ እና የአእምሮ ብቃትን ሊያሻሽሉ ይችላሉ። በዚህም ምክንያት ምክንያትና ህሊና ጥንካሬ እንዲያገኙ እና የአእምሮ ሂደቶች ሚዛን እንዲመለስ ይረዳሉ።

የሰውነትና አእምሮ ግንኙነትን በመረዳት፣ ጤናማ ኑሮ ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ መርሳት የለብንም። ጤናማ አካል ጤናማ እና ብቃት ያለው አእምሮ ያመጣል። በተቃራኒው ጤና የሌለው አካል የአእምሮ አቅማችንን እንዳንደርስ ይከለክላል። ስለዚህ በመጽሐፍ ቅዱስ የተሰጡ የጤና ህጎች ይህን ይገልጻሉ። እግዚአብሔር ሕዝቡ በተቻለ መጠን ጤናማ አእምሮ እንዲኖራቸው ይፈልጋል፤ ይህ ግን በጤናማ ሰውነት ብቻ ይቻላል።

iii. አንጎል በቢሊዮኖች የሚቆጠሩ ነይሮኖች (የአንጎል ሴሎች) በተወሳሰበ አውታረ መረብ የተደረጉ ነው። እነዚህ ሴሎች እርስ በእርስ በኬሚካል ምልክቶች ይገናኛሉ፤ እነዚህም ኒውሮትራንስሚተሮች (neurotransmitters) ይባላሉ። ምልክት የሚልከው ሴል ኒውሮትራንስሚተሩን ከለቀቀ በኋላ በፍጥነት “reuptake pumps” የሚባሉ መሣሪያዎችን ይነቃቃል፤ እነዚህም እንደ ቫኩም ክሊነር ቀሪውን ኬሚካል ይሰበስባሉ። በአንዳንድ የአንጎል ክፍሎች እነዚህ ፓምፖች ትንሽ ስለሆኑ አንዳንድ ኒውሮትራንስሚተሮች ከሴሎች ውጭ ይቀራሉ። አንጎል ይህን ቀሪ ኬሚካል ለማስወገድ የተለያዩ ኢንዛይሞችን ይጠቀማል።

ፕሪፍሮንታል ኮርቲክስ (prefrontal cortex) በግንባር ጀርባ ያለ የአንጎል ክፍል ሲሆን ማሰብና ምክንያት የምንሰራበት ቦታ ነው። ይህ ክፍል ትንሽ የreuptake ፓምፖች ስለሌሉት ብዙ ኒውሮትራንስሚተርች ከሴሎች ውጭ ይቀራሉ። ደጋሚን የሚባል አንድ ኒውሮትራንስሚተር ለጥሩ ማሰብና ለጥሩ ትውስታ አስፈላጊ ነው። ደጋሚንን የሚያፈርስ ኢንዛይም Catechol-O-methyltransferase (COMT) ይባላል። ይህን የሚያመነጨው ጂን በ22ኛ ክሮሞሶም ላይ ይገኛል። Dr. Egan እና ባልደረቦቹ በዚህ ጂን ላይ የተፈጠረ የዘፈቀደ ለውጥ ወደ ሰው ጄኔቲክ ሰብስብ እንደገባ አግኝተዋል። ስለዚህ ሁለት ዓይነት ጂን ይኖራሉ፤ አንዱ Val (valine) የሚባል አሚኖ አሲድ ያለው፣ ሌላው Met (methionine) ያለው።

ሰው ሁለት ክሮሞሶም ስለሚያገኝ (ከእናቱ እና ከአባቱ) ሶስት የጄኔቲክ ውህዶች ይኖራሉ፤ Met/Met፣ Met/Val፣ እና Val/Val። Met ያለው COMT ጂን በሙቀት የሚጎዳ ስለሆነ በአካል ሙቀት ላይ ዝቅተኛ እንቅስቃሴ ያሳያል። ስለዚህ Met/Met ወይም Met/Val ያላቸው ሰዎች በፕሪፍሮንታል ኮርቲክስ ውስጥ ከፍተኛ ደጋሚን መጠን አላቸው፣ ከVal/Val ያላቸው ግን ዝቅተኛ አላቸው። የትውስታ ሙከራዎች እንደሚያሳዩት Val/Val ያላቸው ሰዎች በአጭር ጊዜ የትውስታ ፈተና ዝቅተኛ ውጤት ያሳያሉ፤ Met ያላቸው ግን ከፍተኛ ውጤት ያገኛሉ። Met/Met ያላቸው ደግሞ ከMet/Val ያላቸው የተሻለ ውጤት ያሳያሉ። ይህ ጥናት አንድ ብቻ የጄኔቲክ ለውጥ በቀጥታ የአንጎል ኬሚስትሪን በመቀየር የትውስታ ተግባርን እንደሚለውጥ አሳይቷል።

ሚዛኑ ሲዛባ

በቀደሙት ሁለት ምዕራፎች የአእምሮውን የመጀመሪያ የተዋረድ አወቃቀር ሞዴል እና አጥፊ የሆነው የራስ ወዳድነት አካል አእምሮውን እንዴት እንደበከለው ተመልክተናል። በዚህ ምዕራፍ ደግሞ አእምሮው ከመጀመሪያው ንድፍ በተቃራኒ ቅደም ተከተል ሲሠራ ምን እንደሚፈጠር እንመረምራለን። ራስ ወዳድ ፍላጎቶች መሪነቱን ሲይዙ ምን እንደሚከሰትም እንገነዘባለን። እንዲሁም ሚዛኑን እንዴት መመለስ እና አእምሮውን እንዴት መፈወስ እንደሚቻል የምናደርገውን ፍለጋ እንቀጥላለን።

አዲስ እናት

እራስዎን አዲስ እናት እንደሆኑ ያስቡ። የመጀመሪያ ልጅዎ ከተወለደ አንድ ሳምንት አልፏል። አሁን ቤት ውስጥ ብቻዎን ነዎት፤ ባለቤትዎ ደግሞ ለአንድ ሳምንት ከከተማ ውጭ ለሰራ ሄዷል። ማለዳ በማለዳ ይነሳሉ፤ ሕፃኑን ይንከባከባሉ፤ ቀኑን ሙሉ ቤቱን በማጽዳት ይደክማሉ፤ እና ሌሊት 11:30 ላይ በጣም ደክሞት ወደ አልጋ ይገባሉ።

ሌሊት 2:00 ላይ ሕፃኑ ሽንቱን ሰላደረገና ሰለራበው ማልቀስ ይጀምራል። ከአልጋ ተነስተው ልጅዎን ለመንከባከብ ይፈልጋሉ? አይደለም። ነገር ግን የሕፃኑን ፍላጎት እና ለእሱ ያለብዎትን ኃላፊነት በፍጥነት ያስቡበታል። ሕሊናዎ ግዴታዎን ያስታውሰዎታል፤ እናም በፍላጎትዎ ሳይሆን በፈቃድዎ እራስዎን አስነስተው ሕፃኑን ይመግባሉ እና ይንከባከባሉ። ከዚያም ወደ አልጋዎ ተመልሰው የቀረውን ሌሊት ይተኛሉ።

በማግሰቱ ጠዋት ሲነሱ ራስዎን እንዴት ይመለከታሉ? በእርካታ ሰሜት፣ ሰራዊት በሚገባ እንዳከናወኑ ይሰማዎታል። ምናልባትም ትንሽ የወላጅነት ኩራት ይሰማዎታል። “በእውነት ጥሩ እናት ነኝ።” ብለው ያስባሉ። ለራስዎ ያለዎት ክብር ትንሽ ይጨምራል፣ በራስዎ ያለዎት መተማመን ይጠናከራል፣ እና አጠቃላይ የደህንነትና የመልካም ሰሜትዎ ተጠብቆ ይቆያል።

ነገር ግን የበላይነት ቅደም ተከተሉን እንገልብጠው፤ ምክንያታዊ አስተሳሰብና ሕሊና እንዲመሩ ከመፍቀድ ይልቅ፣ ሰሜቶች እንዲመሩ እናድርግ።

ሌሊት 2:00 ነው፣ ሕፃኑም ማልቀስ ይጀምራል። ከአልጋ ለመነሳት ፍላጎት አይሰማዎትም፣ ስለዚህም አይነሱም። ወደ ሌላ ጎን ተገልብጠው ትራስ በራስዎ ላይ በማድረግ፣ ምን ያህል እርፍት እንደሚገባዎት ለራስዎ ያስታውሳሉ። እንዲያውም በደንብ አርፈው ስለሚነሱ፣ በማግስቱ የተሻለ ወላጅ እንደሚሆኑ ለራስዎ ሊነገሩ ይችላሉ። በማግስቱ ጠዋት ሲነሱ ልጁ ሌሊቱን ሙሉ እያለቀሰ ከደከመ በኋላ አሁንም እርጥብ፣ ረሃብተኛ ሆኖ ያገኙታል። አሁን ራስዎን እንዴት ይሰማዎታል? በጥፋተኝነትና በንፍረት ስሜት ተሞልተው? ምናልባት እነዚህን ስሜቶች መሸከም ስለሚያቅድዎት፣ ልጅዎን ተመልክተው፣ “ይህ ሁሉ የእንተ ጥፋት ነው። እንተ ባትኖር ኖር፣ በዚህ ችግር ውስጥ ባልገባህ ነበር” ሊሉ ይችላሉ። ታዲያ ለራስዎ ያለዎት ክብር (self-esteem) ምን ይሆናል? የራስዎ ዋጋ ስሜት (self-worth) ምን ይሆናል? የበለጠ ሰላምና ደህንነት ይሰማዎታል? ስሜቶች ፈቃድን (Will) እንዲቆጣጠሩ ሲፈቀድላቸው፣ ውጤቱ ሁልጊዜ ወደ ጥፋት ይመራል።

አበረታች ሴት ተማሪ (Cheerleader)

የ16 ዓመት ዕድሜ ያላትን ለሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት የእግር ኳስ ቡድን አበረታች ሴት ተማሪ አሰቡ። የቡድኑን ካፒቴን ወድዳዋለች። እሱ በሚያልፍበት ጊዜ ሁሉ እሷ ትንሽ ከፍ ብላ ትዘላለች፣ ትንሽም ድምፃን ከፍ አድርጋ ታበረታታለች፤ ምናልባት እሱ እንዲያስተውላት በመመኘት። በመጨረሻ እሱ ያስተውላታል፣ እናም ለቀጠሮ ይጋብዛታል። በመጀመሪያው ቀጠሯቸው ላይ ግን እሱ የሥነ ምግባራን ጥስት ለማድረግ ይሞክራል። በዚያኑ ቅጽበት ምክንያታዊ አስተሳሰቧና ሕሊናዋ ወዲያውኑ፣ “አይ፣ ይህን ማድረግ አልፈልግም። እኔ እንደዚህ ዓይነት ልጅ አይደለሁም” ይላሉ። ነገር ግን ስሜቷ ግራ ተጋብቷል እና እርግጠኛ አይደለም። “እሱ በእኔ እንዲቆጣ አልፈልግም። እንዲወደኝ አልፈጋለሁ። ውድቅ እንድሆን አልፈልግም” ብላ ለራሷ ትናገራለች። ውድቅ የመሆን ፍርሃትና የመወደድ ጉጉት እጅ እንድትሰጥ ይፈትኗታል።

ምክንያቷንና ሕሊናዋን ተከትላ “አይ” ብላ ብትነግረው፣ በዚያ ቅጽበት በመኪናው ውስጥ ብቻቸውን ሳሉ እንዴት ይሰማታል? እንግዳ ስሜት፣ ምቹት ማጣት፣ ጭንቀት ወይም ውጥረት ሊሰማት ይችላል። ነገር ግን በሚቀጥለው ሳምንት፣ ወር እና ዓመት ራሷን እንዴት ትመለከታለች? ለራሷ ያላት ክብር (self-esteem) ይጨምራል ወይስ ይቀንሳል? ወይስ ስሜቶቿ እንዲመሩ ፈቅዳ፣ የእሱን ፍላጎት ተከትላ፣ እሱ የፈለገውን እንዲያደርግ በዝምታ ብትፈቅድለትስ? በዚህ ጊዜ ለራሷ ያላት ክብር (self-esteem)፣ የራሷ ዋጋ ስሜት (self-worth) እና በራሷ ያላት መተማመን (self-confidence) ምን ይሆናሉ? ሁሉም ይቀንሳሉ።

ለአንድ አፍታ ስለ ሕይወትዎ ያሰቡ፣ እና በጣም የሚያስቆጩዎትን 10 ድርጊቶች—መልሰው ቢያጠቁቸው ወይም ፈጽሞ ባያደርጓቸው የሚመኙትን—ከግምት ውስጥ ያስገቡ። ከእነዚያ ድርጊቶች ውስጥ ሰንቶቹ እውነታዎችንና ሁኔታዎችን በምክንያታዊነትና በሕሊና በመመርመር ከተደረገ ውሳኔ በኋላ ተፈጽመዋል? ሰንቶቹስ በሰሜት ተመርተው ተደርገዋል? እነዚህን ጥያቄዎች የጠየቅኋቸው ሰዎች ሁሉ—ምንም ልዩ ሁኔታ ሳይኖር—የኋለኛው እንደሆነ አምነዋል፤ ማለትም አብዛኞቹ የሚያስቆጩ ድርጊቶቻቸው በሰሜት ተመርተው የተፈጸሙ ነበሩ።

የአንድ ፓስተር ባለቤት

የመጀመሪያዎቹ ሁለት ምሳሌዎች ሰሜቶች መሪነቱን ሲይዙ በሰው ራስን የማክበር ሰሜት (self-esteem)፣ የራስ ዋጋ ሰሜት (self-worth) እና በራስ የመተማመን ሰሜት (self-confidence) ላይ የሚያስከትሉትን እውዳሚ ተጽእኖ አሳይተዋል። ነገር ግን አንዳንዶች ይህ ጉዳት የተከሰተው ሥነ ምግባራዊ ጥበቶች ስለተፈጸሙ እንጂ ሰሜቶች መሪነቱን ስለያዙ ብቻ አይደለም ብለው ሊከራከሩ ይችላሉ። ሌሎች ደግሞ ሰሜቶች ሥነ ምግባርን የማይጥሱ ውሳኔዎችን ቢመሩም ምንም መጥፎ ነገር አይከሰትም ብለው ሊከራከሩ ይችላሉ። እርስዎም ይህን ሃሳብ የሚጋሩ ከሆኑ፣ የኤቴልን ታሪክ ያሰቡ።

ይህች ሴት ለረጅም ጊዜ በቆየ የድብርት ሰሜት፣ ዝቅተኛ በራስ የመተማመን ሰሜት እና አለመተማመን ችግር ምክንያት እርዳታ ለማግኘት ወደ እኔ መጣች። የአካባቢው ፓስተር ባለቤት እንደመሆኗ፣ የእኔን አገልግሎት ለመፈለግ ታፍራ ነበር። ኤቴል እና ባለቤቷ በአገልግሎት ሥራ ውስጥ ለ30 ዓመታት ያህል ቆይተው ብዙ ቤተ ክርስቲያናትን አገልግለው ነበር። እንደ ፓስተር ባለቤት፣ በብዙ አጋጣሚዎች ችግር ውስጥ ያሉ የቤተ ክርስቲያን አባላትን መክራ ነበር፤ አሁን ግን ለራሷ ልብ ሰላም ማግኘት አልቻለችም ነበር።

በፍቅር የሚያሳድጓት ቢሆኑም ጥብቅ የሆኑ ወላጆች ባሉበት ሃይማኖተኛ ቤተሰብ ውስጥ እንዳደገች ገለጸች። በልጅነት ቤቷ ውስጥ በተለምዶ “በደል” ተብለው የሚታወቁ ግልጽ የጥቃት አጋጣሚዎችን ማስታወስ ባትችልም፣ ወላጆቿ ባህሪዋን በጥብቅ ይቆጣጠሩ ነበር፤ እንዲሁም ከእነርሱ ጽኑ አምነቶች ወይም ከፍተኛ መርሆዎች የሚለዩ እንቅስቃሴዎችን ብታደርግ ይነቅፏት ነበር። ኤቴል ጥያቄዎችን እንድትጠይቅ ወይም በራሷ እንድታስብ ፈጽሞ አላበረታቷትም። ከዚህ ይልቅ፣ በቀላሉ የወላጆቿን እና የእግዚአብሔርን መመሪያ እንድትከተል ብቻ ይነገራት ነበር።

በተቃውሞ ላይ በጣም ሰሜታዊ እንዲሆን ተያይዞ በተነሳች ሰለነበር፣ የሌሎችን ማረጋገጫ እና መቀበል ሁልጊዜ ትፈልጋለች። ነገር ግን ይህ ሐሳቧን መናገር ወይም ራሷን መከላከል በጣም አስቸጋሪ አድርጎት ነበር፤ ማንንም እንዳትናድድ እና ከዚያም እንዳትጣል ትፈራ ነበርና።

ኤቴል ቸር፣ ታጋሽ፣ ለጋሰ እና በአጠቃላይ በሁሉም የተወደደችና የተከበረች ሰው ነበር።

በቤተክርስቲያኗ ውስጥ ማንም በጭካኔ ወይም በክፉ ቃል ያየአት ጊዜ እንደሌለ ማስታወስ አይችሉም ነበር። ነገር ግን ይህች ሴት ብቸኝነት፣ መገለል፣ አልተደነቀች እና የተደበቀ ድብርት ትሰማ ነበር። ብዙ ዓመታት ሌሎችን ማገልገልና እሷ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ የምትለውን ማድረግ ቢያደርግም፣ ለምን ይህ የቀጣይ እርግጠኝነት እጥረትና ዝቅተኛ ራስ ክብር እንደሚቀጥል ማሰራዳት አልቻለችም ነበር።

በአንድ ላይ ባደረግናቸው ክፍለ ጊዜዎች ውስጥ ኤቴል በሕይወቷ ውስጥ ያለውን መሠረታዊ ችግር የሚገልጥ አንድ ክስተት አብራ አቀረበች። በአካባቢዋ ያለ ኮሌጅ ኮርሶች ትማር ነበር፣ የመጨረሻ ፈተናዎቿም ሐሙስ ቀን ተወስነው ነበር። ስለዚህ በፈተና ሳምንት ረቡዕ ምሽት ለመጨረሻ የጥናት ዝግጅት ለመስጠት አሰባ ነበር። በዚያው ሳምንት ማክሰኞ ቀን የቤተክርስቲያን ኦርጋን ተጫዋች የሆነችው ዶሪስ ለመካከለኛው ሳምንት የአምልኮ ጊዜ ኦርጋን መጫወት እንደማትችል በሰልክ አሳወቃት እና እሷ እንድትጫወት ጠየቃት።

በምክንያቷና በሕሊናዋ ኤቴል ወዲያውኑ ረቡዕ ምሽት መጥናት እንደሚገባት እና ለቤተክርስቲያን ኦርጋን መጫወት እንደማትፈልግ ወሰነች። ነገር ግን በፍጥነት ከሰሜቶቿ የተነሳ እንደ ጎርፍ የሚፈስ ፍርሃት እንደተወረደባት ተሰማት፤ “ዶሪስ በእኔ ላይ ትቆጣ ይሆናል። እንድትወደኝ እፈልጋለሁ። ቤተክርስቲያኑን እና የባለቤቴን አገልግሎት አልደግፍም ብላ ትመስል ይሆናል” ትላለች ለራሷ። በዚህም የመጣል ፍርሃቷና ሌሎች ምን ይሉ ይሆናል የሚል ሐሳብ ተገዳጅ አድርጎ ኤቴል የጥናት እቅዷን ሰርዛ ኦርጋን ለመጫወት ወሰነች።

ኤቴል ራስ ክብሯ ምን ሆነ? ራስ መተማመኗ? የራሷ ዋጋ ስሜቷ? ሁሉም ወደቁ። ይህ የቤተክርስቲያን ኦርጋን መጫወት ራሱ ክፉ ስለሆነ አይደለም—በእውነትም ትክክለኛ ምክንያት ሲደረግ ጤናማ እንቅስቃሴ ነው። ነገር ግን የራስ ክብሯ ወደቀችው ምክንያት በፍርሃትና በእርግጠኝነት እጥረት ላይ ተመርኮዘ ውሳኔ ስለወሰነች እንጂ በእውነትና በእውቀት ላይ አልነበረም። የራሷን ፍርድ በመቃወም ሰሜቶች እንዲቆጣጠሩ ፈቀደች።

በራሷ እእምሮ ውስጥ ራሷን ደካማና ተለዋዋጭ እንደሆነች ተሰማት። በዚህም ምክንያት ለራሷ ያላትን ክብር አጣች።

እድል በሆነ መልኩ፣ ኤቴል በቅርቡ የረጅም ጊዜ የተቀጠለባትን የአሳሳቢ የውሳኔ አሰጣጥ ልማድ መረዳት ጀመረች። ለዓመታት ራሷን ከማስተዋልና ከጤናማ ምክንያት ይልቅ ሌሎችን ለማስደሰት የሚመስል ውሳኔ ትወስን ነበር። ለራሷ ማሰብ እንዳልተማረች ተረዳች፤ ከዚህ ይልቅ ሌሎች ለእሷ እንዲያስቡ ፈቅዳ ነበር። ይህም የራስ ክብርን ዝቅ የሚያደርግ የራሱን ራስ የሚያበቃ ዑደት ፈጠረ፣ ይህም የሌሎችን ማረጋገጫ የሚያስፈልግ ፍላጎት እየጨመረ አመጣ። እንዲሁም የመጣል ፍርሃትን አበረከተ፣ ይህም በተራው በፍርሃት ላይ የተመሠረተ ውሳኔ አሰጣጥን እና የበለጠ ዝቅተኛ ራስ ክብርን አመጣ። ኤቴል የሌሎችን አለመደሰት ወይም ቅሬታ መታገስ ጀምሮ በእውነት ጤናማ እና ምክንያታዊ ውሳኔዎችን ሲወስን—እነዚህ በጤናማነታቸው ምክንያት ብቻ ስለሆኑ—የራስ ክብሯና የራስ ዋጋዋ መጨመር ጀመረ።

ለውጥ እንዲያደርግ ያስቻላት ምን ነበር? እግዚአብሔር፣ የእውነት ምንጭ እንደሆነ እውነትን በዙሪያዋ ሁሉ እያበራ ነበር። ነገር ግን እውነት ካልተረዳ እና ካልተተገበረ ጥቅም የለውም። ኤቴል ለራሷ ማሰብ እና መደምደሚያ ማውጣት እንድትችል ምክንያቷንና ሕሊናዋን መጠቀም ጀመረች። እውነትን በመፈለግ እና በሕይወቷ ላይ በመተግበር ራሷ ለራሷ ውሳኔ እንድትወስን ፈቃዷን መጠቀም ጀመረች፣ ሌሎች ምን ይሉ ይሆናል ብላ ሳትገደድ። በሌላ ቃል፣ የፍርሃት፣ የመጎዳት፣ የብቸኝነት እና የማረጋገጫ ፍላጎት ስሜቶቿን ታውቃ ነበር፣ ነገር ግን ወደ እነዚህ ስሜቶች ቀጣይ መግዛት ችግሮቿን ብቻ እንደሚቀጥል ተረዳች። ስሜቶቿን በቀጣይ መታዘዝ እውነትን መካድ እንደሆነ እና ፈውሷን እንደሚከለክል ተረዳች። ከታች ያለው ዲያግራም ይህን ትግል ያሳያል።

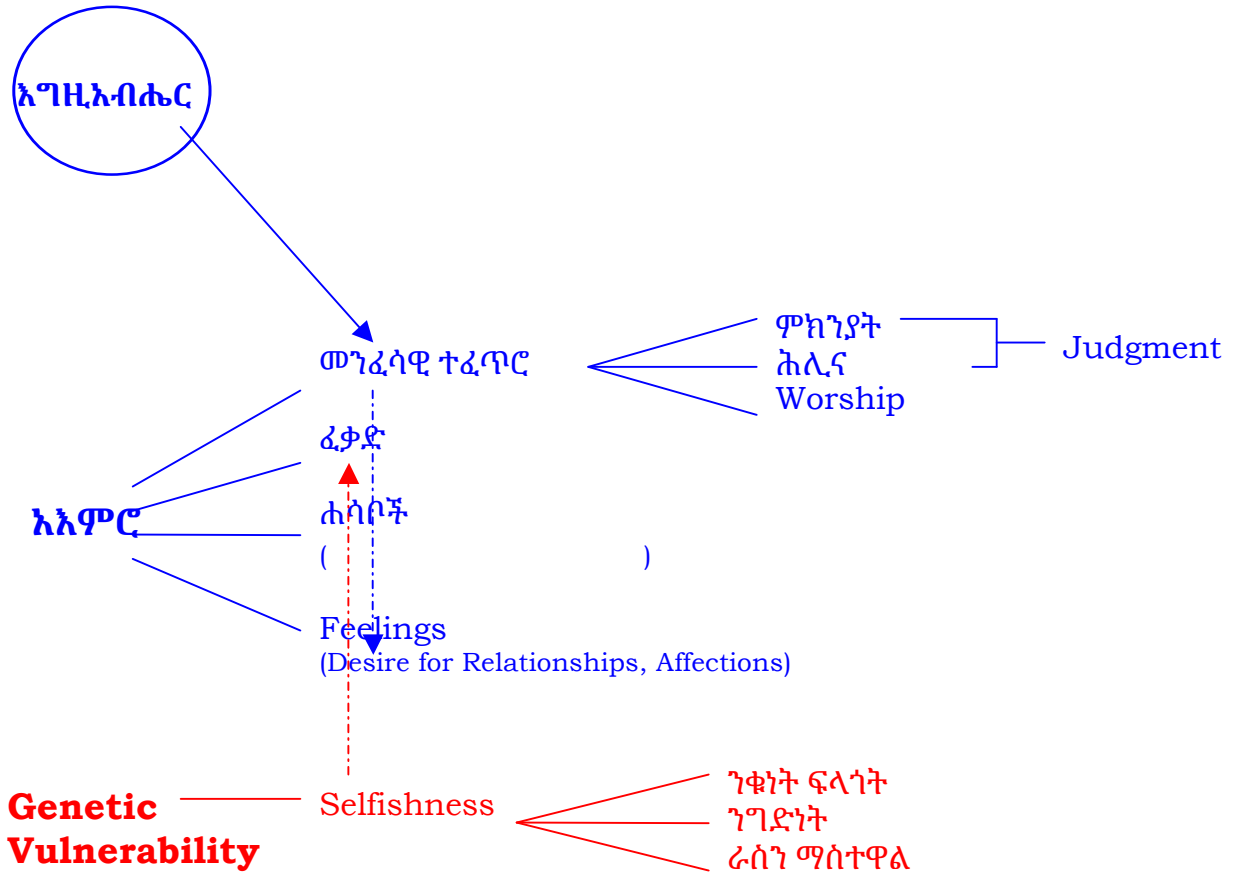

Figure 4. The Mind After Sin and After Conversion

“እኔ ሰሜት እንደሌለኝ ማስመስል አለብኝን?”

ብዙ ታካሚዎች ሰሜታቸው በጣም ጠንካራ ስለሆነ እና በሕይወታቸው ሙሉ በሙሉ ሰሜትን እንደ ውሳኔ መውሰጃ መሠረት ስለተመለከቱ ምክንያትና ሕሊናን በፈቃዳቸው መመራት ላይ በጣም አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ይገኛሉ። ብዙ ጊዜ “እንደ ነገር ሰሜቴ እስኪሰማም ድረስ እውነተኛ አይሆንም” ብለው ይነግሩኛል። በተስፋ መቁረጥ ሰሜት ውስጥ ሆነው፣ “እኔ ሰሜት እንደሌለኝ ማስመስል አለብኝን?” ብለው ይጠይቃሉ።

በፍጹም አይደለም። አዲሱን ሕፃን ይዘህ ቤት እንደተመለሰህ ያለውን ምሳሌ አስታውስ። እንደገና በ2:00 ሰዓት ጠዋት ከአዲሱ ሕፃንህ ጋር ቤት ውስጥ እራስህን አስብ።

ነገር ግን በዚህ ጊዜ ሕፃኑ ከማልቀስ ይልቅ ስልኩ ይደውላል፤ እና የቅርብ ጓደኛህ ነው የሚደውልልህ፤ ሙሉ ሌሊት ፊልም ላይ ነው እና እንድትቀላቀልላት ትፈልጋለች። ስሜትህ በፍጥነት “አይ! እንቅልፍ!” ብሎ ይጮካል። ምክንያትህ ደግሞ ስሜትህን በሁኔታው ብርሃን ውስጥ ወዲያው ይመርምራል። ከግልጽ ሕሊና ጋር በመተባበር ግብዣውን ትክፍለህ፤ ስሜትህን ታስታግሳለህ እና ወደ እንቅልፍ ትመለሳለህ። ነገር ግን በዚህ ሁኔታም እንኳ ስሜት ቁጥጥር ላይ እንዳልሆነ ተመልከት። ምክንያትና ሕሊና በእውነት፣ በማስረጃ እና በእውነት መሠረት ውሳኔ ይወስዳሉ፤ በወቅቱ ሁኔታ መሠረት ምን እንደሚበቃ እና ተገቢ እንደሆነ ትወስናለህ።

ታካሚዎቹ ስሜት መረጃ እንደሆነ እና ምክንያትና ሕሊና እነዚህን መመዘን እና ከዚያ በኋላ በላያቸው ላይ መሰራት እንዳለብን እንጂ በስሜቱ ብቻ እንዳንመራ እንደምንገምት አስታውሳለሁ።

ስሜት ሊዋሽ ይችላል!

ብዙ ታካሚዎቹ ለመጀመሪያ ጊዜ ሲመጡ የማያስተውሉት ነገር ስሜት ሊዋሽ እንደሚችል ነው። ብዙ ሰዎች “እንደሚሰማኝ ከሆነ ትክክል መሆን አለበት” ብለው በሰህተት ያምናሉ። ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ በያዕቆብ 1:13-14 እንዲህ ይላል፡- “ማንም ሲፈተን ‘እግዚአብሔር እየፈተነኝ ነው’ አይል፤ እግዚአብሔር በክፉ ሊፈተን አይቻለውም እና ማንንም አይፈትንም፤ ነገር ግን ሰው በራሱ ክፉ ፍላጎት ይጎተታል እና ይታለላል።” ይህ ጥቅስ በብዛት እኛን የሚያሳስበን በስሜታችን እንደምን በቀላሉ መንገድ እንደምንሰት ያሳያል።

አሊስ ለመጀመሪያ ቀጠሮዋ በጣም ተስፋ ቆርጣ መጣች። ፀጉሯ ቢጫ፣ ተዝረብርቦ እና በሁሉም አቅጣጫ ተበትኖ ነበር፤ ሜካፕዋም ከመጠን በላይ ነበር። በመጠኑ የተደረገ ክብደት ነበራት፤ ግን ከመጠኑ በሁለት ቁጥር ያነሰ ጂንስ ለብሳ ነበር። ከላይ በጥራት የተቀባ ቲሽርት ነበር፤ በላዩም በብርሃን የሚታይ የመንገድ መኪና ምስል ተቀርጾ ነበር። ቀይ የጥፍር ቀለም እና የከንፈር ቀለም ነበራት፤ የከንፈሯ መስመር ከድንበሩ ውጭ ይዘልቅ ነበር። በእያንዳንዱ እጇ ቢያንስ ሰባት ቀለበቶች ነበሩ፤ ሁለት የቅንድ ቀለበቶች በቀኝ ዓይኗ ላይ ይታዩ ነበር፤ በእያንዳንዱ ጆሮዋም ብዙ ጌጣጌጦች ነበሩ። የትምባሆ ሽታ ነበራት እና 50 ዓመት እንደሆነች ትመስል ነበር፤ ነገር ግን በእውነት 37 ብቻ ነበረች።

በመጀመሪያዎቹ ክፍለ ጊዜዎች ርእሷ ከአንድ ጉዳይ ወደ ሌላ በፍጥነት ስለሚዘል ንግግሯ መከታተል አስቸጋሪ ነበር። አንድ ችግር ለመወያየት ስንሞክር ወዲያውኑ ብዙ ሌሎች ችግሮችን በተስፋ መቁረጥ ይዘረዝራሉ። ሕይወቷ ከሞንም ትኩረት የሌለበት እና ራሱን መቆጣጠር የሌለበት ተዘባባሪ ነበር። ስሜቷ የሚያነሳሳትን ሁሉ ታደርግ ነበር። ሶስተኛ ባሏን አግብታ ሶስት ልጆች ነበሯት፤ ሕይወቷን የሚያስጨንቃት እንደሆነ ታስባለች፤ ግን እንዴት ልታሻሽል እንደምትችል ምንም ሐሳብ አልነበራትም። በጣም ዝቅተኛ የራስ ክብር እና በቋሚነት የዋጋ መቀነስ ስሜት ውስጥ ትኖር ነበር፤ በራሷ ደስታ ወይም ሰላም የነበራትን ጊዜ ማስታወስ አትችልም ነበር።

ከአሊስ ጋር የአእምሮ ደረጃ አወቃቀርን እና በስሜት ላይ ከመመርኮዝ ይልቅ በእውነታ ላይ የተመሠረተ ውሳኔ መውሰድ እንደሚበልጥ ከገለጽኩላት በኋላ፣ መርሆዎቹን መረዳት ጀመረች እና ትንሽ ለውጦችን አሳየች። ነገር ግን የሚያሳዝን ነገር እሷ እውነተኛ መሻሻል ማሳየት ሲጀምር በሙሉ ነገር ሊፈርስ እንደሚቃረብ ይመስል ነበር።

አንድ ቀን ለቅርብ ጓደኛዋ ባል ያላትን መሳብ እንዳለ ገለጸች። ከእሱ ጋር ፍቅር ግንኙነት ለመጀመር እጅግ እንደምትፈልግ ተናገረች፤ ይህንንም በክፍለ ጊዜው ብዙ ጊዜ ደጋግማ ትጠቅሳ ነበር፡- “ግን ዶክተር ጄኒንግስ፣ በጣም ጥሩ ይሰማል።” እኔም እውነታ ላይ የተመሠረቱ ጥያቄዎች መጠየቅ ጀመርኩ።

“ከባልሽ ጋር ባላች ጓደኛሽ ባል ፍቅር ግንኙነት ብታደርጊ ለባልሽ ጥሩ ይሆን ነበርን?” “አይሆንም።”

“ከባልሽ ጋር ባላች ጓደኛሽ ባል ፍቅር ግንኙነት ብታደርጊ ለጓደኛሽ ጥሩ ይሆን ነበርን?” እንደገና

“አይሆንም” ብላ መለሰች። “ለልጆችሽ? ለእሷ ልጆች? እና በመጨረሻ ለአንቺ እና ለእሷ ባል ጥሩ ይሆን ነበርን?” በእያንዳንዱ ጊዜ በትኩረት ቢሆንም አልፈለገችም ብላ ትመልስ ነበር።

አሁን እሷ በሁለት አማራጮች መካከል መምረጥ እንዳለባት ተገንዝባ ነበር፤ ምክንያትና ሕሊና በጣም ጤናማ እንደሆነ የሚያመለክቱትን እውነታዎች መቀበል እና እንዲህ ያለ ግንኙነት አለመከተል፤ ወይም ስሜቷን ተከትላ ተሳሳት የሆነ ግንኙነት መግባት።

እንዲህ ብታደርግ ራስ ክብሯ፣ ራስ መተማመኗ እና የራሷ ዋጋ ስሜት ምን ይሆናል? ስሜቷስ ምን ይሆናል? አሊስ በውሳኔዋ ተቸገረች፣ ነገር ግን በመጨረሻ ምክንያትና ሕሊናን ለመከተል መረጠች። ፈቃዷን በመጠቀም ያንን ግንኙነት ላለመከተል ወሰነች። ምን ተከሰተ? በሁለት ሳምንት ውስጥ ለዚያ ሰው ያላት ስሜት ሙሉ በሙሉ ጠፋ፣ እና የራሷ መተማመን ደረጃ መጨመር ቀጠለ።

“ማንም ሰው በተፈጥሮ ሌሎችን ለመእዘዝ መብት አልተቀበለም። ነፃነት ከሰማይ የተሰጠ ሰጦታ ነው፣ እና የእንድ ዓይነት ፍጥረት እያንዳንዱ ሰው ምክንያቱን በሚጠቀምበት ጊዜ ይህን ነፃነት ለመደሰት መብት አለው” — ዴቪስ ዲዴሮት

የነፃነት ሕግ

ጆኒ የፈራች ልጅ ትመሰል ነበር—ተጎድታ፣ መጽናናትንና እርዳታን ትናፍቅ ነበር፣ ነገር ግን እጇን ለመዘርጋት ትፈራ ነበር፤ እንደገና እንዳትጎዳ በጣም ተሽብራ ነበር። እጆቿ በነርቭ ይንቀጠቀጡ ነበር፣ ጥቁር ዓይኖቿም ወዲህና ወዲያ ይመላለሱ ነበር፤ በግልጽ ሁኔታ ዓይን ለዓይን እንዳትገናኝ ትሞክር ነበር። የ23 ዓመቷ ወጣት ሴት ልዩ የፊት ገጽታ ከሕመምና ከፍርሃት ቅጥር በስተጀርባ የተደበቀ የሕፃንነት ንጹህነት እሻራ ያሳይ ነበር። በቀሰታና በጥንቃቄ ትናገር ነበር፤ ድምፃዋም በጭንቀት ይንቀጠቀጥ ነበር። ወደ ቢሮዬ በመተላለፊያው ሰመራት፣ “ምን ልትነግረኝ ነው? ምን ነገር እንዲህ አሰጩኝ? ለምን እንዲህ ተፈርታና በራሷ የማትተማመን ትመሰላለች?” ብዬ አሰብሁ።

ወደ ቢሮዬ እንደገባች ወዲያውኑ ተሰብራ በእንባ ማልቀስ ጀመረች። በእንባ እያለቀሰች፣ አንድ ጊዜ ዓደኞቿን ለሳምንት መጨረሻ መዝናኛ ለማድራጀት ወይም በትምህርት ቤት ገለጻ ለማቅረብ የማትፈራ ንቁና ሕያው ወጣት ሴት እንደነበረች ገለጸች። በቀላል ፈገግታ፣ የመጨረሻ ክፍል ተማሪዎች ፕሬዝዳንት እንደነበረች ነገረችኝ። ተወዳጅ፣ ጉልበት ያላትና መዝናናትን የምትወድ እንደነበረች ታስታውሰ ነበር። ነገር ግን ይህ ሁሉ በ19 ዓመቷ የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ፍቅረኛዋን ስታገባ ተለወጠ። በመጀመሪያዎቹ ጥቂት ወራት ግንኙነታቸው ፍጹም የሆነ ይመስል ነበር፤ ነገር ግን የጫጉላ ሽርሽር ካለፈ በኋላ ባሏ መጠጥ መጠጣት ጀመረ፣ እናም በጊዜ ሂደት ከመጠን በላይ የሚጠይቅ፣ የሚነቅፍና የሚቆጣጠር ሆነ።

ጆኒ ከዓደኞቿ አንዷ ጋር ለመውጣት ብትፈልግ ይከለክላት ነበር፤ ትእዛዙን ለመቃወም ብትሞክር ደግሞ ጠበኛና አሰፈራሪ ይሆን ነበር። ፍላጎቱ በመጣው ጊዜ ሁሉ፣ ምንም እያደረገች ብትሆን ልብሷን እንድታወልቅና ባለችበት ቦታ እንድትተኛ ያዛት ነበር የራሱን ፍላጎት ለማርካት።

እምቢ ብትል ይመታት ነበር። በመጨረሻም መቃወሟን አቆመችና ባዘዛት ቁጥር መታዘዝን መረጠች።

ጆኒ እኔን ለማየት በመጣችበት ጊዜ፣ በድብርት፣ በግራ መጋባት፣ በራስ የመተማመን እጦት፣ በእርግጠኝነት ማጣት፣ በፍርሃት፣ በደስታ ማጣትና በተስፋ መቁረጥ ውስጥ ነበረች። በትዳሯ ውስጥ የተከሰተው ድንገተኛ ለውጥ ሙሉ በሙሉ አቅም አሳጥቷት ነበር። ምን እንደተሳሳተ ወይም ስለ ጉዳዩ ምን ማድረግ እንዳለባት አታውቅም ነበር።

በዚህ ዓለም ውስጥ፣ በራሱ በእግዚአብሔር የተሾመ አንድ ሕግ አለን፤ እሱም “የነፃነት ሕግ” ይባላል። ይህ ሕግ ደንብ ወይም የሕግ ማውጫ ወይም በሥልጣን ያለ ገዢ የሰጠው የዘፈቀደ ትእዛዝ አይደለም። ይልቁንም እንደ ሰበት ኃይል ሕግ ሁሉ ዓለም አቀፋዊ እውነታ ነው። ስለ ሰበት ኃይል ሕግ አሰቡ። እንዲሠራ ስለ እሱ ማወቅ አያስፈልግም። ወይም ተጽእኖውን ለመሰማት በእሱ ማመንም አያስፈልግም። በእውነቱ ሕጉ ፈጽሞ እንደሌለ ልትክዱም ትችላላችሁ። ነገር ግን ወደ ኤምፓየር ሰቴት ህንጻ ከፍተኛ ፎቅ በአሳንሰር ብትወጡ፣ “የሰበት ኃይል ሕግ የሚባል ነገር የለም” ብላችሁ ብታውጁ እና ከዚያ ብትዘሉ፣ እውነታውን የካዳችሁት ሕግ በፍጥነት እንደሚገዛችሁ ትገነዘባላችሁ። የሰበት ኃይልን ሕግ መጣስ ተከታይ ውጤቶች አሉት፣ ሰውዬው ያንን ቢጠብቅም ባይጠብቅም።

የነፃነት ሕግም በተመሳሳይ ሁኔታ ይሠራል፤ ሰው ቢያምንበትም ባያምንበትም፣ ቢቀበለውም ባይቀበለውም፣ ቢያውቀውም ባያውቀውም። እናም የነፃነት ሕግን መጣስ ሁልጊዜ በግልጽና ሊገመቱ በሚችሉ መንገዶች ጎጂ ውጤቶችን ያስከትላል።

ነፃነት የሌለበት ጥያቄ

የሕልሟን ወንድ እየተገናኘች ያለች አንዲት ወጣት ሴት እንዳለች አሰቡ። ለብዙ ወራት ከተዋወቁ በኋላ አንድ ቀን ወደ ልዩ ምግብ ቤት ይወሰዳታል፣ ከዚያም በአትክልት ቦታ ውስጥ ለፍቅራዊ ጉዞ ይወጣሉ። ለሰላሳ ሙዚቃ ከበሰተጀርባ እየተሰማ ሳለ፣ በአንድ ጉልበቱ ተንበርክኮ እንደታገባው ይጠይቃታል።

ይህ ውሳኔ እጅግ አስፈላጊ መሆኑን በመረዳት፣ ወጣቷ መልሷን ለማሰብ ጥቂት ጊዜ ትጠይቃለች። መዘግየቷ የወንዱን የራስ መተማመን እንዲነካ ስላደረገ፣ ከኪሱ ሽጉጥ ያወጣል፣ ወደ ራሷ ያነጣጥረዋል እናም፡- “እነሆ፣ ወደ ቦታዎች ወስጄሻለሁ፣ አበባና ሰጦታ ገዝቼልሻለሁ፣ ጊዜዬንና ገንዘቤንም አውጥቻለሁ። አሁን ግን ልታገቢኝ ይገባል፣ ልትወጂኝም ይገባል፤ ካልሆነ ግን በዚሁ ቦታ እገድልሻለሁ” ይላል።

በዚህ ጊዜ በወጣቷ ልብ ውስጥ ምን ይከሰታል ብላችሁ ታስባላችሁ? “እኔ የምጠብቀው ጠንካራ ሰው አንተ ነህ!” ትላለችን? በፍጹም አይደለም። እንዲህ ዓይነት እያያዝ ፍርሃትን፣ ጥላቻንና ንቀትን እንደሚፈጥር፣ በመጨረሻም ወደ ዓመፅ እንደሚመራ ሁላችንም እናውቃለን። ከእርሱ በተቻለ ፍጥነት ለመራቅ ትፈልጋለች።

ይህ ምሳሌ አንድ ሰው የነፃነትን ሕግ ሲጥስ የሚከሰቱትን ሁለት ቀዳሚ ውጤቶች ያሳያል፤ **ፍቅርን ያጠፋል፣ ዓመፅንም ያነሳሳል።** ነፃነታችን በሚጣሰበት ማንኛውም ቦታና ሁኔታ ይህ ይከሰታል።

ላዛኛ

ባሏን በሚወደው ምግብ ለማሰደነቅ የምትፈልግ አንዲት ሚስትን አሰቡ። እርሱ በጣም እንደሚወደው የምታውቀውን ልዩ ላዛኛ ለማዘጋጀት ለብዙ ሰዓታት ከሠራች በኋላ፣ ከሥራ ሲመለስ ዝግጁ እንዲሆን ወደ ምድጃ ታስገባዋለች።

ነገር ግን ባልየው በመንገድ ላይ ሳለ ይደውልና፡-

“ዛሬ በሥራ ቦታ እጅግ መጥፎ ቀን ነበረኝ። ላዛኛ እፈልጋለሁ፤ ስለዚህ ወደ ወጥ ቤት ግቢና አዘጋጂልኝ። እኔ ሰደርሰም ዝግጁ መሆን አለበት” ይላታል። መልስ ሳይጠብቅ ሰልኩን ይዘጋል። ሚስቱ ምን ዓይነት ምላሽ ትሰጣለች ብላችሁ ትጠብቃላችሁ? ላዛኛው አስቀድሞ በምድጃው ውስጥ እየበሰለ እንዳለ ታውቃለች።

አሁን ግን ወደ ውጭ ጥላ ለመጣል ትፈልጋለች ብላችሁ ታስባላችሁ? ባሏ ነፃነቷን መጣሱ ዓመፃዊ ምላሽ ያስነሳባታልን? ነፃነት በሚጣሰበት ጊዜ ሁሉ ፍቅር ይሞታል፣ ዓመፅም ይበቅላል።

“ኮክ እወስዳለሁ”

አሁን ከባለቤትዎ ጋር በአንድ ምግብ ቤት ውስጥ እንዳላችሁ አሰቡ። አስተናጋጁ ምን መጠጣት እንደሚችሉት ትጠይቃለች። እርሷም፡ “ኮክ እወስዳለሁ” ትላላችሁ። ነገር ግን ወዲያውኑ ባለቤትዎ፡ “አይ፣ ኮክ ልትጠጣ አትችልም፤ ወተት አምጪላት” ይላል። እንዴት ትመልሱ ነበር? ይህ የነፃነት ጥሰት ፍቅርን ይጨምራል ወይስ ይቀንሳል? ወደ ባለቤትዎ የበለጠ ትቀርባላችሁ ወይስ ከእርሱ ትርቃላችሁ?

ሁሉም የነፃነት ሕግ ጥሰቶች ተመሳሳይ ውጤት አላቸው፤ **ፍቅርን ያጠፋሉ፣ ዓመፅንም ያነሳሳሉ።** የሚለያየው ነገር መጠኑ ብቻ ነው። የነፃነት ጥሰቱ በጨመረ መጠን ውጤቱም የበለጠ አውዳሚ ይሆናል። በሰበት ኃይል ሕግ ምሳሌ እንደሰድ፤ ከአራት ኢንች ከፍታ ብትወድቁ ምናልባት ቁርጭምጭሚታችሁን ብቻ ታገዱ ይሆናል። ነገር ግን ከ40 ጫማ ከፍታ ካለ ሕንፃ ብትወድቁ ሕይወታችሁን ልታጡ ትችላላችሁ። የሰበት ኃይል ሕግ በሁለቱም ሁኔታዎች ይሠራል፤ የሚለያየው የደረሰው ጉዳት መጠን ብቻ ነው።

እግዚአብሔር ለምን ብዙ ኃይል ተጠቀመ?

እግዚአብሔር የነፃነትን ጥሰት ፍቅርን እንደማይመልስ ለማሳየት ብዙ ጥረት አድርጓል። አንድ ጊዜ መላውን ዓለም በጥፋት ውኃ አጠፋ (ዘፍጥረት 6-11)። ይህ እጅግ ታላቅ የኃይል አጠቃቀም ነበር፤ ግን እግዚአብሔር የፈለገውን አገኘን? ይህ ለሰው ልጆች ታማኝነትንና ከእርሱ ጋር የታደሰ አንድነትን አመጣን? ከጥፋት ውኃው በኋላ ሰዎች የባቤልን ግንብ ለምን ገነቡ? እግዚአብሔር እንደሌለ ሰላሙኑ ነበር? ወይስ ዓለምን ዳግመኛ እንደማያጠፋ ሰላልተማመኑበት?

እግዚአብሔር የግብፅን በኩር ልጆች ለመግደል (ዘፀአት 11:1-12:30) እና የፈርዖንን ሠራዊት በባሕር ለማጥፋት (ዘፀአት 14:23-28) ኃይሉን ተጠቀመ። ጌታ ከሲና ተራራ በክብርና በኃይል ተገለጠ፤ የእስራኤል ልጆችም ሁሉ ፈሩ (ዘፀአት 20:18-19)።

እግዚአብሔር ኃይሉን በእነዚህ መንገዶች በገለጠ ጊዜ የታደሰ አንድነት ተፈጠረን? ወይስ 40 ቀናት ብቻ ካለፉ በኋላ ዕብራውያን ወርቃማውን ጥጃ አመለኩ (ዘፀአት 32፡1-8)?

በቀርማሎስ ተራራ፣ ነቢዩ ኤልያስ ከሰማይ እሳት አወረደ፤ ሕዝቡም በሙሉ በፊታቸው ተደፍተው፡ “እግዚአብሔር እርሱ አምላክ ነው! እግዚአብሔር እርሱ አምላክ ነው!” አሉ (1 ነገሥት 18፡39)።

ከዚያ አስደናቂ የኃይል መገለጫ በኋላ ግን፣ የእስራኤል ሕዝብ ለዘላለም ታማኝና ታዛዥ ሆነ? ወይስ ደጋግሞ ወደ ዓመፅና ጣዖት አምልኮ ተመለሰ? (የኢሳይያስ፣ የኤርምያስ፣ የአሞጽ፣ የሆሴዕና የሚክያስ መጻሕፍትን ይመልከቱ።) እግዚአብሔር በነቢዩ ዘካርያስ አማካይነት፣ “በመንፈሴ እንጂ በኃይል ወይም በብርታት አይደለም” ይላል (ዘካርያስ 4፡6)። መንፈሱስ እንዴት ይሠራል? **በፍቅር፣ በእውነትና በነፃነት።** እግዚአብሔር ልብን የሚያሸንፈው እውነትን በፍቅር በመግለጥና ሰዎች የራሳቸውን ውሳኔ እንዲወሰኑ ነፃ በመተው ነው (ኤፌሶን 4፡15)።

ፍቅር ነፃነትን ይፈልጋል

ሉሲፈር በዓመፅ በተነሳ ጊዜ (ኢሳይያስ 14፣ ሕዝቅኤል 28)፣ እግዚአብሔር እርሱን በኃይል ለማስገደድ አልሞከረም። እግዚአብሔር ኃይሉን ተጠቅሞ ለመቅጣት ወይም ለማጥፋት አልተጠቀመም። ይልቁንም ኃይል መጠቀምን አስወገደ፣ ምክንያቱም ይህ ከመንገዶቹና ከመርሆዎቹ ጋር የሚቃረን ነው። በሁሉን አዋቂነቱ፣ እግዚአብሔር ማስገደድ የበለጠ ዓመፅን ብቻ እንደሚያነሳ ያውቃል። አንድነትን፣ ስምምነትን ወይም ፍቅርን አይመልስም።

ድንገተኛ እርምጃዎች

ኃይልና ብርታት የእግዚአብሔርን የአንድነት ዓላማ የማያሳኩ ከሆነ፣ በብሉይ ኪዳን ውስጥ ለምን ብዙ ኃይል ተጠቀመ? እግዚአብሔር በቀደሙት ዘመናት ኃይሉን በመጠቀሙ በቀላሉ ሊሳሳት የሚችል ግንዛቤ እንዲፈጠር ትልቅ አደጋ ወስዶ ነበር።

በድንገተኛ ሁኔታዎች ውስጥ ታላቅ ፍቅር ታላቅ አደጋ ለመውሰድ ዝግጁ ይሆናል። ነገር ግን እነዚህን ድንገተኛ እርምጃዎች የነፃነት ሕግ መጣስ እንደሆኑ ልንቆጥራቸው አይገባም።

በአሜሪካ ጀርጂያ ግዛት ሰሜን ምዕራብ ጫፍ የሚገኘው ክላውድላንድ ካንየን መናፈሻ ሰሙን ያገኘው ከፍ ካሉት የሸለቆ ግድግዳዎች ላይ ከሚታየው ውብ እይታ ነው። ቤተሰባችሁ ወደ እንዲህ ዓይነት ቦታ ጉዞ እንደሄዱት አሰቡ። ልጆቻችሁ እየሳቁና እየተጫወቱ ሳሉ፣ ልጆችሁ ወደ ገደል እየበረረ ያለን ፍሪዝቢ እያሳደደ እንደሆነ ታስተውላላችሁ። ምን ታደርጋላችሁ? ትጮኻላችሁ? በእርግጥ። ስለዚህ፣ “ቆም! ገደል አለ!” ብላችሁ ትጮኻላችሁ። ነገር ግን እርሱ በሚያደርገው ነገር በጣም ተውጦ ስለነበር አይሰማችሁም። ስለዚህ የበለጠ ከፍ ብላችሁ ትጮኻላችሁ፣ ነገር ግን ነፋሱ ቃላችሁን ይወስዳቸዋል። ወደ ገደሉ እየቀረበ ሲሄድ፣ ሕይወቱን ለማዳን በሙሉ ኃይላችሁ ትጮኻላችሁን? በእርግጥ። “አሁኑኑ ቆም! ቆም አልኩህ!” ትላላችሁ።

በመጨረሻም ያላችሁ ጭንቀት ውጤት ያመጣል፣ ነገር ግን በተሳሳተ መንገድ ይተረጎማል። በሸለቆው ማዶ ያሉ አራት ተጓዦች ድምፃችሁን ይሰማሉና፣ “ምን ያህል ጨካኝ ወላጅ ነው! እኔ ልጄን እንዲህ በፍጹም አላስተናግድም ነበር” ብለው ያስባሉ።

በድንገተኛ ሁኔታዎች ውስጥ በተሳሳተ መንገድ ለመረዳት የሚያጋልጥ አደጋ እንወስዳለንን? እግዚአብሔር በቀደሙት ዘመናት ድምፁን ከፍ ባደረገ ጊዜ የወሰደውን ትልቅ አደጋ አሰቡ።

ራሳችሁን ከዕረፍት ጊዜ ልጆችን መልሳ ወደ ክፍል ያስገባች እንዲት የእንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት መምህርት ቦታ አስቀምጡ። ልጆቹ አሁንም እየሳቁና ጫጫታ እያደረጉ ሳሉ፣ በሕንፃው ውስጥ ጠመንጃ የታጠቀ ሰው እንዳለ እና ወዲያውኑ መውጣት እንዳለባችሁ መረጃ ትደርሳችኋለች። ትኩረታቸውን ለመሳብ ስትሞክሩ፣ ልጆቹ በጣም ጫጫታ ስለሆኑ አይሰማችሁም። ዝም እንዲሉ፣ ሥርዓት እንዲመለስና ወደ ደኅንነት ቦታ እንዲሄዱ ድምፃችሁን ከፍ ታደርጋላችሁን? አዎ። አንዳንድ ተማሪዎች “መምህራችን ጮኸችብን” ብለው ለወላጆቻቸው ቢነግሩም ይህን አደጋ ትወስዳላችሁ።

በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ወቅት አንድ የአሜሪካ ወታደራዊ መርከብ አትላንቲክን እያቋረጠ ሳለ፣ ቶርፔዶ ተመታውና ቀስ በቀስ መሰጠም ጀመረ። ወታደሮቹ ከታች በክፍሎች ውስጥ ነበሩ፣ እነዚያ ክፍሎችም በውኃ መሞላት ጀመሩ። ወደ ላይ የሚወጣው መክፈቻ ተከፈተ፣ በፍርሃት የተሞሉት ወታደሮችም ለማምለጥ በጭንቀት ተሯሯጡ።

እንዲ ወታደር ወደ ላይ ለመውጣት መሰላሉን ሲወጣ፣ ሁለት ወይም ሦስት ሰዎች ጎትተው አወረዱት፤ ሌላው ቦታውን ያዘ፣ እርሱም በሌሎች ተጎትቶ ወረደ። ሁሉም ወደ ላይ የሚያወጣውን አንድ መሰላል ለመያዝ በፍርሃት ይታገሉ ነበር።

ከላይ ያሉት መኮንኖች ሥርዓት እንዲመለስ ጮኹ፣ ነገር ግን የተሸበሩት ወታደሮች አልሰሟቸውም። ውኃው እየጨመረ ስለነበር፣ ሥርዓት በፍጥነት ካልተመለሰ ሁሉም ሊሞቱ ነበር። በድንገት የጠመንጃ ድምፅ ተሰማ። አንድ መኮንን ጠመንጃ ወስዶ ወደ ታች ተኮሰ፣ ጥቂት ወታደሮችንም ገደለ። ነገር ግን ድርጊቱ ወዲያውኑ ሸብሩን አስቆመ፣ የቀሩትም ዳኑ።

የጥበብ መጀመሪያ

እግዚአብሔር ኃይሉንና ብርታቱን በመጠቀም ትልቅ አደጋ ወስዶ ነበር፤ ይህን መንገድ ስለወደደ ሳይሆን፣ ከፊቱ የነበሩት ድንገተኛ ችግሮች ስለነበሩ ነው። መጽሐፈ ምሳሌ እንዲህ ይላል፡- “እግዚአብሔርን መፍራት የጥበብ መጀመሪያ ነው” (ምሳሌ 9፡10) — የጥበብ መጨረሻ አይደለም። ከቁጥጥር ውጭ በሆናችሁ ጊዜ—ከሲና ተራራ ግርጌ የወርቅ ጥጃን እያመለካችሁና በርኩስነት ተግባራት እየተሳተፋችሁ—መለኮታዊ ነገድኋል ያለው ኃይል ጎጂ ባህሪያችሁን ለጊዜው እንድታቆሙና እንድታዳምጡ ሊያደርጋችሁ ይችላል። ለእያንዳንዳችን የሚተላለፈው መልእክት ይህ ነው፡- እግዚአብሔርን ካዳመጣችሁና ከእርሱ ጋር ጊዜ ካሳለፋችሁ፣ ሙሴ እንዳገኘው እናንተም የምትፈሩት ነገር እንደሌለ ትገነዘባላችሁ (ዘፀአት 20፡20)።

ነፃነታችንን የሚጥስ ማንኛውም ነገር ሁልጊዜ ወደ ዓመፅ ይመራል፣ ፍቅርንም በማይቀር ሁኔታ ያጠፋል። ፍቅር ነፃነት በሌለበት አየር ውስጥ ሊኖር አይችልም። እርግጠኛ ካልሆናችሁ፣ በባለቤታችሁ ላይ ሞክሩት። “ካልወደድከኝ/ካልወደድሽኝ እገድልሃለሁ/እገድልሻለሁ” በሉ። ነፃነታቸውን ገድቡና ከዚያ በኋላ በፍቅር ላይ ምን እንደሚሆን ተመልከቱ።

የነፃነት ሕግ ከእግዚአብሔር መንግሥት መሠረታዊ መርሆዎች አንዱ ነው።** እግዚአብሔር ፍቅር ስለሆነ፣ የሚያስቡና የሚወስኑ ፍጥረታቱን ነፃነትና ግለሰባዊነት ማክበር የግድ ነው። ከዚህ በተለየ መንገድ መሥራት ፍቅርን ያጠፋል፣ ዓመፅንም ያነሳሳል።

ሳውል ከጠርሴስ ይህን አልተረዳም ነበር

የነፃነት ሕግ መጀመሪያ ላይ ሐዋርያው ጳውሎስ እንኳን ያልተረዳው እውነት ነበር። ጳውሎስን አስታውሱ—ወደ ደማስቆ በሚወስደው መንገድ ከመለወጡ በፊት ሳውል ከጠርሴስ ተብሎ ይጠራ ነበር። የክርስቶስን ተከታዮች ለመመለስ የሚጠቀሙባቸው ዘዴዎች ምን ነበሩ? ሳውል ከቤተ መቅደሱ ጠባቂዎች ጋር በመሆን ይንቀሳቀስ ነበር፤ እነርሱም ክርስቲያኖችን ወደ ባህላዊ ይሁዲነት ለመመለስ ኃይል፣ ማስገደድ፣ ማስቃየትና እስር ይጠቀሙ ነበር። የመጀመሪያው ስማዕት እስጢፋኖስ በድንጋይ ሲወገር እንኳን፣ የሚወግሩትን ሰዎች ልብስ ይጠብቅ ነበር (ሐዋ. 7፡57–8፡1)።

ነገር ግን በደማስቆ መንገድ ያጋጠመው ተሞክሮ ከተከሰተ በኋላ፣ በሃይማኖት ጉዳዮች ላይ ክርክር ሲነሳ ጳውሎስ በሮሜ 14፡5 እንዲህ ሲል ጻፈ፡- “እያንዳንዱ በራሱ ልብ ሙሉ እምነት ይኑረው።” በሌላ አነጋገር፣ እውነትን በፍቅር አቅርቡ፣ ከዚያም ሰዎች የራሳቸውን ውሳኔ እንዲወስኑ ነፃ ተወክቸው (ኤፌ. 4፡15)። የክርስቶስ ሐዋርያ ከመሆኑ በፊት የሰይጣንን ዘዴዎች ይጠቀም ነበር፤ ነገር ግን ከአዳኙ ጋር ከተገናኘ በኋላ ዘዴዎቹ ተለወጡ፣ የነፃነትንም ሕግ ተግባራዊ አደረገ።

ክርስቶስና የነፃነት ሕግ

የነፃነት ሕግን መጣስ ሁልጊዜ ፍቅርን የሚያጠፋና ዓመፅን የሚያነሳሳ ከሆነ፣ ኢየሱስ ለምን አልተወደደም? ክርስቶስ ታሰሮ፣ ተደብድቦና ተሰቅሎ በነበረበት ጊዜ፣ ነፃነት መጣሱ ሁልጊዜ ፍቅርን የሚያጠፋ ከሆነ፣ ለምን ፍቅሩን አላጣም? መልሱን የምናገኘው ራሱን በፈቃዱ ለመከራ በስጠበት እውነታ ውስጥ ነው፤ ክርስቶስ ነፃነቱን ፈጽሞ አላጣም። ክርስቶስ ከፈቃዱ ውጭ አልተስቀለም፤ ይልቁንም በራሱ ፈቃድ ተስቀለ።

በጌቴሴማኔ፣ ክርስቶስ ዕጣ ፈንታውን በአባቱ እጅ አሳልፎ ሰጠና፣ “እንደ ፈቃዱ ሳይሆን፣ እንደ ፈቃድህ ይሁን” ብሎ ጸለየ (ማቴ. 26፡39)። ጴጥሮስ ክርስቶስ ወደ መስቀል እንዲሄድ በጠየቀው ጊዜ፣ ክርስቶስ ገሠጸው (ማቴ. 16፡23)። እርሱ ወደ መስቀል ለመሄድ ቆርጦ ተነሰቶ ነበር።

እንዲሁም ጴጥሮስ የሊቀ ካህናቱን አገልጋይ ጆሮ በሰይፍ ቆርጦ በመታው ጊዜ፣ ክርስቶስ ዳግመኛ ገሠጸው፣ የሰውየውንም ጆሮ ፈወሰ። ከዚያም አባቱን ቢጠይቅ ከሰማይ 12 ሌጌዎን መላእክት እንደሚላኩለት አስረዳ (ማቴ. 26፡52–53)። በእውነቱ ኢየሱስ ራሱ በግልጽ ሁኔታ፣ ሕይወቱን ማንም ሊወስድበት እንደማይችል፣ እርሱ ግን በፈቃዱ እንደሚሰጣት ተናግሯል (ዮሐ. 10፡17)።

ክርስቶስ ሕይወቱን በፈቃዱ ሰለሰጠ፣ ነፃነቱ ፈጽሞ አልተጣሰም። ማንኛውም ፍጡር የእግዚአብሔርን ነፃነት ሊወስድ አይችልም። ክርስቶስ ሊሰቀል የቻለው በፈቃዱ ስለተገዛ ብቻ ነበር። ስለዚህ መስቀሉ ፍቅርን ከማጥፋት ይልቅ፣ እግዚአብሔር ፍቅሩን ወደ እኛ ያመጣበት መንገድ ሆነ።

የነፃነት ሕግን መጣስ የሚያስከትላቸው ሁለት የሚጠበቁ ውጤቶች ፍቅርን ማጥፋትና ዓመፅን ማነሳሳት ናቸው። ነገር ግን ዓመፅ ነፃነትን መመለስ ካልቻለ፣ የነፃነት ሕግን መጣስ የሚያስከትለው ሦስተኛው የሚጠበቅ ውጤት ይከሰታል። ይህንን በሚቀጥለው ምዕራፍ እንመለከታለን።

“ጥልቀት የሌላቸው ሰዎች ነፃነትን ከሕግና ከማንኛውም ገደብ ነፃ መውጣት እንደሆነ ያሰባሉ።
ጥበበኛው ሰው ግን በተቃራኒው ነፃነትን ከሕጎች ሁሉ በላይ የሆነ ኃይል ሕግ መሆኑን ያያል።”--Walt
Whitman

የጥላ ሰዎች

የሽርሊ የቤተሰብ ሐኪም በድብርት (depression) ትስቃይ ይሆናል ብሎ ሰለተጨነቀ እኔን እንድታይ ልኮአት ነበር። ከ46 ዓመቷ ሴት ታሪኳን ማወቅ በጣም አስቸጋሪ ነበር። እጆቿን በእግሮቿ መካከል አስገብታ ትቀመጥ ነበር፤ ዓይን ለዓይን መተያየትን ትቆጠብ ነበር፤ እና ድምፃዊ ለውጥ የሌለበት ቀስ ያለ ድምፅ ትናገር ነበር።

መልስ ብትሰጥም፣ ለአብዛኛዎቹ ጥያቄዎች “አላውቅም” ወይም “እንደማስበው” ብላ ትመልስ ነበር። ከረጅም የዝምታ ጊዜያትና በትዕግሥት ከተደረጉ ጥያቄዎች በኋላ፣ በመጠኑ ወፍራምና ቀላል ልብስ የምትለብስ ይህች ሴት በባለቤቷ የደረሰባትን አሳዛኝ የእካል ጥቃት መናገር ጀመረች።

በመጠነኛ ፍርሃት አንድ ክስተት ገለጸች። ባለቤቷ እራት በትክክል ከሰዓት 11:00 (5:00 p.m.) ላይ እንዲዘጋጅ እንደነገራት፣ እርሷም ምግቡን ለማዘጋጀት በትጋት እንደሠራች፣ ነገር ግን በ11:02 እንዳቀረበችው ተናገረች። ይህን ስትናገር አለቀሰች። ባለቤቷ እንዴት እንደደበደበች፣ አፍንጫዋን እንደሰበረባት እና ዓይኗን እንዳጠቆረባት ገለጸች። እርሱም እየደበደበች ሳለ እንዲህ እያለ ነበር፡- “ይህን እንዳደርግ ስታስገድደኝ አጠላለሁ። ለምን ይህን እንዳደርግ ታስገድዳለሽ? እራትን በሰዓቱ ብታቀርቢ ኖሮ አልመታሽም ነበር። ይህን የማደርገው ለጥቅምሽ እንደሆነ፣ እና ስለምወድሽ እንደሆነ አታውቁምን?”

ሽርሊ ይህን መከራዋን ስትነግረኝ፣ ስለ ባለቤቷ ባህሪ ትችት ያለበት አስተያየት ሰጠሁ። በዚያን ጊዜ ነበር ለመጀመሪያ ጊዜ ቀና ብላ ዓይኔን ያየችኝ እና እንዲህ ያለችው፡- “አይ፣ በፍጹም! ጥፋቴ የእርሱ አልነበረም። እራትን በሰዓቱ ባዘጋጅ ኖሮ እርሱ እኔን መምታት ባላስፈለገው ነበር።”

አንድ ሰው የነፃነትን ሕግ መጣስ በመቀበል ራሱን ሲያሰረክብ፣ የሚከተለው ሶስተኛ ውጤት ግለሰባዊነቱን ማጥፋት ነው። አንድ ሰው ለረጅም ጊዜ ለሌላ ሰው ቁጥጥር ከተገዛ፣ ቀስ በቀስ የራሱን ልዩ ማንነት እና ራሱ በራሱ የማሰብና የማመዛዘን ችሎታ ያጣል።

አንድ ሰው የነፃነትን ሕግ መጣስ በመቀበል ራሱን ሲያሰረክብ፣ የሚከተለው ሶስተኛ ውጤት ግለሰባዊነቱን ማጥፋት ነው። አንድ ሰው ለረጅም ጊዜ ለሌላ ሰው ቁጥጥር ከተገዛ፣ ቀስ በቀስ የራሱን ልዩ ማንነት እና ራሱ በራሱ የማሰብና የማመዛዘን ችሎታ ያጣል። ተገዢ የሆነው ግለሰብ በራሱ አእምሮ ከማሰብ ይልቅ ነገሮችን በሚቆጣጠረው ሰው ዓይን ማየት ይጀምራል።

ሽርሊ ያልተለመደ ጉዳይ አልነበረችም። ለራሷ ማሰብን አቁማ፣ ማንነቷን ለጨካኙ ባለቤቷ አሳልፋ ሰጥታ ነበር፣ እና የእርሱን የእውነታ ትርጓሜ እንደራሷ ተቀብላ ነበር። ከባለቤቷ ጥላ በስተቀር ምንም ማለት ይቻላል የማይባል ሆና ነበር። ተገዢ የሆነው ግለሰብ በራሱ አእምሮ ከማሰብ ይልቅ ነገሮችን በሚቆጣጠረው ሰው ዓይን ማየት ይጀምራል።

የነፃነት መጣስ ፍቅርን ብቻ አያጠፋም፤ ዓመፅ ነፃነትን ካልመለሰ፣ ግለሰባዊነት ራሱ ይጠፋል፣ እና የሚቀሩት ጥላዎች ብቻ ይሆናሉ። አብዛኞቹ የነፃነት ጥስቶች ግልጽ አይደሉም አብዛኞቹ የነፃነት ጥስቶች ሽርሊ ያጋጠማትን ያህል ግልጽ አይደሉም፣ ነገር ግን በጥፋታቸው እኩል አጥፊ ናቸው።

የነፃነት ጥስቶች ብዙ ጊዜ ግልጽ አይደሉም

አብዛኞቹ የነፃነት ጥስቶች ሽርሊ ያጋጠማትን ያህል ግልጽ አይደሉም፣ ነገር ግን በጥፋታቸው እኩል አጥፊ ናቸው።

ጆን በአምስተኛው የሕይወቱ ክፍል መጨረሻ ላይ የነበረ ትንሽ ሰው ነበር። ፀጉሩ ነጭ ነበር፣ በግራ በኩል ረጅም እና በላይ ተሰርቶ የተመለሰ በማይረባ ሙከራ የሚመስል ሁኔታ የተመለሰ የፀጉር መስመሩን ለመሸፈን ይሞክር ነበር። ከሁለተኛ ደረጃ ትምህርቱ በኋላ ለአጭር ጊዜ ኮሌጅ ተማርቶ ቢሆንም፣ ራሱን በራሱ የሚያስተምር ሰው ነበር፣ ከፍተኛ እውቀትና ልምድ ያለው ሰው።

በትልቅ የግንባታ ኩባንያ ከፍተኛ ሰራተኛ ኃላፊ ነበር፣ ከትንሽነቱ ጀምሮ በዚህ ሙያ ውስጥ ተሳትፎ ነበረው። ብዙ ትልቅ የሰራተኞች ቡድኖችን ይመራ ነበር እና በቅርቡ በጥሩ ሰራው ምክንያት ከፍተኛ ቦነስ ተቀብሏል። ነገር ግን ጆን ተጨንቆ ነበር፣ ዓይኖቹ በንስሐ ሰሜት የተሞሉ ነበሩ፣ ጭንቀትም ግንባሩን አጠራርጦ ነበር። ድምፁ እንደ ሩቅ ባቡር የሚያንቀሳቀስ ጥልቅ ድምፅ ነበር፣ ግን በውስጡ የብቸኝነት ባዶነት የሚያስተጋባ ይመስል ነበር።

ሶስት የተሳካ ልጆች አባት ሆኖ፣ ከአንድ ብቻ ሚስቱ ጋር ከ30 ዓመት በላይ ተጋብቶ ነበር። ሥራው እየተሳካ ነበር፣ ጤናውም ጥሩ ነበር፣ እንዳለበት ይመስለው ነበር—በእርግጥ ትልቅ ችግኝ አልነበረበትም— ነገር ግን ድብርቱ እየተባባሰ ቀጠለ።

ነገር ግን ወደ እኔ ሲመጣ የተደበቀ ድብርት፣ ተስፋ መቁረጥ፣ እርግጠኝነት እጥረት እና የራስ እሴት መቀነስ ያለበት ሰው ነበር። በጣም ግራ የተጋባ ሆኖ፣ ደስተኛ መሆን

ሰንከገር ጆን በጋብቻቸው መጀመሪያ ዘመን በአንድ ክርክር ወቅት ሚስቱ ሊተወው እንደምትችል እንደ ተዛተች አስታወቀ። ይህ ሰጋት በጣም ሰላሰፈራው እሱ ተመልሶ ሚስቱን ለማረጋጋት ተስማማ። በብዙ ሁኔታዎች ራሱ ሁኔታን በመመዘን ውሳኔ ቢያደርግም፣ ከሚስቱ አስተያየት በሚለይ ጊዜ ከፍርሃት የተነሳ ከእሷ ጋር ይስማማ ነበር። እሷ ትቆጣለች? ትደብቃለች? ትቆጭታለች? ቀናት ሙሉ እትናገርም? ወይስ ከሁሉ የከፋው ትተወዋለች?

ፐለ30 ዓመታት በቋሚ ፍርሃት ውስጥ ኖረ። በሥራ ቦታ ስኬታማ ቢሆንም ወደ ቤት ሲመጣ ራሱን እንደ ውድቀት ይቆጥር ነበር። ከቤት ውጭ በግልጽ አስተሳሰብ እና በብቃት ውሳኔ ቢያደርግም፣ ወደ ቤት ሲገባ አብዛኛውን ጊዜ “ትክክል” አይሆንም ነበር።

ጆን ብዙ ጊዜ ከሚስቱ ጋር ቢለያይም አልገለጸም ብሎ አስታወቀ። ከስራ ባልደረቦቹ ጋር ጎልፍ ለመጫወት ወይም ጨዋታ ለመመልከት ሲጠየቅ ብዙ ጊዜ እምቢ ይል ነበር። “በመርሃ ግብሬ ውስጥ ግጭት አለ?” ብሎ ከመመልከት ይልቅ “ሚስቱ ምን ትላለች? ትቆጣለች? ትፈቅድልኛለች?” ብሎ ይመለከት ነበር። ከእንግዲህ ራሱን ማሰብ ትቶ ሐሳቡን በሚስቱ አእምሮ ውስጥ ይጣራ ነበር። ቀስ በቀስ ጆን የራሱን ልዩነት፣ ራሱን በራሱ የመመራት ችሎታውን እያጣ ነበር። በዚህ ሂደት የሚስቱ ጥላ ሆነ።

የሚያሳዝነው፣ የነፃነት ሕግ በትክክል አይረዳም፣ እናም ብዙ ጊዜ ይጣሳል። ከዚህም የባለው፣ ይህ ሕግ ብዙ ጊዜ በክርስቶስ ስም ይጣሳል። ሰዎች የእርሱን ስም እየጠሩ፣ ዓላማቸውን ለማሳካት ግፍ፣ ማስፈራራት እና ቁጥጥርን ሲጠቀሙ እርሱ ምን ያህል እንደሚያዝን ማሰብ ያሳዝናል።

በክርስቶስ ስም የሚፈጸሙ የነፃነት ጥሰቶች

በሕክምና ልምምዴ ወቅት፣ ለብዙ ዓመታት በድብርት ስትሰቃይ የኖረች የ35 ዓመት ሂሳብ ሴት አማከርኩ። ስሟ ሶፊ ነበር፣ እና የጾንጤቆስጤ እምነት ተከታይ ነበረች። አብረን ስንሠራ፣ ሶፊ የተወሰነው ባህሏና የእምነት ቡድኗ ሴቶች ለባሎቻቸው እንዲገዙ እንደሚጠብቅ ገለጸች። በምትሄድበት ቤተ ክርስቲያን ሴቶች እንዲናገሩ አይፈቀድላቸውም ነበር። ጥያቄ ካላት ወደ ቤት ተመልሳ ባሏን እስክትጠይቅ ድረስ መጠበቅ ነበረባት። እንዲሁም በቤተ ክርስቲያኑ ኮሚቴዎች ወይም አስተዳደር ቦርዶች ውስጥ ሴቶች አይካተቱም ነበር።

በቤቷም ተመሳሳይ እያያዝ ትጋፈጥ ነበር። ባል የቤቱ ራስ ነበር፣ ሚስትም የእርሱን ፈቃድ መፈጸም ነበረባት። ይህ ሥርዓት በእግዚአብሔር ለሁለት ምክንያቶች እንደተዘጋጀ ደጋግማ ትሰማ ነበር፣ ሴት ተታልላ ወንድን ወደ ኃጢአት ስለመራችው፣ እግዚአብሔር ወንድን በራሱ ምሳሌ ሲፈጥር፣ ሴትን ግን በወንድ ምሳሌ ስለፈጠራት። ከዓመታት በኋላ ሶፊ ሴቶችን የሚያዋርደውን ይህን አመለካከት ተቀብላ ነበር፣ ባሏም ሕይወቷን እንዲቆጣጠር ፈቅዳ ነበር።

የነፃነት ሕግ በሚጣሰበት ጊዜ ሁሉ እንደሚሆነው፣ ሶፊ በውስጧ ብዙ ያልተፈታ ቁጣና ቂም ነበራት፤ በባሏ ላይ ብቻ ሳይሆን እንዲህ ያለ ሥርዓት የሚያዝዝ አምላክ አለ ብላ በምታምነው ላይም ጭምር። በተጨማሪም ለራሷ ማሰብ እጅግ ከባድ ሆኖባት ነበር። በራስ መተማመኗን፣ ክብሯንና ዋጋዋን በእጅጉ አጥታ ነበር። ግለሰባዊነቷ ቀስ በቀስ እየጠፋ ሲሄድ፣ በውስጧ በዝምታ እየሞተች ነበር። ባሏን የምትመስል ጥላ ሰው እየሆነች ነበር።

አብረን በሠራንበት ጊዜ፣ ሶፊ የነፃነት ሕግን መርሆዎች ተረዳችና በሕይወቷ ላይ መተግበር ጀመረች። ለራሷ ማሰብና የራሷን ግለሰባዊነትና ራስ ገዝነት መጠቀም ከጀመረች ብዙም ሳይቆይ፣ ባሏ ወደ እንዴ የምክር ክፍለ ጊዜያችን ገባ።

መጽሐፍ ቅዱሱን በእጇ ይዞ በኃይል ገባ፣ በጠረጴዛዬ ላይም አስቀመጠውና፣ “መጽሐፍ ቅዱስ ሚስት ለባሏ እንድትገዛ እንደሚያስተምር ለሚሰጅ ንገራት!” አለ። ይህን ሲናገር የሶፊ የሰውነት አቀማመጥ እንደተቀየረ አስተዋልኩ። ከባሏ መግባት በፊት ዘና ብላ ትታይ ነበር፤ ቀጥ ብላ ተቀምጣ፣ ዓይኖቿ በብርሃን የተሞሉ፣ ፈገግ እያለችና ያለ ማመንታት እየተናገረች ነበር።

ነገር ግን ባሏ ትዕዛዙን ሲሰጥ፣ ቀስ በቀስ በወንበሯ ውስጥ ሰመጠች። ራሷ ወደ ታች ተንጠለጠለ፣ አገጫ ደረቷን ነካ፤ ትከሻዎቿ ወደ ውስጥ ተጠቀለሉ፣ እጆቿንም በእግሮቿ መካከል አሰገባች። የተከዘነችና የፈራች ትንሽ ልጅ ትመስል ነበር። ነፃነት የማግኘት ተስፋዋ ሊጠፋ እንደሆነ እንደምትፈራ በግልጽ ታይቶ ነበር።

ለባሏ እንዲህ ብዬ መለስኩለት፦ “መጽሐፍ ቅዱስ ሚስቶች ለባሎቻቸው እንዲገዙ እንደሚያስተምር እውነት ነው። ነገር ግን ቀጣዩን ጥቅስ ካነበብክ፣ ባሎችም ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያኑን እንደወደደ ሚስቶቻቸውን እንዲወዱና ራሳቸውን ለእነርሱ እንዲሰጡ እንደሚናገር ታያለህ (ኤፌ. 5፡22–25)። ስለዚህ ለሚስትህ ደስታ ራስህን መስዋዕት ማድረግ ስትጀምር፣ ለእንዲህ ዓይነት አያያዝ መገዛት ችግር እንደማይሆንሳት እርግጠኛ ነኝ።”

ይህን ስናገር፣ ሶፊ ቀጥ ብላ እንደተቀመጠች፣ ትከሻዎቿን ወደ ኋላ እንደገፋችና በፊቷ ላይ ትልቅ ፈገግታ እንደታየ አስተዋልኩ። እንደ እድል ሆኖ ለሶፊ፣ ባሏ በእውነት ትክክለኛውን ነገር ማድረግ ይፈልግ ነበር፤ ነገር ግን ስለ እግዚአብሔርና ስለ አሠራሩ በከባድ የተሳሳቱ አመለካከቶች ተጎድቶ ነበር።

ጋብቻ እና የነፃነት ሕግ

በሚያሳዝን ሁኔታ፣ ብዙ መልካም ሰዎች የፍቅርና የነፃነትን ሕግ በጭካኔ በሚጥሱ ጋብቻዎች ውስጥ ሳያውቁ ይሰቃያሉ። እንዲህ ባሉ አጥፊ ሁኔታዎች ውስጥ መቆየት እንዳለባቸውም ያምናሉ። ነገር ግን እግዚአብሔር እንዲህ አድርገው እንዲቆዩ ፈጽሞ አላዘዘም። ዓላማው ሁልጊዜ ፈውሳችንና ተሃድሶአችን ብቻ ነው። ስለዚህም በሕይወታችን ውስጥ የሚሠራውን ሥራ ከሚያስናክል ነገር ሁሉ እንድንለይ ይፈልጋል። ከትእዛዛት ሁሉ ታላቁ የትኛው ነው? ኢየሱስ እንዲህ ሲል መለሰ፦ “እግዚአብሔርን አምላክህን በፍጹም ልብህ፣ በፍጹም ነፍስህ፣ በፍጹም ሐሳብህ ውደድ። ይህ ፊተኛና ታላቅ ትእዛዝ ነው።”

ሁለተኛውም እንደዚሁ ነው፡- ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ፡፡ ሕጉና ነቢያቱ ሁሉ በእነዚህ ሁለት ትእዛዛት ላይ ይመሰረታሉ” (ማቴ. 22፡37-40)፡፡

ታዲያ ባል ወይም ሚስት በየትኛው ምድብ ውስጥ ይወድቃሉ? “በእግዚአብሔር” ወይስ “በባልንጀራ” ምድብ? ግልጽ ነው፤ ባል ወይም ሚስት እግዚአብሔር አይደሉም፡፡ ኃላፊነታችን ሁልጊዜ መጀመሪያ ለእግዚአብሔር፤ ከዚያም ለትዳር ጓደኞችን ነው፡፡ አዳም የተከለከለውን ፍሬ ከመቀበሉ በፊት ይህንን እውነት በአስታወሰ ኖሮ፤ ዓለማችን ምንኛ የተሻለች በሆነች! እኛ ራሳችንን ለእግዚአብሔር በተቻለ መጠን በተሻለ ሁኔታ ማቅረብ አለብን፤ እርሱም በእኛ በተቻለው ሁሉ እንዲጠቀምብን፡፡

ነፃነትን፤ ግለሰባዊነትንና ራስ ገዝነትን የሚያዳክሙ ወይም እንዲጠፉ የሚፈቅዱ የትዳር ግንኙነቶች፤ በሰው ውስጥ ያለውን የእግዚአብሔር አምሳል ያበላሻሉ፡፡ ነፃነትም ካልተመለሰ፤ ሰውዬው ለሰማይ ያለው ዝግጅት ይጠፋል፡፡ ይህ ከሰይጣን በጣም ረቂቅ ወጥመዶች አንዱ ነው፡፡

ፍቅርና ነፃነት በጋብቻ ውስጥ መመለስ በማይቻልበት ጊዜ፤ በጋብቻው መቆየት ግለሰቡ ግለሰባዊነቱንና ራስ ገዝነቱን እስኪያጣ ድረስ በቁጥጥርና በግዛት ሥር እንዲውል የሚያደርግ ከሆነ፤ እንዲህ ካሉ አጥፊ ግንኙነቶች ራሳቸውን የማውጣት ከእግዚአብሔር የተሰጣቸው ኃላፊነት አላቸው፡፡

ብዙ ሚስቶች ለባሎቻቸው አይነ ሰውር ታዛዥ መሆን እንዳለባቸው በሰህተት ያምናሉ (እናም ብዙ ባሎች በሚስቶቻቸው ላይ ጤናማ ያልሆነ ቁጥጥር ለማቆየት ይህንን የተሳሳተ እምነት ያበረታታሉ)፡፡

ነገር ግን ቀደም ሲል እንደተወያየነው፤ እግዚአብሔር ሚስቶች ለባሎቻቸው በጭፍን እንዲገዙ አይጠበቅም፡፡ ይልቁንም ቅዱሳት መጻሕፍት ሚስቶች ከባሎቻቸው የሚቀበሉት ክርስቶሳዊ እያያዝ ሲሆን ለዚያ እንዲገዙ ይጠራቸዋል፡፡

ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያኑን እንዴት አያዝ? ሁልጊዜ ለሕዝቡ መልካም ነገር ሲል ራሱን ሰጥቷል፡፡ ሁልጊዜ የሌሎችን ጥቅም በመፈለግ፤ በኃይልና በሥልጣን ሳይሆን በምሳሌነት መርቷል፡፡ ክርስቶስ ትእዛዝ ብቻ የሚፈጽሙ አስተሳሰብ የሌላቸው ባሮች እንድንሆን አልጠራንም፤ ይልቁንም የሚያሰቡ፤ የሚረዱ ወዳጆቹ እንድንሆን ጠርቶናል (ዮሐ. 15፡15)፡፡

አዳኞችን እውነትን በፍቅር በመግለጥ ይሠራል፤ እናም መሪነቱን ለመከተል ወይም ላለመከተል ነፃ ምርጫ ይተውልናል።

እግዚአብሔር አእምሮአችንን ሙሉ በሙሉ ለቀጥታ ቁጥጥሩ እንድናሰረክብለት አይፈልግም። እርሱ እኛን እንደ አሻንጉሊቶች በገመድ የሚያንቀሳቅስ አሻንጉሊት አስተዳዳሪ (puppet master) መሆን አይፈልግም። እንዲህ ዓይነት ግንኙነት ፍቅርን ያጠፋል። ነገር ግን ልባችንንና አእምሮአችንን ለማንጸትና ለመመለስ ለእርሱ እንድናሰረክብ ይፈልጋል፤ ይህም የሚሆነው በማሰረጃዎች ክብደት እርሱ በእውነት የሚታመን መሆኑን ስንረጋገጥ ብቻ ነው። እርሱ ሲፈውስን በፍቅርና በነፃነት መርሆዎቹ ጋር በስምምነት የሚሰሩ፣ ራሳቸውን የሚመሩና ራሳቸውን የሚቆጣጠሩ ነፃ ግለሰቦች እንድንሆን ያደርገናል (ገላ. 5፥23)።

በተመሳሳይም፣ ሚስቶች ባሎቻቸው እንዲቆጣጠሯቸው ማንነታቸውን ለእነርሱ ማስገዛት የለባቸውም። በእርግጥ ባሎች የሚሰታቸውን ግለሰባዊነት ሊያበረታቱ እና በእነርሱ ውስጥ ያለውን የእግዚአብሔር ምስል እንዲመለስ ሊያግዙ ይገባል። ባል የሚሰቱ ነፃነቶች ሊገድብ አይገባውም፤ ይልቁንም ራሷ እንድታሰብና እንድታመዛዝን የሚያስችላትን ችሎታ እንድታዳብር ሊረዳት ይገባል። እኛ አሳቢዎች መሆን አለብን፤ የሌላውን ሐሳብ የምናንጸባርቅ ብቻ ወይም የሌላ ሰው ጥላ መሆን የለብንም። ባሎች ሚስቶቻቸውን ወደ ጥልቅ መግባባትና ወዳጅነት ሊጋብዙአቸው ይገባል፤ ይህም በአስተዋይነት ተባባሪዎች፣ በክብር፣ በፍቅር፣ በታማኝነት፣ በመስጠትና በሥልጣን እኩል ዋጋ ያላቸው ጓደኞች እንዲሆኑ ነው፤ በዚህም ሁሉ ለጋራ ጥቅማቸው በእንድነት እየተባበሩ ይኖራሉ።

እግዚአብሔር የልጆቹን መጥፋት ይጠላል

እግዚአብሔር ሰውን በራሱ አምሳል ፈጠረው፣ ስለራሱ እውነትን እንዲገልጥ ዘንድ። ጋብቻንም እንደ እግዚአብሔር ያለ ፍቅር ለማሳየት አዘጋጀው። ፍቺ የራስን ጥቅም የመፈለግ ውጤት ሲሆን፣ ፍቅር ሲፈርስ ይከሰታል። ፍቺ በልጆቹ ላይ ሥቃይና ጉዳት ስለሚያመጣ፣ እግዚአብሔር ፍቺን ይጠላል (Malachi 2፥16)። ነገር ግን እግዚአብሔር ከፍቺ የበለጠ የሚጠላው ነገር የልጆቹ ጥፋትና ዘላለማዊ መጥፋት ነው። ፍቅርንና ነፃነትን በቀጣይነት የሚጥሱ ጋብቻዎች የእግዚአብሔር ቸር ባሕርይ መርሆችን በእጅጉ የሚያጭበረብሩ የሐሰት ቅጂዎች ናቸው። እንዲህ ያሉ ጋብቻዎች ራሳቸውን እንደ ፍቅር ምሽግ ያቀርባሉ፣ ነገር ግን እግዚአብሔርን በተሳሳተ መልኩ ያሳያሉ እና ባልንና ሚስትን ያጠፋሉ።

ሂፕሮሲስ የነፃነትን ሕግ ይጥሳል

የነፃነት ሕግ መጣስ በብዙ ሁኔታዎች ሊከሰት ይችላል። ከሁሉ የበለጠ አጥፊ የሆኑት ግን እንደ ቤተሰብ፣ ቤተ ክርስቲያን ወይም የጤና እንክብካቤ ተቋማት ያሉ ራሳቸውን እንደ ደህንነት ምሽግ የሚያቀርቡ አካባቢዎች ናቸው። ቀደም ብለን እንዳየነው፣ የነፃነትን ሕግ የሚሰብር ማንኛውም ነገር ቦታው ወይም ዓላማው ምንም ቢሆን፣ ሊጠበቁ የሚችሉ የጥፋት አይነቶችን ያመጣል።

ብዙ ታካሚዎች በሂፕሮሲስ እንዲገቡ ጠይቀውኛል ወይም ሂፕሮሲስ እንደሚሰራ ጠይቀውኛል። በእርግጥ በአእምሮ ላይ ጥልቅ ተፅእኖ ሊያሳድር ይችላል። ከዚህ የበለጠ አስፈላጊው ጥያቄ ግን ሂፕሮሲስ በእውነት ፈውስ ያመጣል ወይስ የአእምሮን ችሎታዎች ያዳክማል የሚለው ነው።

ሂፕሮሲስ ማለት ሰው የማሰብና የመመርመር ችሎታውን ለጊዜው በማስቆም፣ ሶስተኛ ወገን ጥቆማዎችን እንዲሰጥ፣ አቅጣጫ እንዲያመለክት፣ እምነቶችን እንዲተክል ወይም ትዝታዎችን እንዲነካ ማስፈቀድ ነው። አእምሮውም እነዚህን ያለ ጥልቅ ምርመራ ይቀበላቸዋል። ይህ የከፍተኛ የማሰብና የሕሊና ችሎታዎችን በማለፍ፣ በቀጥታ ወደ እምነቶች፣ ትዝታዎች፣ ሥነ ምግባሮች፣ እሴቶችና ምናብ መድረስ ነው። በተጨማሪም ሂፕሮሲስ መንፈሳዊ ባሕርያችንን ከእምነቶቻችን፣ እሴቶቻችን፣ ሥነ ምግባሮቻችንና የምናባችን አጠቃቀም ላይ ቁጥጥር ከማድረግ ሚናው ያርቀዋል። ሂፕሮሲስ አእምሮን ጥቆማዎችን የእውነተኝነት ምርመራ ሳያደርግ እንዲቀበል ያሠለጥነዋል።

ቀደም ብለን እንዳየነው፣ የምናምናቸው ነገሮች በአጠቃላይ ደህንነታችን ላይ ኃይለኛ ተፅእኖ አላቸው። ስለዚህ ሂፕሮሲስ እምነቶቻችንን ሊለውጥ በሚችልበት መጠን፣ የአንድን ሰው ሕይወት ተሞክሮ በእጅጉ ሊለውጥ ይችላል።

ከሂፕሮሲስ ጋር የተያያዙ መሠረታዊ ችግሮች መካከል አንዱ፣ ሰው በእግዚአብሔር የተሰጠውን የማሰብ ኃይል ተጠቅሞ እምነቶቹን ሳይመረምር፣ ማስረጃዎችን ሳይመዝን፣ የተሻለውን መንገድ በነፃነት ሳይመርጥ እምነቶችን መቀየሩ ነው። ይህ የማሰብ ችሎታን የሚያጠናክርና ሰውን የሚያከብር መንገድ አይደለም። ከዚያ ይልቅ ሂፕሮሲስ የአእምሮን ቁጥጥር ለሌሎች ይሰጣል፣ የግለሰብነትንም ነፃነት ለእነርሱ ያሰረክባል። ይህ የማሰብ ኃይልን ያዳክማል፣ እናም እግዚአብሔር ያቀደውን የአእምሮ ሥርዓት ማቋቋምና መጠበቅ የበለጠ አስቸጋሪ ያደርገዋል።

ቅዱስ መጽሐፍ እንደሚያስተምር

ቅዱስ መጽሐፍ (Hebrews 5:11–6:4; Ephesians 4:14, 15) እንደሚያስተምር፣ የበሰሉ ክርስቲያኖች ትክክለኛን ከሰህተት፣ ጤናማውን ከጤና የሌለው፣ መልካሙን ከክፉ መለየት የሚችሉ ችሎታ ያዳበሩ ናቸው። ሂፕሮሲስ ግን ሰውን ምክንያትና ሕሊና ወደ ጎን እንዲተው በማስተማር፣ አእምሮን ለሌላ ሰው መምራት እንዲተማመን ስለሚያደርግ ይህን ችሎታ ያዳክማል።

እግዚአብሔር ሂፕሮሲስን በፍጹም አይጠቀምም

ብዙ ቅን ክርስቲያኖች እንዲህ ይጸልያሉ፦ “ጌታ ሆይ፣ ፈቃዴን ለአንተ እስጣለሁ፤ አንተ ተቆጣጠር፤ እንግዲህ እኔ ራሴ መቆጣጠር አልፈልግም።” እግዚአብሔር ይህን ያደርጋል? ፈቃድን ከሰው ይወስዳል? ቢጠየቅም እንኳ?

ይህን ሁኔታ እንመልከት፦ ወደ ልጆቻቸው ሊገባ የሚችል ናኖቺፕ ቴክኖሎጂ አግኝተዋል። እነዚህ ቺፖች በአእምሮ ውስጥ ተያይዞ በኮምፒውተር በሬዲዮ ማስተላለፊያ ሊደርስ የሚችል አውታረ መረብ ይፈጥራሉ። ከዚያም በኮምፒውተር ልጆቻቸው በቀን ሦስት ጊዜ ወደ እርሶቻቸው እንዲመጡና እንደሚወዱዎት እንዲነግሩ ትእዛዝ ትስጣላችሁ። ይህ ፍቅር ይሆናልን? ቀደም ብለን እንዳረጋገጥነው፣ ነፃነት በሚጣሰበት ጊዜ ፍቅር ይጠፋል።

እውነተኛ ፍቅር ከሰው ማስተካከያ መመሪያ በመነሳት ሊፈጠር አይችልም፤ ከፍተኛው ግን መካኒካዊ ተግባር ብቻ ሊሆን ይችላል። እግዚአብሔር ግን ፍቅር ስለሆነ ይህን ፈጽሞ አያደርግም፤ እርሱ የሚፈልገው በነፃነት የሚሰጥ አገልግሎትና ታማኝነት ብቻ ነው። ሂፕሮሲስ ሰውን የማስብና የመምረጥ ነፃነት ይዘርፋል።

አመፅ በሂፕሮሲስ የነፃነት ሕግ መጣስ ሁኔታዎች አይከሰትም፣ ምክንያቱም ሂፕሮሲስ የሚያገኘው ሰው በራሱ ፈቃድ ራሱን ስለሰጠ ነው። ሂፕሮሲስ ምክንያትና ሕሊናን ያስቆማል፣ ወይም ያስናክላል፣ ስለዚህ የነፃነት መጣስ አይታወቅም። ነገር ግን ሂፕሮሲስ በማያቋርጥ መልኩ ግለሰብነትና የራስ ማስብ ችሎታን ይደክማል። ሰው ለራሱ ማስብ ችሎታውን የጣለ ሰዎችን—“የጥላ ሰዎች” የሚባሉትን—ያበቃል።

ሰዎች ብዙ ጊዜ ከሂፕኖሲስ ጋር የሚያስተካክሉት ነገር አለ፤ ግን ከሂፕኖሲስ በተለየ መልኩ ጠቃሚ ሊሆን ይችላል። ይህ ዘዴ “የሚመራ ምስል አሳብ” ይባላል። በዚህ ሂደት ሌላ ሰው አእምሮን ከመምራት ይልቅ ግለሰቡ ራሱ ቁጥጥር ይይዛል። ምክንያትና ሕሊና በመሪነት ይቆያሉ፤ ፈቃድንም በመመራት ምናብን ያነቃቃሉ። ሰው ይህን ዘዴ በመጠቀም በእግዚአብሔር ፍጥረት፣ ባሕርይና መገኘት ላይ ማሰላሰል ይችላል።

እግዚአብሔር ግለሰብነትን አያጠፋም

በአስቸጋሪ ሁኔታ እነዚህ የምንመለከታቸው የሚጎዱ ዘዴዎች በጣም ድንጋጤ ሊሆኑ ስለሚችሉ አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር ራሱ እየሠራቸው እንደሆነ ልንሰማማ እንችላለን። ነገር ግን እርሱ ግለሰብነትን የሚያጠፋ መንገድ በፍጹም አይሰራም። በGalatians 5 ውስጥ ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር ሲሠሩ ለፈውሳቸውና ለመመለሳቸው የሚሆኑትን እንመለከታለን። የተለዩ ባህሪያት ያዳብራሉ፣ መጽሐፍ ቅዱስ “ፍሬዎች” የሚላቸው። እነዚህም በመንፈስ ቅዱስ ሥራ ስለሚወጡ መጽሐፍ ቅዱስ “የመንፈስ ፍሬ” ይላቸዋል—“ፍቅር፣ ደስታ፣ ሰላም፣ ትዕግሥት፣ ችርነት፣ መልካምነት፣ ታማኝነት፣ ገርነትና ራስን መግባት” (ቁጥር 22, NIV)።

መንፈስ ቅዱስ በሕይወታችን ሲሠራ እኛ ራስን መቆጣጠርና ራስን መምራት እንዳለን እንደ መሳሪያ አንጻር እንጂ እንደ ተገዛ አይሆንም። ነፃ ሲሆን በእግዚአብሔር መርሆዎች መሠረት እንሰራለን፡- ፍቅር፣ ነፃነት፣ እውነትና ግልጽነት። እውነተኛ ነፃነት የሚገኝው በJesus Christ ግንኙነት ብቻ ነው—ከፍርሃት ነፃነት፣ ከሌሎች ቁጥጥር ነፃነት፣ ከዘር ድካም ነፃነት።

“የጌታ ሕግ ፍጹም ነው፤
ነፍሰን ይመልሳል።
የጌታ ሥርዓቶች የታመኑ ናቸው፤
ሕፃናትን ጠቢኝን ያደርጋል” (Psalms
19:7)

የፍቅር ሕግ

ፍቅርን ስለማጥናት መጀመሪያ ስጀምር፣ በብዙ እድሎች ተጨንቄ እንደሆንሁ ተገነዘብሁ። እንደ ክርስቲያን ፍቅር የሰው ልጅን ለመፈወስ በእግዚአብሔር እቅድ ውስጥ ማዕከላዊ ነገር መሆኑን አውቄ ነበር፣ ነገር ግን እኔ ያነበብሁት አብዛኛው ፍቅርን እንደ የማይገለጽ ኃይል ወይም እንደ ሰሜታዊ ሙቀት ብቻ ይናገር ነበር። ይህ ትርጉም አይመስልም ነበር።

በፍቅር መጠን እና ወሰን ለመመርመር መጀመሪያ ያጋጠመኝ ችግኝ ፍቅርን ከሐሰተኛ ነገሮች ለመለየት መሞከር ነበር፣ ከዚያም ፍቅርን ማጣጣም ብቻ ሳይሆን ለመረዳትም መሞከር ነበር። ፍቅር በእውነት የዓለም አቀፍ ሕግ መሆኑ—ሕይወት በላዩ የተመሠረተበት መርህ መሆኑ—መጀመሪያ እንኳ ሊገባኝ ከማይችል ደረጃ በጣም ርቆ ነበር።

ነገር ግን ሌሎች የዓለም አቀፍ ቋሚ ሕጎችን እንደ የነፃነት ሕግ መረዳት ሲጀምር፣ የፍቅር ሕግ ቀስ በቀስ ወደ ግልጽነት መጣ።

በቀደሙት ሁለት ምዕራፎች የነፃነት ሕግ መጣስ እንዴት እንደሚጎዳ እና እንደሚያጠፋ ተመልክተናል። የሺርሊ ሕይወትን እና ባሏ ነፃነቷን ሲጣስ ያጋጠማትን ውጤት አጥንተናል። በሰሜት በጥልቅ እንገነዘባለን ሁሉም የነፃነት ሕግ መጣስ የፍቅር መጣስ መሆኑን፣ ነገር ግን ሁሉም የፍቅር ሕግ መጣስ የነፃነት መጣስ እንዳልሆነ መረዳትም አለብን።

ሳም እና ዊልሙ 43 ዓመት ተጋብተው ነበር። ሶስት የጎልማሳ ልጆች ነበሯቸው እና አሁን የጡረታ ሕይወታቸውን እየተደሰቱ መሆን ነበረባቸው። ነገር ግን ጋብቻቸው ወደ መፍረስ ጫፍ ደርሶ ነበር፣ ምክንያቱም ከክህደት፣ ከአካላዊ ጥቃት ወይም ከቋሚ የነፃነት ጥስቶች የተነሳ አይደለም፣ ነገር ግን ፍቅርን በመተው ምክንያት ነበር—በማድረግ በፊት ሌላውን ሰው ደህንነት በንቃት ማሰብ አለመቻል፣ ሌላውን ከራስ በፊት ማስቀመጥ አለመቻል።

ሳም እና ዊልሙ ሁለቱም በቤተክርስቲያን በንቃት የሚሳተፉ አባላት ነበሩ፤ ሌሎች እንደ “ጋጢአት” በግልጽ ሁኔታ የሚቆጠሩ ነገሮችን ለማድረግ አያስቡም ነበር፤ ነገር ግን ብዙ ጊዜ ሌሎች እንደ ግልጽ “ፍቅር” የሚቆጠሩ ነገሮችን ማድረግ አልቻሉም ነበር። ሁለቱም ሁልጊዜ የራሳቸውን ፍላጎት ለማሟላት ይፈልጉ ነበር፤ ከሌላው ፍላጎት በፊት ማስቀመጥ አልቻሉም። በቸልተኝነት ወጥመድ ውስጥ ወድቀው ነበር፤ እርስ በርስ ከእንግዲህ የማይጨነቁበት ግንኙነት ውስጥ። እርስ በርስ ፍቅርን ለመፈለግ ከመሞከር ይልቅ ከሌላው ነገር ለማግኘት ብቻ ይፈልጉ ነበር። ልባቸው ቀስ በቀስ እየደነደነ የሚሄድ እና ሰሜታዊና መንፈሳዊ ሞት ላይ የደረሱ ሰዎች ነበሩ።

ፍቅር ብቻ ጉዳት የሚያመጡ እንቅስቃሴዎችን ከመራቅ ብቻ አይደለም—ሌሎችን የሚያበረታቱ እና ራስን የሚክል በሆኑ መንገዶች በንቃት መስራትን ይመርጣል። እንዲሁም ብቻ ጥሩ የሚመስለውን ማድረግ አይደለም። ፍቅር ይልቁንም ሰሜት ቢኖርም ባይኖርም ጥሩ የሆነውን ማድረግን ይጨምራል። ለሌላው ሰው የሚበጀውን መፈለግ እና ለሌላው ራስን መስጠት ፍቅር ራስን የሚክል ነው። ስንወድ እንኖራለን። መውደድ ሲቆም እንሞታለን።

ጄኒ ተጨንቃ ነበር። እሷ እና ባሏ ፊል ወላጆቿን ለምሳ ለማውጣት በመንገድ ላይ ነበሩ። 83 ዓመት ያለው አባቷ ለብዙ ዓመታት በአልዛይመር ዲሜንሺያ ሲሰቃይ ነበር። የአባቷ የአእምሮ ችሎታ ሲቀንስ ባህሪው እየተለወጠ የሚያስቸግር እና ለሌሎች የሚያናድድ ሊሆን ጀመረ። ባሏ ፊል አባቷ እንዲህ ካልተገባ ቢሆን እንዴት ይያዝ ይሆን?

የጄኒ ወላጆችን እንደተቀበሉ በፍጥነት አባቷ ፊልን የሚነዱት መኪና ምን እንደሆነ፣ በየትኛው ዓመት እንደተሰራ፣ ምን ያህል ነዳጅ እንደሚያበላ መጠየቅ ጀመረ። በ15 ደቂቃ ውስጥ ከ10 ጊዜ በላይ ጥያቄዎቹን ደገመ። ነገር ግን ፊል ከመናድድ ይልቅ እያንዳንዱን ጥያቄ እንደ መጀመሪያ ጊዜ በደስታ፣ በረጋ እና በትዕግስት መልስ ሰጠ፤ ለጄኒ አባት እውነተኛ እንክብካቤና ርኅራኄ አሳይቶ። ፊል ራሱን ሰጥቶ ትክክል ስለሆነ እንጂ እንደሚሰማው ሰሜት ሳይሆን ትክክል ስለሆነ ትክክል ያደረገውን አደረገ። ይህም ባል ፍቅርን በተግባር አሳየ።

ፍቅር ሕይወት ነው

የፍቅር ሕግ የሕይወት ሕግ ነው—በዓለም ውስጥ ያለው ሁሉ ሕይወት በላዩ የተመሠረተበት መርህ ነው። እግዚአብሔር ራሱ ፍቅር ስለሆነ፣ የፈጠረውን ሁሉ ነገር ከዚህ የፍቅር ሕግ ጋር በስምምነት እንዲሰራ አዘጋጅቶታል፤ ይህም ሁሉ ነገር በነፃ ለሌላው የሚሰጥበት የበጎ ስጦታ ክብ ነው። በተፈጥሮ ይህን ዑደት እንመለከታለን፤ ፀሐይ ውቅያኖሶችን ታሞቃለች፣ ይህም ደመና ይፈጥራል፣ ደመናውም በመሬት ላይ ዝናብ ያወርዳል፣ ይህም ሐይቆችን፣ ወንዞችን እና ጅረቶችን ይፈጥራል፤ እነሱም በመሬት ውስጥ በሕይወት የሚያበረክቱ ይፈሳሉ፣ በመጨረሻም ወደ ባሕር ይመለሳሉ እና ዑደቱ እንደገና ይጀምራል።

ተክሎች ለእንስሳት ሕይወት የሚያስፈልገውን ኦክሲጅን ያመነጫሉ፣ እንስሳትም በተራቸው ለተክሎች ለመበቀል የሚያስፈልገውን ካርቦን ዳይኦክሳይድ ያመነጫሉ። የፍቅር ሕግ የሕይወት ሕግ ነው። በተፈጥሮም ስጦታ ሲቆም ሕይወትም ይቆማል። የማይፈሰ የውሃ ጉድጓድ በፍጥነት ይቆሽሻል እና ውስጡ ያለው ሁሉ ይሞታል። ተክሎችን ለመጠቀም እንደ ስጦታ እንተንፈስ ካቆምን በመጨረሻ እንሞታለን። በመስጠት እንኖራለን። የፍቅር ሕግን የሚቀበሉ እና የሚተግበሩ ሰዎች ከክፉ ይጠበቃሉ። ነገር ግን ብቻ ለመቀበል ስንፈልግ ቀስ በቀስ እንሞታለን። መስጠት ስንቆም ከበረከት መንገዶች እንቆራረጣለን—እና የማይቀር ውጤቱ ሞት ነው።

አበቦች ብቃታቸውን (pollen) ለንቦች ይሰጣሉ፣ ንቦችም አበቦቹን ይዘርጋሉ እና ፍሬያቸውን ያበዛሉ። ዛፎች ፍሬያቸውን ለእንስሳት ይሰጣሉ፣ እንስሳትም ያበላሉ፣ ይዘርጋሉ እና ይቀብራሉ፣ ይህም የዛፎችን ቁጥር ያበዛል። የፍቅር ሕግ የመስጠት ሕግ ነው—የሕይወት ሕግ።

ዓለም ከእግዚአብሔር እጅ በተፈጠረችበት ጊዜ ፍጹም ነበረች፣ ሁሉም ተፈጥሮም የፍቅር ሕግን በሙሉ ይገልጻል ነበር። ነገር ግን ኃጢአት ወደ ዓለም ከገባ በኋላ ተቃዋሚ መርህ ተፈጥሮን ተበክሎ የእግዚአብሔርን ፍቅር ግልጽ መገለጫ አሳወረ። ኃጢአት የራስ ወዳድነት መርህ ስለሆነ፣ የእግዚአብሔርን ፍቅር በተፈጥሮ ሲያጠፋ የተፈጥሮ ሁኔታን አበላሽ፤ ይህም የግልጽ መገለጫ እንዲገኝ የተጻፈ ቃሉን እንዲሰጥ አስፈለገ።

በተፈጥሮን ብቻ በመመርመር እና በእግዚአብሔር የተጻፈውን ቃል ሳይጠቀሙ የሚመለከቱ ሰዎች ብዙ ጊዜ እጁን ሊያዩ አይችሉም፤ በምትኩም የተፈጠረውን ውብ ፍጥረት የተበከለውን ክፍል ያያሉ።

ተፈጥሮን የሚመለከቱ ሰዎች ብዙ ጊዜ ይህን በ“የበለጠ የሚተርፍ ሕይወት” በሚለው ታዋቂ ሐረግ ይገልጻሉ—ይህም የራስ ወዳድነት መርህ ነው። ቻርልስ ዳርዊን ይህን መርህ አልፈጠረም—በተፈጥሮ ውስጥ ብቻ ተመልክቶት ነው፤ ነገር ግን ያየውን ትክክለኛ ትርጉም ሳይረዳ ያሳየውን የራስ ወዳድነት መርህ እንደ ተፈጥሯዊ ሕግ ተቀብሎታል።

በተመሳሳይ ሁኔታ ሰው ባህሪን የሚመረምሩ ሳይኪያትሪስቶችና ሳይኮሎጂስቶች ብዙ ጊዜ የሰው ልጅን የሚያጠፋውን ብክለት ብቻ በመመልከት ይህ ነገር ተፈጥሯዊ ነው ብለው ይደርሳሉ። ፍሬውድ እግዚአብሔርን ካመነበት በኋላ ሲያምን ያለውን ስህተት በመፈጸም የሰው ውስጥ ዋና ኃይል “ኢድ” ነው ብሎ ሲያስብ ይህ በትክክል የራስ ወዳድነት ብክለት ነበር። የእግዚአብሔር የተጻፈው ቃል አእምሮን ካልበራ እና የምናየውን ነገር በትክክል አቅጣጫ ካልያዘ፤ ብዙ ሰዎች ይህን ብክለት እንደ ተፈጥሯዊ እና ስለዚህም ተቀባይነት ያለው ነገር ይቆጥራሉ።

በአፍሪካ በአንድ መንደር ውስጥ ሁሉም ሰው በኤድስ ቫይረስ የተበከለ እንደሆነ እና ማንም ስለ በሽታው እንኳ አላወቀም ብለን ብንመስል፤ ሁሉም ልጅ በተበከለ ሁኔታ ይወለዳል፤ ሁሉም አዋቂም የበሽታውን ጥፋት ይቀበላል። ሁሉም ታማሚ እና የሚሞት ነው። መንደሩ ከዓለም ተቆርጦ ቢቀር እና በዓመታት ሲሄድ አዲስ ትውልዶች ያለ ቫይረሱ የሰው ሕይወት እንደምን እንደሚሆን ቢረሱ፤ ተፈጥሯዊ ተመራማሪዎች ሰው ሕይወትን ሲመለከቱ ይህ ብክለት የተፈጥሯዊ ክፍል ነው ብለው ሊደርሱ ይችላሉ።

እነሱ እና ሕዝቡ በአጠቃላይ ይህ እንዲሁ መሆኑ እንደሚገባ ሊያምኑ ይችላሉ?

ሁሉም ተፈጥሮ ተበክሏል። ጳውሎስ በሮሜ 8:22 እንደተናገረው፤ ሁሉም ተፈጥሮ በኃጢአት ክብደት ተጫንቶ ይተክሳል፤ ቫይረሶችም የዚህ ኃጢአት ውጤት ፍጹም ምሳሌ ናቸው።

እነሱ በእግዚአብሔር የመጀመሪያ ፍጥረት ክፍል አልነበሩም። እንዴት እናውቃለን? በፍቅር ሕግ ምክንያት። ቫይረሶች ብቻ በባዮሎጂያዊ የራስ ወዳድነት መርህ ላይ የተመሠረቱ ናቸው። ቫይረስ ትንሽ የዘር ኮድ (DNA ወይም RNA) ነው። ለመስጠት ምንም ችሎታ የለውም፣ ነገር ግን ብቻ ለራሱ ይወስዳል። ቫይረስ ወደ ሕያው አስተናጋጅ ሲገባ የሴሎችን መሳሪያ በቁጥጥር ይይዛል እና እየበዛ ቫይረስ እንዲፈጠር ያደርጋል— ራስን ማብዛት፣ ራስን ማክበር። ይህንም በጣም በሰፋት ያደርጋል፣ ካልተቆጠበ አስተናጋጁን ይገድላል እና በመጨረሻም ራሱንም ይጠፋል፣ ምክንያቱም ከእንግዲህ ለመጠቀም አስተናጋጅ አይኖረውም። ይህ በኃጢአት በሕይወታችን ውስጥ የሚከተለውን መንገድ ትክክለኛ ምሳሌ ነው።

በተቃራኒው የእኛ ነጭ የደም ሕዋሶች የእግዚአብሔር ፍጥረት አካል ናቸው እና በፍቅር መርህ— ራስን መስዋዕትነት—ላይ ይሰራሉ። የበሽታ አሰገቢ አካል ወደ ሰውነታችን ሲገባ የእኛ ነጭ የደም ሕዋሶች እኛን ለማዳን ራሳቸውን በፍቅር ይሰዋሉ። በሴል ደረጃ እንኳ በፍቅር እና በራስ ወዳድነት መካከል ያለው ልዩነት እንዴት ግልጽ እንደሆነ ይህ ትልቅ ምሳሌ ነው።

ሰው ልጆች በራስ ወዳድነት ተበክለዋል፣ እና እግዚአብሔር ይህን ራስ ወዳድነት ከሰው አእምሮ ማዕከላዊ መንቀሳቀስ መርህ ለማሰወገድ እና የፍቅር እና የነፃነት ሕጉን እንደ ዋና የአሰራር መርህ ለመመለስ እቅድ አለው። ይህ ፈውስ ካልተፈጸመ የማይቀር ውጤቱ ሞት ነው።

ራስ ወዳድነት አሁን ሁሉንም ሰው ቢበክልም፣ እግዚአብሔር እኛን ያለ እርዳታ እንዲታገል አልተወንም። አይ! የተጻፈውን ቃሉን እና ልጁን ልኮ እቅዱን ለመፈወስ እና ወደ መጀመሪያ ሁኔታችን ለመመለስ አሳየን። በፈጣሪያችን የተላከውን ጽሁፍ በማንበብ ከበሽታው እና እግዚአብሔር መጀመሪያ የፈለገው ሁኔታ መካከል መለየት እንችላለን። ከዚያም ለፈውስ እና ለላውጥ ከእርሱ ጋር በእውቀት መተባበር የሚያስችለንን ውሳኔ እንወስዳለን።

ፍቅርን መጣስ ሞት ነው

እግዚአብሔር አዳምን “ከዛፋ ብትበላ ትሞታለህ” ሲል ለምን እንደሚያሰጠንቅቀው ተደንቀህ ታስብ ነበር? ምክንያቱ የፍቅር ሕግ ነበር—ሕይወት በላዩ የተመሠረተበት የመስጠት መርህ። ሰው ከዚህ ሕግ ጋር በስምምነት ካልሆነ የማይቀር ውጤቱ ሞት ነው—ከተናደደ እና በቀል የሚፈልግ አምላክ እጅ ሳይሆን፤ የፍቅር ሕግን መጣስ ሰውን ከበረከት መንገድ ስለሚቆርጥ ነው። ሕይወትም በቀላሉ ሊቀጥል አይችልም። ከምንጩ የተቆረጠ የውሃ ጉድጓድ እንደሚቆሽሽ እና እንደሚሞት ሁሉ፤ ከእግዚአብሔር የተለየ የሰው አእምሮ ይጠፋል።

አዳም በምድራችን ላይ ካለው ሁሉ አንድ ዛፍ እና ፍሬው ብቻ በስተቀር ሁሉን ተቀበለ። እግዚአብሔር የዚያን ዛፍ ፍሬ አስቀምጦ አዳምና ሔዋን እንዳይበሉት አዘዛቸው፤ ነገር ግን በምድር ላይ ያለውን ሁሉ እንደ ባለቤትነታቸው ሰጣቸው። መጀመሪያው ጥንዶች የእግዚአብሔርን ፍቅር ቢያክብሩ እና ፍቅራቸውን ለማሳየት ቢፈልጉ፤ ከእርሱ ሊሰርቁ ይችላሉ? የማይገባቸውን ሊወሰዱ ይችላሉ? ወይስ እርሱን በመውደድ የእርሱን ንብረት ያክብሩ ነበር?

ፍቅር ማለት ሰሜት ቢኖርም ባይኖርም ለሌላው የሚበጀውን ማድረግ ነው። ስጦታ መርህ ነው፤ መሰረቅ ግን ይህን መርህ ይጥሳል። መሰረቅ የፍቅር ተቃራኒ ነው፤ የመስጠት ተቃራኒ ነው። መውሰድ፣ መያዝ፣ መከማቸት ነው። አዳምም የፍቅር ሕግን በመጣስ ለራሱ በመውሰድ እና ለራስ ከፍ ለማድረግ በመፈለግ ጊዜ ለውጥ ተፈጠረበት። ከከፍ ያለ የተከበረ ሕይወት ሁኔታ ይልቅ ፍርሃት ተያዘው፤ የመውደድ ችሎታውም ተጎዳ።

አዳም ፍሬውን ሲበላ ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን አንድነት ቆረጠ። በዚህ ሂደት የራስ ከፍ ማድረግ፣ ራስን መፈለግ እና ራስ ወዳድነት መርህን መረጠ፣ ይህም የፍቅር ሕግን በአእምሮው ተተካ፤ ከእግዚአብሔር ልብ የሚመጣውን የፍቅር ቀጣይ ፍሰት ዘጋው። እግዚአብሔር አዳምን አሁንም ይወድደው ነበር፤ ነገር ግን ያ ፍቅር ከእንግዲህ በአዳም ልብ ውስጥ አልኖረም።

አዳም የፍቅር ሕግን ከጣስ በኋላ ሙሉ ባህሪው ተለወጠ። ራስ መፈለግ የራስን መስዋዕትነት ፍቅር፣ መስጠት እና በጎነት ተተካ፤ በቅጽበትም ከሁሉ በላይ ስለ ራሱ፣ ሁኔታው፣ ችግኝዎቹ እና ሁኔታው እንጂ ሌላ ነገር አልተጨነቀም።

በቅጽበትም ከሁሉ በላይ ስለ ራሱ፣ ሁኔታው፣ ችግኝዎቹ እና ሁኔታው እንጂ ሌላ ነገር አልተጨነቀም። ፍርሃት ተያዘው። አስተሳሰቡ ተመጣጣኝ አልነበረም፣ ሕሊናው ተጎዳ፣ ፈቃዱም በሰሜቱ ቁጥጥር ስር ገባ። “የበለጠ የሚተርፍ ሕይወት” መርህ እእምሮውን ተቆጣጠረ፣ እና ወዲያውኑ ሮጦ ተደበቀ እና ለሁኔታው ሔዋንን ለመወንጀል ሞከረ (ዘፍ. 3:12)። Adam had lost the ability to love. አዳም የመውደድ ችሎታውን አጣ። ያለ መለኮታዊ ጣልቃ ገብነት ሁኔታው ሞት ነበር።

የመውደቅ ዶሚኖ የጥፋት ስንሰለት

የፍቅር ሕግን መጣስ ሁሉ ወዲያውኑ የሚታወቅ የውጤቶች ተከታታይ ስንሰለት ያመጣል። እንደ ተስራ የዶሚኖ መስመር መግለብ ሲጀምር መጀመሪያው ዶሚኖ ሲወድቅ ሌሎቹ ወዲያውኑ ይከተላሉ። የማይቀር ጉዳት ይፈጠራል። የመጀመሪያው ውጤት ግን የራሳችንን የመውደድ ችሎታ ማጉዳት ነው። ከእንግዲህ በተፈጥሮ ለሌሎች ለመሰጠት እንፈልግም፣ ነገር ግን ለራሳችን ለማግኘት ተግድድን እንገኛለን።

የፍቅር ሕግን መጣስ የአስተሳሰብ እና የሕሊና ኃይላችንን ብቻ አይጎዳም፣ እነሱም ስህተት እንደምንሠራ መወቅ ይጀምራሉ። እንደ ፍርሃት፣ ጭንቀት እና እርግጠኝነት እጥረት ያሉ ራሱን የሚከሰ ሰሜቶችን እንለማመዳለን፣ ይህም በግልጽ መንገድ ማሰብ እንዳንችል ያደርገናል። ነገር ግን ችግኝ በእኛ ውስጥ እንዳለ ከመገንዘብ ይልቅ እግዚአብሔርን በስህተት እንፈርዳለን እና ከእርሱ ራሳችንን ለመደበቅ እንሞክራለን። እኛ ታማሚ እና የሚሞቱ እንደሆንን ከመገንዘብ ይልቅ ብዙዎች እግዚአብሔር ሊቀጣን እንደሚፈልግ ያምናሉ። ይህ እንደ ስህተት የተሞላ የእግዚአብሔር ግንዛቤ ከእርሱ የሚፈስ የፍቅር መንገድ አእምሮአችንን እንዲዘጋ ያደርጋል። ያለ መለኮታዊ ጣልቃ ገብነት ሁኔታችን ሞት ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር ልጁን ላከ፣ እምነትን ለመመለስ፣ ፍርሃትና ጥርጣሬን ከአእምሮአችን ለማሰወገድ፣ እኛም ለፈውስ ከእርሱ ጋር በነፃነት እንድንተባበር ነው።

እንዲሁም እግዚአብሔር ፍቅሩ ቀድሞ በእኛ ውስጥ ሲፈስ ቢኖርም፣ መውደድና ለሌሎች መስጠት ካቆምን ልባችን እና አእምሮአችን ቀስ በቀስ ይደነድናሉ፣ በጣም ራስ ወዲድ ይሆናሉ፣ በመጨረሻም ይሞታሉ። ይህን በእርግጥ በአዳም ሕይወት ውስጥ እንመለከታለን።

በቤትህ ውስጥ የሚፈሰ ውሃን አሰብ። ውሃው ከከተማ አቅርቦት ንጹሕና ብዙ ነው። ነገር ግን ሁሉንም መክፈቻዎች ብትዘጋ እና ውሃው እንዳይፈሰ ብታቆም፣ በቤትህ ውስጥ ያለው ውሃ ምን ይሆናል? ውሃው በመግባቱ ጊዜ እንዴት ንጹሕ ቢሆንም አሁን ይቆሽሻል—ምክንያቱ የውሃ ምንጩ ተዘግቶ አይደለም፣ ነገር ግን መክፈቻዎቹ ተዘግተው ንጹሕ ውሃ እንዳይፈሰ ስለሆነ ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ መውደድና መስጠት ስንቆም ልብና አእምሮ ይዘጋሉ እና ከእግዚአብሔር የማይገደብ ፍቅር እንነጠላለን። የምንድነው የእርሱን ብዙ ፍቅር በመቀበል እና ያንን ፍቅር በሌሎች ላይ በመፍሰስ ብቻ ነው።

ታላቅ ፍቅር

ክርስቶስ እንዲህ አለ፡- “ሰው ለጓደኞቹ ነፍሱን ቢሰጥ ከዚህ የበለጠ ፍቅር የለም” (ዮሐንስ 15:13)። ለምን ነፍሱን መስዋዕት ማድረግ ከፍተኛው ፍቅር ነው? ምክንያቱ ለሌላ ሰው ሕይወትን መስጠት የራስ ፍላጎት መጨረሻ ነው። ፍቅር የመስጠት ሂደት ነው፣ የመውሰድ፣ የመያዝ ወይም የራስ ፍላጎት ተቃራኒ ነው። ሰዎች ብዙ ነገሮችን ቢያዙም ሞት ሲመጣ ሕይወታቸውን ለማስቀመጥ ሁሉንም ንብረታቸውን በደስታ ይሰጣሉ። እንደ ሰው ለሌላ ሰው ሕይወቱን ለመስጠት ከፈተነ ጊዜ ከዚያ በላይ ምንም ነገር አይይዝም—ፍቅር ራስ ወዳድነትን ተተካ።

የ10ቱ ትዕዛዞች እና ዲኤንኤ (DNA)

የራስ ፍላጎት መርህ ከፍቅር መርህ ጋር ጦርነት ያደርጋል። ራስን መፈለግ፣ ራስን ማስተዋወቅ እና ራስን ከፍ ማድረግ የእግዚአብሔር የፍቅርና የነፃነት መንገዶችን ይቃወማሉ።

እግዚአብሔር ፕላኔታችንን እና በተለይም ሰው ልጅን የሕጉ ማሳያ እንዲሆን ፈጠረ—የዩኒቨርሰን አሰራር የሚያሳይ መንገድ። የፍቅርና የነፃነት ሕግን በሙሉ ለመረዳት በአእምሮ ያለ ሕያው ፍጡር ሲሰራ ሰናየው ብቻ ነው የምንችለው። በድንጋይ ላይ መንበብ ፍጹም ባህሪውን አያሳይም፤ በተግባር መታየት አለበት።

በቅርቡ በዜና ውስጥ ስለ አሥሩ ትዕዛዞች ማሳያ የተነሳ የሕግ ግጭቶችን ሰምተናል። አንዳንድ ሰዎች አሥሩ ትዕዛዞች የእግዚአብሔር ሕግ የመጨረሻ ቃል ናቸው ብለው ይናገራሉ። ነገር ግን እነዚህ ሰዎች ሕጉን አይገነዘቡትም። አሥሩ ትዕዛዞች የእግዚአብሔር የፍቅርና የነፃነት ሕግ ብቻ ቅጂ ናቸው—የሙሉነቴ ደካማ መልክ ነው።

አሥሩ ትዕዛዞች እንደ ዲኤንኤ (DNA) ኮድ ናቸው። እውነት የሰውን የዲኤንኤ ቅደም ተከተል ልንመዝግብ እንችላለን፤ ይህም ስለ ግለሰቡ አንዳንድ ገጽታዎች ትክክለኛ መግለጫ ይሰጠናል። ነገር ግን የሰውን ሙሉነት—ሳቄን፣ ፈገግታውን፣ የፍቅሩን ሙቀት—በዲኤንኤ ብቻ በመመርመር እንወቀዋለን? በተመሳሳይ መንገድ አሥሩ ትዕዛዞች የእግዚአብሔር የፍቅርና የነፃነት ሕግ ደካማ መልክ ብቻ ናቸው። አሥሩን ትዕዛዞች ብቻ በመመርመር የእግዚአብሔርን ሕግ ሙሉ ማንነት መግለጥ አይቻልም። ይልቁንም ሕጉን በሕያው ሥጋ ሲሰራ ማየት አለብን።

እግዚአብሔር ሰውን የሕያው የፍቅር ሕጉ መያዣ እንዲሆን ፈጠረው። የሰው ዘር ከወደቀ በኋላ የመለኮታዊ የፍቅር ሕግ በአእምሮ ስለማይጻፍ በድንጋይ ላይ መጻፍ አስፈላጊ ሆነ፤ ይህም የታመመ ሁኔታችንን ለማንቃት ነበር። ነገር ግን እግዚአብሔር የፍቅርና የነፃነት ሕጉን በአእምሮአችን ለመመለስ እቅድ አለው። የአዲሱ ኪዳን ስለሚናገረው የዕብራውያን ጸሐፊ ከኤርምያስ በመጥቀስ እንዲህ ይላል፡- “ከዚያ ጊዜ በኋላ ከእስራኤል ቤት ጋር የምፈጽመው ኪዳን ይህ ነው፤ ሕጌን በአእምሮአቸው እጽፋለሁ፤ በልባቸውም እጽፋቸዋለሁ” (ዕብ. 8:10)።

የወንድማማች ፍቅ

ኃጢአት ፍጥረትን ቢያጎድልም እና የእግዚአብሔርን ፍቅር በደካማ መልክ ብቻ ቢያሳይም፣ በወላጆቻችንና በልጆቻችን፣ በእህቶቻችንና በወንድሞቻችን፣ በጓደኞቻችንና በሥራ ባልደረቦቻችን ውስጥ የእርሱን ፍቅር እንደገና ማየት እንችላለን። ብዙ ጊዜ “የወንድማማች ፍቅር” ተብሎ የሚጠራው ይህ በዕለታዊ ሕይወት ላይ ከእግዚአብሔር የሚመስል ፍቅር በጣም ቅርብ የምንመለከተው ነው። ይህ እግዚአብሔር ቤተሰብን የፈጠረው በመለኮት መካከል እና በፍጥረቱ መካከል ያለውን ግንኙነት እንዲያሳይ ስለሆነ ነው።

ወላጆች በመካከላቸው በጣም ቅርብ፣ በጣም ጥልቅ፣ በጣም የግል የሆነ ፍቅር እንዲኖራቸው ተፈጥሯል። እነሱ በእእምሮ፣ በልብ፣ በዓላማ፣ በባህሪ እና በፈቃድ እንድንት ይደርሳሉ። እነሱ ታማኝ ጓደኞች እና እርስ በርስ የሚተማመኑ ሰዎች ይሆናሉ። ነገር ግን በራስ ፍላጎት ምክንያት እጅግ ሰላማዊ የሆነ ጋብቻ እንኳ የመለኮት እንድንት የሚያሳይ ደካማ መልክ ብቻ ነው።

ከዚህ የወላጅ እንድንት ውጭ ልጆች አሉ፣ የወላጆች ፍቅር ውጤትና መግለጫ። የወላጆች ፍቅር ሲጨምር እነሱ ተባብረው ልጆቻቸውን ይፈጥራሉ። ይህ አዲስ ፍጥረት—የፍቅራቸው ውጤት—የትኩረታቸው እና የፍቅራቸው መድረክ ይሆናል።

ወላጆች ሀብታቸውን ለልጆቻቸው ጤናና ደህንነት ይሰጣሉ። ይህም የአብ፣ የልጅ እና የመንፈስ ቅዱስ ቀጣይ እንክብካቤን ያሳያል። እና ወላጆች ልጆቻቸውን ለማዳን ራሳቸውን እንደሚሰው እንዲሁ እግዚአብሔርም እኛን ለማዳን ራሱን ሰውቷል።

በጋብቻ ግንኙነት ውስጥ እግዚአብሔር የእንድንት ልምድ በሰላም በቋሚ እምነት እና በደስታ እንዲሞላ ፈጠረ። ነገር ግን ይህ ሰሜት እራሱ መጨረሻ እንዲሆን አልፈለገም፤ ይልቁንም የራስ መስዋዕትነት፣ የጋራ መጋራት፣ ትክክለኛ ሥራ እና ለሌላ ሰው የሚያሳይ እንክብካቤ ውብ ውጤት እንዲሆን ነው።

አዳም በመጀመሪያው ዓለማዊ እንደ ፍጥረት ከፍተኛው ደረጃ ሳይሳካ—የእግዚአብሔርን የፍቅርና የነፃነት ሕግ ለዩኒቨርስ ለማሳየት የተፈጠረው ማሳያ—

እግዚአብሔር ራሱን ለማሳየት እንድ ተጨማሪ እርምጃ ነበር። እግዚአብሔር ከእኛ ጋር እንድ ሆነ፣ በሰው መልክም ሕጉን በሙሉ በሕይወቱ አሳየ፣ ጥልቀቱን፣ ሰፋቱን እና ማይጨርሰ ባህሪውን አሳየ። ክርስቶስ የእግዚአብሔርን የዩኒቨርስ አሰራር አሳየ። በሕይወቱ እግዚአብሔርን ገለጠ።

ፍቅር ይፈውሳል

የእግዚአብሔር እቅድ በኃጢአት የተገዳ፣ በራስ ፍላጎት የተበከለ፣ በራስ ወዳድነት ሕግ የተበከለ ሰውን በመውሰድ የፍቅርና የነፃነት ሕጉን ወደ እኛ መመለስ ነው። ጌታ ሕጉን በአእምሮ እንደ እምነት ብቻ እንዲታመን አይፈልግም፤ ይልቁንም በሙሉ መልኩ እንደ ሕያው የፍቅር መሳሪያ እንዲያድርገን ይፈልጋል። ሕጉ በሙሉ ሕይወታችንን ይሞላል እና የሁሉም ተግባር ምንጭ ይሆናል። ከፍርሃት፣ ከእርግጠኝነት እጥረት እና ከሰሜት ቁጥጥር የተሞላ የራስ ፍላጎት ባርነት ይወጣናል። እንደገናም በእግዚአብሔር ሥርዓት ውስጥ የከበርን ቦታችንን እንይዛለን። ራስ ወዳድነት ከአእምሮአችን በማስወገድ የሕያው የፍቅርና የነፃነት ሕጉን በእኛ ይመልሳል። ከዚያም እንደገና እንደ አስተዋይ፣ እራሳቸውን የሚመሩ፣ ለሌሎች የሚሰው የእግዚአብሔር ወዳጆች እንቆማለን—የእርሱ ታላቅ የፍቅርና የነፃነት ሕግ ሕያው መያዣ እንሆናለን።

የፍቅር ውሽቶች (Love's Counterfeits)

በወጣትነቴ ዘመን ስለ ፍቅርና ነፃነት ሕግ በቀድሞ ምዕራፎች የተገለጸውን እውነት ቢያውቅ ኖሮ እመኛለሁ። ይህ ብዙ ልብ ስብራትና ህመም እንዳልቀርብ ይረዳኝ ነበር። ግን እንደ ብዙ ሰዎች፣ ፍቅርን በሰህተት ተረድቼ ነበር፤ ስለዚህም የሚያስቆጥሩ ውሳኔዎችን አድርጌያለሁ። እንደ ብዙዎች፣ የፍቅር ውሽትን ተቀብዬ በእነዚህ ሰህተቶች ምክንያት የሚመጣውን ህመም አጋጥሜያለሁ። በፍቅር ላይ በመድረሴ ያሳዘንኳቸው ሰዎች ሁሉ በእውነት እንዲሞሩኝ እጠይቃለሁ። ታሪክን ልለውጥ እና ያስከተልኩትን ህመም ልስርዝ ብቻል እፈልግ ነበር፣ ግን ይህ አይቻልም። ስለዚህ ሊደረግ የሚችለውን እስራለሁ፤ ከሰህተቴ እማራለሁ፣ ማስተካከል የምችለውን እቀናለሁ፣ እና በእግዚአብሔር ጸጋ በመተማመን እነዚህን እውነቶች ሌሎችን ለመርዳት እጋራለሁ። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የፍቅር ውሽቶችን እና የእግዚአብሔር የፍቅርና ነፃነት ሕግ ሙሉ ፈውስ ኃይል እንዳይለማመድ የሚያግዱ የተለመዱ ነገሮችን እንመርምራለን።

ፍቅር መቆጣጠርና አይደለም

ቢፕ! ቢፕ! ቢፕ! የጀሬ ድምፅ ከእንቅልፌ አስነቀነቀኝ። በስክሪኑ ላይ የታየው ቁጥር በጣም የተለመደ ነበር፤ በጆርጂያ ግዛት ዳልተን ውስጥ የሚገኝ የሃሚልተን ሕክምና ማዕከል የICU ክፍል። ስልኩን ከመለስኩ በኋላ ነርሷ አንድ ወጣት ሰው ጄሪ ተብሎ የሚጠራ ሰው በመድሃኒት ብዛት ራሱን ለመግደል ሞክሮ እንደተገባ አስታወቀችኝ። ሆስፒታሉ የራሱን ሌላ የራስ ግድያ አደጋ ለመገምገም ጠየቀኝ።

ጄሪን ሰገናኸው በሆስፒታል አልጋ ላይ ተኝቶ ነበር፣ በደረቱ ላይ የECG ገመዶች ተዘርግተው ነበር። በግራ እጁ የIV መርፌ ከመድሃኒት ማስገቢያ መሳሪያ ጋር ተገናኝቶ ነበር፣ እና ሞኒተሩ በቀጣይነት ይተነፍስ ነበር። የተወሰደውን መድሃኒት ለመቆጣጠር የተሰጠው ካርቦን ጥርሱን ጥቁር አድርጎት ነበር፣ ደረቱ ላይም እና በልብሱ ላይ የደረሰ ነበር። ፀጉሩ ቅባት ያለበትና ያልተበጠበጠ ነበር፣ ፊቱም ያልተላጩና ያልታጠበ ነበር።

ጥቂት ደቂቃዎች በተለመደ ውይይት ከተነጋገርን በኋላ ሰሜቱን ለመረዳት ጠየቅሁት፡-

“ምን ተፈጥሯል እስከ ራስህን ለመግደል የደረሰክበት?”

እያለቀስ ጀመረኝ፤ ሚስቴ እየሄደችበት እንደነበር አለኝ።

“እንድትመለስ እፈልጋለሁ። ልትሄድ ስትፈልግ እንድትቆጭ እና እንድትቀር እፈልጋለሁ። በጣም እወዳታለሁ ስለዚህ ልለቃት አልችልም። ብትሄድ ራሴን እገድላለሁ ብዬ ነግሬአታለሁ።”

“ለምን እርሷ ካልፈለገችህ ራስህን ልትገድል ትሞክራለህ?”

“ምክንያቱም እወዳታለሁ።”

ጄሪ ለሚስቴ ጠንካራ ሰሜት እንዳለው ግልጽ ነበር፤ ግን ባህሪው ከፍቅር ጋር በፍጹም አይሰማምም ነበር። በእውነቱ የፍቅርና ነፃነት ሕግን ይቃረን ነበር። ትኩረቱ በሚስቴ ደህንነትና ደስታ ላይ ሳይሆን በራሱ ላይ ነበር። እርሷ ከፍርሃት ምክንያት ብቻ ከእርሱ ጋር ብትቆይ ፍቅሯ ይሞታል፤ በቦታውም መቆጣት ይበቅላል።

“ፍቅር” የሚለው ቃል ብዙ ትርጉሞች አሉት

እውነተኛ ፍቅር ማግኘት አስቸጋሪ ነው፤ ምክንያቱም እንደ ፍቅር ተመስለው የሚታዩ ብዙ ውሸቶች አሉ። የእንግሊዝኛ ቋንቋም “love” የሚለው ቃል ብዙ ትርጉሞችና ትንታኔዎች ስላሉት ይህን የበለጠ አስቸጋሪ ያደርገዋል። መኪናችንን “እንወዳለን”፤ ወደ ፊልም መሄድን “እንወዳለን”፤ የኮሌጅ እግር ኳስ ቡድናችንን “እንወዳለን”። ይህ ዓይነቱ “ፍቅር” በጣም ራስ-ተኮር ነው፤ በትክክልም “ተጣባቂነት” ወይም “ራስን መለያየት” ብሎ ሊጠራ ይችላል።

ለእነዚህ ነገሮች ወይም እንቅስቃሴዎች ያለን ፍላጎት ከራስ እርካታ ወይም ከራስ ከፍ ማድረግ ይመነጫል።

ለምን መርሴዲስን “እንወዳለን”? ምክንያቱ ምን እንደሚያሳስበን ነው? የሚሰጠን የማኅበራዊ ደረጃ

ምክንያት ነው? ለምን

የኮሌጅ ቡድኖቻችንን “እንወዳለን”? ምክንያቱ የራሳችንን ማንነት እና የራስ ዋጋ አንድ ክፍል ከእነሱ ውጤት ጋር ስለተያያዘ ነው። እና ቡድናቸው ሲሸነፍ ሰዎች እንዴት ይሰማቸዋል? ቡድናቸውን በብዛት “የሚወዱ” ሰዎች የበለጠ የማይወዱ ይሆናሉ። እንዲህ ዓይነቱ “ፍቅር” ቁሳዊ፣ ራስ-ተኮር እና ጊዜያዊ ነው፤ በግልጽም መልኩ ከእግዚአብሔር ዓይነት ፍቅር ጋር አይሰማምም።

ኤሮስ (Eros)

“ፍላጎት ምክንያትን ሲከብድ እና ወደ ትክክለኛ መንገድ የሚያመራውን ፍርድ ሲያሸንፍ፣ ውበት የሚያነሳሳውን ደስታ ሲመርጥ፣ እና በተዛማጅ ፍላጎቶች ተጽእኖ በአካላዊ ውበት ላይ በኃይለኛ እንቅስቃሴ ሲጓዝ፣ ከዚህ ኃይለኛ እንቅስቃሴ ስም ይወሰዳል እና ፍቅር ተብሎ ይጠራል” — ሶቅራጥስ

ይህ ዓይነቱ ምክንያት የሌለው፣ ስሜታዊ እና ስሜትን ብቻ የሚከተል ፍቅር ኤሮቲክ ፍቅር ነው። ብዙ ጊዜ ብዙ ሰዎችን ወደ ጥፋት መረብ ውስጥ ይጎትታል። ግን እውነተኛ ፍቅር ምክንያትን ይክዳልና? ጥሩ ፍርድን ያጠፋልን?

ኤሮቲክ ፍቅርን በተለያዩ መንገዶች ይመስላል፤ እነዚህም ፖርኖግራፊ፣ የተለያዩ ሰህተቶች እና ምኞትን ያካትታሉ። ኤሮቲክ “ፍቅር” እንዲሁም የሌላ ሰው ጋር የሚደረግ የትዳር ማጭበርበር መሠረት ነው፤ ምንም ያህል “በፍቅር ውስጥ ነን” ብለው ቢናገሩም። እውነተኛ ፍቅር ፈጽሞ አያጠፋም፣ አያደርስም፣ አይዋሸም፣ አያበድርም ወይም አይበዝብዝም።

ኤሮቲክ ፍቅር ሰዎችን በተግባር ለመሳብ በጣም ቢሳካም፣ ብዙ ጊዜ እንኳን በራሱ ተግባር ሲመለከት እንደ እውነተኛ ፍቅር አይቆጠርም፣ የሚፈጽሙትም እንኳን ይህን ያውቃሉ። ይህን በሰዎች ውስጥ በግልጽ መልኩ እናያለን፤ ኤሮቲክ ፍቅርን የሚከተሉ ብዙ ሰዎች በአንድ መንገድ ይሸማቀቃሉ እና ሊደብቁት ይሞክራሉ። እኔ ያገኘኋቸው ምንም አባት ልጆቹን በኩራት ወደ ስትሪፕ ባሮች እንደሚሄድ ወይም የፖርኖ ቪዲዮ ሱስ እንዳለበት አይነግራቸውም። እንዲሁም ያገኘኋቸው እናቶች ከባልና ልጆቻቸው ጋር እየተከሰተ ያለ የማጭበርበር ጉዳይ በደስታ አይጋራሉም። አይ፣ ኤሮቲክ “ፍቅር” ሲመለከት ብዙ ጊዜ ከእውነተኛ ፍቅር ጋር አይደባለቅም።

ጥገኝነት (Dependency)

ግን እንድንዳይነት የፍቅር ውሸት ብዙ ጊዜ ከእውነተኛ ፍቅር ጋር ይደባለቃል፤ ስለዚህም ከሁሉም የበለጠ ጎዳና የሚያደርስ ውሸት ነው። ብዙ ሰዎች በእውነት እንደ ፍቅር ይቀበሉታል። ይህን ውሸት “ጥገኝነት” ብለን እናውቀዋለን።

ጥገኝነት ምንድን ነው? በጋራ ፍቅርና ክብር ላይ ሳይሆን በመጣጣት እና በራስ ተኮር ፍላጎት ላይ የተመሠረተ ግንኙነት ነው። እንደ ሰው ሌላውን የውስጣዊ ፍላጎት ምንጭ እና አቅራቢ እንደሚሆን ሲመለከት ይፈጠራል፤ ይህም እንደ ሰላም፣ ደህንነት፣ እምነት፣ የህይወት ጥራት ወይም የራስ ዋጋ ያሉ ውስጣዊ ፍላጎቶች ሊሆኑ ይችላሉ። ግንኙነትን በእንዲህ ዓይነት ውስጣዊ ፍላጎት ላይ መመስረት የመስጠት ችሎታን ይጎዳል፤ ምክንያቱም ሰውዬው እንዲህ ዓይነቱን ግንኙነት የሚፈልገው የግል ፍላጎቱን ለመሙላት ብቻ ነው።

በጥገኝነት ግንኙነቶች ውስጥ ስሜቶች በጣም ጠንካራ ናቸው፤ ግን ብዙ ጊዜ ያልተረጋጋ እና የሚቀያየር ናቸው። ጥገኝነት የሚገለጹባቸው ግንኙነቶች እንደ መዝናኛ መኪና (roller coaster) ይመስላሉ፤ ሁልጊዜ በከፍተኛ መውጣትና መውረድ መካከል ይዘዋወራሉ። ብዙ ጊዜ ግንኙነቱ ከፍተኛ መሳብና ስሜት በኋላ ከባድ ቁጣና ጭቅጭቅ ይከተላል፤ በመካከላቸውም ጥቂት የሰላም ጊዜያት ብቻ ይኖራሉ።

እንዲህ ዓይነት ሰዎች ጥገኛ ስለሆኑ ሌላውን ሰው ለውስጣዊ ደህንነት ወይም ለስሜታዊ መረጋጋት ይፈልጋሉ፤ ስለዚህም ግንኙነቱን ለመቆጣጠር እና ለመቀጠል ግፊት ያደርጋሉ። እንዲህ ዓይነቱ ባህሪ ነፃነትን ስለሚጥስ ሁልጊዜ ወደ አመፅ ያመራል። ጥገኛው ወገን ይህን አመፅ እንደ መተው ወይም እንደ መጥፋት ይቆጥራል፤ የደህንነት ስሜቱም ይጨምራል፤ ይህም የበለጠ መያዝና መቆጣጠር ፍላጎትን ያመጣል። ውጤቱ ወደ ታች የሚያወርድ አደገኛ ዑደት ነው።

የጄሪ ጋብቻ እንዲሁ ዓይነት ግንኙነት ነበር፤ በመጀመሪያ ከፍተኛ የመሳብና የፍላጎት ስሜት የተሞላ፤ ከዚያም በማታለልና በመቆጣጠር የተከተለ፤ በመጨረሻም ግንኙነቱ ሲወድቅ የራስ መበታተን የሚያመጣ ነበር።

ጥገኝነት እንደ የባህር ኃይል ዳይሸር ነው

በፊልሙ *Men of Honor* ውስጥ እንደተገለጸው የኩባ ጉዲንግ ጁኒየር እና ሮበርት ዴኒሮ የተወካዩትን እንደ ባህር ኃይል ዳይሸር አሰብ። በዚያ ፊልም ውስጥ ዳይሸሮቹ ከላይ ከሚገኘው ወለል ጋር በተያያዘ የእየር መስመሮች ያላቸው ልብሶች ይለብሳሉ፤ ከላይ ያሉት ፓምፖችም ለዳይሸሮቹ እየር ይሰጣሉ። እርሰዎ ከእነዚያ ሰዎች አንዱ ብትሆኑ ለእየርዎ በላይ ያሉት ሰዎች ላይ ጥገኛ ትሆናላችሁ። በላይ ያለ ሰው “እግርህን በአንድ ላይ ቁም ካልሆነ እየርህን እቈርጣለሁ” ብሎ ቢነግርህ ምን ታደርጋለህ? እና ወደ ቀኝ መሄድ ብትፈልግ ግን መርከቡ ወደ ግራ ቢዞር ምን ምርጫ ትኖርህ ነበር? ይህ በጥገኝነት ግንኙነት ውስጥ ያለውን ሁኔታ ይመሰላል፤ እውነተኛ ነፃነት የሌለበት ሁኔታ። ግን ፍላጎቱ በጣም ስለሚበረታ ከማን ጋር ጥገኛ እንደሆነ ወደዚያ ሰው በጣም ጠንካራ ሰሜቶች ይተሳሰራሉ።

እርሰዎን በውሃ ውስጥ ሲሰምጡ አንድ ሰው የእየር መስመር ቢያመጣልዎ አሰቡ። ያን ሰው ትገነዘቡት ነበርን? ለዚያ ሰው ጠንካራ ሰሜቶች ትሰማላችሁን? ከእርሱ ወይም ከእርሷ ጋር መያዝ ትፈልጋላችሁን? እና እርሱ ወይም እርሷ ሄዶ የእየር መስመሩን ከእርሱ ጋር ሊወሰድ ቢወስን ምን ይሰማል?

ሰዎች የሚመኩበት የሰሜታዊ ድጋፍ ላይ በጣም ጥገኛ ሊሆኑ ይችላሉ፤ ምንጫቸውን የማጣት ስጋት ሲሰማቸው እንደ ዳይሸር እየር ሲቈረጥ የሚሰማውን ፍርሃትና ጭንቀት ይሰማቸዋል። እንደ ሚሞቱ ይሰማቸዋል። ጭንቀታቸው በጣም ከፍተኛ ስለሆነ፤ በጥገኝነት ግንኙነት ውስጥ ያሉ ሰዎች እጅግ ሩቅ የሆኑ እርምጃዎችን ይወስዳሉ፤ በሚመኩበት ሰው ላይ “ፍቅሬ” ለማሳየት እና እንዲቆይ ለማሳመን እጅግ አስፈሪ እርምጃዎችን ይወስዳሉ። እና የፍቅር መግለጫዎቻቸው ካልተመለሱ ብዙ ጊዜ ራሳቸውን ወይም የሚያጣበቁበትን ሰው ሊጎዱ እንኳን ይዛባሉ፤ ሁሉም የተደረገው የሚፈለገውን ሰው ለመቆጣጠር ነው። ጄሪ እራሱን በዚህ ሁኔታ አገኘ። ለደህንነት ሰሜት በሚሰቱ ላይ ተጣብቆ ነበር። እርሷ ሳትኖር የባዶነትና የራስ መፈርስ ሰሜቱ በጣም ከፍ ስለሆነ ሕይወቱን እንኳን በአደጋ ላይ ለማስገባት ፈቃደኛ ነበር እርሷን ለመቆጣጠር ሲሞክር።

ግን የጄሪ ሚስት በራሱን ለመግደል በሚሰጠው ስጋት ምክንያት ብትቆይ ነፃነቷን ታጣለች እና የእርሱ ስጋት እስረኛ ትሆናለች። በመጨረሻ መቆጣትና አመፅ ትፈጥራለች፣ ጋብቻውም ወደ መውደቅ ይመራል።

ጥገኝነት እንደ ሲያሟዝ መንታዎች ነው

በወገብ የተጣበቁ ሲያሟዝ መንታዎችን አሰቡ። በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ያደጉ ሰዎች ይህንን እንደ መደበኛ ሁኔታ ይቆጥሩታል። በሲያሟዝ መንታዎች ሕይወት ውስጥ ሁልጊዜ የመቆጣጠር ትግል ይኖራል፣ ምክንያቱም አንዱ ያለ ሌላው መስራት አይችልም። መለያየት የሚቻል መሆኑን ሲነገራቸው ብዙ ጊዜ በፍርሃትና በደህንነት ማጣት ይመልሳሉ፣ ምክንያቱም ማንኛቸውም በራሱ ብቻ ኖሮ አያውቅም። እያንዳንዱ ከራሱ አንድ ክፍል እያጣ እንደሆነ ይሰማዋል፤ በእውነቱ ግን የሚያጣው ለሌላው ያለውን ጤናማ ያልሆነ ተጣባቂነት ብቻ ነው። የመለያየቱ ሂደት ህመም ያለበት ቢሆንም አጥፊ አይደለም፤ በእውነቱም ለእያንዳንዱ ግለሰብ ፈውሰንና የበለጠ ራሱን መቻልን ያመጣል።

በጥገኝነት ግንኙነት ውስጥ ያለ ሰውም ተመሳሳይ ምልክቶችን ያጋጥመዋል። ጤናማ ያልሆኑ ተጣባቂነቶችን ለማቋረጥ መሞከር ብዙ ጊዜ ሰውየው ከራሱ አንድ ክፍል እያጣ እንዳለ ያስመስለዋል፣ እናም ከዚህ መለያየት ለመቃወም ያነሳሳዋል። ጤናማ ያልሆኑ ተጣባቂነቶች ጠንክረው ሲቆሙ፣ መቁረጣቸው ብዙ ጊዜ ያማል። ግን እነዚህን ተጣባቂነቶች ማቋረጥ ማለት ሌላውን ሰው ማጣት ማለት አይደለም፤ ከቁጥጥርና ከተያያዙ ሽክሞች ጋር ያለውን ጥገኝነት ብቻ ማሰወገድ ማለት ነው።

በሲያሟዝ መንታዎች ሁኔታ፣ ከተለያዩ በኋላ አሁንም አብረው ጊዜ ማሳለፍ ይችላሉ፤ ግን ይህ የሚሆነው በነፃ ፍላጎታቸው ስለመረጡት ነው፣ ግዴታ ስለሆነ አይደለም። እንዲሁም ጤናማ ያልሆነውን ግንኙነት ካቋረጡ በኋላ ቀደም ሲል ተጣብቀው ሳሉ ሊያደርጉ ያልቻሉትን ብዙ እንቅስቃሴዎች ማድረግ ይችላሉ። ለምሳሌ፣ ሁለት ሰው የሚነዳውን ብስክሌት መንዳት፣ የተደበቅኩ ፈልገኝ ጨዋታ መጫወት፣ ኳስ መወራወር እና ሌሎች ብዙ ነገሮችን ማድረግ ይችላሉ።

እንደዚሁም አንድ ግንኙነት ከጥገኝነት ሲላቀቅ ሊያድግ ይችላል፣ ምክንያቱም ግለሰቦች ከዚያ በፊት ሊለማመዷቸው ያልቻሉትን ብዙ ጤናማ ልምዶች ለመካፈል ይችላሉ።

የጥገኝነት መነሻዎች

ጥገኝነት እንዴት ይጀምራል? ሁሉም ልጆች በተፈጥሮ እና በእግዚአብሔር የተሰጣቸው ከወላጆቻቸው ፍቅርና ተቀባይነት የማግኘት ጥልቅ ፍላጎት አላቸው። ይህም ከሰማያዊ አባታችን ጋር ሊኖረን የሚገባውን የፍቅርና የእምነት ግንኙነት ያንጸባርቃል። ነገር ግን ሁሉም ልጆች በራስ ወዳድነት የተበከሉ ሆነው ይወለዳሉ፤ ይህም ጤናማ ፍቅር እንዲያለማመድ እና እንዲያገለጽ ያዛባዋል።

እንደ አስተዳደግ፣ የልጁ ባህሪ፣ አካባቢያዊ ሁኔታ፣ የልጁ ባዮሎጂያዊ አወቃቀር፣ የልጁ የነፃ ምርጫ ውሳኔዎች እና መንፈሳዊ አስተዳደግ ያሉ ብዙ ምክንያቶች ተጽእኖ ሲያሳድሩ፣ ይህ የራስ ወዳድነት በሽታ እየጠነከረ ሊሄድ ይችላል፣ እና ጤናማ ፍቅር ምናልባት ፈጽሞ ሥር ላይ አይይዝም። ወላጆች ልጆቻቸውን ጤናማ ፍቅር እንዲያድጉ እና ራስ ወዳድነትን እንዲያስወግዱ በሚያግዙ መንገዶች ማሳደግ ዋና ኃላፊነታቸው ነው። የሚያሳዝነው ግን ይህ ሁልጊዜ አይሆንም። ጤናማ ፍቅር ካልተፈጠረ እና በምትኩ ራስ ወዳድነት ከተቆጣጠረ፣ ብዙ ጊዜ ውጤቱ ጥገኝነት ይሆናል።

ከዚህ በፊት ግን አመፀኛ ልጆች ስላሏቸው የሚታገሉ ወላጆች ካሉ ስለ ወላጅነት ኃላፊነት አንድ ነገር ማብራራት አፈልጋለሁ። ወላጆች ለልጆቻቸው የመጨረሻ ውጤት ተጠያቂ አይደሉም። ነገር ግን በወላጅነት ስራቸው ላይ ለራሳቸው ባህሪ ተጠያቂ ናቸው። ልጆች ነፃ ፈቃድ ስላላቸው እና ከወላጅ ተጽእኖ ውጭ ብዙ ሌሎች ተጽእኖዎች ስላሉ፣ ወላጆች ለውጤቶች ተጠያቂ አይሆኑም። ግን ለራሳቸው ውሳኔዎችና ድርጊቶች ሁልጊዜ ተጠያቂ ናቸው።

ይህን ብዬ ከተናገርሁ በኋላ ግን፣ የወላጆች ተጽእኖ እጅግ አስፈላጊ መሆኑን እና በቁም ነገር መወሰድ እንዳለበት ማስገንዘብ አፈልጋለሁ። ጤናማ ያልሆነ አስተዳደግ ልጆችን ይጎዳል፣ እና ጤናማ ባህሪ ማዳበርን ያስቸግራቸዋል።

ነገር ግን አስተዳደጉ ጤናማ ያልሆነ ብቻ ሳይሆን ግልጽ ጥቃት ቢሆንም፣ ልጁ ከዚያ ጉዳት ፈውስ ሊያገኝ እና በመጨረሻ ሙሉ ሰው ሊሆን ይችላል። ጤናማ አስተዳደግ ጥሩ ውጤትን እያረጋገጠም፣ ግን ወደዚያ ግብ ለመድረስ ትልቅ እድል ይሰጣል። በተመሳሳይ፣ ጤናማ ያልሆነ አስተዳደግ መጥፎ ውጤትን እያረጋገጠም፣ ግን ጥሩ ውጤት ለማግኘት የሚያስቸግሩ መስናክሎችን ይፈጥራል።

ሁሉም ልጆች ከወላጆቻቸው ማጽደቅና እውቅና መቀበልን ይፈልጋሉ። ነገር ግን በተበላሹ ቤተሰቦች ውስጥ ይህ የማረጋገጫ ፍላጎት በጤናማ መንገድ አይሞላም። ዋናው ችግር በወላጅ ውስጥ ያለ ያልተገደበ ራስ ወዳድነት ነው፤ ይህም ወላጁ የልጁን ፍላጎት ከማሟላት ይልቅ የራሱን ፍላጎት ከልጁ ለማሟላት እንዲፈልግ ያደርገዋል። ጤናማ ያልሆነ ወላጅ የሚቃረኑ የማጽደቅና የአለማጽደቅ ምልክቶችን ይሰጣል፣ ይህም በልጁ ውስጥ የደህንነት ማጣትን ያስነሳል። እነዚህ የሚቃረኑ መልእክቶች ልጁ ጤናማ የውስጥ ማንነት እንዲያዳብር ያደርጉታል፣ እና በምትኩ ለራሱ ዋጋ ማረጋገጫ ወደ ወላጆቹ ማየትን ያስተምራታል።

ይህም ለፍቅር፣ ለማረጋገጫ እና ለተቀባይነት እጅግ ከፍተኛ የሆነ ጉዞ ያስከትላል።

ልጁ ኃይሉን ሁሉ ከወላጁ እንክብካቤና ፍቅር ለማግኘት ያውላል፤ ወላጁም የልጁን ይህን ጉዞ እንደ ቀጣይ የመቆጣጠሪያና የማጭበርበሪያ መሳሪያ ይጠቀምበታል። ልጁ በወላጁ ላይ እየጨመረ የሚሄድ የተቀላቀለ ስሜት ያዳብራል። የወላጅ ማጽደቅን ለማግኘት ያለው ጠንካራ ጉዞ ከመቆጣትና ከንዴት ጋር ይፈራረቃል። ከዚያም በወላጁ ላይ የሚኖሩ አጥፊና ጠላትነት ያላቸው ስሜቶች ወደ የጥፋተኝነት ስሜት ይመራሉ። ይህ የጥፋተኝነት ስሜት ከአንድ ፍርሃት ጋር ይመጣል፤ ማለትም የንዴትና የመቆጣት ስሜቱን በተግባር ቢገልጽ፣ ወላጁን ሊያጣ እንደሚችል እና ከዚያ በኋላ በጣም የሚመኘውን ማረጋገጫ ፈጽሞ ሊያገኝ እንደማይችል ይፈራል።

በጤናማ ያልሆኑ ቤተሰቦች ውስጥ ግን የሚያሳዝነው፣ ልጆች የሚፈልጉትን ማረጋገጫ ፈጽሞ አያገኙም። ትንንሽ ልጆች ወላጆቻቸውን ከፍ አድርገው ያያሉ። ይህም ወላጆቻቸውን እንደ ፍጹም ሰዎች፣ እንዲያውም ልዩ ኃይል ያላቸው ፍጥረታት አድርገው ማየት ማለት ነው። ስለዚህ ከወላጆቻቸው ውድቅ ሲደርስባቸው፣ ልጁ ሊደርስበት የሚችለው ብቸኛ ድምዳሜ ይህ ነው፡- “ወላጄ ፍጹም ከሆነ፣ እና እኔ የማልቀበል ከሆንኩ፣ ችግሩ በእኔ መሆን አለበት።”

ልጅ ችግሩ በእውነቱ በወላጅ መሆኑን የሚገነዘብበት ችሎታ የለውም።

ከአካባቢዋ ያለ ሱፐርማርኬት ወጥተው በመኪና ማቆሚያ ቦታ ውስጥ እንደ 50 ዓመት ዕድሜ ያለው ሰው እንዲትን 5 ዓመት ልጅ እየሰደበ ብታዩ አሰቡ። ያ ሰው ልጅቷን ሰዎች የሚሰድቡባቸውን ሁሉንም መጥፎ ሰዎች እየጠራት ነው። ወዲያውኑ “ምን ያህል መጥፎ 5 ዓመት ልጅ ናት!” ትላላችሁ? በፍጹም አይደለም! ወዲያውኑ ችግሩ በዚያ ሰው መሆኑን ትረዳላችሁ። ግን ትንሿ ልጅ ከዚያ ቦታ ስትሄድ ምን እየተሰማት ይሆን? ስለ ራሷ ምን ታሰባለች? እና ያ ሰው አባቷ ቢሆንስ? እጅግ ብዙ ሰዎች ሕይወታቸውን እንደዚያች 5 ዓመት ልጅ ያሳልፋሉ። ማንም ሰው በመጥፎ መንገድ ሲይዛቸው ችግሩ በራሳቸው እንዳለ ያምናሉ። በዚህ መጽሐፍ መግቢያ ላይ የተጠቀሰችውን ሴት አስታውሱ—ይህ ከችግሮቿ አንዱ ነበር። አንድ ሰው መጥፎ ሰዎች ብቻ አልጠራትም፤ በአስከፊ መንገድም ይዟት ነበር። እርሷ ግን ችግሩ በራሷ ሳይሆን እርሷን በሚሳዳው ሰው ውስጥ እንዳለ ፈጽሞ አልተረዳችም።

ይህ ራስንና ሌሎችን የማየት አብነት በተበላሹ ቤተሰቦች ውስጥ ልጆች ራሳቸውን በጥልቀት የሚመለከቱበትና በምክንያት የሚያሰቡበት አእምሮ ሳይዳብር በፊት ይመሠረታል። ስለዚህ ችግሩ እንዳለ እንኳን ሳያውቁ በዚህ አመለካከት ውስጥ ይኖራሉ። የተበላሽ የቤተሰብ ሕይወት ልጆችን የራሳቸውን ዋጋ ለመለካት የሌሎችን አስተያየት ወይም ግምገማ እንደ መለኪያ እንዲጠቀሙ ያሠለጥናቸዋል። በማያውቁት ሁኔታ የሌሎች አስተያየት ከእውነት የበለጠ አስፈላጊ ነው የሚለውን የሐሰት እምነት ይቀበላሉ።

እንዲህ ባሉ ሁኔታዎች ያደጉ ልጆች በሆነ መንገድ ያልተሟሉ እንደሆኑ ይስማቸዋል፤ እናም በጣም የሚመኙትን ማረጋገጫ ለማግኘት ከፍተኛ ጥረት ያደርጋሉ። ግን ይህን ከሌሎች ፈጽሞ አያገኙትም፤ አያገኙትምም። የውጭ ማረጋገጫው ምንም ያህል ድንቅ ቢሆን አያረካቸውም፤ ምክንያቱም ማንነታቸውን በልጅነታቸው ባጋጠሟቸው የማይጣጣሙ ልምዶች ላይ መሥርተዋል። የሚያሳዝነው ነገር፤ እንዲህ ያሉ ልጆች ችግሩ በራሳቸው ሳይሆን በተበላሽ አስተዳደራቸው ውስጥ እንዳለ ማወቅ ይሳናቸዋል። በዚህ ምክንያት በተዛባ የራስ ምሰል ውስጥ ተጠምደው ይቀራሉ።

ጥገኝነት እንደ ከወንድ በሬ ወተት ለማግኘት መሞከር ነው

ወደ አንድ እርሻ ሄደው በየጠዋቱ ከወንድ በሬ ወተት ለማግኘት እንደሚሞክሩ አሰቡ። ምንም ያህል ወተት ለማግኘት ቢሙኙም፣ ወንድ በሬው የሌለውን ነገር ሊሰጣችሁ አይችልም። ነገር ግን ስለ እርሻ ምንም የማታውቁ እና ወንድ በሬዎች ወተት እንደማይሰጡ የማትረዱ እንደሆናችሁ እንውሰድ። ችግሩ ከእርሰዎ ልምድ ማነስ የተነሳ ነው ብለው ሊያስቡ ይችላሉ፤ ስለዚህ ቀን ከቀን ወደ በሬው ተመልሰው ወተት መፈለግዎን ይቀጥላሉ።

ቀጣይ ያለው ውጤት አልባ ጥረት ብስጭት ያመጣብዎታል። በድንገት ለውድቀትዎ ምክንያት የሚሆን ሐሳብ ያገኛሉ፤ በሬዎች ቀይ ቀለምን እንደማይወዱ ያነበቡትን ያስታውሳሉ። ወተት ለመፈለግ በሄዱ ቁጥር ቀይ መጠምጠሚያ (bandana) እንደለበሱ ይገነዘባሉ፤ ስለዚህ ከዚያ በኋላ ሌሎች ቀለሞችን መልበስ ይጀምራሉ። ግን አሁንም ወተት የለም።

ከዚያ እንስሳት ሙዚቃን እንደሚወዱ ያስታውሳሉ፤ ስለዚህ የሙዚቃ ማጫወቻ ይዘው የተለያዩ ዘፈኖችን ያጫወታሉ፣ ግን አሁንም ወተት የለም። አንዳንድ ጊዜ በሬውን ትለምኑታላችሁ፣ ነገር ግን ውጤት አይኖርም። ልዩ ምግብ በማምጣት የምግብ ለውጥ ወተት ያመጣ ይሆናል ብላችሁ ተስፋ ታደርጋላችሁ፣ ግን ይህም አይሳካም።

በዚህ ጊዜ ብስጭት ብቻ ሳይሆን ቁጣም ይሰማችኋል። ለአጭር ጊዜ በሬውን ለመተኮስ ታስባላችሁ፣ ነገር ግን ይህ ሐሳብ በአእምሮዎ ውስጥ ሲያልፍ፣ እንደ የባቡር ጩኸት የሚያስታውስ ኃይለኛ የውስጥ ድምፅ እንዲህ ይላል፡- “ይህን ካደረግሁ፣ ወተቱን ፈጽሞ አላገኝም!” ከዚያም ከባድ የጥፋተኝነት ስሜት ይሰማችኋል፣ እና ሂደቱን እንደገና ከመጀመሪያው ትጀምራላችሁ።

በዚህ ምሳሌ ውስጥ ችግሩ ምንድን ነው? እውነቱን አለማየት፤ ወንድ በሬዎች ወተት አይሰጡም! ብዙ ታካሚዎቹ ወላጆቻቸው የሚፈልጉትን ማረጋገጫ፣ ፍቅር እና ተቀባይነት ለመስጠት የማይችሉ መሆናቸውን ለመቀበል ይቸገራሉ። ይህም ለወላጆቻቸው ማጭበርበር በቀላሉ እንዲጋለጡ ያደርጋቸዋል፣ እና ችግሩ በራሳቸው ውስጥ እንዳለ ማመናቸውን ስለሚቀጥሉ ሁልጊዜ በደህንነት ማጣት ውስጥ ይኖራሉ።

አሁን በዚህ የበሬ ምሳሌ ውስጥ በሬው ብልህ እንደሆነ አሰቡ። በሬው ትኩረቱን እና ልዩ እያያዝን ስለሚወድ፣ “እንዲህ ብትቀጥሉ አንድ ቀን ምናልባት ወተት ታገኛላችሁ” ብሎ እንዲያምኑ ሊያደርጋችሁ ይችላልን? አዎ፣ ሊቻል ይችላል።

የሚያሳዝነው ብዙ ሰዎችም እንደዚህ ናቸው። ሌሎችን ለመንከባከብ የማይችሉ እስከሆኑ ድረስ በራሳቸው ላይ ያተኮሩ ቢሆኑም፣ ሰዎች ማጽደቃቸውን ለማግኘት ሲጥሩ የሚሰጣቸውን ትኩረት ይወዳሉ። ስለዚህም ጥገኛ የሆነው ሰው አንድ ቀን የሚፈልገውን ፍቅርና ማረጋገጫ ሊያገኝ ይችላል ብሎ እንዲያሰብ ያደርጉታል።

ወደ እርሻው እንመለስ። በመጨረሻ ወንድ በሬዎች ወተት እንደማይሰጡ ከተረዱ፣ ይህ ማለት ከበሬው ጋር ፈጽሞ ግንኙነት ሊኖራችሁ አይችልም ማለት ነውን? በፍጹም አይደለም። አሁንም በሬው ማረሻ ወይም ጋሪ እንዲሳትት ማድረግ ትችላላችሁ። ልዩነቱ ግን ከእርሱ የምትፈልጉት ነገር ስለሌለ፣ በእርሱ እስረኛ አትሆኑም። አሁን በነፃነት መምጣትና መሄድ ትችላላችሁ።

ጥገኝነት የሌሎችን ቁጣ ለመቋቋም ያስችግራል

አንድን ሰው ሰንወድ፣ ድንበር ማስቀመጥ እና “አይ” ማለት ከባድ ይሆናል፤ በተለይም ሌላው ሰው በዚህ ምክንያት እንደሚበሳጭ ስናውቅ። ይህም ጤናማ የሆነውን ነገር እያደረግን እንኳን የሌሎችን ቁጣ ሲገጥመን እጅግ የማይመች ያደርገዋል። ይህ በተለይ ወላጆቻችን የተበላሸ ማጽደቃቸውን እንድንፈልግ ካስለመዱን ይበልጥ እውነት ነው። ችግሩን መተው ከመጋፈጥ ይልቅ ቀላል ሊመስል ይችላል። ግን ውጤቱ ብዙ ጊዜ የበለጠ ከባድ ነው። ችግሩ እየተከማቸ ስለሚሄድ፣ በመጨረሻ ሲፈታ ብዙውን ጊዜ ከመጀመሪያው በጣም የተባባሰ ይሆናል።

ጥገኝነት የእግዚአብሔርን የፍቅርና የነፃነት ሕግ ስለሚጥስ ፈጽሞ አጥፊ የሆነ ዑደት ነው። የሚያሳዝነው ውጤት የራስ ክብር፣ የራስ ዋጋ እና የራስ መተማመን መቀነስ ሲሆን፣ ከዚህ ጋር የውጭ ማረጋገጫ ፍላጎት ይበልጥ እየጨመረ ይሄዳል።

ሰለዚህ በዚህ ውስጥ የተያዙ ሰዎች በሌሎች ሰሜታዊ ድጋፍ እንዲሞሉ የሚፈልጉ ባዶ ባልዲዎች ሆነው ይቀጥላሉ። ነገር ግን ያንን ድጋፍ ማቆየት ስለማይችሉ፣ እውነተኛ መረጋጋት ወይም ደህንነት ፈጽሞ አያገኙም። የመንከባከብ ሚና ያላቸው ሰዎች በመጨረሻ ይደክማሉ፣ ገደባቸው ላይ ይደርሳሉ፣ እና ከዚያ በኋላ ምንም መሰጠት አይችሉም።

እውነተኛ ፍቅር ተፈጥሯዊ አይደለም

ታካሚዎቹን እውነተኛ ፍቅር ምን እንደሆነ እንዴት ማወቅ እንደሚቻል ስጠይቃቸው፣ ከሚገባው በላይ ብዙዎቹ “በሚሰማን ሰሜት” ብለው ይመልሳሉ። ነገር ግን አስቀድመን እንዳየነው፣ ሰሜቶች ፈጽሞ የማይታመኑ ናቸው እና ብዙ ጊዜ ሊያታልሉን ይችላሉ። ለምሳሌ፣ ብዙዎቻችን “በፍቅር ወድቀናል” ብለን ያስብንበትን ጊዜ አሳልፈናል፣ ከዚያ በኋላ ግን ተሳስተን እንደነበር ተገንዝበናል።

የሰው ልጆች በተፈጥሮአቸው እውነተኛ ፍቅር አይኖራቸውም። እውነተኛ ፍቅር ከተፈጥሯዊ ፍላጎታችን፣ ከራስ ወዳድነታችን፣ ከዘረመል ውርሳችን፣ ከትዕቢታችን እና ከእኛን ብቻ የሚፈልገው ውስጣዊ ግፊት ፍጹም ተቃራኒ ነው። እውነተኛ ፍቅር ለሌላው ሰው የሚበጀውን ማድረግ፣ መሰጠት፣ በሳ ማድረግ ነው —ሰውዬው በዚያ ጊዜ ምን እንደሚሰማው ሳይታይ።

ወላጆች ሆይ፣ ትንሽ ልጆችሁን ክትባት ለማስወሰድ ወስዳችሁት የነበረውን ጊዜ ታስታውሳላችሁ? ለእናንተ ወይም ለልጆችሁ ጥሩ ሰሜት ነበር? እንግዲያውስ ለምን አደረጋችሁት? ምክንያቱም አስተሳሰባችሁና ሕሊናችሁ ክትባቱ ለልጆችሁ ጥቅም እንዳለው ስለተገነዘበ ነው። እና ልጆችሁን ስለምትወዱት፣ ምንም እንኳን ህመም ቢያስከትል፣ አንድ ሰው መርፌ በልጆችሁ እግር እንዲወጋ ፈቀዳችሁ። ነገር ግን ዓላማው ህመም አልነበረም፤ ክትባቱን ለመሰጠት የማይቀር ነገር ብቻ ነበር።

ትንሽ ልጆችሁ ይህን እንዳይረዳ የሚያደርግ አደጋ እንደነበር ታስባላችሁ? ከልጁ አንፃር ክትባቱ ምን ያህል እንደሚመስለው አሰቡ፡- “እማማ፣ አባባ፣ ለምን ይህን ታደርጋላችሁ? ለምን እንዲጎዱኝ ትፈቅዳላችሁ? አትወዱኝም እንዴ?”

ነገር ግን ልጆቻችሁን ስለምትወዱ፣ ጥሩ እንደሆነ የምታውቁትን ነገር ለማድረግ በእነርሱ እንድትሳሳቱ ቢመስላቸውም ዝግጁ ነበራችሁ። ፍቅር የሚሰራውም እንዲህ ነው። እንዳንድ ጊዜ ጥሩ ስሜት ይሰጣል፣ ሌላ ጊዜ ደግሞ ያማል። ግን ፍቅር ሁልጊዜ ይፈውሳል፣ ሁልጊዜ ይጠብቃል፣ ሁልጊዜ ያንጸል፣ ፈጽሞ አያጠፋም፣ የራሱንም ጥቅም አይፈልግም። እውነተኛ ፍቅር በ“ስሜት” አይመራም።

ፍቅር ትክክለኛውን ነገር ያደርጋል

ክርስቶስን በጌቴሴማኔ አትክልት ውስጥ አስቡት። በታሪክ ሁሉ ከታወቀው ታላቁ የፍቅር ተግባር ማለትም መስቀልን ሊያጋጥመው ቀርቦ ነበር። በዚያ ጊዜ ምን እየተሰማው ነበር? በጭንቀት ውስጥ ነበር። ተስቃየ። እጅግ አዘነ (ማቴ. 26:36-44፤ ማር. 14:32-42፤ ሉቃ. 22:39-46 ይመልከቱ)። ክርስቶስ ድርጊቱን በስሜቱ ላይ ብቻ ቢመሠርት ኖሮ፣ ወደ መስቀል ባልሄደ ነበር። ፍቅር ስሜት ሳይሆን፣ ስሜቶች ምንም ቢሆኑ ትክክለኛውን ነገር የሚያደርግ ተግባር ነው።

ሌሎችን ሰንወድ፣ ለእነርሱ የሚበጀውን ነገር ለማድረግ ሲባል እንድንሳሳት ቢመስልም አደጋውን ለመውሰድ ዝግጁ እንሆናለን። እግዚአብሔርም በብሉይ ኪዳን ዘመን ሁሉ ይህንን አድርጓል። ብዙ ጊዜ ዓመፀኛ ልጆቹን ለማንቃት ድምፁን ከፍ አድርጓል፣ ምክንያቱም ይወዳቸው ነበር እና ራሳቸውን እንዲያጠፉ አይፈልግም ነበር። ነገር ግን የወሰደውን አደጋ አስቡ። ብዙዎች እግዚአብሔርን ጨካኝ፣ በቀል በቀል የሚል፣ ያለምክንያት የሚፈርድ እና ማስታረቂያ የሚፈልግ ፍጡር ነው ብለው ሊያሰቡ ይችላሉ። በእርግጥም ብዙዎች እንዲህ አድርገው አሰበውታል። ግን ፍቅር ትክክልና ምክንያታዊ የሆነውን ነገር ያደርጋል፤ ምክንያቱም ትክክልና ምክንያታዊ ስለሆነ እንጂ ሌሎች ምን ያሰባሉ ብሎ ስለሚጨነቅ አይደለም።

ፕእውነተኛ ፍቅር ከእግዚአብሔር ማወቅ ይመነጫል። እርሱን ማወቅ ሲጀምር ልባችን በአድናቆትና በአምልኮ ይሞላል፣ ምክንያቱም ወደ እኛ ለመድረስ ያደረገውን ታላቅ መስዋዕትነት እንገነዘባለን። ለእኛ ሲል የወሰደውን ታላቅ እርምጃ ሰንረዳ፣ በልባችን ውስጥ ምስጋና ይፈጠራል። እርሱን የበለጠ ሰናውቀው፣ እንወደዋለን፣ እናደንቀዋለን፣ እናከብረዋለን፣ እንታመነዋለንም። የእርሱን ዘዴዎችና መርሆች እንማራለን፣ ከዚያም በራሳችን ሕይወት ውስጥ መተግበር እንጀምራለን።

ለእውነትና ለጤናማ ነገር መቆም ያለን ፍላጎት በመጨረሻ ለራሳችን ካለን ጭንቀት ይበልጣል፤ ከፍ ባለ የሕይወት ደረጃም መኖር እንጀምራለን፣ ከፍርሃትና ከደህንነት ማጣት ነፃ ሆነን።

እግዚአብሔር በውስጣችን አዲስ ፍጥረት ያደርገናል፣ እናም ከራሳችን ውጭ የሆነ ኃይል ይሰጠናል፤ ይህም በቀጣይነት እንድናድግና እንድንገለግል ያስችላናል።

ፍቅር የጥገኝነት ተቃራኒ ነው

ፍቅር ይፈውሳል፤ ጥገኝነት ግን ያጠፋል። ፍቅር ነፃ ያወጣል፤ ጥገኝነት ግን ሁልጊዜ ለመቆጣጠር ይፈልጋል። ፍቅር ይሰጣል፤ ጥገኝነት ግን ሁልጊዜ ይወስዳል። ፍቅር ከፍርሃት ነፃ ነው፤ ጥገኝነት ግን በፍርሃት የተሞላ ነው። ፍቅር ለሌላው ሰው ደህንነትና ጥቅም ይጨነቃል፤ ጥገኝነት ግን በራስ ላይ ብቻ ያተኩራል። ፍቅር የተረጋጋ ነው፤ ጥገኝነት ግን ይለዋወጣል። ፍቅር ሥርዓት ያለውና የሚታመን ነው፤ ጥገኝነት ግን የተዘበራረቀና የማይታመን ነው። ፍቅር በመርህ ላይ የተመሠረተ ነው፤ ጥገኝነት ግን በሰሜት ላይ ይመሰረታል። ፍቅር ወጥነት አለው፤ ጥገኝነት ግን ወጥነት የለውም።

ፍቅር እውነተኛና ቅን ነው፤ ጥገኝነት ግን ታማኝ አይደለም እና ማታለል ያለበት ነው። ፍቅር ታጋሽ ነው፤ ጥገኝነት ግን ቸኩሎ የሚንቀሳቀስ ነው። ፍቅር ደግ ነው፤ ጥገኝነት ግን ጨካኝ ነው። ፍቅር ይቅር ይላል፤ ጥገኝነት ግን ቂምና ቅሬታ ይይዛል። ፍቅር ይጠብቃል፤ ጥገኝነት ግን ይጠቀማል እና ይበዘብዛል። ፍቅር ራሱን ይሠዋል፤ ጥገኝነት ግን ሌሎችን ይሠዋል። ፍቅር ፈጽሞ አያበቃም፤ ጥገኝነት ግን አይቆይም። ፍቅር ፈጽሞ አይወድቅም፤ ጥገኝነት ግን ፈጽሞ አይሳካም።

“It is useless to tell one not to reason but to believe—you might as well tell a man not to wake but sleep”-Lord Byron

እምነት—እውነት ወይስ ሐሰት?

የሕክምና ስነ-ልቦና መሠረታዊ መርሆዎች እንዲከታተሉ ጋር የሚሰራ ግንኙነት፣ ሕክምናዊ ትስስር (therapeutic alliance) ማቋቋም ነው። ከሐኪሙ ጋር እምነት፣ እርግጠኝነት እና መተማመን ካለ ታካሚው የሕክምና እቅዱን በተግባር አይፈጽምም፤ ይህም ፈውስ ለማምጣት የተዘጋጀ ነው። ተመሳሳይ መርህ በእግዚአብሔር የፈውስ እቅድ ውስጥም እውነት ነው። ከእግዚአብሔር ጋር የሕክምና ትስስር—እምነት ካለን—የፈውሱን እቅድ በሕይወታችን ላይ አንተግብርም። ስለዚህ እርሱ በእርሱ ላይ እምነት እንዲገነባ ለማግኘት ብዙ ሥራ አድርጓል። እንግዲህ እምነት በትክክል ምንድን ነው? ከየት ይመጣል? እንዴትስ ይሠራል?

እኔ አውቃለሁ እኔ አውቃለሁ!

አንድ ታዋቂ ቴሌቪዥኖላሰት በሰሜት የተሞላና ደጋፊ ሰዎች በተሰበሰቡበት ሕዝብ ፊት እንዲህ ብሎ በጉልበት ተናገረ፡- “እኔ አውቃለሁ እኔ አውቃለሁ እኔ አውቃለሁ እኔ አውቃለሁ።” ከመኖሪያዬ ሞቹ ሶፋ ላይ እየተመለከትኩ ሳለሁ እንዲህ አሰቤ ነበር፡- “እንዴት ያውቃል?” የተናገረው ነገር ምንጭ ለማግኘት ተስፋ አድርጌ መመልከት ቀጠልኩ። ነገር ግን በሚያሳዝን ሁኔታ ምንጩን አልገለጸም፤ ብቻ እንደሚያውቅ አስታወቅ።

ይህ ሰው እምነት እንዳለው ተናገረ፣ ግን መሠረቱን ወይም ምንጩን በግልጽ ሁኔታ አላቀረበም። የእምነት አቀራረቡ እንደ ትንሽ ልጅ ማብራሪያ ያሰታውሰኛል፡- “እምነት ማለት እውነት እንዳልሆነ ነገር ማመን ነው።” ይህ በእርግጥ የእምነት ዋና መሠረት ነውን?

በቅርቡ በአካባቢ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት መጨረሻ በተካሄደ የምረቃ በዓል ላይ፣ አንድ ከከፍተኛ ውጤት ያገኘች ተማሪ እምነቷ በሕይወቷ ሰኬት ላይ እጅግ እንደረዳት ተናገረች። በንግግሯ ውስጥ ኤች. ኤል. ሙከን (H. L. Mencken) እንዲህ ያለ አባባል ጠቀሰች፡- “እምነት በማይቻል ነገር ላይ የሚደረግ ምክንያታዊ ያልሆነ እምነት ነው።”

ይህ ደግሞ እንደ ትንሽ ልጅ የተጠቀሰውን የእምነት ትርጓሜ ያስመስላል። እምነት በእውነት ምክንያት የሌለውን ነገር ማመን ነው? ምክንያት የማይደግፈውን ነገር ማመን ነው? ወይስ የራስ ፍርድህ እንደሚነግርህ ቢቃረንም አንድ ነገር እውነት ነው ብለህ ራስህን ማሳመን ይጠይቃል?

ደህና እንደምትሆን እኔ አውቃለሁ

እስቲ በቀናት ብዙ ቀናት የቆየ ሕመም እንዳለብህ አሰብ፤ በተለያዩ ምልክቶች—ከፍተኛ ትኩሳት፣ በሳንባ ውስጥ ንፍጥ የሚያወጣ ሳል፣ ብርድና ሙቀት መቀያየር፣ የጡንቻ ሕመም፣ በጥልቅ ትንፋሽ ሲወሰድ በደረትህ ውስጥ የሚሰማ እንደ መርጨት ድምፅ—ተያይዞ። ከዚያም ወደ ቅርብ የአደጋ ክፍል ትሄዳለህ። በእርግጥ ለማረጋገጥህ የሚያገለግልህ ሐኪም ክርስቲያን መሆኑን ትገነዘባለህ። እንዲሁም ምልክቶችህን ካብራራህ በኋላ ሐኪሙ ከክፍሉ ይወጣል፣ ራሱን ዝቅ አድርጎ ይጸልያል። ነገር ግን ሲመለስ ልብህ ይቆራረጣል፤ እንዲህ ይላል፡- “የተናገርከውን ሁሉ ሰምቻለሁ፣ ነገር ግን ከጸሎት በኋላ በውስጤ ጥሩ ሰሜት አለኝ—ምንም ነገር አይደለም። ወደ ቤት ሂድ፤ እኔ እንደምትሆን በጣም ደህና እንደምትሆን አውቃለሁ።”

ምን ታደርጋለህ? “እንዴት አውቀህ ደህና እንደምትሆን ትላለህ?” ብለህ ትጠይቀዋለህ? እሱ ደግሞ “እኔ አውቃለሁ አውቃለሁ አውቃለሁ” ቢል በቂ ይሆናልን? አሁን ወደ ቤት ትመለሳለህን? ወይስ ሁለተኛ አስተያየት ትፈልጋለህ?

በአጭር ጊዜ ሌላ ሐኪም ይመጣል፣ ታሪክህን ይሰማል፣ ሙቀትህን፣ የልብ ምትህን እና የደም ግፊትህን ይመረምራል። ስቴቶስኮፕ አውጥቶ ሳንባህን ያዳምጣል፣ የላብራቶሪ ምርመራ ይዘዛል፣ የደም ቁጥርህን ይመለከታል። ከዚያም የደረት ኤክስ-ሬይ ይጠይቃል እና በጥንቃቄ ይመረምረዋል። ይህን ሁሉ ማስረጃ ካገኘ በኋላ ውሳኔ ያደርጋል፤ ፕኒሞኒያ (pneumonia) አለብህ።

ሁለተኛው ሐኪም የተደገፈ በብዙ ማስረጃ የተመሠረተ ምርመራውን ሲነግርህ የማመን ሰሜት፣ የእርግጠኝነት ሰሜት፣ የእምነት ሰሜት ታገኛለህን? ይህ ሰሜት ማስረጃው ራሱ ነው ወይስ የማስረጃው ውጤት ነው? የእርግጠኝነት ሰሜት አእምሮ እውነትን ሲረዳ ይፈጠራል። የእውነት ግንዛቤ ሲጨምር እምነትና እርግጠኝነት ደግሞ ይጨምራሉ።

ብዙዎቻችን በእንደዚህ ሁኔታ ተመሳሳይ ሰሜት እናገኛለን። ሐኪሙ ምርመራውን ሲነግረን እና እውነት መሆኑን ሲገነዘብ የእርግጠኝነት ሰሜት—የእምነት ሰሜት—እናገኛለን። ታላቅ እፎይታ ይሰማናል፤ በጣም ጥሩ ነው። እስከዚያ ድረስ ብዙ ሰዎች ይህን ሰሜት እንደ እውነት ይቀበላሉ። ነገር ግን አይደለም!

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ ወይስ ኃይለኛ ሰሜቶች?

በሕክምና ስልጠናዬ (residency) ወቅት፣ በቡድኔ ውስጥ ከሚገኙት አንድ ኢንተርን በጣም ጠንካራ ሃይማኖታዊ እምነቶች ነበሩት። እኛ ሙሉ በሙሉ ተመሳሳይ እምነት ባንካፈልም ብዙ ሰዓታት ስለ ልዩ አመለካከታችን እንነጋገር ነበር። በመጀመሪያ ተገናኝተን ሳለን፣ ስለ ሃይማኖታዊ ታሪኮቻችን ከመነጋገራችን በፊት፣ እርሱ በKing James Version መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያምን ነገረኝ። በዚህ አበረታች መረጃ ላይ ተመስርቼ አብረን ጥናት ማድረግ በጣም ጥሩ ይሆናል ብዬ አስብኩ። በግልጽ አልተገነዘብኩም ነበር። ጥልቅ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት በማድረግ በማስረጃ እንደምንገናኝ በቅርቡ በጣም ቅርብ የሃይማኖት ግንኙነት እንደምንገኝ አስብኩ። ነገር ግን አልሆነም።

በጥናታችን ወቅት ብዙ ጊዜ አዲስ ግንዛቤ ሲያገኝ በጣም ይደሰት ነበር፣ ነገር ግን በሚቀጥለው ቀን ሙሉ በሙሉ ይቀይር ነበር እና ወደ ቀድሞ አመለካከቱ ይመለስ ነበር። እንደ አስደናቂ ነገር፣ አዲስ ማስረጃ እያቀርብም ነበር።

ከዚያ በኋላ ለምን የመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃ በእርሱ ላይ ብዙ ተጽእኖ እንደማይኖረው አወቅሁ። እውነትን ለመለየት የሚጠቀምበት መንገድ ከ19ኛው ክፍለ ዘመን አንድ ጸሐፊ የተወሰደ ነበር፡- “እነዚህን ነገሮች ሲቀበሉ በልብ እውነተኛ አሳብ እና በክርስቶስ እምነት ከጠየቃችሁ እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ ኃይል እውነቱን ያሳያችኋል... እና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ሁሉንም እውነት ማወቅ ትችላላችሁ።”¹⁴

በመጀመሪያ ሲነበብ በጣም አሰደሳች ቢመስልም፣ የሰራ ባልደረባዬ እንዲህ ብሎ ተተርጎሞት ነበር፡-
እንድ ነገር እውነት ነው ወይስ አይደለም ለማወቅ፣ ማሰረጃ መፈለግ፣ ያንን ማሰረጃ በእግዚአብሔር የተሰጠን
የማስተዋል ኃይል በመጠቀም መመርመር እና ከቀድሞ መገለጥ ጋር ማነጻጸር አያስፈልግም፡፡ ይልቁንም ወደ
ጸሎት ክፍልህ ሂድ እና እግዚአብሔርን ጠይቅ፤ ስለ ነገሩ እውነት መሆኑን የሚያሳይህ ውስጣዊ ስሜት፣
የማመን ስሜት እንዲሰጥህ ጸልይ፡፡

ይህ መደምደሚያ በዚህ ምዕራፍ መጀመሪያ የገለጽኩት በአደጋ ክፍል ውስጥ የመጀመሪያው ሐኪም
ያሳየውን አመለካከት ይመስላል፡፡ እሱ በግልጽ ምልክቶች ቢኖሩም “በውስጤ ምንም ነገር የለም” ብሎ
አስተምሯል፡፡ የማመን ስሜት ከማሰረጃ ይበልጥ አስፈላጊ ሆነ፡፡ በእውነቱ ይህ ስሜት ሌሎች ሁሉንም
ማሰረጃ የሚተካ ከፍተኛ ማሰረጃ እንደሆነ ተቀበለ፡፡

ነገር ግን ያዕቆብ 1:13-14 እንዲህ ብሎ በእንደዚህ ዓይነት ራስ-ተመሰርቶ ስሜት ላይ ያለውን አደጋ
ያስጠነቀቀናል፡- “ማንም ሲፈተን እግዚአብሔር ይፈትነኛል አይበል፤ እግዚአብሔር በክፉ ነገር ሊፈተን
አይችልም፣ እርሱም ማንንም አይፈትንም፤ ነገር ግን እያንዳንዱ ሰው በራሱ ክፉ ፍላጎት [ወይም ስሜት]
ተሳብቶ ሲወሰድ ይፈተናል፡፡”

ክፉት በእውነት ጎን አይኖረውም፡፡ ስለዚህ ስይጣን ሰዎች በእውነት ላይ ያላቸውን መተማመን
እንዲተዉ ለማሳመን የሚችለውን ሁሉ ዘዴ ይጠቀማል፡፡ የኢንተርን ጓደኛዬ ብቻ አይደለም ስሜትን ከእውነት
ጋር የሚቀይሩ ብዙ ሰዎች አሉ፡፡ ብዙ በጎ ፍላጎት ያላቸው ክርስቲያኖችም በተመሳሳይ መንገድ ይሰራሉ፤
እውነትን ከተረዱ በኋላ በተግባር ከመዋል ይልቅ ውስጣዊ ስሜት እስኪመጣ ይጠብቃሉ፡፡

ወደ ኤማውስ መንገድ

ክርስቶስ ከተነሳ በኋላ፣ ሁለት ደቀ መዛሙርት ወደ ኤማውስ መንገድ ሲሄዱ ከእነርሱ ጋር አንድ
እንግዳ ተቀላቀለ፤ እርሱ ክርስቶስ እንደነበር እኛ እናውቃለን፡፡ በመስቀሉ ምክንያት ተስፋ ተቆርጠው ነበር፡፡
ክርስቶስ እንዴት አደረጋቸው? ተአምር አድርጎ እርሱ የተነሳው አዳኝ እንደሆነ አስታወቀን? አይደለም፡፡

ይልቁንም በመጽሐፍ ቅዱስ እየመራቸው ስለ እርሱ ማንነትና ስለ ተልዕኮው የሚያረጋግጡ ማስረጃዎችን አሳያቸው። በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ ላይ ሲገነዘቡ ብቻ ማንነቱን ገለጠላቸው። እርሱ ሲከፍትላቸው ልባቸው በውስጣቸው እየተቃጠለ ነበር (ሉቃስ 24:13-32)። ማለትም ማስረጃው የሰሜት ለውጥ አመጣ። ነገር ግን ሰሜቱ ራሱ ማስረጃ አልነበረም። ይህ ለምን አስፈላጊ ነው? ምክንያቱም ማንም ነገር ሊናገር ይችላል፤ እውነት ግን እውነተኞችን ብቻ ይደግፋል።

ቢል ክሊንተን በሀገሩ ፊት ቆሞ ከሞኒካ ሌዊንስኪ ጋር የወሲብ ግንኙነት እንዳላደረገ ተናገረ። ነገር ግን እሷ ልብሷን ሲያቀርብ ማስረጃው ሐሰቱን ገለጠ። እንዲሁም ሰይጣን ጥያቄዎች አሉት፤ እግዚአብሔር ግን እውነት አለው፤ ስለዚህ በእርሱ የግል መግለጫ ላይ ብቻ እንድናምን አይፈልግም እና እያስፈልገውምም። እውነትን ከተከተልን ሁልጊዜ እግዚአብሔርን እናገኛለን። ክርስቶስ እንዲህ አለ፦ “እውነት ነፃ ያደርጋችኋል” (ዮሐንስ 8:32, NIV)።

እምነትም ተስፋ ስለምናደርገው ነገር የሚያስረግጥ ነው

ዕብራውያን 11:1ን እንመልከት፤ እንዲህ ይላል፦ “እምነትም ተስፋ ስለምናደርገው ነገር የሚያስረግጥ ነው፤ የማይታዩ ነገሮችም ማስረጃ ነው።” ይህ ማለት ምንም ማስረጃ ባይኖርም ወይም ምንም አይረዳ ቢመስልም ልንያምን እንደሚገባ አይደለምን?

የዚህ ጽሑፍ የእንግሊዝኛ ትርጉም “substance” የሚለውን ቃል ይጠቀማል፤ ይህም ከግሪክ ቃል *hypostasis* የተገኘ የላቲን መሠረት ያለው ቃል ነው። እስቲ ቃላትን በጥቂት እንመርምር እና በእንግሊዝኛ ምን እንደሚሉ እንወቅ። *Hypostasis* ሁለት ክፍሎች አሉት፤ መጀመሪያው *hypo* ሲሆን “ታች” ወይም “በታች” ማለት ነው፤ እንደ hypoglycemic (ዝቅተኛ የደም ሰኳር) ወይም hypotension (ዝቅተኛ የደም ግፊት) ወይም hypodermic injection (ከቆዳ በታች የሚሰጥ መርፌ) እንደሚጠቀሙበት። ሁለተኛው ክፍል *stasis* ደግሞ “መቆም” ወይም “ቆሞ መኖር” ማለት ነው። *Hypostasis* ወደ ላቲን ቋንቋ “substance” ተብሎ ተተርጎሟል። የቃሉ መጀመሪያ ክፍል *sub* ሲሆን “በታች” ማለት ነው፤ እንደ subway (የመሬት በታች ባቡር) ወይም subterranean (በመሬት በታች ያለ) ወይም submarine (በውሃ በታች የሚንቀሳቀስ መርከብ)። ሁለተኛው ክፍል *stance* ደግሞ “መቆም” ማለት ነው።

በዚህ መረጃ መሠረት ጽሑፉን በዘመናዊ ትርጉም እንዲህ ሊተርጎም ይችላል፡-

“እምነት የተሰፋ ስለምናደርገው ነገሮችን የምንረዳበት መሠረት ነው፤ የማይታዩ ነገሮችም ማስረጃ ነው።”

ማለትም የበለጠ መረዳት ሲኖርህ የበለጠ እምነት ታገኛለህ።

አንድ የመጀመሪያ ክፍል ተማሪ ወላጅ መሆንህን አሰብ። ልጅህ በትምህርት ቤት ሳለ አንድ ሰጦታ ትገዛለህ፤ ትጠቅልላለህ፤ እና በመኝታ ክፍልህ ውስጥ በአልባሳት ማስቀመጫ ውስጥ ትያዛለህ። ልጅህ ቤት ሲመጣ ወደ አልባሳት ማስቀመጫህ እንዲሄድ ትነግረዋለህ፤ ምክንያቱም ሰጦታ እዚያ እንደሚጠብቀው ነው። ልጅ ይሄዳልን? ከሄደ የሚሄደው በሰጦታው ስለሌለው እውቀት ወይም “substance” (መረዳት) ተመስርቶ ነውን? አይደለም! በማስረጃ ላይ ተመስርቶ ነውን? አይደለም! እንግዲያስ ለምን ወደ አልባሳት ማስቀመጫ ይሮጣል? ምክንያቱ በአንተ ላይ ያለው እምነት ነው። ልጅ ስለ ሰጦታው ምንም እውቀት ወይም ማስረጃ ባይኖረውም፤ ስለ ታማኝነትህ፤ ስለ ተግባራዊነትህ እና ስለ እውነተኛነትህ ጠንካራ እምነት አለው።

በሰማይ ያለው አልባሳት ማስቀመጫችን ውስጥ ያሉት ሰጦታዎች ዘላለማዊ ሕይወት፤ የክብር አክሊል፤ በሰማይ ያሉ መኖሪያዎች እና ብዙ ሌሎች ናቸው። ስለ እነሱ ምንም የተጨባጭ ማስረጃ የለንም፤ ግን ስለ እግዚአብሔር መኖር፤ ታማኝነቱ፤ እውነተኛነቱ እና መልካምነቱ ጠንካራ መረዳት እና ማስረጃ አለን። ስለዚህ እምነታችን በሰሜት፤ በተሰፋ ወይም በግምት ላይ የተመሠረተ አይደለም፤ ነገር ግን በተፈጥሮ እና በእግዚአብሔር ቃል የተገለጡ ጠንካራ ማስረጃዎች ላይ ነው (ሮሜ 1:20 ይመልከቱ)።

ልጅህ በመንገድ ላይ ሲሄድ ሰጦታውን ለማግኘት ይዘገያልን? በፍርሃትና በጥርጣሬ ይሞላልን፤ በእውነት አንድ ነገር እንዳለ ይጠራጠራልን? ወይስ በደስታ እየዘለለ ወደ ፊት ይሄዳል፤ ሰጦታውን ሳያይ እንኳን ደስታውን እየተሰማ ይቀጥላል? ይህ የክርስቲያን ልምድ መሆን አለበት፤ ሰጦታውን የሚያስተላለፍ ታማኝ የሆነውን አካል ስለምንታመን፤ ስለ ሰማያዊ ሰጦታዎቻችን ደስታ እየተሰማን ቀድሞ እንኳን እንደምንኖር ማለት ነው።

ከሰማይ በላይ ያለ እግዚአብሔር

እንድ የቅርብ ጊዜ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት መመሪያ እንዲህ የሚል ሐሳብ አካትቶ ነበር፡-

“ሁልጊዜ እምነት ያስፈልጋል፤ እምነት ማለት ሙሉ በሙሉ የማናይውን ወይም የማንረዳውን ነገር ማመን ነው። እኛ ነገሩን ሙሉ በሙሉ ብናየው ወይም ብንረዳው ኖሮ ለእምነት ቦታ አይኖርም ነበር። ሰማይ በላያችን እንዳለ ለማመን እምነት አያስፈልግም፤ ማንም ሲመለከት ያያልና። ነገር ግን ከዚያ ሰማይ በላይ የሚኖር እግዚአብሔርን ለማመን እምነት ያስፈልጋል፤ ምክንያቱም እርሱን ማየት አንችልም።”¹⁵

ይህ የእምነት ትክክለኛ መረዳት ከሆነ፣ ወደ ሰማይ ሲደርሱ እና እግዚአብሔርን በፊት ለፊት ሲገናኙ እንዲህ ትላላችሁን? “ጌታ ሆይ፣ በፊት በእነተ እምነት ነበረኝ፤ አሁን ግን አንተን እያየሁ ስለሆነ እንግዲህ እምነት የለኝም።” ወይስ እምነታችሁ በሚሊዮን ጊዜ ይጨምራል?

ማስረጃ ሳይኖር ማመን ወይም በሰሜት ላይ ብቻ መቀበል ያለው አደጋ ምንድን ነው ብንመለከት፣ ሰው ማንኛውንም ነገር ለማመን ክፍት ይሆናል። በተጨማሪም የእምነታችንን ጥንካሬ በሰሜታችን ብንመዘን፣ ሰሜታችን ሲነሳና ሲወድቅ የእምነታችን መጠንም ይለዋወጣል። የእግዚአብሔርን መኖር በሰሜታችን መሠረት እንመዝን እና እንዳንድ ጊዜ ቅርብ ነው ሌላ ጊዜ ደግሞ የለም ብለን እንደምንወስን እንሆናለን።

እውነት ሁልጊዜ እግዚአብሔርን ይደግፋል

በመልካምና በክፉ መካከል ባለው ግጭት ውስጥ፣ እውነት ሁልጊዜ እግዚአብሔርን ይደግፋል እና ሰይጣንን ይከሳል። ስለዚህ ሰይጣን ሰዎች እውነትን ሳይጠቀሙ እና ማስረጃውን ሳይመረምሩ እንዲያምኑ ማሳመን ይፈልጋል። እንኳን እውነት ወደ አእምሮ የሚገባበት መንገድ የሆኑትን ምክንያትና ሕሊና ሙሉ በሙሉ ማጥፋት ቢችል ይበልጥ ይደሰታል። ያለ ምክንያትና ሕሊና እውነትን ከሐሰት ለመለየት አንችልም።

መንፈሳዊነት – የእምነት ውሸት

መንፈሳዊነት ከሰይጣን ትልቁ የሰኬት እንዲ ነው፣ የእውነተኛ እምነትና የእግዚአብሔር መንፈስ ሥራን የሚመስል ውሸት ለመፍጠር። ቀደም ብለን እንደተመለከትነው፣ የእግዚአብሔር መንፈስ እውነትን በእእምሮአችን በምንረዳው መንገድ ይገልጣል፤ ከዚያም ራሳችን ውሳኔ እንድንወስን ነፃ ይተወናል። እውነትን ለመከተል ስንወስን ለሥራው በቂ የሆነ መለኮታዊ ኃይል እንቀበላለን። በዚህ መንገድ እግዚአብሔር ምክንያትና ሕሊናን ያጠናክራል፤ ሰውም በቀጣይ የሚጨምር መለያየትና ጥበብ ያዳብራል። ባህሪ ይጠራል፤ መረጋጋትና ራስን መቆጣጠር ይተከላል።

ነገር ግን መንፈሳዊነት የእግዚአብሔር መንፈስ ሥራ የሚመስል ትልቅ ውሸት ሲሆን፣ እእምሮን ከማፈውስ ይልቅ ምክንያትና ሕሊናን ቀስ በቀስ ያጠፋል። በጣም ቀላል ስለሆነ ብዙ የክርስቲያን ክፍሎች ውስጥ ሳይታወቅ ይገባል። ብዙ ሰዎች ስለ መንፈሳዊነት ይጨነቃሉ፤ ግን እንዴት እንደሚለይ አያውቁም።

የመንፈሳዊነት ዋና መለያ

ሁሉንም የመንፈሳዊነት ዓይነቶች የሚያገናኝ እንደ ግንድ አለ፤ እንደ ጥንቆላ፣ ዊካ፣ ታሮ ካርዶች፣ ሹዱ፣ ጥቁር ማጅክ፣ ጠንቋይነት፣ ኮከብ ትንበያ ወይም ሌላ ማንኛውም ነገር ቢሆን። መንፈሳዊነትን ለመለየት ይህን ግንድ ብቻ ብትፈልጉ በማንኛውም ቅርጽ ውስጥ ታገኙታላችሁ። መንፈሳዊነት ምክንያትን ሳይጠቀሙ እና ማስረጃን ሳይመርመሩ ዕውቀት መፈለግ ነው።

እውነት ሰይጣንን ስለሚያሳፍር ሰኬት ለማግኘት የሚችለው ብቸኛው መንገድ ሰዎች እውነትንና ማስረጃን ከሌሎች ነገሮች በታች እንዲያደርጉ ማሳመን ነው። ስለዚህ ሰይጣን ሰዎች ያለ ማስረጃ እና ያለ ምክንያት ዕውቀት እንዲፈልጉ ይገፋፋቸዋል። ይህም በውስጣቸው ያለውን የእግዚአብሔር ምስል በቀስ በቀስ ያጠፋል። ሰዎች ምክንያት ሲዳክም የማይገባ እና የሚያስፈራ እምነት ውስጥ ይገባሉ።

እምነት በተአምራት አይመሠረትም

ሰይጣን እንዲሁም የአእምሮን ለማዘናጋት ተአምራዊ ምልክቶችና ድንቅ ነገሮች ላይ ይመሠረታል። በገነት ውስጥ ያለችውን ሔዋንን አሰቡ፤ እርሰዋ እባብ ሲናገር የተአምር ክስተት ተመልክታ ነበር፤ ግን ያ ተአምር እባቡ ያለውን እውነት እንደሚያረጋግጥ አላሳየም።

እርሰዋን በቤተ ክርስቲያን ቦርድ ሰብሰባ ውስጥ እንደሆነ አሰቡ፤ ውይይቱ ስለ ጥምቀት ሁለት አስተያየቶች ሲዘር። አንድ ሰው ተነሰቶ የመንፈስ ቅዱስ አቋሙን እንደሚያረጋግጥ ሲናገር፤ ከልጅነቱ ጀምሮ በፖሊዮ የተሰናከለ አንድ የቦርድ አባል ቀርቦ ይመጣል። “በጌታ ስም ተነስ እና ተመላለስ” ብሎ በጠራ ጊዜ፤ ያ ሰው በእውነት ይነሳ እና በክፍሉ ውስጥ መመላለስ ይጀምራል። ይህ የቦርዱ አባል አቋም ትክክል መሆኑን ይረጋግጣልን? አይ! ተአምራት ሊመስሉ ይችላሉ። እውነት ከተአምራት ጋር ቢመጣም ባይመጣም እውነት እውነት ነው። ሰይጣን እውነት የለውም፤ ግን ተፈጥሮ ከበላይ ያለ ኃይል ያለው ፍጡር ስለሆነ ሰውን በእንዳንድ ተአምራት ሊያስደንቅ እና ሊያታልል ይችላል፤ ይህም እውነትን ብቻ ለመመካት ዋጋ ያልተማሩ ሰዎችን ያስታልላል።

እምነት የአእምሮ ፈውስ ውስጥ ዋና አካል ነው

እምነት የእግዚአብሔርን እጅ የሚያጠብቀው እጅ ነው። ስለዚህም እምነት ለአእምሮ ፈውስ ዋና አካል ነው። ነገር ግን እምነት እንዲፈውስ እውነትን፣ ማስረጃን እና የተግባር እውነታን መመርኮዝ አለበት። ሰሜቶች ከእምነት ጋር ሊኖሩ ቢችሉም፤ እምነትን ግን ፈጽሞ አይወስኑም። እውነት እምነትን ይመሠርታል። ስለዚህ የእውነት ግንዛቤያችን በሚጨምር መጠን እምነታችንም ይጨምራል።

በተቃራኒው መንገድ መንፈሳዊነት የእውነተኛ እምነት ሐሰተኛ ምሳሌ ነው። እንደተናገርነውም ከምክንያት እና ከማስረጃ ምርመራ ውጭ የሚፈልግ የእውቀት ፍለጋ ነው። ማስረጃን በሰሜታዊ ከፍታ እና በተአምራዊ ምልክቶች ይተካል። ተአምራት ሊመሰሉ ስለሚችሉ እምነትን አይመሠርቱም። እንደተናገርነው እውነት ተአምር ቢኖርም ባይኖርም እውነት ነው።

በመጀመሪያ ክፍል ውስጥ ስለተጠቀሰው ታካሚዬ ሳሰብ፣ ሰዎች እንዲታመኑባት ሲጠይቁት ምን ያህል ትናደድ እንደነበር አስታውሳለሁ። በተለይም እግዚአብሔርን እንድታምን ሲነግሯት በጣም ትቆጣ ነበር። በእግዚአብሔር መታመን በምክንያት ላይ የተመሠረተ ማስረጃ ላይ እንደሚመሠረት መረዳት እንደሚያስችላት ብትገነዘብ እመኛለሁ። በዚህም ምክንያት ሁልጊዜ “ብቻ እመነኝ” የሚል አምላክ ሳይሆን፣ በተማኝነቱ የሚኖር እና ሰዎች እንዲያውቁት የሚጋብዝ አምላክ ብትወድ ነበር። ይህን እውነት ትወቁዋለችን?

ሰርዓትን መመለስ

በሀያዎቹ ዓመቷ ጄን ቀጭን አካል ያላት፣ ስማያዊ ዓይኖች ያሏት እና እንደራሳቸው ብርሃን የሚያፈነጥቁ የሚመስሉ የሚያምር ብሎንድ ሴት ነበረች። በአንድ የተለመደ የመካከለኛ ደረጃ ቤተሰብ ውስጥ አድጋ ነበር፣ ሁለት ወንድሞች/እህቶች ነበሩት፣ ድመትና ውሻም ነበሩ፣ ሁለቱም ወላጆችም በቤት ነበሩ። ምንም እንኳን በጭካኔ አልተጎዳችም ቢሆንም፣ እንደ መካከለኛ ልጅ ብዙ ጊዜ ችላ ተብላ እንደምትቀር ይሰማት ነበር። ምንም እንኳን እጅግ ጥሩ ውጤቶች ብታገኝ፣ እንደ ምሳሌ የሚታይ ባህሪ ብታሳይ፣ በትምህርት ብዙ ሽልማቶች ብታገኝም፣ እራሷን “በቂ አይደለሁም” ብላ ትደርስ ነበር። አሁን በመጀመሪያ የአዋቂነት ዘመኗ ውስጥ ጄን በቋሚ የዋጋ እጥረት ስሜት ትታገል ነበር።

በብዙ ታካሚዎቹ ዘንድ ከሚታዩ እጅግ የተለመዱ ችግኝቶች አንዱ የ“ዋጋ የለኝም” ስሜት ነው። ከጋሪላኛ ስሜቶች ጋር እንዴት መቋቋም እንደሚቻል ለመረዳት ይህን ምሳሌ በመውሰድ በእግዚአብሔር የአእምሮ የተዋቀረውን ደረጃ እንመልከት።

ሰዎች ከሚፈጽሙት ትልቁ ስህተት አንዱ ከባድ ስሜቶቻቸውን እንደ እውነት መቀበል ነው። ብዙ ሰዎች ራሳቸውን ዋጋ የለኝም ብለው ሲሰማቸው፣ ይህን ስሜት የሀሳባቸውን መቆጣጠሪያ እንዲይዝ ይፈቅዱታል፣ ከዚያም ራሳቸውን በሚያሳፍሩ ወይም በሚያዋርዱ ሁኔታዎች ውስጥ ያሰባሉ። ሀሳቦቻቸውም የዚህን ስሜት ተጽእኖ መከተል ይጀምራሉ፣ እና ከፍተኛ የአሉታዊ ሀሳቦች ጎርፍ በአእምሮአቸው ውስጥ ይፈሰሳል፡- “እንዴት እንደዚህ ሞኝ ልሆን ቻልሁ?” “እንቺ አስቀያሚ፣ ዋጋ የሌለሽ፣ እሱ ከእንቺ ጋር እንደሚወጣ እንዴት ታስበሽ?” “ምንም ነገር ትክክል አታደርጊም። ለምን ትጨነቁ?”

እንዲህ ያሉ አሉታዊ ሀሳቦች የ“ዋጋ የለኝም” ስሜትን ያጠናክራሉ፣ እና ሲታገዝ ይህ ስሜት ወደ ጠንካራ የተሳሳተ እምነት ይበሰላል። ይህ የተሳሳተ እምነት በአእምሮ ውስጥ በጥልቅ ሲገባ፣ አእምሮ ተሞክሮዎችን በዚህ እምነት በኩል ማጣራት ይጀምራል። የተዛባ የራስ ምስልን የሚደግፉ ተሞክሮዎች ተደጋጋሚ በመልሶ ይታያሉ፣ ይህም የ“ዋጋ የለኝም” ስሜትና እምነትን የበለጠ ያጠናክራል።

በዚህ ጊዜ አእምሮ ደግሞ ይህን የተሳሳተ እምነት የሚከላከሉ አዋንታዊ ተሞክሮዎችን ይቀንሳል እና ይከልክላል። ጄን በእንዲህ ያለ በራሷ የተፈጠረ የአእምሮ ስቃይ ውስጥ ትኖር ነበር። ተያይዞ እንደተያዘች ተሰምቷት ነበር እና መውጫውን እንዴት እንደምታገኝ አታውቅም ነበር።

ዋጋህን እንዴት ታውቃለህ?

ክርስቶስ “እውነት ነፃ ያደርጋችኋል” አለ (ዮሐንስ 8:32)። ታካሚዎቹ ራሳቸውን ዋጋ የለኝም ብለው ሲናገሩ፣ ሁኔታውን እንዲገጥሙ የሚያደርጉ ጥያቄዎችን እጠይቃቸዋለሁ። “በእውነት ዋጋ የለሽምን? በፍጹም ምንም ዋጋ የለሽምን?” መልሱ ምንም ቢሆን፣ እንደገና ሌላ ጥያቄ እጠይቃለሁ። “እንዴት ታውቃለህ?” ይህ ሁሉንም ስሜቶች የሚመለከት ጉዳይ ያነሳል፤ ስሜት እውነትን እየነገረን መሆኑን ወይም አለመሆኑን እንዴት እንለይ? ስሜቶች ሊዋሹ ስለሚችሉ፣ እውነት ይሁን አይሁን እንዴት እንወሰን? እነሱ በጣም እውነት የሚመስሉ ቢሆኑም። እንዲህ ያሉ ጥያቄዎችን የማቀርበው ምክንያት ምክንያትን በዚህ የአእምሮ ግጭት ውስጥ እንዲገባ ለማነሳሳት ነው። እውነት ወደ አእምሮ በምክንያት ስለሚገባ፣ ይህን የአእምሮ ኃይል የሚያጠናክሩ መንገዶችን መጠቀም አስፈላጊ ነው።

ይህን ሁኔታ አሰቡ፤ ጨለማ ልብስ የለበስ እና ጨለማ መነጽር ያደረገ ሰው ቤትዎን ይንኳኳል። በርን ሲከፍቱ እንዲህ ይላል፡- “እንድገባ ፍቀዱልኝ። እኔ ከFBI ነኝ።” ምን ታደርጋለችሁ? መታወቂያ ትጠይቃለችሁ ወይስ በቀጥታ ውስጥ እንዲገባ ትፈቅዱለታለችሁ? ለምን መታወቂያ ትፈልጋለችሁ? ምክንያቱም የሚናገረውን ነገር ለማረጋገጥ ማስረጃ ትፈልጋለችሁ። በትክክል ይህ ተመሳሳይ ነገር በስሜት ወደ አእምሮ ሲመጣ ሊከሰት አለበት፤ ስሜቱን ወደ ምክንያት እና ህሊና አውጡት እና እውነቱን ለማረጋገጥ ወይም ለመከላከል ማስረጃ ጠይቁ።

ወደ “ዋጋ የለኝም” ስሜት እንመለስ። ለእንዲህ ያለ መደምደሚያ ምን ማስረጃ አለን? በመሠረታዊ ደረጃ፣ በአካላችን ውስጥ ያሉ ኬሚካሎች ዋጋቸው ወደ 25 ዶላር ይጠጋል። ብዙ ሰዎች ደም ፕላዝማቸውን በሳምንት 30 ዶላር ሊሸጡ ይችላሉ። በሥራ ላይ ሰዎች ለአገልግሎትዎ ምን ያህል ይከፍላሉ? እርሰዎ እና ሌሎች ሰዎች ትምህርትዎ ላይ ምን ያህል ኢንቨስት አደረጋችሁ? እንዲህ ያሉ ቀላል ምሳሌዎች የ“ዋጋ የለኝም” ስሜት ትክክለኛ እንዳልሆነ ትንሽ ማስረጃ ያቀርባሉ።

ግን የእኛ ዋጋ በጣም ኃይለኛ ድጋፍ የሚያገኝበት ጥያቄ “ኢየሱስ ክርስቶስ ማን ነው?” ብለን ስንጠይቅ ነው። የእግዚአብሔር ልጅ። “ዋጋው ምን ያህል ነው?” ሁሉ። ዋጋ የማይቆጠር። “ሕይወቴን ለእናንተ ሰጠው ወይ?” አዎን፤ ሰጠ!

ይህ ማስረጃ ነው፣ ብቻ ቃል አይደለም! ኢየሱስ ዋጋችሁን ብቻ አልነገረም። ማስረጃ ሰጠ— ሕይወቴን ሰጠ። አሁን ምክንያታችሁ እና ህሊናችሁ ታላቅ ዋጋ እንዳላችሁ የሚያሳይ ማስረጃ ያውቃሉ፤ ነገር ግን ስሜታችሁ ግን እንደምትዋጡ ይነግራችኋል። በመካከል ደግሞ ፈቃድ አለ። መወሰን አለባችሁ። ምን ትመርጣላችሁ—ማስረጃውን ወይስ ስሜታችሁን?

ሁሉ ነገር በፈቃድ ትክክለኛ እርምጃ ላይ ይመሠረታል

የፈቃድ አስፈላጊነትን መገንዘብ እጅግ አስፈላጊ ነው። ሁሉ ነገር በፈቃድ ትክክለኛ እርምጃ ላይ ይመሠረታል፤ ምክንያቱም ፈቃድ የሚመርጥ የአእምሮ ክፍል ነው። ሰይጣን ክርስቶስን ወደ ቤተ መቅደስ ከፍታ ሲወስደው አሰቡ። ዲያብሎስ ከዚያ ራሱን እንዲወርድ ሊገፋው አልቻለም—እርሱ ራሱ ውሳኔ ማድረግ ነበረበት። ተመሳሳይ ነገር በእኛም ከሰይጣን ጋር በምንገናኝበት ግጭት ላይ ይሠራል። ፈቃድን በፍጹም ሊገድድ አይችልም። እኛ ግን ራሳችንን ለእርሱ አሳባቢ ሐሳቦች ለመስጠት መምረጥ አለብን። ይህ ከውስጥ ሲመጣ የሚታይ ፈተና ሲሆንም እውነት ነው። የያዕቆብ መጽሐፍ እንዲህ ይላል፡- “እግዚአብሔር ይፈትነኛል አይበሉ፤ እግዚአብሔር በክፉ ሊፈተን አይችልም፤ ማንንምም አይፈትንም። ነገር ግን እያንዳንዱ ሰው በራሱ ክፉ ፍላጎት ሲጎትት እና ሲማርክ ይፈተናል። ከዚያም ፍላጎት ሲፀንስ ኃጢአትን ይወልዳል፤ ኃጢአትም ሲያድግ ሞትን ይወልዳል” (ያዕቆብ 1:13–15)።

ያዕቆብ እዚህ የፈቃድን ኃይል ይገልጻል። ውስጣዊ ፍላጎት ሲፀንስ ብቻ ነው ኃጢአት የሚሆነው [አጥፊ]። የፍላጎት መፀነስ የሚፈጠረው ፈቃድ ያንን ፍላጎት ሲመርጥ ነው—ፈቃድ “አዎን” ሲል ነው። እርስዎ ተግባሩን በእውነት ታከናውኑት

ወይም አታከናውኑት ምንም አይለውጥም። ፈቃድ “አዋን” ብሎ ነገር ግን ተግባሩን ባትፈጽሙም አእምሮ አሁንም ተጎድቷል፤ ህሊና ተጎድቷል፤ ምክንያትም ጨለማ ይሆናል።

እርስዎ በሱቅ የግዢ መውጫ ላይ ቆመው ሳለ እቃ የሚቀበል ሰራተኛ ለአንድ ነገር ሲዘር አሰቡ። ወደ ታች ተመልከተው የገንዘብ መያዣው ክፍት ሆኖ ሲያዩ፤ አእምሮዎ ውስጥ አንድ ሐሳብ ይወርዳል፡- ይህን ገንዘብ ልፈልግ እችላለሁ። በፍጥነት እጅዎን ለማሰገባት እና ትንሽ ለመውሰድ ውሳኔ ታደርጋላችሁ። ግን እጅዎ የአእምሮ መመሪያን ሲከተል በቅጽበት ሰራተኛዎ ትመለሳሉ፤ ስለዚህ ውሳኔዎን በፍጥነት ትሰርዛላችሁ እና ምንም አትወስዱም።

በአእምሮዎ ውስጥ ምን ይፈጠራል? ለመሰረቅ ውሳኔ ስለወሰዱ ባህሪያችሁን ወደ ሌላ አቅጣጫ አንድ ደረጃ ታገፋታላችሁ፤ ምንም እንኳን ተግባሩ ባይፈጸምም። በቀጣይ ጊዜ እንዲህ ያለ ፈተና መቋቋም ይበልጥ አስቸጋሪ ይሆናል። ይህ ሂደት ብዙ ጊዜ ከተደጋገመ በኋላ፤ ሰው በመጨረሻ ከትክክልና ከሰህተት፤ ከጤናማና ከጤና የሌለው ልዩነት መለየት ችሎታውን ያጣል። ምክንያት እና ህሊና በቀስታ ይደመሰሳሉ።

ስሜቶች ብቻ በቀላሉ አይጠፉም

ወደ ዋጋ አልባነት ውይይታችን እንመለስ። ማስረጃውን ማመንን መምረጥ የዋጋ አልባነት ስሜት በቅጽበት እንዲጠፋ አያደርግም። ግን ጄን ይህን ስሜት በእምነትና በጥንካሬ እንድትቋቋም ያስችላታል። በዚያ ቅጽበት ዋጋ አልባ ቢሰማትም እንኳ እሷ ዋጋ እንዳላት በእርግጠኝነት ልታውቅ ትችላላች፤ በዚህም የሀዘንና የተሰፋ መቁረጥ ስሜትን ትቆጣጠራለች። እሷ ዋጋዋን ካወቀች በኋላ፤ ያ የተሳሳተ የዋጋ አልባነት ስሜት ከየት እንደመጣ ለመመርመር ቀጣዩን እርምጃ መውሰድ ትችላላች።

ወደ ቢሮዬ መሰኮት በእጄ እየጠቆምኩ በርቀት ያሉትን ተራሮች አመለከትኳትና እንዲህ አልኳት፡- “በእነዚያ ተራሮች በላይ ድንገት ብልጭታ (flare) ቢፈነዳ፤ እዚያ ምን እየተካሄደ እንዳለ ብጠይቅሽ ምን ትላለሽ?”

“አላውቅም” ብላ መለሰች። “መሄድና ማየት አለብኝ።” ትክክል! ሰሜቶች እንደ ስነ-ልቦናዊ ብልጭታዎች ናቸው። አንድ ነገር በተወሰነ አቅጣጫ እንደሚፈጠር ያሳውቁናል፤ ግን እስክንመርመር ድረስ ትክክለኛውን ነገር አናውቅም። ብልጭታው ከቢሮዬ በምሥራቅ በኩል ባሉት ተራሮች ላይ ቢፈነዳ፣ ምክንያቱን ባናውቅም ችግኝ በምዕራብ፣ በደቡብ ወይም በሰሜን እንዳልሆነ አናውቃለን። ምንም ችግኝ ቢኖር፣ በምሥራቅ እየተከሰተ ነው።

የዋጋ አልባነት ሰሜት ወደ አንድ ሰው አእምሮ ሲገባ፣ በማስረጃው ግምገማ በኩል ይህ በእውነተኛ ዋጋ አልባነት ላይ የተመሠረተ ውሳኔ እንዳልሆነ ያውቃሉ። በጥልቅ እርግጠኝነት ማስረጃው እውነተኛ ዋጋቸውን እንደሚያሳይ ይገነዘባሉ። እንዲሁም ይህ እንደ ዋጋ አልባነት የሚመስለው ሰሜት ከአዎንታዊ ሰሜቶች (እንደ ደስታ፣ ሐሴት፣ እርካታ ወይም ፍቅር) ሳይሆን ከአሉታዊና አስጨናቂ ምንጭ እንደሚመጣ ይገነዘባሉ። እዚህ ላይ ነው እያንዳንዱ ሰው ወደ የራሱ ልዩ ችግሮች ማስረጃ የሚያገኘው፤ ይህም ከፍቅረኛ መለያየት የሚመጣ ውድቀት ሰሜት ይሁን ወይም ከፍቺ ጋር የሚመጣ የተሳካ አለመሆን ሰሜት።

ሰሜቶችን ወደ ምክንያትና ህሊና በመውሰድ በማስረጃ፣ በእውነትና በእውነታ ብርሃን ለመመርመር እና ከዚያም ያንን እውነት ለመከተል መምረጥ ሁልጊዜ ሰርዓትን ይመልሳል እና ለአእምሮ ሰላምን ያመጣል። ትልቁ ትግል እውነት እውነት ስለሆነ መጠበቅን መማር ነው፤ እንጂ እውነት እንደሚመስለን ስለሚሰማን ብቻ አይደለም።

እነዚህ የሚመስሉ እንቁ ድንጋዮች ዋጋ የላቸውም

በጄን ሁኔታ ውስጥ፣ ዋጋ አልባ እንደሆነች የምትሰማው ምክንያት ወላጆቿ በእሷ ላይ ዋጋ እንዳላቸው እንዳልተሰማት ነበር። እነሱ በእሷ እንደተከፋቱ ትመስላት ነበር። ጄን የምትወስነው ውሳኔ ከወላጆቿ አመለካከት ግምት ነው እንጂ ከእውነተኛው እውነታ አይደለም

የጄን ሁኔታ ላይ፣ እሷ ዋጋ የሌላት እንደሆነ የተሰማት ምክንያት ወላጆቿ እሷን ዋጋ እንደሚሰጡ አልተሰማትም በመሆኑ መሆኑን አገኘች። እነሱ በእሷ ተስፋ እንደቆረጡ ታምና ነበር። ጄን የራሷን መደምደሚያ ያደረገችው ከወላጆቿ አስተያየት ግምት ነበር እንጂ ከእውነታው ራሱ አይደለም። ሁኔታዋን እንድትገነዘብ ለመርዳት፣ ወላጆቿን እጅ ሙሉ ትክክለኛ ዳይመንዶች በማቅረብ ከ1 ሚሊዮን ዶላር በላይ ዋጋ ያላቸው እንደሆኑ እንዲያስቡ አሳስብዷት። በመገረማቸው ወላጆቿ ዳይመንዶቹን ተመልክተው፣ “ይህ እብድነት ነው። ማንም ሰው ዳይመንድ አይሰጥም። እነዚህ ብርጭቆ ብቻ ናቸው” አሉ። ከዚያም ድንጋዮቹን ወደ ቆሻሻ መጣያ ጣሉ።

ይህ ሁኔታ በጄን አእምሮ ውስጥ ሳለ፣ ይህን ጥያቄ አቀረብዋል፡- “ወላጆቼሽ ዳይመንዶቹ ዋጋ የላቸውም ብለው ስለ ተመለከቱ ብቻ፣ በእውነት ዋጋ የላቸውም ያስመስላል?” እሷ “አይ” ብላ ስትመልስ፣ እኔ እሷን ተመልክቼ “እንቺ ዳይመንድ ነሽ! የወላጆቼሽ አስተያየት ዋጋሽን አይቀይርም!” አልዷት። ከዚያም ሌላ ነገር እንድታስብ አቀረብዷት። እጄ ውስጥ የምስጣት 100 ዶላር ብር ማንኛውም ዋጋ እንዳለው ጠየቅዷት። “አዎ” አለች። እንዲታጠፍ ብቻ ቢሆን ዋጋው ይቀንሳልን? እሷ አልነበረም ብላ ራሷን ነቀነቀች። መሬት ላይ ብጣለው፣ ብረገጥበት እና ቆሻሻ ቢያገኝ ዋጋው ይቀንሳልን? እንደገና አይ አለች። ከዚያም እኔ “ይህ እንቺ ነሽ። በዚህ ሕይወት ቢታጠፍ፣ ቢተክተኪ፣ ወይም ቢቆሽሺ፣ ዋጋሽ አልተቀየረም” አልዷት።

ሰሜቶች እጅግ አይታመኑም፣ እና በመጀመሪያ በምክንያታዊ ማስረጃ ካልተፈተኑ ወይም ካልተረጋገጡ ወደ አጥፊ መንገዶች ያመራሉ።

እንግዲህ ሌላ ሰሜት እንመርምር፤ ጥፋተኝነት። ጥፋተኝነት አጥፊ ነው እና ብዙ ጊዜ በትክክል አይተዳደርም ምክንያቱም ሁለት አይነት ጥፋተኝነት አሉ—ትክክለኛ እና ትክክል ያልሆነ።

ትክክለኛ ጥፋተኝነት

ትክክለኛ ጥፋተኝነት ሰህተት ስንሰራ ይከሰታል—ከፍቅርና ነፃነት ሕግ ጋር የማይስማማ ነገር ስንፈጽም፣ ለምሳሌ ከጎረቤታችን መሰረቅ። ይህ ከመንፈስ ቅዱስ በቀጥታ በልብ ላይ የሚያደርገው ትኩረት ወይም የራሳችን ባህሪን መገምገም የሚመጣ የፍርድ ሰሜት ነው። ትክክለኛ ጥፋተኝነትን የምንፈታበት መንገድ ንስሐ በመግባት (የልብ ለውጥ እንጂ ብቻ መናዘዝ አይደለም) እና ነገርን መመለስ ነው።

ለምሳሌ ከጎረቤትህ 50 ዶላር ብትሰርቅ እና ጥፋተኝነት ብትሰማ፣ ይህን ለመፍታት ብቸኛው መንገድ ንስሐ በመግባት እና የወሰድከውን ገንዘብ በመመለስ ነው።

ትክክለኛ ጥፋተኝነት (Legitimate Guilt)

ትክክለኛ ጥፋተኝነት የሚከሰተው ሰህተት ሰንሰራ ነው—ከፍቅርና ነፃነት ሕግ ጋር የማይስማማ ነገር ሰንፈጽም፣ ለምሳሌ ከጎረቤታችን መሰረቅ። ይህ ከመንፈስ ቅዱስ በቀጥታ በልባችን ላይ በሚያደርገው ትኩረት እና በራሳችን የባህሪ ግምገማ የሚመነጭ የፍርድ ወይም የራስ ጥፋት ስሜት ነው።

ችግሩ ትክክል ያልሆነ ጥፋተኝነት ላይ ንስሐ መግባትና መመለስ አያስፈታውም፤ ምክንያቱም የሚፈጸም ሰህተት ወይም የሚመለስ ነገር የለም። ነገር ግን ትክክል ያልሆነ ጥፋተኝነት እንደ ትክክለኛው ጥፋተኝነት ተመሳሳይ ስለሚሰማ ብዙ ሰዎች እንደዚያው ለመፍታት ይሞክራሉ። ነገር ግን ይህ ብቻ አይሰራም—እንዲያውም ሁኔታውን የበለጠ ያበላሽጣል።

ለምሳሌ፣ አንዲት ሚስት ከሰራ ቤት ተመልሳ ባሏን በመጥፎ ስሜት ብታገኝ፣ እሱ ሲያገረምርም እና ሲያማርር እሷ ጥፋተኝነት ይሰማታል እና በንስሐ እና በመመለስ ለማስተካከል ትሞክራለች—ምንም እንኳን የባሏን ባህሪ ያስከተለች ነገር አልሰራችም። “ይቅርታ፣ ምን ልረዳ?” ትላለች። ነገር ግን ይህ ምላሽ አይሰራም፣ ምክንያቱም እሷ ልትነሳ የሚገባት ሰህተት አልሰራችም እና ያልወሰደችውን ነገር መመለስ አትችልም።

ትክክል ያልሆነ ጥፋተኝነትን በዚህ መንገድ ለመፍታት መሞከር ሁልጊዜ ችግሩን ያዘገያል። ትክክል ያልሆነ ጥፋተኝነትን በመቀበል እና በንስሐ ለመመለስ በመሞከር፣ ሰው ውሸትን ይቀበላል—በምሳሌው ላይ ባል የማይገባውን ባህሪ በሚሰቱ ላይ ለመወንጀል የሚያስችለውን። ባል ከመጥፎ ባህሪው ራሱን መገንዘብ እና ኃላፊነት መውሰድ ከመሆኑ ይልቅ፣ ሚስቱ የባሏን መጥፎ ስሜት ኃላፊነት ትወስዳለች። ይህ ሁኔታ ችግሩን አይፈታም፣ በእውነትም የነፃነት ሕግን ይጣሳል፣ ምክንያቱም ሚስቱ በባሏ ስሜት ተይዛ በእስር ሁኔታ ትኖራለች።

ትክክል ያልሆነ ጥፋተኝነትን የምንያዝበት መንገድ እውነቱን በመጋፈጥ ነው። እራስህን ቆሞ ብለህ ጠይቅ፡- “እኔ የተሳሳተ ወይም የማይገባ ነገር ስርቻለሁን?” ከዚያም እውነቱን ተገንዝበህ የነፃነት ሕግን ተግብር፡- “እኔ ምንም ስህተት አልሰራሁም። ባሌ በመጥፎ ሰሜት ቢሆንም እኔ ምንም አልወቀሰሁበትም። እሱ መናደድ ከፈለገ ነፃ ነው። እኔ እራሴን እያስተዋልኩ እወደዋለሁ፤ ነገር ግን ሁኔታውን ለመፍታት ኃላፊነት አልወሰድም። እሱ ለራሱ ሰሜት ኃላፊ ነው።”

ሌሎች ሰዎች ሲነጩጩ፣ ሲያለቅሱ፣ ሲጎዱ፣ ሲናደዱ ወይም ሲበሳጩ እውነተኛ ስህተት ካልተሰራ እነሱን ለማስተካከል ወይም ይቅርታ ለመጠየቅ አንገባም። ትክክል ያልሆነ ጥፋተኝነትን መጫን በነፃነት ሕግ ላይ በተደጋጋሚ የሚፈጸም ጥሰት ነው፤ እና አንዳንዶች ሌሎችን ለመቆጣጠር እና ለማስገዛት የሚጠቀሙበት መንገድ ነው። በምክንያትና በሕሊና እውነቱን በመመዘን እና በመተግበር ሰው እንደዚህ ዓይነት ሰሜቶች ውስጥ ከመያዝ ይወጣል።

ትክክል ያልሆነ ጥፋተኝነት — አይነት II (Illegitimate Guilt—Type II)

እንግዲህ ሌላ ምንጭ የሆነ ትክክል ያልሆነ ጥፋተኝነት እንመርምር፤ ይህ በጣም የሚያስተዋውቅ፣ ከፍተኛ ጉዳት የሚያመጣ እና በጣም የተለመደ ነው።

በጆርጂያ ግዛት አውጉስታ ውስጥ በVeterans Affairs Medical Center መጀመሪያ ጄፍን አገኘሁት። ዋና ሐኪሙ በሕክምና እና ቀዶ ሕክምና ክፍል ካሰገባው በኋላ ረጅም ጊዜ የቆየ የክብደት መቀነስ፣ ማቅለሽለሽ እና የሆድ ህመም ለመመርመር ተገናኘው። የአካላዊ ምልክቶች የብዙ ዓመታት ከፍተኛ የአልኮል መጠጥ ውጤት ነበሩ። ጄፍ ከ30 ዓመት በላይ በመጠጥ ውስጥ ነበር፤ ያለፈውን ለመርሳት እና ቀጣይ የጥፋተኝነት ሰሜትን ለማስወገድ ሲሞክር። ግን ምንም ያህል ቢጠጣ ጥፋተኝነቱ አልተወደደም።

በቪትናም ጦርነት ወቅት እንደ አውሮፕላን አሽከርካሪ ጄፍ ብዙ ተልዕኮዎች ላይ ተሳትፎ ነበር፤ ብዙ የጠላት ወታደሮችንም እንደገደለ ግምት ነበር። ይህን በመሆኑ የራሱን ወታደሮች ሕይወት እንደሚያድን ስለሚያውቅ ለጠላቶቹ ሞት ጥፋተኝነት አልተሰማውም። ግን አንድ ክስተት በቀጥታ ሕሊናውን ይዞት ነበር፤ ምንም ያህል ቢሞክር ከአእምሮው ሊያስወግደው አልቻለም።

ጄፍ አንድ ተልዕኮ ላይ እንደተመደበ አስረዳ፤ ቪየትኮንግ በአንድ የወላጅ ማሳደጊያ (orphanage) ውስጥ ያስቀመጡትን የጦር መሣሪያ መጋዘን ለማጥፋት ነበር የተመደበው። እቅዱ በመሬት ላይ ያሉ ወታደሮች ሕፃናቱን ከቦታው በፊት እንዲያወጡ ነበር። ጄፍ ወደ ዒላማው ሲቀርብ ሕፃናቱ እንደተወጡ የሚገልጽ መረጃ ተረጋግጦ ነበር፤ ስለዚህ የተከማቾትን መሣሪያ ያለውን ሕንፃ በቦምብ መታ።

ነገር ግን ወደ መሠረቱ ሲመለስ የተሰጠው መረጃ ሐሰት እንደነበር አገኘ፤ የማሳደጊያው ሕፃናት አልተወጡም ነበር፤ ብዙዎቹም ተገድለዋል። ጄፍ በጣም ተደንግጦ ራሱን ወቀሰ። እሱን እንደ “ሕፃን ገዳይ”፣ “የልጆች ገዳይ”፣ “ክፉ ሰው” እንደሚመስል ጀመረ ማሰብ። “መታ መሆን አልነበረብኝም። ልማዱን ልረዳ ነበር” ብሎ ያሰብ ነበር። በጥፋተኝነት ተወሰደ ራሱን ይጠላ ነበር።

ጥፋተኝነቱ ትክክል ነበርን? ጄፍ ራሱን በትክክል እና በእውነት አልመዘነም። ሕፃናቱ እንዳልተወጡ እንደሚያውቅ እንደሆነ ራሱን እንደሚፈርድ ተያይዞ ነበር፤ የድርጊቱን ውጤት ብቻ በመመዘን እንጂ የምክንያቱን፣ ምርጫውን እና ዓላማውን አልተመለከተም። በሌላ ቃል፣ ሕፃናቱን ለመግደል እንደተዘጋጀ ወይም የተሰጠው መረጃ ሐሰት እንደሆነ እንደሚያውቅ ተመሳሳይ ሰሜት ተመልሷል። ውጤቱ ቢያስጨንቅም፣ በዚያ ጊዜ የወሰደው ውሳኔ እና ድርጊት ትክክል ነበር። ጥፋተኝነቱ ተሳሳተ ቦታ ላይ ተቀምጧል።

ራሱን በእሳት መከላከያ ኃላፊ እንደሆነ አሰብ። (ትልቅ እሳቶች አንዳንድ ጊዜ በፍንዳታ በመፍጠር ይጠፋሉ—ይህም አሁን ያለውን ኦክሲጅን በሙሉ በማቃጠል እሳቱን ያጠፋል።) አንድ ሕንፃ በእሳት ላይ ነው፣ እና የሚዋጉት ቡድን ብቸኛው መንገድ በፍንዳታ መጥፋቱ እንደሆነ ይወሰናል።

አንተ ፍንዳታውን ለመዘጋጀት ኃላፊ ነህ፣ ሌሎች እሳት አጥፊዎች ሕንፃውን ሲያጸዱ። ፍንዳታውን ካዘጋጀህ በኋላ “ሁሉም ነገር እሺ ነው” የሚለውን ምልክት ተቀብለህ ትፈነዳለህ። ነገር ግን በኋላ በቦታው ውስጥ ብዙ ሕፃናት እንዳልተወጡ ተገኝቷል እና በፍንዳታው ሞተዋል። ጥፋተኝነት ይሰማሃልን? በእውነት ምንም ስህተት ስርተሃልን? የማንፈልገው ውጤት በዚህ ሕይወት ውስጥ አንዳንድ ጊዜ ይከሰታል፣ ምንም እንኳን እኛ ምርጥ ለማድረግ ብንሞክር። በአስቸጋሪ ሁኔታ ብዙ ጊዜ ራሳችንን በውጤቱ እንፈርዳለን እንጂ በዓላማና በምክንያት አንመዝንም።

ጥፋት (Guilt) እና ሀዘን (Grief) እንድ እይደሉም

ጆን 43 ዓመት ዕድሜ ያለው፣ ቡናማ ፀጉር እና መካከለኛ አካል ያለው ሰው ነበር። የተጨነቀ የግምባሩ ገጽታ እና በዓይኖቹ ስር ያሉ ጥቁር ክቦች ለ20 ዓመታት በድብርት መስቃየቱ ውጤት ነበሩ—ይህም የ3 ዓመት ልጁ ከሞተ በኋላ ጀምሮ ነበር። በውይይታችን ውስጥ ከሁለት አስር ዓመት በፊት ልጁ ከፍተኛ ትኩሳት እና ብስጭት ሲያጋጥመው እንዴት ወደ ሕክምና እንደወሰደው አስታውሰ። ዶክተሩ የጀር ኢንፌክሽን ነው ብሎ አስረዳው፣ እንቲባዮቲክ ሰጠው እና ወደ ቤት ላካቸው።

ወደ ቤት ከተመለሱ በኋላ የልጁ ሁኔታ ተባባሰ፣ ትኩሳቱ ጨመረ እና መትፋት ጀመረ። ጆን ልጁን ወደ አቅራቢያ ያለ የአደጋ ክፍል ወሰደው፣ እዚያም ሠራተኞቹ እንደገና የጀር ኢንፌክሽን ነው ብለው አረጋገጡት እና ወደ ቤት ላካቸው።

በዚያ ምሽት በኋላ የልጁ ሁኔታ ተጨማሪ ተባባሰ። ቆዳው ተቃጠለ እና ሞላሽ እየቀነሰ ጀመረ፣ ስለዚህ ጆን እንደገና በፍጥነት ወደ አደጋ ክፍል ወሰደው። በዚህ ጊዜ ዶክተሮቹ ልጁ ማኒንጂቲስ (meningitis) እንዳለበት አገኙ። ነገር ግን ሁኔታው በጣም የተራቀቀ ስለነበር በዚያው ምሽት በኋላ ሞተ።

ጆን በፍጹም ተስብስቦ ነበር፣ እራሱን ይወቅሳል እና በዘላቂ ያልተቋረጠ የጥፋት ስሜት ተጨነ። ራሱን ያለማቋረጥ ይሰድባል። “መረዳት ነበረብኝ። እንደ ነገር ችግኝ እንዳለ አውቄ ነበር። ዶክተሮቹን ማዳመጥ አልነበረብኝም። እንደ ነገር ማድረግ ነበረብኝ። ይህ ስህተቴ ነው። እኔ በጣም ሞኝ ባልሆን ልጄ በሕይወት ይኖር ነበር።”

ጆን ልጁን በማሳካት እንዳልተሳካ እራሱን ይፈርድ ነበር፣ ነገር ግን አባቱ ከዚያ በላይ ምን ሊያደርግ ይችላል ነበር? ሕክምና ስልጠና ባይኖረውም፣ በእንድ ቀን ሶስት ጊዜ ልጁን ወደ ሐኪሞች ወሰደት ነበር፣ እነሱም ምርመራውን ሳይረዱ ቀሩ። ለእነሱ ስህተት እሱ ተጠያቂ ነበርን? እሱ የራሱን ድርጊት እና አስተዋል ሳይሆን ውጤቱን በመመርኮዝ ራሱን መፍረድ ወጥመድ ውስጥ ገብቶ ነበር።

አሁን ጆን ከጥፋት ሰሜት፣ ከሀዘን እና ከልብ ሰብራት መለየት ያለባቸውን ልዩነቶች መረዳት ነበረበት። ሀዘን፣ ልብ ሰብራት እና ጭንቀት ጤናማ እና ተገቢ ሰሜቶች ነበሩ፣ እነሱን መጋፈጥ ነበረበት፤ ጥፋት ግን አይደለም። ያልተገባ ጥፋት ሰሜት ስለነበር በሀዘኑ ሂደት ላይ እንኳን እንቅፋት አደረገ። እሱ ምንም ስህተት እንዳልሠራ ሲገነዘብ—እንደገና በተመሳሳይ ሁኔታ እና በተመሳሳይ መረጃ ቢኖር ተመሳሳይ ውሳኔ እንደሚወስን ሲረዳ—ጥፋት ሰሜቱን መልቀቅ ጀመረ እና የሀዘን ሂደቱን መፍታት ጀመረ።

የዳርላ ያልተገባ ጥፋት

ዳርላ 44 ዓመት ነበር፣ ረጅም የድብርት እና የጭንቀት ታሪክ ነበራት፣ ከከባድ የባል ጥቃት የተነሳ የተፈጠረ ፖስት-ትራውማ ውጥረት ችግኝ ነበራት። በብዙ ዓመታት የተፈጠረ አስከፊ ጥቃት እና በሰካራም ጊዜ ባሏ በጭንቅላቷ ላይ ጠመንጃ በመያዝ ሊገድላት በመዛት የተፈጠረ ተደጋጋሚ ሁኔታዎችን ተለማመደች። ለጭንቅቷ እና ለድብርቷ ብዙ ትክክለኛ ምክንያቶች ቢኖሩም፣ ያልተቋረጠ ያልተገባ ጥፋት ሰሜትም ትስቃይ ነበር።

ዳርላ ያሳለፈችውን አስቃቂ ተሞክሮ ለመናገር ትታገል ነበር። አስከፊ ጥቃቱን ስትገልጽ ብዙ ጊዜ ከራሷ ለመውጣት ራሷን ትነቅንቅ ነበር።

ከጥቂት ዓመታት በፊት ባሏ ልጇን—የእሱ የእንጀራ ልጅ—እንደሚያጥቃ አገኘች። ነገር ግን ለባሏ ቤተሰብ ስትነግር ከመርዳት ይልቅ ዝም እንድትል አለባት፣ ካልሆነ እንደሚገድሏት አስፈራሩት።

ቢያስፈራትም እንኳን ልጅቷ እንዲህ በሆነ ጥቃት መቆየት እንደማይገባ በመገንዘብ ጉዳዩን ለልጅ እና ቤተሰብ አገልግሎት ክፍል (DFACS) ሪፖርት አደረገች። ከምርመራ በኋላ ባሏ ተያዘ እና በወንጀሉ ተከሰሰ። ነገር ግን ዳርላ ራሷን ትወቅሳለች። “ልጅቷ ትጨነቅ እንደነበር መረዳት ነበረብኝ። እንዴት አላወቅሁም?” ትላለች።

ለዓመታት ዳርላ የማታውቀውን ነገር ማስቀደም ባለመቻሏ ዘላቂ የጥፋት ስሜት ተስቃየች።

እውነታዎቹን በምክንያት ስትመዝን እና እውነቱን ስትቀበል ብቻ መፈወስ ጀመረች። ራሷን በራሷ ድርጊት እና

ውሳኔ መመዘን ስትማር፣ ያልተገባ ጥፋት ስሜቷን መፍታት እና ወደ ፈውስ ሂደት መቀጠል ቻለች።

ወላጆች ውጤቶችን አይቆጣጠሩም

ከልጆቻቸው የሚያሳዝኑ ወይም የሚያሳፍሩ ውሳኔዎች የሚወስዱ ልጆች ያላቸው ወላጆች ቁጥር

ከማልቻለው በላይ ነው። የምድን ታካሚዎቹ ልጆቻቸው “አብረው መኖር” የመረጡ፣ በእስር ቤት ያሉ፣ ዕፅ

የሚጠቀሙ ወይም ሀላፊነት የማይወስዱ ልጆች ሊኖራቸው ይችላል። እያንዳንዱ ታሪክ ልዩ ቢሆንም፣

አብዛኞቹ ወላጆች እንደ የጋራ ችግኝ አላቸው—ራሳቸውን ይወቅሳሉ እና ይቀጣሉ፣ “እኔ ሌላ ነገር ብሠራ ኖሮ

ልጄ እንዲህ አይሆንም ነበር” ብለው ያስባሉ።

እንዲህ ያሉ ሰዎች ያልተገባ ጥፋት ስሜት ይለማመዳሉ፣ ምክንያቱም ውሸት ተቀብለዋል። እነሱ

እንደ ወላጅ የልጆቻቸው ሕይወት ውጤት ላይ ሙሉ ተጠያቂ እንደሆኑ አምነዋል፣ በሂደቱም ውስጥ ግን

በልጆቻቸው ማሳደግ ውስጥ ያለውን የራሳቸውን ባህሪ ብቻ እንደሚያስተዳድሩ ማስታወስ አልቻሉም።

ሁሉም ነፃ ፈቃድ ስላላቸው፣ ልጆች በመጨረሻ የራሳቸውን መንገድ ይመርጣሉ—ወላጅነት ምንም ይሁን

ምን።

ከታካሚዎቹ አንዳንዶቹ ወላጅነት ተጽእኖ እንዳለው ቢረሱም፣ ውጤቱን ግን እንደማያረጋግጥ

አልተረዱም። ወላጅነት ፍጹም ቢሆንም እንኳን—እንደ እግዚአብሔር ሉሲፈርን እና አዳምን በመወለድ

ማሳደጉ ምሳሌ እንደሆነ—ልጆች እንዲሁም ከትክክለኛ መንገድ ሊያፈነገጡ ይችላሉ።

ያልተገባ ጥፋት ዓይነት III

ሳራ ከዓመታት ያልተቋረጠ ጥፋት ስሜት የተነሳ በጣም ተጨንቃ ነበር። ለሰባት ዓመታት የነበረ ከእንድ ሌላ ሰው ጋር የተፈጠረ የጋብቻ ውጭ ግንኙነት ትዝታ በሕይወቷ ላይ ተሰቃያት። ግንኙነቱ ስህተት እንደሆነ ቢያውቅም፣ ወደ ሌላው ሰው ያለውን መሳብ መቋቋም አልቻለችም። ነገር ግን የጋብቻ ቃል ከሰበረች በኋላ ወዲያውኑ በጥፋት ተደብቃ እና በራሷ ላይ ጥላቻ ተሞላች። በዚህ ምክንያት ስህተቷን ለእግዚአብሔር እና ለባሏ ተናገረች። ንስሐ ገብታለች እና ባሏም ይቅር አለላት፣ እንደገናም እንዳትሳሳት ወሰነች። ነገር ግን ከዚያ የተነሳ ሰባት ዓመታት በሙሉ ዘላቂ ጥፋት ስሜት እና ተደጋጋሚ የትዝታ ጭንቀት እያጋጠማት ነበር። በተደጋጋሚ ለእግዚአብሔር በመጸለይ እና ይቅርታ በመለመን ሰዓታት ቢያሳልፍም፣ ጥፋት ስሜቷ አልጠፋም እና ምክንያቱንም አታውቅም ነበር። በቅርቡ ከመዳን በላይ እንደሆነች መጠራጠር ጀመረች።

ንስሐ እና መመለስ ተገቢ ጥፋት ሲያስወግዱ፣ ሳራም ንስሐ ገብታ ከባሏ ጋር ተሰማምታ ከሆነ በኋላ ለምን ጥፋት ስሜቱ አልጠፋም? ምክንያቱ ምንም እንኳን ለዚያ ግንኙነት ሀዘን ቢሰማትም፣ የአስተሳሰቧ መንገድ አልተቀየረም ነበር። ወደ ግንኙነቱ ያመራት የእእምሮ ሂደት አሁንም በአስተሳሰቧ ውስጥ ቀርቶ ነበር።

በምዕራፍ 2 እና 3 ውስጥ የእእምሮ አደረጃጀት ሞዴልን እንደተመለከትን አስታውሱ። ምክንያት እና ሕሊና የፍርዳችን መሠረት እንደሆኑ እና በጤናማ ምርጫዎች ላይ ፈቃዳችንን እንዲመራ እንደሚገባ ተማርን። እንዲሁም ስሜቶቻችን ሊያሳስቱን ወይም ሊፈትኩን እንደሚችሉ ተማርን። አሁን የጋብቻ ውጭ ግንኙነት ለሚመርጡ ሰዎች የእእምሮ ሂደትን እንመልከት። ምክንያትና ሕሊናቸውን ይጠቀማሉን? ማስረጃውን ይመዝናሉን? ጥበብና መመሪያ ይጸልያሉን? እና በግልጽ ሕሊና ተመርከው የጋብቻ ውጭ ግንኙነት ለመፈጸም የተማሩ ውሳኔ ይወስናሉን? ወይስ ከፍተኛ የመሳብ ስሜቶች ይሰማቸዋል እና ምክንያታቸውንና ሕሊናቸውን ይተወታል?

አሁን ተመሳሳይ ሂደት በሌላ ጉዳይ ላይ ሲፈጠር ምን ይሆናል? አንድ ቀን በቢሮ ውስጥ አንድ የሥራ ባልደረባ ሳራን መኪናዋን ለመበደር ጠየቃት። ወዲያውኑ ሳራ እውነታዎቿን በምክንያት ተመርምራ ፤ ኢንሹራንሷ ሌላ አሽከርካሪ እንደማይፈቅድ እና ጠያቂው ሰው በቅርቡ ብዙ የመኪና አደጋዎች እንደነበሩበት በመመርመር በፍርዷ “አይሆንም” ብላ ወሰነች። ነገር ግን በዚያን ጊዜ የፍርሃት እና የእርግጠኝነት ማጣት ሰሜቶች በእሷ ላይ ተጫኑ። “እሱ እንድቆጣ አልፈልግም። እኔን እንዲወደኝ አልፈልጋለሁ። ስለእኔ ወሬ እንድጀምር አልፈልግም። ግጭትም እጠላለሁ” ብለው አሰበች። ስለዚህ በሰሜቶቿ ተመርኮዛ የራሷን ፍርድ ችላ ብላ መኪናዋን ለባልደረባዋ በደረች።

እዚህ የአእምሮዋ ስራ በትክክል እንደ የጋብቻ ውጭ ግንኙነት የፈጸመችበት ጊዜ ተመሳሳይ ነው። ፍርዷ በትክክል ምርጥ የሆነውን እንዳትሰራ ስለወሰነች ጥፋት ሰሜት ትሰማለች። አእምሮዋ እንዴት እንደተፈጠረ በትክክል ሳታስተውል እና መኪና መበደር ሥነ-ምግባራዊ ጉዳይ ሳይሆን እያለ ስለሆነ፣ የጥፋቷን ምንጭ ለመለየት ችሎታዋ ተዳክሟል። ከሥራ ባልደረባዋ መኪና ለመንዳት ስለፈቀደች ጥፋት ከመሰማት ይልቅ፣ አእምሮዋ በጣም ከባድ ምሳሌ የነበረውን—ሰሜት ከፍርድ በላይ ማድረግ ያስከተለውን የጋብቻ ውጭ ግንኙነት—እንደገና ይመልሳል። ስለዚህ በዚህ ሰባት ዓመታት ውስጥ በእያንዳንዱ ጊዜ ሰሜቶቿ ፍርዷን ሲያሸንፉ፣ እንደገና ስለዚያ ግንኙነት ጥፋት ትሰማ ነበር፣ ይህም ደግሞ እንደገና ንስሐ እንድትገባ ያደርጋት ነበር። አእምሮዋ እንዴት እንደሚሰራ ስላልተፈታት፣ በፍጹም ስላም ወይም እውነተኛ የይቅርታ ሰሜት አታገኝም ነበር። አእምሮዎቻችንን ወደ ሚዛናዊ ሁኔታ ሲመለሱ ብቻ መፈወስ ይችላሉ።

እውነት ያልተገባ ጥፋትን ያስወግዳል

ምክንያት እውነታዎችን እና ሁኔታዎችን በመመዘን እና እውነቱን በመረዳት እና በመተግበር ነው ያልተገባ ጥፋትን ከአእምሮ የሚያስወግድ እና ፈውስ እንዲፈጠር የሚያደርግ።

እግዚአብሔር ዩኒቨርሲቲን በተደራጀ እና በሥርዓት ያለ መንገድ አዘጋጅቶታል። ከመርሆቹ ጋር በስምምነት ሲኖር የእእምሮ ጤና እና የልብ ሰላም እንለማመዳለን። እእምሮዎቻችን በእርሱ የተፈለገውን የደረጃ ስርዓት ሲከተሉ፣ ራስ-ክብር፣ የራስ ዋጋ እና የራስ እምነት በራሳቸው ይጨምራሉ። በተቃራኒው ግን ምክንያትና ሕሊና ድርጊታችንን ሳይመሩ እእምሮዎቻችን ሲሰሩ፣ ራስ-ክብር፣ የራስ ዋጋ እና የራስ እምነት ይቀንሳሉ።

የእግዚአብሔር መንግሥት መሠረታዊ መርሆዎች ፍቅር፣ እውነት እና ነፃነት ናቸው። እውነትን ወደ እእምሮ በመተግበር እና ከእርሱ መንገዶች ጋር በሚስማማ መንገድ መኖር የሚባለው መንፈሳዊ ጦርነት ነው። በሚቀጥለው ምዕራፍ ይህን እንመረምራለን።

መንፈሳዊ ጦርነት

ማርያም ወደ ቢሮዬ ስትመጣ ሕይወቷ በፍጹም ከቁጥጥር ውጭ ነበር። በልጅነቷ በጾታዊ ጥቃት ተጎድታ ነበር፤ በወጣትነቷ ተደፍራ ነበር፤ እና በ20ዎቹ ዕድሜዋ እንደገና ተደፍራ ነበር። አሁን በ35 ዓመቷ ከቀድሞ ጋብቻዋ የተወለደ የታዳጊ ልጅ አለባት፤ እንዲሁም ከአሁኑ ባሏ የተወለዱ ከ5 ዓመት በታች ሁለት ልጆች አሏት።

ከቢሮዬ በፊት ላሉት 8 ዓመታት ውስጥ ማርያም 5 የተለያዩ የሰነ-አእምሮ ሐኪሞችን ተመክራ ነበር። በዚያ ጊዜ ደግሞ 12 ሕክምና ባለሙያዎችን ተገናኝታ ነበር። ሐኪሞቹ ብዙ የተለያዩ ምርመራዎች አድርገውባት ነበር፤ ስኪዞፍሪኒያ፣ ባይፖላር መታወክ፣ ብዙ ስብዕና መታወክ፣ ሂስትሪየኒክ ስብዕና መታወክ፣ ቦርደርላይን ስብዕና መታወክ፣ PTSD፣ የመድሃኒት ጥገኝነት እና ድብርት ወዘተ።

5 እሷ አንዳንድ ጊዜ ራሷን እንድትገድል የሚነግሯት ድምፆች እንደምትሰማ ትናገር ነበር። በተጨማሪም በቋሚ ራስ ምታትና በብዙ የሕክምና ችግኞች ተሠቃይታ ነበር፤ ይህም ባለፉት 8 ዓመታት ውስጥ ከ20 በላይ የቀዶ ሕክምና ሂደቶችን እንድትያደርግ አስገድዷት ነበር።

ባለፉት 5 ዓመታት ሕይወቷ እንደቆመ ነበር። ምግብ ማብሰል፣ ቤት ማጽዳት፣ ልጇቿን ወደ ትምህርት ቤት መውሰድ ወይም የቤት ሰራ ማከናወን አትችልም ነበር። እንደ እናትና ሚስት ሙሉ በሙሉ መሰራት አልቻለችም፤ ባሏም እሷን መንከባከብ ኃላፊነት ወስዶ ነበር።

በተጨማሪም ማርያም በሳምንት አንድ ወይም ሁለት ጊዜ ወደ አደጋ ክፍል ትሄድ ነበር የማይቆም ራስ ምታቷን ለማስታገስ የዳሜሮል መርፌ ለመውሰድ። ብዙ መድሃኒቶች ተሰጥታ ነበር—Haldol፣ Thorazine፣ Valium፣ Elavil፣ Sinequan፣ Prozac፣ Restoril፣ Vistaril፣ Xanax እና ሌሎች—ግን ምንም መሻሻል አላመጡም። ወደ እኔ ስትመጣ ከፍተኛ መጠን ያለው Valium እና Thorazine እንዲሁም ለራስ ምታቷ የሚሰጥ መድሃኒት ትወስድ ነበር።

ማርያም ረጅም ጊዜ የቆየ ዝቅተኛ ራስ-እምነት እና እርሷ ምንም ዋጋ የሌላት እንደሆነ የሚያሳሰብ ሰሜት ነበራት—ይህም ሁሉ ዕድሜዋን ሙሉ በደረሰባት ጥቃትና መጥፎ አያያዝ የተጠናከረ ነበር። የሚያናውጧትን ሰሜቶች፣ ውስጣዊ ሰሜቶች እና ሐሳቦች ለመቋቋም እውነትን እንድትመረምር እና እንድትመርጥ ፈቃዷን በምክንያትና በሕሊና ለመምራት የሚያስችላትን ችሎታ ፈጽሞ አላዳበረችም።

በማያቋርጥ የጥፋተኝነት ሰሜት ስትታገል፣ ራሷን ያለምክንያት ትነቅፍ ነበር። በግንኙነት ውስጥ ችግር በገጠማት ቁጥር፣ በእውነት ምን እንደተከሰተ ሳትመለከት ማርያም ሁልጊዜ ራሷን ትወቅስ እና የጥፋተኝነት ሰሜት ይሰማት ነበር። ምንም እንኳን ክርስቲያን ብትሆንም፣ መንፈሳዊ ውጊያን እንዴት እንደምታደርግ ማንም አስተምሯት አያውቅም ነበር።

እኛ እንደ ዓለም አንዋጋም

መንፈሳዊ ጦርነት ማለት የመንፈሳዊ ባህሪ (ምክንያት፣ ሕሊና፣ አምልኮ) በመጠቀም የሚከሰቱ ጤናማ ያልሆኑ ሰሜቶችን፣ ውሸቶችን፣ የተሳሳቱ አቀራረቦችን፣ እና ፍቅረ ሥጋዊ ፍላጎቶችን ለመዋጋት የሚደረግ ተግባር ነው። እነዚህ ሁሉ ፈቃድን ለመቆጣጠር እና ምክንያትን ለመውረድ የሚሞክሩ ናቸው። ይህ ሂደት የእግዚአብሔርን መንገዶች በመጠቀም የጄኔቲክ ድካማችንን ተጽዕኖ ለማሸነፍ፣ የሰሜታዊ ቁስሎቻችንን ለመፈወስ እና የተጎዱ አእምሮዎቻችንን ለመመለስ የሚደረግ ሂደት ነው።

“በዓለም ውስጥ ብንኖርም፣ እንደ ዓለም አንዋጋም። የምንዋጋቸው መሣሪያዎች የዓለም መሣሪያዎች አይደሉም። በተቃራኒው ግን ምሽጎችን ለማፍረስ የእግዚአብሔር ኃይል አላቸው። ክርክሮችን እና ከእግዚአብሔር እውቀት በላይ የሚነሱ ማንኛውንም አብሪት እናፈርሳለን፤ እያንዳንዱንም ሐሳብ በመያዝ ለክርስቶስ ታዛዥ እንዲሆን እናደርገዋለን” (2 ቆሮንቶስ 10:3-5)።

ክርክሮችን፣ ከፍ ያሉ አስተሳሰቦችን፣ እውቀትን እና ሐሳቦችን በተመለከተ ጦርነት ከሆነ የሚካሄደው የት ነው? በአእምሮ ውስጥ! መንፈሳዊ ውጊያ በአእምሮ ውስጥ ይካሄዳል። የምንጠቀመው መሣሪያ “የመንፈስ ሰይፍ” ማለትም የእግዚአብሔር ቃል ሲሆን፣ ይህም እውነት ተብሎ ይታወቃል።

ሁልጊዜ ወደ እግዚአብሔር ስለሚመራ፣ እንዲህ ያለው እውነት መለኮታዊ ኃይል አለው። በዚህ መለኮታዊ ኃይል እውነት ሐሰቶችን፣ የተሳሳቱ ገለጻዎችን እና የተጣመሙ አስተሳሰቦችን ያጠፋል። እንዲሁም ሥርዓትን ይመልሳል እና ፈውስን ያመጣል። ክርስቶስ እንዳለው፣ “እውነትም ነፃ ታወጣችኋለች” (ዮሐንስ 8:32)።

እግዚአብሔር ሁሉንም ሰው ለመፈወስ እየሰራ ነው

ሰው በእግዚአብሔር ያምን ወይም አያምን፣ እውነት ፈውስ እንደምታመጣ መገንዘብ አስፈላጊ ነው። በመለኮት ላይ እምነት ገና ባልፈጠሩ ሰዎች ውስጥም እንኳ መንፈስ ቅዱስ ፈውስ እንዲመጣ ይተጋል። መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን መንገዶችና መርሆች ወደ እነርሱ ግንዛቤ ለማምጣት ይሠራል። በእርሱ የማያምኑ ሰዎችም እንኳ የተረዱትን እውነት ቢከተሉ፣ ፈውስ ይከተላል፤ የሚረዱትንና በሕይወታቸው የሚተገብሩትን መጠን በመሠረት እየጤኑ ይሄዳሉ። በመጨረሻም እውነት ወደ እግዚአብሔር ራሱ ትመራቸዋለች፤ ይህም ሙሉ ፈውስና ተሃድሶ ያመጣል።

ጳውሎስ ይህን በሮሜ 2:13-15 እንዲህ ይገልጻል፡- “በእግዚአብሔር ፊት ጸድቃን የሚሆኑት ሕጉን የሚሰሙ አይደሉም፣ ነገር ግን ሕጉን የሚፈጽሙ ናቸው። አሕዛብ ሕግ ባይኖራቸውም በተፈጥሮ የሕጉን ሥራ ቢያደርጉ ለራሳቸው ሕግ ናቸው። ሕጉ ባይኖራቸውም የሕጉ መሰፈርቶች በልባቸው ተጽፈዋል፣ ሕሊናቸውም ምስክር ይሆንላቸዋል፣ ሐሳባቸውም እንዳንዴ እየከሰሰ እንዳንዴም እየተከላከለ ይሠራል።”

ጳውሎስ እዚህ ላይ እግዚአብሔር የሁሉንም ሰው አእምሮ ለመፈወስ እየሰራ እንዳለ ይገልጻል። የመጽሐፍ ቅዱስ እውነት ባይሰሙም፣ የፍቅርና የነፃነት መርሆዎችን (በተፈጥሮ የሚታዩትን) የሚረዱ እና በሕይወታቸው የሚተገብሩ ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር በመተባበር አእምሮአቸውን ይፈውሳሉ። ጌታ የራሱን ምስል በውስጣቸው እየመለሰ ነው፣ እነሱንም እንደ ልጆቹ ይቆጥራቸዋል።

እውነት ነፃ ያደርገናል

በምዕራፍ 2 ያነበብነው ሰርጀንት ጆንስ እግዚአብሔር እንደተወው የሚለውን ውሸት አመነ ነበር። ይህ ውሸት የጦርነት ተሞክሮዎቹን ለመፍታት እንዲይችል አደረገው። እውነቱን ሲያውቅ ግን—እግዚአብሔር በሕይወቱ በተአምር እንደገባ ሲገነዘብ—በውስጡ የተቆረጠውን የአለመረዳት፣ ፍርሃት፣ ጥርጣሬ፣ ጥፋተኝነት፣ ቁጣ እና ቅሬታ መሠረት አፈረሰ። ይህም ሰርጀንት ጆንስን ነፃ አደረገው።

ከወንድሙ ስርቆ ያለ አንድ ሰው ምሳሌ እንመልከት። በጥፋተኝነት የተሞላ፣ የማይረጋጋ እና የማይመች ሆኖ ሰላም አይኖረውም። ከጥፋተኝነት ነፃ የሚያወጣው እና ሰላም የሚመልስለት ምንድነው? እሱ ንስሐ እና መመለስ ነው። ይህ ትክክለኛ ጥፋተኝነት እየተለማመደ ነው፣ እና የሚያሸንፈው እውነት ተቀብሎ በተግባር ሲያውል ብቻ ነው።

ወደ ወንድሙ በመሄድ፣ ያደረገውን በመናገር፣ የወሰደውን በመመለስ እና ይቅርታ በመጠየቅ ለእእምሮው ሰላም ያገኛል። ወንድሙ ይቅር ማለት ባይፈልግም እንኳን፣ እሱ ራሱ ልቡ ስለተለወጠ፣ እእምሮውም ስለተፈወሰ ከራሱ ጋር ሰላም ይኖረዋል። የልብ ለውጥ የተከሰተው ምክንያትና ህሊና የተሻለ ያለውን ሲወሰኑ ያንን በፈቃዱ ሲመርጥ ነው። ከወንድሙ ጋር አንድነት እስኪመለስ ድረስ ይቅርታ እስኪያገኝ ድረስ ሙሉ ሰላም አይኖረውም፤ ግን የራሱ ውስጣዊ ስቃይ ይቆማል።

እእምሮ እንደ አትክልት መናበሪያ ነው

አንድ አትክልት እንዳለህ አሰብ፤ በታማኝነት ተንከባክበህ እና አሁን ብዙ ፍሬ የሚያፈራ ነው። አትክልትህን ማስተካከል ቢቆም ምን ይሆናል? ጥሩ ፍሬ ማፍራቱን ይቀጥላልን ወይስ አረም በመጨረሻ ያጠፋዋል?

በተመሳሳይ መንገድ እእምሮቻችን በተፈጥሮ አረሞችን ያመጣሉ—ራስ ወዳድ ሀሳቦች፣ ሐሳቦች እና ግንዛቤዎች። ክርስቶስ በመንፈስ ቅዱስ በኩል የእውነትን ዘር በእእምሮቻችን ይተክላል። ከዚያም እሱ ያ ዘር እንዲያድግ ይንከባከባል እና ይጠብቀዋል፣ ወደ ክርስቶስ የሚመስል ባህሪ ፍሬ እንዲሆን ያደርጋል።

“የመንፈስ ሰይፍ” (የእግዚአብሔር ቃል እውነት የሆነው) በመጠቀም አእምሮቻችንን እንወስዳለን፤ ውሸቶችን እና ሐሰተኛ አስተሳሰቦችን እንደ አረም እንደምንነቅል እና አእምሮን ከባርነት እንወጣለን። በዚህም ጤናማ እና ፍሬ የሚያፈራ የአእምሮ አትክልት እንጠብቃለን።

የዚህ ሂደት በጣም ጥሩ መግለጫ በኤለን ጂ. ዋይት መጽሐፍ *The Desire of Ages* ውስጥ ይገኛል። “The Comforter “መጽናኛ ሰጪው ‘የእውነት መንፈስ’ ተብሎ ይጠራል። ሥራው እውነትን መግለጽና ማስቀጠል ነው። መጀመሪያ በልብ ውስጥ እንደ የእውነት መንፈስ ይኖራል፤ ከዚያም መጽናኛ ሰጪ ይሆናል። በእውነት መጽናኛ እና ሰላም አለ፤ ግን በውሸት እውነተኛ ሰላም ወይም መጽናኛ አይገኝም። ሰይጣን በሐሰተኛ አስተሳሰቦችና ባህላዊ ልምዶች አእምሮን ይቆጣጠራል። ሰዎችን ወደ ሐሰተኛ መሰፈርቶች በመመራት ባህሪን ያጣምማል። በመጽሐፍ ቅዱስ በኩል መንፈስ ቅዱስ ለአእምሮ ይናገራል እውነትንም በልብ ላይ ያተምታል። በዚህም ስህተትን ይገልጣል እና ከነፍስ ይወጣል። በእግዚአብሔር ቃል በሚሠራው የእውነት መንፈስ በኩል ክርስቶስ የተመረጡትን ሕዝቡን ወደ እርሱ ያቀርባል።”¹⁶

የኃጢአት ችግር

የመንፈሳዊ ፍሬ በብዛት እንዲያፈራ የሚያግድ ከሆኑ የተሳሳቱ ግንዛቤዎች (አረሞች) አንዱ ስለ ኃጢአት ያለው የተሳሳተ ግንዛቤ ነው። ብዙ ሰዎች ኃጢአትን ከእግዚአብሔር ሕግ አንዱን መጣስ እንደሆነ ይመለከታሉ፤ የሕጉን መጣስ ችግርም እግዚአብሔር ቅጣት እንዲያሰፈጽም ስለሚገድደው ነው። ቢያንስ የሚያመጣው ሞት ነው ይላሉ። ነገር ግን ይህ ስለ ኃጢአት መሠረታዊ የተሳሳተ ግንዛቤ ነው፤ ይህም ስለ እግዚአብሔር ከባድ የተሳሳቱ አስተያየቶችን ያመጣል—እነዚህም ወደ አምልኮ ውስጥ የሚገቡ ማጣመምያዎች ሲሆኑ የአእምሮ ፈውስን ያበላሻሉ።

እውነተኛው የኃጢአት ችግር ኃጢአት ራሱ የሚያበላሽ እና የሚያጠፋ መሆኑ ነው። ኃጢአት ኃጢአተኛውን ያጠፋል እና ሌሎችንም ይጎዳል። ኃጢአት በውስጣችን ያለውን የእግዚአብሔር ምስል ስለሚያበላሽ፤ በኃጢአት መቀጠል የራሱን ቅጣት ያመጣል—ሞት።

በኃጢአተኛ ኑሮ የሚጠናከሩ ሰዎች ከክብር፣ ከታላቅነት እና ከአስተዋይነት ጋር የተፈጠሩ ፍጥረቶች ከመሆን ይወርዳሉ፣ እንደ እንስሳት ብቻ የፍላጎት መንቀሳቀስ የሚመራቸው ፍጥረቶች ይሆናሉ። ምክንያትና ህሊና በመጨረሻ ይጠፋሉ፣ የእንስሳዊ ፍላጎቶችም ሙሉ በሙሉ ይቆጣጠራሉ።

እግዚአብሔር ለምን ኃጢአትን ይጠላል

ብዙ ሰዎች እግዚአብሔር ኃጢአትን የሚጠላው ሕጉን ስለሚጣሰ እና ይህም ለእርሱ አለመከበር ስለሚያመለክት ነው ብለው ያስባሉ። ነገር ግን እንዲህ አሰብ፤ የአካባቢህ ከተማ ከንቲባ እንደሆንህ አሰብ፣ እንስሳትን ማስጨነቅ የሚከለክል ሕግ አውጥተሃል። ከቤትህ ስትወጣ አንድ ሰው የቤት ድመትህን በጅራቱ እየያዘ በኮንክሪት ላይ ራሱን እየመታ ገደለው። ያ የሚያናድድህ ምንድነው? “ሕጌን ተሰብረሃል!” ብለህ ትጮሃለህ? ወይስ የሚያናድድህ የሚያስጨንቅህ የሚያምር ፍጥረትህ መጥፋቱ ነው? እንዲሁ ነው እግዚአብሔር ኃጢአትን የሚጠላው፤ ምክንያቱም ፍጥረቱን ስለሚያጠፋ እንጂ ሕጉን ስለሚጣሰ አይደለም።

በእውነት ሕጎቹ የተቀመጡት የእኛን ባህሪ የሚያጠፋውን እንድናይ ለማገዝ ነው። እግዚአብሔር አሥርቱን ትእዛዛት ሲናገር የእስራኤል ልጆች ከ400 ዓመት ባርነት በቅርቡ ተወጡ ነበር። በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ሕይወት ዋጋ ዝቅተኛ ነበር፤ ትንሹ ጥፋት እንኳን የባሪያ ሞት ሊያመጣ ይችላል ነበር። በእንዲህ ዓለም ውስጥ ሲኖሩ የእግዚአብሔር የፈጠረውን ከፍ ያለ የሰው ጥሪ አጥፈው ወደ ጨለማ ውስጥ ወድቀው ነበር። “ባልንጀራህን ብትወድድ አትገድለውም፣ አትሰርቀውም፣ አትወስደውም፣ ሰሙን በሐሰት አታጠፋውም፣ ከሚሰቱም ጋር አትዝሙት” እንዲሁ እንኳን ማለት እግዚአብሔር ሊያስፈልጋቸው ነበር። የእስራኤል ባሪያዎች እንኳን እነዚህን መሠረታዊ መርሆዎች አልነበሩባቸውም። ልጅህን ዛሬ ጠዋት ወደ ትምህርት ቤት ስትልክ “እባክህ በእረፍት ጊዜ ሰው አትገድል” ብለህ ብትናገር እንዴት እንግዳ ነው! ይህ እንኳን በማሰብ አይገባህም። ነገር ግን እንዲህ መናገር ቢያስፈልግህ ልጅህ ምን ያህል ተበላሽቶ ነው?

ለነፍስ ኤምኤርኤይ (MRI)

የተጻፈው ሕግ (አሥርቱ ትእዛዛት) እንደ ኤምኤርኤይ መሳሪያ ነው፤ የነፍስን ችግሮች ያሳያል።

ኤምኤርኤይ በሳንባህ ውስጥ እጢ ካሳየህ ምን ታደርጋለህ? ወደ ሐኪም ትሄዳለህ። ከተፈወሰህ በኋላ ኤምኤርኤይን ስለተደረገልህ ትጨነቃለህ? አይ፤ እንዲያውም እንደገና ለማረጋገጥ ትፈልጋለህ።

T እንዲሁ የእግዚአብሔር ሕግ ይሠራል። በአእምሮአችን ያሉ ችግሮችን ያሳያል። እነዚያን ችግሮች ስንገነዘብ ወደ ሰማያዊው ሐኪም ለፈውስ እንሄዳለን። ከፈወሰን በኋላ ሕጉ አይወገድም፤ እንዲያውም ሲፈትነን ምንም ችግር አያገኝም ምክንያቱም ከእርሱ ጋር በሰምምነት እንኖራለን። ተፈውስን ከተገኘን በኋላ ሕጉ እንደ ቀድሞ አያስፈልገንም። ይህ የጳውሎስ ለጢሞቴዎስ የተናገረው መልእክት ማንነት ነው፡- “ሕጉ በትክክል ከተጠቀሙበት መልካም ነው እንደምናውቀው፤ ሕጉ ግን ለጻድቃን አይደለም ለሕገ አፋሳሾችና ለኃጢአተኞች ነው...” (1 ጢሞቴዎስ 1:8-11) አሥርቱ ትእዛዛት የፍቅርና የነፃነት ኮሰሚክ ሕግ ትልቅ ክፍል ነው። መልእክት በሰማይ እናትና አባትን እንዲከብሩ ሕግ ያስፈልጋቸው ነበርን? ወይስ ከሚሰት ጋር እንዳይዝሙት? አይ፤ ነገር ግን በፍቅርና በነፃነት ሕግ መሠረት ይኖሩ ነበር። አሥርቱ ትእዛዛት ይህን ሕግ በተጨማሪ ይገልጣሉ፤ ክርስቶስም እንዲህ ብሎ አጠናክሯል፡- “ጌታ አምላክህን በሙሉ ልብህ... ውደድ፤ ባልንጀራህንም እንደ ራስህ ውደድ። ሕጉም ነቢያትም በእነዚህ ሁለት ትእዛዞች ላይ ይተኩራሉ” (ማቴዎስ 22:37-40)

አሥርቱ ትእዛዛት የፍቅርና የነፃነት ኮሰሚክ ሕግ ትልቅ ክፍል ነው። መላእክት በሰማይ እናትና አባትን እንዲከብሩ ሕግ ያሰፈልጋቸው ነበርን? ወይስ ከሚሰጥ ጋር እንዳይዘመት? አይ፤ ነገር ግን በፍቅርና በነፃነት ሕግ መሠረት ይኖሩ ነበር። አሥርቱ ትእዛዛት ይህን ሕግ በተጨማሪ ይገልጣሉ፤ ክርስቶስም እንዲህ ብሎ አጠናክሯል፡- “ጌታ አምላክህን በሙሉ ልብህ... ውደድ፤ ባልንጀራህንም እንደ ራስህ ውደድ። ሕጉም ነቢያትም በእነዚህ ሁለት ትእዛዞች ላይ ይተኩራሉ” (ማቴዎስ 22:37-40)

ኃጢአት ያጠፋል—እግዚአብሔር አይደለም

ብዙ ታካሚዎች ስለ ኃጢአት ተፈጥሮ እና ተፅዕኖው አይገነዘቡም። ብዙዎች እግዚአብሔር የሚያጠፋ እንደሆነ ስለሚያስቡ ዘላቂ የደኅንነት ስሜት እና ፍርሃት ይኖራቸዋል። ነገር ግን የሚከተለውን አስቡ፡-

እንደ ፍጹም ሁኔታ ጥርሶችህን በፍጹም ባታጠብ እንደሆነ ካርዮች (cavities) ብትነሱ ያሰገርምሃልን? እግዚአብሔር ከሰማይ መልእክ ልኮ ካርዮች ያሰገኛልን? በየቀኑ ለጤናማ ጥርስ ብትጸልይ ግን ባታጠብ ምን ትጠብቃለህ? ካርዮች!

እንዲሁም ከ“ኢምፓየር ስቴት ቢልዲንግ” እንደ ተዘለልህ አሰብ። መሬት ላይ ስትመታ “ፍላፍ” ብለህ መሞትህ ቢከስት ያሰገርምሃልን? እግዚአብሔር ስትወድቅ እግርህን ለመሰበር መልእክ ይልካልን? ስትወድቅ ለጤና እና ለረጅም ሕይወት ብትጸልይ ምን ትጠብቃለህ? “ፍላፍ”!

እንደ ሰው ከትዳሩ ውጭ ተግባር ቢፈጽም ብትል፤ ዝቅተኛ የራስ ክብር፤ ጥፋተኝነት፤ ጭንቀት እና ውርደት እንደሚሰማው አትጠብቅምን? እግዚአብሔር የራስ ክብርህን ለማፍረስ እና ትዳርህን ለማፍረስ መልእክ ይልካልን?

ኃጢአት የሚያጠፋው ምክንያት ከእግዚአብሔር የሕይወት እና የጤና መሠረት ውጭ መኖርን ስለሚያካትት ነው። እነዚህ መርሆዎች ተፈጥሯዊም ሞራላዊም ናቸው። በተጨማሪም ኃጢአት ከእግዚአብሔር የፍቅርና የነፃነት ሕግ ውጭ ነው፤ በእውነቱ ኃጢአት ሕግ መጣስ (lawlessness) ነው።

የእግዚአብሔር የፍቅርና የነፃነት ሕግ በኃይለኛ አምላክ የተፈጠረ የዘፈቀደ ደንቦች ሰብስብ አይደለም። በተቃራኒው ይህ ሕግ ከእርሱ ባህሪ ይፈሳል። እንዲያውም የሕይወታችንን እና የዓለምን አሰራር የሚመሩ መርሆዎች የዚህ ሕግ መገለጫ ናቸው።

ቀደም ሲል የነጻነት ሕግን በዝርዝር ተናግረን ነበር፤ ይህንም ሲጥሱ የሚመጣውን ጥፋት አይተናል። እንዲሁም የፍቅር ሕግን ሲጥሱ ሁልጊዜ ጥፋት ይከተላል። ይህ የኃጢአት ችግር ነው—ያጠፋል። ነገር ግን እግዚአብሔር የጥፋት ምክንያት አይደለም፤ እርሱ ይፈውሳል!

ብዙ ታካሚዎቹ የሰበት ሕግን መጣስ የሚያመጣውን ጉዳት በቀላሉ ይረዳሉ፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር ሞራላዊ ሕግ መጣስ ሰውን እንዴት እንደሚጎዳ ማየት ይቸግራቸዋል።

ዛሬ ልጅ ብትጎዳ እና ማንም ባያውቅ፤ ሁልጊዜ ሚስጥር ሆኖ ቢቆይ፤ ዛሬ ማታ እንዴት ትተኛለህ? እንዲህ ነገር ካደረግህ በኋላ መተኛት ብትችል፤ ምን ያህል የተበላሸ ሰው መሆንህ ይጠቁማል?

ሞራላዊ ጥፋት የእግዚአብሔርን ምስል በውስጥ ያጠፋል። የታችኛውን ፍላጎቶች ያጠናክራል እና ምክንያትና ህሊናን ያዳክማል። ኃጢአት በቀጥታ ከቀጠለ በኋላ እውነትን ለመረዳት እና ለመመለስ ያለውን ችሎታ በሙሉ ሊያጠፋ ይችላል። ይህ ሲከሰት ሌላ ምንም አይቻልም። ምክንያትና ህሊና በሙሉ ሲወድቁ ሰው ከክብር እና ከአስተዋይነት ወደ እንስሳዊ ደረጃ ይወርዳል—በፍላጎት ብቻ የሚመራ ፍጥረት ይሆናል።

ኃጢአት እንደ ካንሰር

ኃጢአት እንደ ካንሰር ነው። ካንሰር እንደሚያደርገው በተመሳሳይ ምክንያት ወደ ሞት ያመራል— ሕይወትን የሚያቆዩ ሕብረ ሕዋሶችንና አካላትን በእውነት ያጠፋል። እንደ ሰው በካንሰር ሲሞት፣ ሞቱ ከውጭ የተጣለ ቅጣት አይደለም፤ ይልቁንም ካንሰሩ ሳይከለከል በመቀጠሉ የሚመጣ የማይቀር ውጤት ነው። እንደ ሰው ጣልቃ ካልገባ በቀር፣ ካንሰር ይገድላል። ምልጃም የሚመለከተው ይህንኑ ነው— እግዚአብሔር በሕይወታችን ውስጥ የኃጢአትን ተፈጥሯዊ እድገትና ውጤቶች ለማቆም ጣልቃ ይገባል። እርሱ እኛን ለመፈወስ ይሠራል!

ጢአት በሰው ውስጥ ሲሰፋፋ፣ እውነትን የሚያውቁና ለእውነት ምላሽ የሚሰጡ የእእምሮች ሎታዎችን ይጎዳል፤ በመጨረሻም ያጠፋቸዋል። እናም ኃጢአት በቀጣይነት ከተደረገ፣ ሰውን ሙሉ በሙሉ ያበላሻል፤ በመጨረሻም ወደ ሞት ያመራል።

አሁን፣ ካንሰር ያለበት ሰው ሕክምና ተቀብሎ ከዳነ፣ ካንሰሩ ምን ሆነ? የተበላሹት ሕዋሶች ወይ ተወግደዋል ወይም ወደ መደበኛ ሁኔታቸው ተመልሰዋል። ሰውነት እንዲኖር፣ ካንሰሩ መጥፋት አለበት። ካንሰር “በመሻሻል ላይ” ወይም “በማጥፋት ሁኔታ” ውስጥ ሲሆን ማለት፣ የተበላሹት የካንሰር ሕዋሶች እንደጠፉ እና ቀድሞ የታመሙት ሕብረ ሕዋሶች ወደ መጀመሪያ ሁኔታቸው እንደተመለሱ ማለት ነው።

ኃጢአት ራስ ወዳድነት በሚገልጽ እና እግዚአብሔር ሕይወትንና ጤናን የመሠረተባቸውን መርሆች የሚቃወሙ ዘዴዎችን በመተግበር የሚታወቅ የእእምሮ ሁኔታ ነው። እንደ ካንሰር ሁሉ፣ ይህን ራስ ወዳድ የእእምሮ ሁኔታ ለመለወጥ አንዳች ካልተደረገ፣ የማይቀር ውጤቱ ሞት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ “ያለ ደም መፍሰስ የኃጢአት ስርየት የለም” (ዕብ. 9፡22) ይላል። በሌላ አነጋገር፣ ያለ ደም መፍሰስ ወደ መጀመሪያ ሁኔታችን መመለስ አንችልም ነበር። የክርስቶስ ደም መፍሰስ የታሰበው የሰውን ልብና እእምሮ ለመለወጥ— እኛን ለመፈወስ እና ራስ ወዳድነትን ከእእምሮችን ሙሉ በሙሉ ለማስወገድ ነው።

ሰለ እግዚአብሔርና ሰለ መንገዶቹ እውነቱን ሰንረዳ እና ራሳችንን ለእርሱ ሰናሰረክብ፤ አዲስ ተነሳሽነት—አዲስ የመርሆችና የዘዴዎች ስብስብ—በሰው አእምሮ ውስጥ የሚገዛ ኃይል ይሆናል፤ ይህም “ኃጢአትን” (ዓመፀኛውን ራስ ወዳድ መንገድ) ያስወግዳል።

የሚያስተውል ወዳጅ መታዘዝ

ጤና የሚመጣው ከእግዚአብሔር ሕግ ጋር በመስማማት፤ ከፍቅርና ከነፃነት ታላላቅ መርሆች ጋር በተስማማ ሕይወት በመኖር ነው። ይህ ግን በዓይነ ሰው ሁኔታ የተዘረዘሩ ሕጎችን በመከተል ወይም ሥልጣን ወይም ኃይል ያለው ሰው “እንዲህ አድርግ” ብሎ ስለነገረህ አይደለም፤ ነገሩ ምክንያታዊ ስለሆነ ነው።

በእውነቱም፤ ከተናደደ መገዛት ብቻ የሚመነጭ መታዘዝ እውነተኛ መታዘዝ አይደለም፤ ይልቁንም የነፃነትን ሕግ መጣስ ነው፤ እናም ሁልጊዜ ወደ ዓመፀ ያመራል። እውነተኛ መታዘዝ መረዳትንና ስምምነትን ማካተት አለበት። ከፍተኛው የመታዘዝ ደረጃ መነሻው በመረዳት ላይ የተመሠረተ ወዳጅነት ነው።

ከኃደኞቹ አንዱ እንዲህ ብሎ ነገረኝ፤ ልጄ ሳለ እናቱ ማጨስ እንዳይፈቀድለት ሕግ ነበራት። ቢያጨስ ተገቢውን ቅጣት ይቀበል ነበር። እንደምትጠብቁትም፤ ኃደኛዬ በሕፃንነቱ ዘመን ማጨስን ተቆጥቶ ነበር። ታዛዥ ትንሽ ልጄ ለመሆን ስለፈለገ ሕጉን ታዘዘ፤ እንዲሁም በእርግጥ መቀጣት አልፈለገም።

ነገር ግን በወጣትነቱ ዘመን ሲደርስ ሲጋራ የሚያዘሩ ኃደኞች መካከል ተገኘ። በግፊት ከተገፋ በኋላ ኃደኛዬ ጥቂት ጭስ ሳበ። ከዚያ በኋላ ወደ ቤት ሲመለስ እናቱ የሲጋራውን ሽታ ሰማች፤ ወደ ጎን ወስዳ እንዲህ አለችው፡- “ልጄ፤ ማጨስ ብትጀምር ልቤን ትሰብራለህ።” ይህ ንግግር ለእርሱ በወጣትነቱ ዘመን እንደገና እንዳያጨስ አነሳሽ ሆነለት፤ ምክንያቱም እናቱን እጅግ ይወዳት ነበር።

ነገር ግን አሁንም በዕድሜ ጎልማሳ ሆኖ ሳለ ማጨስን ይርቃል። ለምን? ዛሬ ለእናቱ ሰልክ ደውሎ፤ “ዛሬ በጣም ማጨስ ፈልጌ ነበር፤ ግን ባጨስ መጥተሽ እንደምትቀጩኝ ስለማውቅ አልጨስም” ይላታል ብለህ ታስባለህ? ወይስ “ዛሬ በጣም ማጨስ ፈልጌ ነበር፤ ግን ስለምወድሽ እና ልጎዳሽ ስላልፈለግሁ አላጨስም” ብሎ ይነግራታል? እንዲህ ቢል እናቱ “መልካም አደረግህ፤ በእነተ እኮራለሁ ልጄ” ትለዋለች ብለህ ታስባለህ? ወይስ “ልጄ፤ መቼ ነው የምትበሰል?” ትለዋለች?

ዛሬ የማያጨሰበት ምክንያት የእናቱ ሕግ ስለሆነ አይደለም፤ እናቱ ስለምትወደው ወይም እርሱ እናቱን ስለሚወድብቻም አይደለም፤ ምክንያቱም እርሱ ማጨሰ የማይፈልግ ሰው ሆኗል። ከእናቱ ሕግ በስተጀርባ ያለውን ምክንያት በአእምሮውና በሕሊናው በመመርመር ለምን እናቱ እንደምትጎዳ ተረድቷል። አሁን ማጨሰ አጥፊ እንደሆነ ያውቃል። እናም ከእናቱ ጋር ስለሚሰማማ በፈቃዱ ማጨሰን እንዳይመርጥ ወስኗል።

በእንዲህ ያለ ጥልቅ እውቀትና መረዳት አማካኝነት ለእናቱና ለሕገቷ ያለው ፍቅርና አድናቆት እጅግ ይጨምራል። ለእናቱ ያለው ፍቅር የሚያድገው እናቱ ራሱን ከራሱ ለመጠበቅ ምን ያህል ታላቅ ፍቅር እንደነበራት ስለሚያይ ነው—ያን ጊዜ ገና ለመረዳት በጣም ሕፃን ስለነበር። አሁን የሕፃንነት ሕጎች አያስፈልጉትም—ምክንያቱም ሕጎቹ ስህተት ስለሆኑ ወይም ኃይላቸው ስለተሻረ አይደለም፤ ነገር ግን በልቡ ላይ ስለተጻፉ ነው።

ማደግ

እኛ እንደ የበሰሉ ክርስቲያኖች እንድንሆን ተጠርተናል፤ ትክክልን ከሰህተት መለየት የምንችል ችሎታ እንድናዳብር። ግን ብዙ ጊዜ እንደ ትንንሽ ሕፃናት ሆነን ሕግ መጣሰ እንዳይሆን እንፈራለን ወይም አባታችንን እንዳንሳዝን እንጨነቃለን። መቼ እንደ በሰሉ ሰዎች እንድናድግ እና አባታችንን በእውነት እንድንረዳ እንደምንሆን? መቼ ከእርሱ ጋር በአንድነት፣ በሰምምነት እና በወዳጅነት እንገባለን? እና የእርሱን ምስል በውስጣችን ለመመለስ፣ ሕጉንና መንገዶቹን በልባችንና በአእምሮአችን ላይ ለመጻፍ እንድንተባበር መቼ ነው?

ከእነዚያ ሕጎች ሁሉ ነጻ መሆን

እንደገና እናትህ ጥርስህን መታጠብ እንዳለብህ ሕግ እንዳላት አሰብ። አሁን አዋቂ ሆነህ ብቻህን ስትኖር “ከእናቴ ሕግ ነጻ ነኝ፤ ከዚህ በኋላ ጥርሴን አልታጠብም” ትላለህ። እና አታጠብም። ምን ይሆናል? መጀመሪያ የቆሽሹ ጥርሶች፣ መጥፎ ሽታ፣ በኋላም ጉድጓዶች።

ይህ ሲከሰት እናትህ እንደገና ትወድሃለች? ወይስ እንደሚታመም እያወቀች ልቧ ይደክማል? የእሷን ትምህርት በመቃወም ጥርስህን ካልታጠብህ ሳለ በእንቅልፍህ ጊዜ ትመጣና ጥርስህን ታበላሽበታለች? አይ፣ ጥርሶቹ በራሳቸው ይበላሻሉ።

ህመሙ ሲመጣ ይህ በተግባር የተጣለ ቅጣት ነው ወይስ ውጤት? እና ይህ ህመም ምን እንድታደርግ ያደርግሃል? በጥሩ ሁኔታ ወደ ዶክተር መሄድ።

ዶክተሩ ስለ ማታጠብ ባለመሆኑ እንዲቀጣህ ተጨማሪ ህመም ያደርጋል? ወይስ ራሱ የተፈጠረውን ጉዳት ለመፈወስ ሲሞክር ህመሙን ለመቀነስ ሁሉንም ይሞክራል? ነገር ግን ወደ ዶክተር መሄድ ካልፈለግህ እና ህመሙን በአልኮል ለማስታገስ ከመረጥህ፣ በመጨረሻ ጥርሶቹ በጣም ይጎዳሉ እና ዶክተሩ ሊያስተካክል የሚችል ነገር አይቀርም።

ይቅር የማይባል ኃጢአት (The Unpardonable Sin)

የእግዚአብሔርን ሕግ ስንጥስ እርሱ ፍቅሩን በፍጹም አያቋርጥም። እኛ ራሳችንን ስንጎዳ ሲመለከተን ልቡ ይሰበራል፤ በቅርቡ ሥቃይ እንደሚያገኘን እያወቀ ይታዘበናል። ነገር ግን ወደ ራሳችን እንድንመለስ እና ፈውስ እንድንፈልግ ይረዳን ዘንድ ምናልባት ያ ሥቃይ እንዲመጣ ይፈቅዳል። እኛም ወደ እርሱ ከሄድን፣ እርሱ ፈጽሞ አይጎዳንም፤ ነገር ግን አእምሮአችንን ሲፈውስ ሥቃዩን ለመቀነስ በሙሉ ኃይሉ ይሠራል።

ነገር ግን ብዙ ጊዜ ጉዳቱ በጣም ከፍተኛ ስለሚሆን ፈውሱ እንኳ ሥቃይን ይያያዛል። ነገር ግን ወደ እግዚአብሔር ከመሄድ እንርቃለን እና ሥቃያችንን በአልኮል፣ በአደንዛዥ እጾች፣ በጾታ፣ በሰራ ወይም በቴሌቪዥን እንደንዛዛለን፣ በመጨረሻ ጉዳቱ እጅግ ይጨምራል እና ለፈውስ ምንም ነገር አይቀርም። ምክንያትና ሕሊና ፈጽሞ ይደመስሳሉ፤ መልስ ለመስጠት ችሎታችንን እናጣለን።

ይህ ሲሆን እግዚአብሔር ምን ሌላ ሊያደርግ ይችላል? እዚህ በመጽሐፍ ቅዱስ “ይቅር የማይባል ኃጢአት” ተብሎ የሚጠራውን እንገናኛለን—ይቅር የማይባል ስለ እግዚአብሔር ፍቃደኛ አለመሆን ሳይሆን፣ ኃጢአተኞች ራሳቸውን በጣም ስለጎዱ የእርሱ በነፃ የሚሰጠውን የይቅርታ ጸጋ ለመለየትና ለመቀበል የሚያስፈልጋቸውን ችሎታ ስለጣሉ ነው።

የእግዚአብሔርን መንገዶች በቂ ጊዜ ከጣሰን በኋላ እርሱ በእኛ ሰም ለሚያደርገው ማንኛውም ተጨማሪ ጥረት እንከልከላለን። ራሳችንን ካጠፋን በኋላ እርሱ በነፃነት ሕግ ሳይጣሰ ሊመልሰን አይችልም።

አንድ ሰው እግዚአብሔር የሚላከውን ሁሉ ቢከልክል፣ የምሕረትና የጸጋ ሙከራዎችን ቢንቅ፣ በውስጡ ያለው የእግዚአብሔር ምስል ቢጠፋ፣ እና እግዚአብሔር ወደ ቀድሞ ሁኔታቸው ቢመልሳቸው እነሱ ደግሞ እንደገና እራሳቸውን ያጠፋሉ፤ ምክንያቱም ባህሪያቸው አልተለወጠም።

በሌላ በኩል እግዚአብሔር ባህሪን እንዲለውጥ ቢያደርግ እና ሰዎች ራሳቸውን እንዳይጎዱ ቢያደርግ፣ አዲስ ፍጡራንን እንጂ ቀድሞ ያሉትን ሰዎች አይጠብቅም። እንደተመለከትነውም ፍቅርን ለማጥፋት የሰው ፈቃድ ሳይኖር ባህሪን መቀየር የነፃነት ሕግን መጣስ ነው፤ እግዚአብሔር ግን ይህን ፈጽሞ አያደርግም።

በሕግ እና በደንብ መካከል ልዩነት አለ

እግዚአብሔር ያወጣቸው ደንቦች እና የእግዚአብሔር ሕግ መካከል ያለውን ልዩነት መረዳት አለብን። ሕጉ ሕይወትን የሚመሩ ዓለም አቀፋዊ መርሆች ናቸው—ለምሳሌ የሰበት ሕግ፣ የፍቅር ሕግ፣ እና የነፃነት ሕግ።

የእግዚአብሔር ደንቦች ግን እኛ ገና ልጆች ሳለን፣ የእርሱን

ሕግ በመጣሰ የሚመጣውን ጉዳት እንዳንቀበል ለመጠበቅ የሚጠቀምባቸው መሳሪያዎች ናቸው። ሕጉን እስከምንረዳውና በልባችንና በእምሮችን እስከምናካትተው ድረስ እነዚህ ደንቦች ያስፈልጉናል። ነገር ግን ካደግን በኋላ ደንቦቹ አያስፈልጉም።

እስቲ ለ5 ዓመት ልጅሽ ማታ ከመተኛቷ በፊት ጥርሷን መሪረሽ እንዳለባት ደንብ እንዳለሽ አሰቢ። እኔ ወደ ልጅሽ ብመጣና እንዲህ ብዬ ብነግራት፡- “እናትሽ ስላለች ብቻ ጥርሰሽን መሪረሽ አይጠበቅብሽም። ከዚያ ይልቅ በሁለተኛው የቴርሞዲናሚክስ ሕግ ምክንያት መሪረሽ አለብሽ፤ ይህም ነገሮች ወደ መበላሸት ወይም ወደ ሰርዓት መፍረስ እንደሚሄዱ ይናገራል። ስለዚህ ጥርሰሽን ካልሪሽ ይበስብሳሉ።” ልጅሽ ምናልባት በግራ ተጋብታ እያየችኝ እንዲህ ትል ይሆናል፡- “እንተ እናቴን አትደግፍም። የእናቴን ደንብ ትቃወማለህ። ከእናቴ ጋር እንድንጫ ትፈልጋለህ።”

ነገር ግን ያ የ5 ዓመት ልጅ እምቢ ብላ ጥርሷን ባትረርሽ፣ ዋና ጭንቀቷ ምን ይመስልሃል? ጥርሷ ሊበስብስ እንደሚችል ይሆን? ወይስ እናቷ እንደምትቆጣና እንደምትቀጣት? እና ካልታዘዘች በኋላ የምታደርገው ምን ይሆናል? በቀላሉ ጥርሷን መሪረሽ ይሆን? ወይስ እናቷን ለማስደስት አበባ መልቀም ወይም ስዕል መሳል?

የሚያሳዝነው ግን ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ውስጥ በሕፃንነት የቀሩ፣ ከደንቦቹ በስተጀርባ ያለውን ሕግ ለመረዳት ያላደጉ ሰዎች ብዙ ናቸው። ከደንቦቹ በስተጀርባ ያሉትን ምክንያቶች ሲመለከቱ ብዙ ጊዜ እንዲህ ይላሉ፡- “እግዚአብሔርን አትደግፋም። ሕጉን ትቃወማለችሁ። መመዘኛ የላችሁም፤ ከእርሱ ጋር ችግር እንዲደርስብን ትፈልጋለችሁ።” ከፈለግህ፣ ይህን ትርጉም በቀላል አማርኛ፣ በመንፈሳዊ/የክርስቲያን ቃላት በተሻለ ሁኔታ ወይም በተፈጥሯዊ የመጽሐፍ አማርኛ እንደገና ልቀርብልህ እችላለሁ።

እነዚህ ዓይነት ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ሕግ ከጣሱና ኃጢአት ካደረጉ ጊዜ፣ ኃጢአታቸው ራሳቸውን እያጠፋ እንደሆነ ከማስብ ይልቅ፣ እርሱ ተቆጥቶባቸው እንደሆነ ላይ ይበልጥ ያተኩራሉ። በዚህም ምክንያት በውስጣቸው ያለው የእርሱን አምሳል እንዲመለስ ከእርሱ ጋር በመተባበር ፈንታ፣ የእግዚአብሔርን ቁጣና መዓት ለማሳረፍ የተመሠረተ ሙሉ የሥነ መለኮት ሰርዓት ያበጀሉ። ኃጢአት በእውነት እነርሱን እያጠፋ

መሆኑን ሳያዩ፣ እግዚአብሔርንም በሰህተት እንደ ተቆጣና በቀለኛ አድርገው በመመልከት፣ ለእርሱ ክፍያ በማቅረብ እንዴት ማሳረፍ እንደሚቻል የሚያብራሩ ንድፈ ሐሳቦችን ለማበጀት ጊዜያቸውን ያጠፋሉ፤ እርሱ ራሱ ፍጹሙን ክፍያ አቅርቦአል እስከማለት ድረስ። ዋናው ትኩረት የጋጢአትን ጉዳት በመፈወስ ላይ አይደለም፤ ከዚህ ይልቅ የተቆጣና የተሰናከለ አምላክ ቅጣት እንዴት እንደሚያመልጡ ላይ ይቆያሉ።

ይህ ሁኔታ ልጅህ እያደገች ጥርሷን ካልቦረሽች አንተ ትቆጣለህና ለአለመታዘዝዋ እንድትከፍል ትፈልጋለህ ብላ እንደምታምን ነው። ልጅህ በመጨረሻ አንተ እንዳልተቆጣህባት ቢገባት ምን ያህል ደስ ባለህ ነበር? በቀላሉ ጤናማ እንድትሆን እንደምትፈልግላት፣ እና እሷ ገና ሙሉ ብስለት ስለሌላት እንዲረዷት ሕጎቿን እንደ መሣሪያ አድርገህ እንደዘጋጀህ ብታስተውል ምን ያህል ትደሰት ነበር? ልጅህ ይህን በፍጹም ሳታስተውል እና አንተ ትቆጣታለህ ብላ ፈርታ ብትኖር ምን ያህል ያሳዝንህ ነበር?

ማርያም

ማርያም (በዚህ ምዕራፍ መጀመሪያ የተገለጸችው ወጣት ሴት) እና እኔ አብረን ሰንሠራ፣ በሕይወቷ ውስጥ በተለያዩ ግንኙነቶች የደረሰባት መጥፎ አያያዝ ምክንያት ከረዥም ጊዜ ጀምሮ ያልተፈታ ቁጣና ቂም እንዳለባት መገንዘብ ጀመረች። የሌሎችን በደል በእሷ ውስጥ የሆነ ጉድለት እንዳለ ምልክት አድርጋ ተርጉማው ነበር። ይህም በእጅጉ የተዛባ ራስ-ምስል እንዲፈጠር አድርጓት ነበር፣ እና ይህን ደግሞ ዘላቂ የሆነ የአቅም ማነሰና የደህንነት አጥረት ስሜት አብሮት ነበር። በሕይወቷ ውስጥ ያሉ ሁሉም ግንኙነቶች በመደገፍ ችግር የተሞሉ ነበሩ፣ ይህም ለማገገም ያላትን ችሎታ የበለጠ አደናቅፎ እና ጎድቶት ነበር።

መጀመሪያ በሕክምናዊ ግንኙነት ውስጥ እምነት እንዲመሠረት ሠራን። ከዚያም በዚህ ግንኙነት አውድ ውስጥ ብዙ የሚያሳምሙ ተሞክሮዎችን መረመርን፣ እና እውነትና ማስረጃ በመሠረት ከምክንያት ወደ ውጤት በማስተዋል እንደገና አየናቸው። ማርያም የማያሰደስቱ ስሜቶችን መታገስ ተማረች፣ እናም ስለእነዚህ ምን እንደምትሰማ ቢሆንም ጤናማ ናቸው ብላ የደረሰችባቸውን ነገሮች ለመተግበር መረጠች።

የእሷ ሕክምና ከብዙ ታካሚዎች ጋር ከሚቆይበት ጊዜ ይበልጥ ረዘም ብሎ ቆይቷል፤ ነገር ግን ከ18 ወራት ገደማ በኋላ እሷ ፍጹም አዲስ ሰው ሆነች። እውነቶችንና ሁኔታዎችን ለመመርመር እና ምክንያታዊ ድምዳሜዎችን ለማድረግ ምክንያቷንና ሕሊናዋን እንዴት መጠቀም እንደሚችል ተምራለች። እንዲሁም እነዚህን ድምዳሜዎች ከማይመቹ ሰሜቶች ፊት ለፊት ቢሆንም በተግባር ለማዋል ፈቃዷን እንዴት መጠቀም እንደሚችል አገኘች። ይህም በቀጣይነት የሚጨምር የራስ መተማመን እና የራስ ክብር ሰሜት አስከተለ።

በመጨረሻ ስለ ማርያም የሰማሁት ጊዜ፣ ከሁለት ዓመት በላይ ምንም ዓይነት መድሃኒት አልወሰደችም ነበር፤ እናም የሕመም ማስታገሻ መርፌ ለመውሰድ ወደ ድንገተኛ ሕክምና ክፍል አልሄደችም ነበር። ራስ ምታቷ ከሞላ ጎደል ተቋርጦ ነበር፤ አልፎ አልፎ ብቻ ይከሰት ነበር እና በታይሌኖል ይታገሰ ነበር። ከሁለት ዓመት በላይ ምንም ድምፅ አልሰማችም ነበር፤ እናም በሕይወቷ ሁሉም ዘርፎች ንቁ ተሳትፎ ነበራት።

ቤተሰብን በሙሉ ከመንቀሳቀስ በተጨማሪ፣ በሳምንት ሦስት ጊዜ የኤሮቢክስ ክፍል ትሳተፍ ነበር። በቤተ ክርስቲያኗ በየሳምንቱ የሴቶች ክፍል ትምህርት ትሰጥ ነበር፤ እና አንድ ሳምንት ሰብከትም እንኳ ሰጠች። የቤተ ክርስቲያኗ የሕንፃ ፈንድ አስተባባሪ ሆና፣ የመኪና ማጠቢያ እና የኬክ ሽያጭ ያሉ ብዙ የገንዘብ ማሰባሰቢያ ዘመቻዎችን አዘጋጀች።

ሕክምናውን በተወገበት ጊዜ ባሏ አሁን ሲመለከት በመጀመሪያ ሲገናኙ የወደደውን ሴት እንደገና አግኝቷል ብሎ ገለጸ። በጣም አስፈላጊው ግን፣ ሁለቱም እግዚአብሔርን አመሰገኑ እና በእርሷ እንክብካቤ ውስጥ የመንፈሳዊ ገጽታ መካተቱ ልዩነቱን እንደፈጠረ እንደሚያምኑ ገለጹ።

ለማርያም የሰጠሁት ምርመራ ከአስቃቂ ልምድ በኋላ የሚከሰት የጭንቀት ችግር (PTSD) ነበር። የምትሰማቸው ድምፆች ከደረሰባት ጉዳት ጋር የተያያዙ የፍላሽባክ ተሞክሮዎች ነበሩ። እነዚያ ምልክቶችም በሕክምናዋ መጨረሻ ላይ ተቋርጠው ነበር።

አስተሳሰቧን መጠቀም ከጀመረች እና አሉታዊ ሰሜቶችን መታገስ ከቻለች በኋላ፣ ለማርያም ጉዳቷን ለመፍታት ካስፈለጉ ዋና ጉዳዮች አንዱ በደል ያደረሱባትን ሰዎች ይቅር ማለት ነበር። ለረጅም ጊዜ ይዛ የነበረችው ቂምና መራራነት በውስጧ እንደሚፈስ መርዝ ሆኖ ሕይወቷን ሲያበላሽ ነበር።

ሰለ ይቅርታ ብዙ ያልተገቡ እምነቶችን እያያዘች፣ እነዚህም ይቅር ለማለት ችሎታዋን ይከለክሉ
ነበር። እነዚያን እምነቶች እና የይቅርታ እውነተኛ ትርጉም ሲመርመሩ፣ ማሪ በመጨረሻ ለልቧ ፈውሰ እና
ሰላም ማግኘት ቻለች። በሚቀጥለው ምዕራፍ ሰለ ይቅርታ ያሉ አንዳንድ የተሳሳቱ እምነቶችን እንመርምር።

“ሞቶች ይቅር አያሉም እና አይረሱም፤ ቀላል አስተሳሰብ ያላቸው ይቅር ይላሉ እና ይረሳሉ፤
ጥበበኞች ግን ይቅር ይላሉ ነገር ግን አይረሱም” — ቶማስ ስዛስ

ይቅርታ

“ለምን? ለምን ይህ እንደገና ለእኔ እየተከሰተ ነው?” ኬት በእንባ መካከል እየተናገረች ሰቃይ የተሞላበት የባሏ የቅርብ ጊዜ ክህደት ታሪክ ሲነግረኝ ተንገላታ ትንፋሽ በመውሰድ ተናገረች። በ40ዎቹ መጀመሪያ ላይ የምትገኝ፣ የባፕቲስት ሰባኪ ልጅ ነበረች፣ በደቡባዊ ወግ አጥባቂ ቤተሰብ ውስጥ ያደገች። ከሁለቱም በፍጥነት በትዳር የገባች የትምህርት ቤት ፍቅረኛዋን ከምረቃ በኋላ በቅርቡ አገባች፣ በፍጥነትም ሁለት ቆንጆ ልጆች ወለዱ።

ነገር ግን በሁለተኛው ልጆቿው ከተወለደ በኋላ ብዙም ሳይቆይ ኬት ባሏ ከሌላ ሴት ጋር ግንኙነት እንዳለው አወቀች። በህመም ተሞልታ ከቤት እንዲወጣ ጠየቀችው። ነገር ግን እርሱ በፍጥነት ወደ አገልጋይ ቄሱ ሄዶ ሰህተቱን አምኖ፣ እንባ እየፈሰሰ ለኢየሱስ ይቅርታ እንደጠየቀ ገለጸ፤ ነገር ግን ሚስቱ ከቤት እንደ አሰወጣችው ተናገረ።

ባልየው የተናገረውን እውነተኛ እንደሆነ በመቀበል፣ ቄሱ ወደ ኬት ሄዶ ጌታ ኢየሱስም እንደ ይቅር እንደተባለች አስታወሳት። ከዚያም ባሏን ይቅር እንድትል እና ወደ ቤተሰቡ እንዲመለስ እንድትፈቅድለት ጠየቃት። እሷም ቄሱ እንደጠየቀው አደረገች።

ነገር ግን ጊዜ ሲያልፍ ባሏ ከትዳሩ ቃል ኪዳን መለያየቱን ቀጠለ፣ እና ኬት አሁን በእኔ ቢሮ ውስጥ በባሏ ሰድሰተኛ ክህደት ላይ እየተናገረች ታለቅሳለች። ከመጀመሪያዎቹ አምስት ክህደቶች በኋላ ሁልጊዜ ተመሳሳይ ሂደት እንደተከተለ ገለጸች። መጀመሪያ እሷ ከቤት ታሰወጣለች፣ ከዚያም እርሱ ወደ ቄሱ እየተንሳፈፈ ሄዶ ኢየሱስ እንደ ይቅር እንደተባለው ይነግራል። እና ቄሱ በእያንዳንዱ ጊዜ እሷ ባሏን ይቅር እንድትል እና ወደ ቤተሰቡ እንድትመለስ ይገፋፋታል።

ነገር ግን በዚህ ጊዜ እሷ በእኔ ቢሮ ነበረች። ኬት ባሏን ይቅር የማድረግ አስፈላጊነትን ተረድታ ነበር። ባሏን በመቅረት እሷ ቁጭትን፣ መረረነትን እና ህመምን ከራሷ ላይ ልታሰወግድ ትችላለች፣ በዚህም ራሷን እንድትፈወስ ትፈቅዳለች። ነገር ግን ከዚህ በላይ አስፈላጊው ነገር የባሏን ይቅርታ ማድረግ እርሱን እንደማይቀይር ተማረች—የእርሷ ይቅርታ እርሱን እምነት የሚጣልበት እንደማያደርገው።

እስከሚታመን ድረስ ወደ ቤት መመለሱ ሞኝነት ነበር። ስለዚህ ኬት ባሏን ይቅር አለች፤ ነገር ግን ወደ ቤት እንዲመለስ አልፈቀደችም።

ብዙ ታካሚዎቹ ረጅም ጊዜ የሚቆይ የሰሜት ችግር ይዞ ይመጣሉ። የመንሰኤዎቹን ሁኔታዎች መመርመር

ሲጀምር ብዙ ጊዜ ረጅም ጊዜ የቆየ ቁጭት እና ይቅር ማለት አለመቻል እንዳለ እገኛለሁ።

እነርሱ ይቅር ማለት የማይችሉት የተለያዩ የተሳሳቱ እምነቶችን ስለተጋጠሙ ነው። የአምልኮ ሕግ ለዚህ ጉዳይ ከፍተኛ ተፅዕኖ አለው። የአምልኮ ሕግ እንደሚናገረው እኛ የምንወደውን ወይም የምናደንቀውን ነገር እንመስላለን ይላል። ሰዎች ሌሎችን ይቅር የሚሉበት መንገድ በአብዛኛው እግዚአብሔር እንደሚቅር ያምኑት መንገድ ነው። ስለዚህ ብዙ የይቅርታ ሰህተት እምነቶች ከእግዚአብሔር የሚቅርታ አስተሳሰብ የተሳሳተ መረዳት ይነሳሉ።

የተሳሳተ እምነት ቁጥር 1: ይቅርታ የሚመጣው የበደሉ ሰዎች “ይቅር በለኝ” ካሉ በኋላ ነው።

ብዙ ጊዜ ሰዎች “እሱ ይቅር በለኝ እንደሚል በቀላሉ እቅር እላለሁ” ሲሉ ስምቻለሁ። ይህን የተሳሳተ እምነት ማመን ያለው ችግር ይቅርታ በደለኛውን ሳይሆን የተበደለውን ሰው እንደሚፈውስ አለመገንዘብ ነው። በደለኞች ፈውስን የሚያገኙት ሲንሱ (ሲተኩሱ) ነው። ይቅርታ እና ንስሐ ሁለቱም ሲፈጸሙ ብቻ እርቅ ይከሰታል።

በክርስቲያናዊ ቃላት፣ እርቅ—ከይቅርታ ይልቅ—ለድንት አሰፈላጊ ነው፤ ይህ ነጥብ ብዙ በጥሩ ልብ ያሉ ክርስቲያኖች በተሳሳተ መንገድ የሚገነዘቡት ነው፤ ይቅርታ ብቻ በቂ ነው ብለው የሚያምኑ ሰዎች።

ለምሳሌ፣ ረጅም ጊዜ የታወቀ ጓደኛዬ ወደ ቢሮዬ ቢመጣ እና በድንገት ቢመታኝ፣ ቢረግምኝ፣ ከዚያም ከቢሮዬ ቢሮጥ ይወጣ። በእርግጥ ለምን እንደዚህ እንደሠራ አላውቅም፣ ነገር ግን እንዴት እንደምመልስ መወሰን አለብኝ። ቁጣ መርጨፍ በቀል ልፈልግ፣ ፖሊስ ልጠራ፣ ወይም እንጨት ይዜ ልከተለው እችላለሁ። እዚያው በቢሮዬ ውስጥ ምላሼን መወሰን አለብኝ።

በክርስቲያናዊ ቃላት፣ እርቅ—ከይቅርታ ይልቅ—ለድነት አስፈላጊ ነው፤ ይህ ነጥብ ብዙ በጥሩ ልብ ያሉ ክርስቲያኖች በተሳሳተ መንገድ የሚገነዘቡት ነው፤ ይቅርታ ብቻ በቂ ነው ብለው የሚያምኑ ሰዎች።

ለምሳሌ፣ ረጅም ጊዜ የታወቀ ዓደኛዬ ወደ ቢሮዬ ቢመጣ እና በድንገት ቢመታኝ፣ ቢረግምኝ፣ ከዚያም ከቢሮዬ ቢሮጥ ይወጣ። በእርግጥ ለምን እንደዚህ እንደሠራ አላውቅም፤ ነገር ግን እንዴት እንደመመልሰ መወሰን አለብኝ። ቁጣ መርጨ፣ በቀል ልፈልግ፣ ፖሊስ ልጠራ፣ ወይም እንጨት ይዜ ልከተለው እችላለሁ። እዚያው በቢሮዬ ውስጥ ምላሼን መወሰን አለብኝ።

ምናልባት ይቅር ልለው እመርጥ። ይቅርታዬ ግን ግንኙነታችንን ይመልሳል? አይ። ነገር ግን እኔ ስለይቅር ስለማለት እርሱን ለመቅጣት ሳይሆን ለምን እንደመታኝ ለማወቅ እና ዓደኝነታችንን ለመመለስ እከተለዋለሁ። ነገር ግን ዓደኛዬ ሲመጣኝ ሲያየኝ ሀሳቤን በተሳሳተ መንገድ ተረድቶ እኔ ተቆጥቻለሁ ብሎ ስለሚያሰብ በፍጥነት ይሸሻል።

ይህ ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ሁኔታ ነው። እኛ በእርሱ ላይ ለመነሳት መረጥን፣ ነገር ግን እርሱ በፍጹም—እንድትቆጥሩት እንኳ—አልተቆጣም። በተቃራኒው ወዲያውኑ ይቅር አለ። ነገር ግን ይቅርታው ግንኙነታችንን አልመለሰም፤ ምክንያቱም እርሱን በተሳሳተ መንገድ ተረድተን ከእርሱ ሸሽተናል። እኛም ከዚያ ጀምሮ እየሮጥን ነን።

ዓደኛዬ ንስሐ ሊገባ እና ያደረገብኝን ጥፋት ለመታረም ቢፈልግ፣ እኔ ግን ይቅር ልል ካልፈቀድሁ፣ ግንኙነታችን ይመለሳል? አይ። እርቅ እንዲኖር ሁለቱም ይቅርታ እና ንስሐ ያስፈልጋሉ።

ይህ በእግዚአብሔር ግንኙነታችንም እንዲሁ ነው። ነገር ግን ብዙ ሰዎች እርሱን ይቅር የማይል እንደሆነ ወይም ይቅር እንዲል ክፍያ ወይም መስዋዕት የሚፈልግ እንደሆነ ይመለከቱታል። ነገር ግን ይህ በፍጹም እውነት አይደለም። በእውነቱ የእግዚአብሔር ይቅርታ መጀመሪያ የሚመጣው እኛን ወደ ንስሐ የሚመራ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ “የእግዚአብሔር ቸርነት ወደ ንስሐ ይመራችኋል” (ሮሜ 2:4, NIV) ይላል።

ጌታ እኛን ወደ ዓደኝነት ለመመለስ ራሱ መጀመሪያ እርምጃ ወስዶብናል፤ ነገር ግን ብዙ ጊዜ እኛ እርሱን በተሳሳተ መንገድ እንተረጎማለን፣ ልክ ልጅ ወላጅ ክትባት ሲሰጠው እንደሚሳሳት ያለ። ስለዚህ እግዚአብሔር ልጁን ላከ፣ ከእኛ ጋር እንድንሆን የአባቱን ባህሪ ለማሳየት፣ እንዲሁም ባህሪውን በመግለጥ ወደ ንስሐ እና ቀጣይ እርቅ እንዲመራን ነው።

የሚያሳዝነው፣ ብዙ በጎ ዓላማ ያላቸው ሰዎች በዚህ ጉዳይ ግራ ተጋብተው እግዚአብሔር ይቅርታውን እስክንለምነው ድረስ ይቅር እንደሚይለን ያምናሉ። እንዲህ ያሉ ሰዎች ከጓደኞቻቸው ጋርም በተመሳሳይ መንገድ ይገናኛሉ፤ ሰውየው ይቅርታ እስኪጠይቅ ድረስ ይቅር ለማለት ፈቃደኛ አይሆኑም። ይህ ስለ እግዚአብሔር ያለው የተለመደ የተሳሳተ ግንዛቤ፣ ስለ ይቅርታ ያለውን ተረት ቁጥር 2 ይፈጥራል።

ተረት ቁጥር 2፡ የእግዚአብሔር ይቅርታ ከመዳን ጋር አንድ ነው።

ነገር ግን ይህ በፍጹም እውነት አይደለም። ድነት ከእግዚአብሔር የሚገኝ ይቅርታ ብቻ ሳይሆን በኃጢአተኛው በኩል ንስሐንም ይፈልጋል። ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሲሰቀል በዚያ ያስቀመጡትን ሰዎች ለአባቱ ምን አለ? “አባት ሆይ፣ ይቅር በላቸው፤ ምን እንደሚያደርጉ አያውቁም” (ሉቃስ 23:34, NIV)። አሳዳጆቹ ይቅርታ ጠይቀው ነበር? አይ! ነገር ግን የእግዚአብሔር ልጅ እርሱ ይቅር አላቸው። ባይጠይቁትም በሰማይና በምድር ላይ ይቅር ለማለት ስልጣን ያለው እርሱ ይቅር አላቸው።

እነርሱ ይቅር ተብለው ነበር እንጂ ድነታቸውን? የክርስቶስ የይቅርታ ተግባር ልባቸውን ቀየረ? አሁን የእግዚአብሔር ጓደኞች ሆኑ? ወይስ አሁንም ጠላቶቹ ነበሩ? አሁንም እየሳቁበት? አሁንም እየሰቀሉት? ልባቸውን ለመክፈት እና እርሱ በነፃ የሰጠውን ይቅርታ ለመቀበል ስላልፈቀዱ ጠላቶቹ እንደነበሩ ቀሩ። የእግዚአብሔር ይቅርታን ቢቀበሉ ኖሮ ወደ ንስሐ (የልብ ለውጥ) ይመራቸው ነበር፣ እና እርቅም ይፈጠር ነበር። ልባቸው በጣም ስለጠነከረ ምላሽ አልሰጡም የሚለው አሳዛኝ ነው።

ጆን የአንድ ወግ አጥባቂ ክርስቲያናዊ እምነት ተከታይ ነበር፣ ለመዳን እያንዳንዱን የተለየ ኃጢአት በተናጠል መንሳሳት እንዳለበት ያምን ነበር። ይህ እምነቱ በክርስቲያናዊ መንገዱ ላይ ታላቅ የውስጥ ጭንቀት አመጣበት። ድነቱን ሊያግድ የሚችል ነገር መንሳሳቱን እንዳይረሳ በየጊዜው ይጨነቅ ነበር።

በመጨረሻ ጭንቀቱ እጅግ በርትቶ የልብ ድካም (heart attack) አጋጠመው፣ ወደ የህክምና አደጋ ክፍል ተወሰደ፣ ልቡም አራት ጊዜ ቆመ። በእያንዳንዱ ጊዜ የሕክምና ቡድኑ ልቡን በኤሌክትሪክ ድንጋጤ (defibrillator) ያነቃቃው ነበር፣ እና እያንዳንዱ ጊዜ ደግሞ እንደገና ይጀምር ነበር። በኋላ እርሱ በእያንዳንዱ መነቃቃት መካከል ሲነቃ እንዲህ እያለ እንደሚያሰብ ተናገረ፣ “መንግሥት ውስጥ እንዳልገባ የሚያደርገኝ እንዳልረሳሁ ኃጢአት አለ?” ጆን እግዚአብሔር እኛ ሳንጠይቅ ይቅር እንደማይል ያምን ነበር።

በአንድ ክፍል እንደኛ ክፍል የሚማር ወንድ ልጅ ብሩ ሲጨብጥ ብርሃን የሚያበራ ብዕር ያለውን ከክፍል ጓደኛው ያየ። ብዕሩን በመፈለግ ሰርቆ ወሰደው። ሲያድግ በመንገዱ የተለያዩ ነገሮችን መሰረቅ ቀጠለ፣ እስከ አንድ ቀን እንደ አዋቂ ሰው ባለሥልጣኖች ሲያዙት ድረስ።

ከተያዘ በኋላ ንስሐ ገባ እና እውነተኛ የልብ ለውጥ አገኘ። ከዚያ በኋላ በሁሉም ግንኙነቶቹ ታማኝ ሆነ። በማንኛውም የተሳሳተ ነገር እንኳ እንዳይገኝ በጣም ይጠነቀቅ ነበር። በታክስ ሰርዓቱ ውስጥ እንኳ አጠራጣሪ ነገር ቢገኝ በሁሉም ጊዜ ተጨማሪ መክፈልን ይመርጣል እንጂ ማታለል የሚባል ነገር እንዳይፈጽም ይርቃል። ክርስቶስን እንደ መዳኛው ተቀብሎ ሕይወቱን በቀሪው ሕይወቱ ከእግዚአብሔር ጋር በሰላም ኖረ። ነገር ግን በአንደኛ ክፍል የሰረቀውን ብዕር አላስታወሰም። በፍርድ ጊዜ እግዚአብሔር እንዲህ ብሎ ይፈርድበታል ብለህ ታስባለህ?

“እርሰዎ እንደ ዳዊት ያለ ታማኝ ጓደኛ ነበሩ፣ በልቤ መሠረት የሚመራ ሰው። ታማኝና እውነተኛ ነበሩ፣ ውስጣዊ ሰውዎም ተፈውሷል። ልብዎ ትክክል ነው፣ ፍቅርም እና ሥራዎም ከእኔ ጋር በሚሰማማ መንገድ ነበር፣ ግን በአንደኛ ክፍል የሰረቁትን ብዕር ይቅር እንዲባልላቸው አልጠየቁም። ይቅርታ አይቻልም፣ ስለዚህ ወደ ሰማይ መግባት አይችሉም።”

እግዚአብሔር እንዲህ ያለ የተዘጋጠተ ፍርድ እንደሚሰጥ ማሰብ አይቻልም። ጉዳዩ ሁሉንም ሰህተቶቻችንን አስታውሰን እንደምንቆጥር አይደለም። በተቃራኒው ጉዳዩ የልብና የአእምሮ ሁኔታ ነው። ተፈውሰናልን? እግዚአብሔር ምስሉን በውስጣችን መልሶ አቆመውን?

ተረት ቁጥር 3፡ አንድን ሰው ይቅር ማለት የሠራው ነገር ትክክል ነበር ማለት ነው።

ሌሎችን ይቅር ማለት የሰሩትን ነገር መፍቀድ ወይም መደገፍ ማለት ነው? በግልጽ አይደለም። ነገር ግን ብዙ ሰዎች ሌሎች ቢይቅር ተባሉ ማለት ያደረጉት ነገር ተወግዷል ወይም ተሰርዟል፤ ስለዚህም “ትክክል ነው” ማለት ነው ብለው ያምናሉ።

እንዲህ ያለ የተሳሳተ ግንዛቤ የሚነሳው ከቀድሞ የተወያየነው ስለ ኃጢአት መሠረታዊ የተሳሳተ ግንዛቤ ነው። ኃጢአት በዋናነት ሕጋዊ ችግር ከሆነ፤ ይቅርታም በኃይለኛ ገዥ የሚፈጸም የፍርድ ተግባር ከሆነ፤ ይቅርታ መዝገቡን ይደመስሳል። እና አብቅ! ቅጣት የለም—ሰውየው ከተጠያቂነት ይወጣል።

ነገር ግን እንደተገኘው ኃጢአት ኃጢአተኛውን ይጎዳል፤ እና ቢይቅር ቢባልም ተፅዕኖው አስቀድሞ ተከሰቷል። በአእምሯችን ላይ የሚደርሰው ጉዳት በመንፈስ ቅዱስ ሥራ በንስሐ እና በእውነት መተግበሪያ ብቻ ይፈወሳል። እግዚአብሔር ይቅር ያላቸው ነገር ግን ንስሐ ያልገቡ ሰዎች የተጎዳ አእምሯቸውን እንዲፈወስ አይፈቅዱም፤ ስለዚህም በጥፋት ውስጥ ይቀራሉ። ክርስቶስን የሰቀሉት የተለያዩ ሰዎች ይህ ዓይነት ምድብ ውስጥ ይገባሉ።

ነገር ግን ንስሐ ለሚገቡትም እንኳ፤ ልባቸውና አእምሯቸው ቢፈወስም የኃጢአት ውጤቶችን ሁልጊዜ አያመልጡም። ለምሳሌ፤ ንጉሥ ዳዊት ከጓደኛው ሚስት ጋር ዝውት ፈጸመ። እሷ እርጉዝ ስትሆን ዳዊት ጥፋቱን ለመሸፈን ባለቤቱን ኡርያን ገደለ። ከዚህ በኋላ ዳዊት ይቅር ተባለ እና ንስሐ ገባ። እውነተኛ የልብ ለውጥ አገኘ እና ከእግዚአብሔር ጋር ተታረቀ፤ ነገር ግን ኡርያ ሞቶ ነበር እና ዳዊት ያደረገው ጥፋት አልተሰረዘም። የዳዊት ኃጢአት በመንግሥቱ ውስጥ አመፅ አሰነሳ፤ እስከ አቤሴሎም አባቱን ለመገልበጥ የሞከረበት ድረስ።

አዎ፤ ዳዊት ይቅር ተባለ፤ ግን ከኃጢአቱ ተለይቶ አመለጠን? በፍጹም አይደለም። ቢይቅር ቢባልም ከክፉ ምርጫዎቹ የተነሳ ሁልጊዜ ጠባሳ ተወው ነበር። እኛ ሌሎችን ስንይቅር ክፉ ባህሪን እያሰመሰልን አይደለም። በተቃራኒው ብቻ ጤናማ ምላሽን እንደምንሰጥ እናሳያለን።

ተረት ቁጥር 4፡ ይቅርታ ወደ ተጨማሪ የተጋለጥነት ይመራል።

ብዙ ታካሚዎች በከፍተኛ ሁኔታ ተጎድተው፣ ተበድለው እና ተጥቃተው ይመጣሉ። በምላሹም ታላቅ ቁጭትና ቁጣ ያዳብራሉ። ይህ ቁጣ እነርሱን ጠንካራ እና ያነሰ ተጋላጭ እንደሚያደርጋቸው ይሰማቸዋል። እንዲህ ያለ ቁጣ አለመኖሩ የኃይል መጥፋት እንደሚመስላቸው እና ተጋላጭነት እንደሚጨምር ይሰማቸዋል።

ነገር ግን ይቅርታ በእውነት ተጋላጭነትን ይጨምራል? ተጥቃተው የነበሩ ሰዎች አሳዳጆቻቸውን ቢይቅሩ ይህ ማለት በሌሊት በር መዝጋት ወይም አዲስ እና ያልታወቀ ቦታ መራቅ እንደማይያደርጉ ነው? በፍጹም አይደለም። በእውነቱ እንዲህ ያሉ ሰዎች ብዙ ጊዜ ያነሰ ተጋላጭ ይሆናሉ፣ ምክንያቱም የበለጠ ንቁ እና ጥንቃቄ የሚያደርጉ ይሆናሉ።

በተጨማሪም ቁጭትን የሚይዙ እና ይቅር ማለትን የሚከለክሉ ሰዎች በትንሽ ንክኪ ላይ የሚፈነዱ የሰሜት ቦምቦች ናቸው። በቀላሉ በቁጣ ይምላሉ፣ ንጹህ ክስተቶችን እንኳ እንደ ሰድብ ይተረጉማሉ፣ እና የሌሎች እስከማይኖር ክፋት ይመለከታሉ። ይህ ከፍተኛ ሰሜታዊ ሰሜት ዝቅተኛ የራስ መቆጣጠር እና የበለጠ ተጋላጭነት ያስከትላል።

እስቲ ከባህር ተመልሰህ በፀሐይ ብዙ ጊዜ ተቀምጠህ ቆዳህ በጣም ተቃጥሎ እንደሆነ አሰብ። እስቲ ልጅህ በጀርባህ ላይ ቢዘል ወይም ባለቤትህ በጠንካራ ቢያቅፍህ ምን ታደርጋለህ? በተፈጥሮ ትገፋቸዋለህ? ወይስ በፍጥነት ቁጣ ወይም መናደድ ትሰማለህ? እንደዚህ ከሆነ ሌላ ሰው በፍቃደኝነት ቢነካህ ምን ይሆናል? ነገር ግን ከጥቂት ቀናት በኋላ ቆዳህ ሲፈወስ፣ ልጅህ ቢዘል ወይም ባለቤትህ ቢያቅፍህ እንዴት ትመልሳለህ? ይቅርታ ስናደርግ በልባችን ያሉ የሰሜት የፀሐይ ቃጠሎዎችን እንፈውሳለን፣ እና ብዙ ተሞክሮዎችን ያለ ህመም እና ቁጣ እንኖር እንዲችል እንደምንችል እናደርጋለን።

ተረት 5: ይቅርታ የሚለው እምነት የታመነ ግንኙነት መመለስ ነው።

እንደ ኬት ተሞክሮ እንዳየነው፣ አንድን ሰው ይቅር ማለት እርሱን ወይም እርሷን አይቀይርም። መታመን የሚመስረተው በግለሰቡ የታመነነት ባህሪ ላይ ነው። ይቅርታ ለተካላው ሰው የልብ አመለካከት ለውጥ ነው፣ ለበዳዩ ሳይሆን፣ እና የተካላው ሰው የበቀል ፍላጎትን እንዲተው ያደርጋል። ነገር ግን በምንም መንገድ መተማመንን አይመልሰም። የበደሉ ሰዎች እምነት የሚጣልባቸው መሆናቸውን እስካላሳዩ ድረስ መተማመን እንደገና ሊመስረት አይችልም።

ተረት ቁጥር 6: ይቅርታ መርሳት ማለት ነው።

ይህ ትንሽ ውሰብስብ ነው፣ ምክንያቱም በአንድ አቅጣጫ ይቅርታ መርሳት ማለት በእውነት ነው ሊባል ይችላል። ነገር ግን ይህ መርሳት የማስታወስ መደምሰስን አያካትትም።

አንድ ጊዜ ከልጆቼህ አንዱ ውሸት ተናግሮ ሲሆን እና ልጄን መቅጣት እንዳለብህ ታስታውሳለህ? እርሱ ወይም እሷ ንስሐ ገብቶ ይቅርታ ጠይቆ ነበር? እና አንተም ይቅር ብለሃቸዋል? አሁን ይቅርታ፣ ንስሐ እና እርቅ ከተፈጸሙ በኋላ፣ በቀጣዩ ጊዜ ልጅህ ወደ አንተ ሲሮጥ ሲመጣ “እነሆ ያ ትንሽ ውሸታም ልጄ እየመጣ ነው” ብለህ ታስባለህ? በፍጹም አይደለም። እርቅ ሲፈጠር በግንኙነቱ አንጻር የተፈጸመው ጥፋት እንደማይጠቅም ስለሆነ ይረሳል። ነገር ግን ማስታወስ ይደመሰሳልን? የተፈጸመው ነገር ከታሪክ ይጠፋልን? አይደለም። ይህ ዓይነት መርሳት ከእርቅ በኋላ ብቻ በደህና ሊፈጸም ይችላል። ከበደለኛው ሰው ንስሐ ሳይገባ በፊት መርሳት ራስን ለአላስፈላጊ አደጋ ያጋልጣል።

ይህ ተሳሳትም እንዲሁ እግዚአብሔር ሁኔታዎችን እንዴት እንደሚያስተናግድ የተሳሳተ ግንዛቤ የተነሳ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር እኛ እንደምንንሳሳ ኃጢአቶቻችንን ከእንግዲሯ አያስታውሰም ይላል (ኤርምያስ 31:37፣ ዕብራውያን 8:12፣ 10:17 ይመልከቱ)። ብዙ በጥሩ ልብ ያሉ ሰዎች እነዚህን ክፍሎች በሰማይ ውስጥ ያሉ ሰዎች የጻድቃን ኃጢአትና ሰህተቶችን አያስታውሱም ማለት እንደሆነ ተረድተዋል፣ የጻድቃን የተመዘገቡ ኃጢአቶች ተደምሰው ከትዝታ እንደጠፉ ይመስላል። ይህን እድል በምክንያት እንመርምር እና ትክክለኛነቱን እንይ።

ዳዊት ከባትሳቤ ጋር የፈጸመውን ኃጢአት—እንደተጸጸተና ይቅርታም እንዳገኘ—አስቀድመን
ጠቅሰናል፤ ነገር ግን እኛ እንድናነበው አሁንም በመዝገብ ተቀምጦ አለ። በሰማይ ከመታሰቢያ ተሰርዞ ከሆነ፣
እኛ በምድር ላይ መጽሐፍ ቅዱሳችንን ሰናከብ እግዚአብሔር የሚጠብቁን መላእክቶች በትከሻችን ላይ
እንዳይመለከቱ ይከለክላቸዋል ማለት ነው?

ዳዊት፣ ባትሳቤ እና ኦርዮ በሰማይ ሲገናኙ እና ስሎሞንም ሲቀላቀላቸው ያለውን ሁኔታ አሰቡ።
ዳዊትና ባትሳቤ ስሎሞን ልጃቸው እንደሆነ ያውቃሉን? ኦርዮ ባትሳቤ ሚስቱ እንደነበረች ያስታውሳልን? ኦርዮ
ለዳዊትና ለባትሳቤ ጥያቄዎች ይኖሩታልን? ማናቸውም ሰዎች በምድር ላይ ያሳለፉትን ሕይወት ትዝታ
ይኖራቸዋልን?

ብዙ ሰዎች በሰማይ ትዝታችንን እንደምንይዝ ለመቀበል ችግር አላቸው፣ ምክንያቱም በምድር ላይ
በፈጸሙት ነገር ሌሎች እንዴት እንደሚመለከቷቸው ይፈራሉ። ሰዎች ያለፈውን ኃጢአታቸውን ቢያውቁ
ማንም ሰው እንደማይወዳቸው ወይም በደግነት እንደማይያዛቸው ያምናሉ። ከቅዱሳት መጻሕፍት እንዳንድ
ማስረጃዎችን እንመልከት።

በዝሙት ተይዛ ወደ ኢየሱስ የቀረበችውን ሴት ታሪክ አሰቡ። ኢየሱስ እንዳልፈረደባት ሁላችንም
እናውቃለን፣ እርሱም እኛንም እንደማይፈርድብን በማወቅ ድፍረት ልንወስድ እንችላለን። ነገር ግን ሴቲቱን
ወደ ኢየሱስ ያመጡትን ሰዎች አሰቡ። እነርሱ ጠላቶቹ ነበሩ፤ ሞቱን ለማቀድ እየሠሩ ነበር፣ በመጨረሻም
ሰቀሉት። አሁንም እርሱን ለማጥመድ ሲሉ ሴቲቱን አመጡ።

ክርስቶስ በዚያ የተሰበሰቡትን ሰዎች ዝሙተኛዋን ሴት እንዲወግሩአት ቢያበረታታ፣ የሞት ፍርድ
መስጠት የሮማውያን መንግሥት ብቻ ስልጣን ስለነበረ የሮማውያንን ሥልጣን ተቀምጦ እንደሚገዛ
በመክሰስ ይከሱት ነበር። ወይም ሴቲቱን እንዲፈታት ቢጠይቅ፣ የሙሴን ሕግ እያዋረደ ነው ብለው በሕዝቡ
ፊት ያቀርቡት ነበር።

ኢየሱስ ሁኔታውን እርሱን ለማጥመድ እንደዘጋጀት ተረዳ። ጠላቶቹ መሆናቸውን ብቻ ሳይሆን፣ ምስጢራዊ
ኃጢአታቸውንም ያውቅ ነበር። ስለዚህ ኃጢአታቸውን ገልጦ ሕዝቡን በእነርሱ ላይ እንዲነሳ ሊያደርግ ይችል
ነበር።

ነገር ግን ከዚያ በጣም የተለየ መንገድ መረጠ—የሃይማኖት መሪዎች ያልጠበቁትን። ተጎንብሶ በቤተ መቅደሱ አደባባይ ድንጋዮች ላይ የተለያዩ ኃጢአቶቻቸውን—ሰም ሳይጠቅስ—መጻፍ ጀመረ። እያንዳንዱ ሰው የራሱን ጉድለት እየ፣ ተወቀሰ፣ ተመለሰና ሄደ።

ኢየሱስ የጠላቶቹን እንኳን ሰም እና ክብር መጠበቅ አስደናቂ አይደለምን? እግዚአብሔር የእነርሱን ክብር ከጠበቀ፣ የወዳጆቹን እንዴት ይበልጥ አይጠብቅም?

እዚህ እግዚአብሔር ዓለሙን እንዴት እንደሚያስተዳድር በከፍተኛ ዋጋ ራሱን በመስጠት ያሳየበት ግልጽ ማስረጃ አለን። በሰማይ ትዝታ ይቀጥላል፣ ነገር ግን ማንም ሰው ያንን መረጃ ሊጥፋት አይጠቀምበትም። እንኳን የሚያሳዝኑ ክስተቶችን ማስታወሻችን እግዚአብሔርንና መንገዶቹን የበለጠ እንድንወድና እንድናደንቅ ያደርገናል። እንዲህ ያለ ማስታወሻ ዓመፅ እንደገና እንዳይነሳ ዓለሙን ይጠብቃል።

ስለ ይሁዳስ ምን ይባላል? ኢየሱስ ደቀ መዝሙሩ ሊከዳው እንዳስበ ያውቅ ነበር፣ ግን ለሌሎች ደቀ መዛሙርት አልገለጠውም። በእርግጥም፣ ይሁዳስ ከላይኛው ክፍል ወጥቶ ወደ ቤተ መቅደስ ባለሥልጣኖች ሲሄድ፣ ሌሎች ደቀ መዛሙርት ድሆችን ሊረዳ እንደሚሄድ አስበው ነበር።

በእግዚአብሔር ዘንድ የሕይወታችን ታሪክ አይረሳም። ነገር ግን ተፈውሰን ልባችን ከእርሱ ጋር በሰምምነት ስለሚሆን፣ ከግንኙነት እንጻር የተረሳ ይሆናል። እግዚአብሔር አያነሳውም—ከእንግዲህ ችግር አይደለም።

ልጅዎ ለሉኪሚያ ወራት የሚቆዩ አሳማሚና አስቸጋሪ ሕክምናዎችን እንዳሳለፈ አስቡ። ይህ የልጁን የመከላከያ አቅም አዳክሞታል፣ ደካማም ሆኖ ብዙ ጊዜ ማቅለሽለሽ ይሰማዋል። ጸጉሩም ይረገፋል። ይህን ልጅ ከሌሎች ልጆች በተለየ መንገድ ትይዙታላችሁን? የበለጠ እንክብካቤ፣ የበለጠ ጥንቃቄ እና የበለጠ ተሳትፎ ታደርጉለታላችሁን?

ነገር ግን ሉኪሚያው ሙሉ በሙሉ ከተፈወሰ እና ልጅዎ ጤናማ ከሆነ፣ አሁንም በሁሉም ገደቦችና ልዩ ጥንቃቄዎች ትከብቡታላችሁን? እና ልጅዎ ከሞት ጋር የነበረውን ቅርብ ግንኙነት ታሪክ በፍጹም ትረስታላችሁን?

በፍጹም አይደለም። ነገር ግን ልጁ እንዴት እንደሚታከም ከተመለከተ፣ ከተፈወሰ በኋላ ሉኪሚያው የተረሳ ይሆናል። ከእንግዲህ አይጠቅምም፣ ልዩ ጥንቃቄም አያስፈልግም። ከእግዚአብሔር ጋር እኛም እንዲሁ ነን። ከተፈወሰን በኋላ ልዩ ጥንቃቄዎች አያስፈልጉንም። ነገር ግን የበሽታችንን ታሪክ እናስታውሳለን፣ እግዚአብሔር ለእኛ ባደረገው ልዩ ጥረት ያለንን አድናቆት ይጨምራል። እግዚአብሔር ኃጢአታችንን የሚረሳው፣ ወላጅ ልጁ አንድ ጊዜ ያለበትን ሉኪሚያ እንደሚረሳው ነው። ኃጢአት ከእንግዲህ የባህሪያችን ክፍል አይደለም፣ ስለዚህም ከእርሱ ጋር ባለን ግንኙነት ውስጥ አስፈላጊነቱን ያጣል።

ተረት ቁጥር 7: ይቅር ማለት ከኃላፊነት እንዲያመልጡ ማድረግ ነው።

መጨረሻው እና ምናልባትም ለመረዳትና ለመፍታት ከሁሉ የሚከብደው ሐሰት፣ አንድን ሰው ይቅር ማለት ማለት ለፈጸመው ነገር ከማንኛውም ኃላፊነት ወይም መዘዝ ማምለጥ ነው የሚለው ነው። ይህን ሐሰት ለመገንዘብ ለታካሚዎቹ በጣም ከባድ ነው። ይህ ስለ እግዚአብሔር፣ ስለ ኃጢአት ችግር፣ እና እርሱ ለእሱ ያቀረበው መፍትሔ ያሉ የተሳሳቱ ግንዛቤዎችን ያካትታል።

በእውነቱ፣ ማንም ሰው ከኃጢአት አያመልጥም፤ ምክንያቱም ተደጋጋሚ እንዳየነው፣ ኃጢአት ስንሠራ (ኅጂ ተግባር ሰናደርግ) በእርግጥ ራሳችንን እንጎዳለን። በእያንዳንዱ ጤናማ ያልሆነ ተግባር—እንዲሁም በእያንዳንዱ የማይጠቅም ሐሳብ እንኳን እኛ ውስጥ ስንከብበው—የበለጠ ድንዛዜ ያለበት፣ ራስ ወዳድና ክፉ እየሆንን እንሄዳለን።

አንዳንድ ሰዎች የኃጢአት ችግር ኃጢአተኛውን መጉዳቱ መሆኑን ማየት ይሳናቸዋል። በምትኩ፣ ኃጢአት የሠራ ሰው የተጣለ ቅጣት መቀበል አለበት ብለው ያምናሉ። ቅጣት በማይታይበት ጊዜ፣ ኃጢአተኛውን ማንም ተጠያቂ እንደማያደርገው ስለሚመስላቸው ይቅር ማለት ይከብዳቸዋል። ትክክለኛው የኃጢአት ግንዛቤ ግን፣ ማንም ሰው ከእሱ እንደማያመልጥ—ነገር ግን ኃጢአት የሚሠሩ ሰዎች ቀስ በቀስ ራሳቸውን እንደሚያጠፉ—እንድንገነዘብ ያስችለናል።

ቶኒ ተጨንቃ፣ ተናዳና በቀላሉ የምትበሳጭ ነበረች። ቁጣዋ ከአንድ የሥራ ባልደረባዋ ጋር በነበራት ግጭት የተነሳ ነበር፤ ይህች ባልደረባ ብዙ ሰዓታትን በሰልክ ላይ ከቤተሰብና ከኃደኞች ጋር በመነጋገር ታሳልፍ ነበር።

ግን በጣም ትንሽ ሥራ ትሠራ ነበር። የባልደረባዋ ቸልተኝነት ቶኒ ላይ ተጨማሪ ሥራ ባይጨምርም፣ እሷ ግን “ይህ ፍትሃዊ አይደለም” ብላ በምትመለከተው ፍትሕ መጓደል ላይ እየተጠመደች ሄደች። “እኔ ጠንክራ እሠራለሁ፣ ቀኑን ሙሉ በሰልክ ላይ ለመነጋገር እድል የለኝም” ብላ ጉዳዩን አጠቃለለች። ቶኒ የተረበሸችው የኃጢአትን ተፈጥሮ ሰላልተረዳች ነበር።

ሁኔታውን እንድትቋቋም ለማገዝ፣ የሚከተለውን ሁኔታ እንድታሰብ ጠየቅኳት። የእንድን ሰው መኪና በ50 ዶላር ለማጠብ ብትሰማማ፣ 50 ዶላሩን ተቀብለሽ ግን መኪናውን ባታጥቢ፣ እንዴት ይሰማሽ ነበር? “እጅግ መጥፎ፣ እንደ ሌባ” ብላ ቶኒ ወዲያውኑ መለሰች። ራሷን የምታከብረውና የራሷ ዋጋ እንደሚቀንስ፣ እፍረት፣ ጥፋተኝነት፣ ድብርትና ጭንቀትም እንደሚጨምር ተገነዘበች።

ቀጥሎ በተወሰነ ደመወዝ የተወሰኑ ሥራዎችን ለመሥራት ብትሰማማ፣ ደመወዙን ተቀብለሽ ግን ሥራሽን ባትሠራ እንዴት እንደሚሰማሽ ጠየቅኳት። ቶኒ ግንኙነቱን ያልተረዳች ስትመስል፣ “ባልሽ ጥርሱን ባይቦርሽ፣ የተሻለ ነገር አግኝቷል ብለሽ ታሰቢያለሽ?” ብዬ ጠየቅኳት። እንዲህ ሊሆን እንደማይችል ተረዳች፣ ምክንያቱም በመጨረሻ ጥርሶቹ ይበላሻሉ። ዋናው ነጥብም ይሄ ነው፤ አለቃውን የማታለለችው የሥራ ባልደረባ ከጥርስ የበለጠ ውድ ነገር—ነፍሷን—እያበላሽች ነበር። ይህ ነጥብ ለቶኒ ግልጽ ሆነ። ባልደረባዋ የተሻለ ነገር እያገኘች ሳይሆን፣ በእርግጥ ራሷን እየጎዳች መሆኗን ማየት ቻለች።

ስለ እግዚአብሔርና ይቅርታው ያሉ የተሳሳቱ ግንዛቤዎች ለዘመናት ተስፋፍተዋል። ታዋቂው የ19ኛው ክፍለ ዘመን መለኮት ተመራማሪ እነዚህን ተመሳሳይ ጉዳዮች ተጋፍጦ ነበር።

“ጌታ ሰዎች ኃጢአታቸው እያለ ከኃጢአታቸው መዘዝ ለማዳን አልመጣም... ነገር ግን ሰዎች የኃጢአታቸውን አስፈሪ ክፋት ሰላልተሰማቸው፣ ጌታ ከኃጢአታችን ለማዳን መጣ የሚለውን ቃል ሁልጊዜ ከኃጢአታቸው ቅጣት ለማዳን መጣ ብለው ተረድተውታል።”

“ይህ ሐሳብ የወንጌልን ስብከት በጣም አበላሽቶታል። የምሥራች መልእክት በእውነት አልተላለፈም። በሰማይ ያለውን የእባት ይቅርታ ማመን ባልቻሉ፣ እርሱ ይቅር ለማለት ነፃ እንዳልሆነ ወይም በቀጥታ ይቅር ማለት እንደማይችል በማሰብ፤ ሙሉ በሙሉ አዳኞችን የሆነ አምላክ እንደሆነ በእውነት ሳያምኑ፣ ነገር ግን በራሱ ተፈጥሮ ወይም ከእርሱ በላይ ባለ እና በእርሱ ላይ አስገዳጅ በሆነ ሕግ የታሰረ፣ ለኃጢአት እንደ ዓይነት ካሳ ወይም እርካታ ማስከፈል የሚጠይቅ አምላክ እንደሆነ በማሰብ፣ ብዙ የሃይማኖት መምህራን ኢየሱስ ቅጣታችንን ሊሸከምና ከሲኦል ሊያድነን መጣ ብለው ለሰዎች አስተምረዋል። ነገር ግን በዚህ እውነተኛ ተልዕኮውን አሳስተው አቅርበውታል።”¹⁷

እግዚአብሔር በሕይወታችን ሊፈጽመው የሚፈልገው ጉዳይ፣ በዚህና በአሁኑ ጊዜ ውስጥ የልባችንና የአእምሮአችን እውነተኛ ፈውሰና ለውጥ ነው። ይህ ከቀላል ይቅርታ እጅግ የበለጠ ነገርን ያካትታል። ሌሎችን እንዴት ይቅር ማለት እንደምንችል በምንማርበት ጊዜ፣ ለራሳችን አእምሮ ፈውስ ከእግዚአብሔር ጋር እንተባበራለን።

ይህ አሁንም ትንሽ የሚያደናግር ከሆነ፣ ብዙ ሰዎችን የገደለ፣ ሰውነታቸውን የቆራረጠና በማቀዝቀዣው ውስጥ ያስቀመጠውን አሰቡ። ምንም እንኳን ሚስተር ዳህመር አሁን ሕይወት የለውም፣ አሁንም በሕይወት እንዳለ እና ፕሬዚዳንቱ ይቅር ብለው፣ ምሕረት አድርገው፣ ነፃ እንዳወጡት እንድናስብ። ጄፍሪ ዳህመር ከቤትዎ አጠገብ ጎረቤትዎ እንዲሆን ትፈልጋላችሁን? ለምን አይሆንም? ከሁሉም በላይ ይቅር ተብሎለት አይደለምን? ግን ተለውጦ ይሆን? ከቤትዎ አጠገብ ለመኖር ደህና ሰው ይሆን? ወይስ ራሱን በጣም አበላሽቶ ለጎረቤትነት አደገኛ ሆኖ ይቀራል? ይህ በኃጢአት ችግር ውስጥ ያለው ዋና ጥያቄ ነው። ኃጢአት ጎድቶናል፣ እና የእግዚአብሔር መልክ በውስጣቸው እንዲመለስ ከእግዚአብሔር ጋር የተባበሩ ብቻ ይድናሉ።

መጽሐፍ ቅዱስ ይህንን ለውጥ በተለያዩ መንገዶች ይገልጻል፤ እንደ ውስጣዊ ሰውነታችን እንደገና መፈጠር፣ የክርስቶስን አእምሮ መያዝ፣ የእግዚአብሔር ሕግ በልባችንና በአእምሮአችን መጻፍ፣ በሥጋ ሳይሆን በመንፈስ መመላለስ፣ በመንፈስ የልብ ግርዛት መኖር፣ አዲስ ፍጥረት መሆን፣ እና ዳግመኛ መወለድ። እነዚህ ሁሉ ምሳሌዎች ወደ እንደ ነገር ይጠቁማሉ፤

መለወጥ፣ መፈወሰ፣ መመለስ፤ የኃጢአት ጉዳት መፈወሰ፤ ራስ ወዳድነት በፍቅርና በነፃነት ሕግ መተካት፤ የተከበረ ምክንያትና ንጹሕ ህሊና የተረጋጋ ፈቃድን በመምራት ራስን የመቆጣጠር እቅም መመስረትና መጠበቅ፤ በዘዴ፣ በመርህና በዓላማ ከእግዚአብሔር ጋር አንድ መሆን፤ እና በፍቅርና በነፃነት ሕግ መመራት ነው።

ከ2001 ዓ.ም. የመስከረም 11 የሽብር ጥቃቶች በኋላ፣ ብዙ ሰዎች ደህና ማኅበረሰብ ይናፍቃሉ። ፍርሃት የሌለበት፣ በጠመንጃ የታጠቁ የደህንነት ጠባቂዎች የማያስፈልጉበት፣ እና ሁሉም የሚታመኑበት ቦታ ይፈልጋሉ። ለዚህ ነው ልባቸው እንዲለወጥ ከእግዚአብሔር ጋር የተባበሩ ብቻ ወደ ሰማይ የሚገቡት። ሰማይ ውስጥ የሚገቡት ደህናና የሚታመኑ ሰዎች ብቻ ናቸው። በእግዚአብሔር ዓለም ውስጥ ያለውን ፍጹም ነፃነት ማስተናገድ የሚችሉት፣ ራሳቸውን የመቆጣጠርና ራሳቸውን የመምራት እቅም እንደገና ያገኙ ሰዎች ብቻ ናቸው። ሌሎችን ይቅር ማለት፣ ለራሳችን ፈውስና ለውጥ ከእርሱ ጋር በመተባበር የምንወስደው እንዲ እርምጃ ነው።

“በእግዚአብሔር ውስጥ ከሁሉ የጠለቀው ምንድን ነው? ኃይሉ? አይደለም፤ ምክንያቱም ኃይል ብቻውን እኛ ‘እግዚአብሔር’ ስንል የምንማለቀውን አያደርገውም። ማንነቱ ኃይል ብቻ የሆነ ፍጡር መለኮታዊነትን የሚክድ እስከሚሆን ድረስ ይሆናል፤ ለእርሱ የሚቀርብ አምልኮ ጽድቅ ያለው አይሆንም፤ አገልግሎቱም ፍርሃት ብቻ ይሆናል” -George McDonald

የጦርነት ስላባዎች

ከ2001 ዓ.ም. መስከረም 11 ቀን በኋላ፣ በወርልድ ትሬድ ሴንተር እና በፔንታጎን ላይ የተፈጸሙትን የሽብር ጥቃቶች ተከትሎ፣ ብዙ ታካሚዎች “እግዚአብሔር እንደዚህ ያሉ ነገሮች እንዲከሰቱ ለምን ይፈቅዳል?” ፣ “ለምን መጥፎ ነገሮች በመልካም ሰዎች ላይ ይደርሳሉ?” ፣ “እግዚአብሔር ንፁሃንን ለምን አይጠብቅም?” ብለው ጠይቀውኛል። ለሴፕቴምበር 11 ጥቃት ስላባዎች በተደረገው ብሔራዊ የጸሎት አገልግሎት ላይ፣ Billy Graham እነዚህን ተመሳሳይ ጥያቄዎች አንስተው ነበር፣ እናም እስካሁን መልሶቻቸውን እየፈለጉ መሆናቸውን ገልጸዋል።

እንደገና በመግቢያው ውስጥ ያለችውን ታካሚዬን ፊት እያየሁ ነው፣ ጩኸቷንም እስማለሁ። እንደገናም በሕመሟ እና ለእነዚህ ዓይነት ጥያቄዎች መልስ ለማግኘት ባላት እጅግ አስቸጋሪ ፍለጋ እንደተከበብኩ እስማለሁ። ይህ ለእሷ ትርጉም ያለው መልስ ማቅረብ አለመቻሌን ያስታውሰኛል። አሁንም እሷን አግኝቼ እነዚህን እውነቶች ብነግራት ብዬ እመኛለሁ።

ፍቅር ያለው አምላክ እንዴት ይህን ያህል ሥቃይ እንዲኖር ይፈቅዳል?

በቁጣው ውስጥ፣ ፍራንክ በትንሽ ቅስቀሳ እንኳን እንደ እሳተ ገሞራ ሊፈነዳ የሚችል የሚመስል የተቀጠቀጠ ቁጣ ያሳይ ነበር። ይህን ምስል ቀይ ፀጉሩና ቀይ ፊቱ የበለጠ ያጠናክሩት ነበር። ቁጣው ሲጨምር፣ ፊቱ እንደ ቴርሞሜትር እየቀላ ይሄድ ነበር።

ቁመቱ 6 ጫማ ከ2 ኢንች ሲሆን ክብደቱ 350 ፓውንድ ነበር፤ ስለዚህም በዙሪያው ላሉ ሰዎች በተወሰነ ደረጃ አስፈሪ ሆኖ ይታይ ነበር። የቁጣ ፍንዳታዎቹ በሥራ ቦታ ብዙ ችግር ስለሚፈጥሩበት፣ ቀጣሪው ሥራውን እንዳያጣ ቁጣውን ለመቆጣጠር እርዳታ እንዲፈልግ መክሮት ነበር።

መጀመሪያ ወደ እኔ በመጣ ጊዜ፣ ፍራንክ ጥንቃቄ የተሞላበት እና ራሱን ለመክፈት ፈቃደኛ ያልሆነ ነበር። ከበርካታ የምክር ቆይታዎች በኋላ ግን፣ በ6 ዓመቱ አገቱ የፆታ ጥቃት እንደፈጸመበት በሕመም አሳውቆኝ ነበር።

ከዚያ ጊዜ ጀምሮ፣ ስለ ወሲባዊ ማንነቱ ግራ ተጋብቶ እና ግብረ ሰዶማዊ እንደሆነ እያሰበ፣ ራሱን ለማግኘት ብዙ ታግሎ ነበር። እነዚህ ጥርጣሬዎች ራሱን እንዲጠላ እና በአእምሮው ውስጥ ያለማቋረጥ ራሱን እንዲያንቋሽሽ አድርገውት ነበር።

እሱ ግብረ ሰዶማዊ ሊሆን ይችላል የሚለው ሀሳብ ለእርሱ እጅግ የሚያስጸይፍ ስለነበር፣ እንዲህ ዓይነት የኑሮ ዘይቤ ከመከተል ይልቅ ራሱን መግደል እንደሚመርጥ ደጋግሞ ይናገር ነበር። ፍራንክ እነዚህ የተደበላለቁ ሰሜቶች ስለነበሩት ራሱን ይጠላ ነበር፣ እንዲሁም እንዲጎዳ በመፍቀዱ በእግዚአብሔር ላይ ተቆጥቶ ነበር። ስለ ወሲባዊ ማንነቱ ያለውን ግራ መጋባት በጌታ ላይ ይወቅስ ነበር፣ እናም ንፁሃን ሕፃናት እንዲሰቃዩ ለምን እንደሚፈቅድ ምክንያት ለማግኘት ይታገል ነበር።

በእግዚአብሔርና በራሱ ላይ ያለው ጥላቻ እጅግ ከባድ ስለነበር፣ ማንንም የማያምን እና ሁሉንም የሚያሾፍ የተሰፋ ቢስ አመለካከት አዳብሮ ነበር። ሁልጊዜ በሌሎች ላይ ስህተት እየፈለገ፣ ማንም ወዳጃዊ ለመሆን ቢሞክር በቁጣና በንዴት ይመልስ ነበር። በተለይም የመሳብ ምልክት ቢታይ አብዛኞቹን ሰዎች ከራሱ ያርቅ ነበር። ምንም እንኳን ከቅርብ ግንኙነት በጣም የሚፈራ ቢሆንም፣ ስለ ብቸኛ ሕይወቱ በመራራ ቃላት ያማርር ነበር፣ እንዲሁም ሚስትና ቤተሰብ የማግኘት ጥልቅ ፍላጎቱን ይገልጽ ነበር። ይህ ሰው ግራ የተጋባ፣ የተጎዳ፣ የተቆጣ እና መንገዱን የጠፋ ነበር።

እኛም እነዚህን ጉዳዮች በእግዚአብሔር የእውነት፣ የፍቅር እና የነፃነት መርሆዎች ብርሃን ውስጥ መመርመር ጀመርን። ፍራንክ ሕይወቱን በትክክል ለመረዳት፣ ሁኔታውን በምክንያታዊና በጤናማ መንገድ የሚያብራራ እና ፈውስን የሚያበረታታ ግንዛቤ ለማዳበር ያስፈልገው ነበር። እርሱ እግዚአብሔር በእውነት ፍቅር ከሆነ፣ ማንም ሰው ሕፃናትን እንዲበድል ፈጽሞ አይፈቅድም ብሎ ያምን ነበር። ቢገነዘብም ባይገነዘብም፣ የዘመናትን ጥያቄ እየጠየቀ ነበር፡- ፍቅር ያለው አምላክ ለምን ይህን ያህል ሥቃይ ይፈቅዳል?

መጀመሪያ፡- ዓለም አቀፍ ጦርነት

ለዚህ ጥያቄ በቂ መልስ ለመስጠት የሚቻለው ነገሩን በተቻለ መጠን ከፍተኛ አውድ ውስጥ በማየት ነው። ጉዳዩን በትክክለኛ አውድ ውስጥ ማሰቀመጥ አለብን፤ ይህም ጦርነት ነው። ይህ በአካባቢያዊ መንግሥታት መካከል ያለ ግጭት ወይም ዓለም አቀፍ ጦርነት ብቻ አይደለም። አይ፤ ይህ ግጭት መላውን ዩኒቨርስ የሚያካትት ሲሆን፣ ፕላኔታችንም የውጊያው መድረክ ናት።

በዚህ ግጭት ውስጥ ያሉት ኃይሎች ለሺህ ዓመታት ሲዋጉ ቆይተዋል፤ በውስጡ ያሉትም ዋና ጉዳዮች ፍቅር፣ ነፃነት እና የግለሰብ ማንነት ናቸው። ይህ ጦርነት በኃይልና በጉልበት፣ በጥይትና በታንክ፣ ወይም በእሳት ሰይፍና በመብረቅ አይደለም የሚካሄደው። ይልቁንም ሁለት መንገዶች፣ ሁለት መርሆዎች፣ ሁለት ዓላማዎች—በራስ ወዳድነት እና በፍቅር መርሆዎች መካከል ያለ ትግል ነው። ለእነዚህ አስቸጋሪ ጥያቄዎች ግንዛቤ ለማግኘት መፈለግ ያለብን በዚህ ዓለም አቀፋዊ ግጭት አውድ ውስጥ ነው።

በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ወቅት አሜሪካ ብዙ ወጣቶችን በአውሮፓና በእስያ ለነፃነት እንዲዋጉ ላከች። ብዙ ወታደሮቻችን ተኩስ እንደተከፈተባቸው፣ እንደተጎዱ እና እንደተገደሉ ማንንም አሰደነቀውን? አይደለም። ይህን ያልተጠበቀ ወይም የሚያስደንቅ ነገር ብሎ የቆጠረ ማንም አልነበረም። ስለዚህም ማንም “ለምን መጥፎ ነገሮች በወታደሮቻችን ላይ እንደገና እየደረሱ ነው?” ብሎ አልጠየቀም። ወታደሮቻችንን ለመግደል የቆረጠ ጠላት ጋር በጦርነት ላይ እንዳለን እናውቅ ነበር።

በተመሳሳይ ሁኔታ፣ እኛም በዚህ ፕላኔት ላይ ከብዙዎቻችንን ለመጉዳትና ለማጥፋት የቆረጠ ጠላት ጋር እንዋጋለን። ሐዋርያው ጴጥሮስ እንዲህ በማለት ንቁ መሆን እንዳለብን ያሳስበናል፡- “ራሳችሁን ተቆጣጠሩ፤ ንቁም ሁኑ። ጠላታችሁ ዲያብሎስ የሚውጠውን ሰው ሲፈልግ እንደሚጮኽ አንበሳ ዙሪያውን ይዞራል” (1 ጴጥ. 5፡8)።

ነገር ግን ተቃዋሚያችን ሊያጠፋን ሲፈልግ፣ የእግዚአብሔር ዓላማ ግን ሊያድነን ነው፤ “እግዚአብሔር ለእኛ ከሆነ በእኛ ላይ የሚቆም ማን ነው?” (ሮሜ 8፡31)። ነገር ግን እግዚአብሔር በእውነት በእኛ ወገን ከሆነ፣ ለምን ክፉ ነገሮች አሁንም በወዳጆቹ ላይ ይደርሳሉ? ለምን እንዲህ እንዲሆን ይፈቅዳል? ሁሉን ቻይ ከሆነስ፣ እንደዚህ ያሉ አሳዛኝ ነገሮች እንዳይደርሱ ለመከላከል ለምን ጣልቃ አይገባም? ከፈለግህ፣ ቀጣዩን ክፍልም በዚሁ የተፈጥሯዊ እና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቅርጽ ልቀጥልልህ እችላለሁ።

ጦርነቱ ስለ ኃይል አይደለም

በመጀመሪያ፣ ይህ ትግል በቀላሉ ማን የበለጠ ኃይል አለው የሚለው ጥያቄ አይደለም። ስይጣን ከእግዚአብሔር የበለጠ ኃይል አለኝ ብሎ ፈጽሞ አልተናገረም። መጽሐፍ ቅዱስ “እጋንንት ደግሞ ያምናሉ፤ ይንቀጠቀጣሉም” ብሎ ያስታውሰናል (ያዕቆብ 2፡19)።

ሰይጣን የመለኮታዊውን ኃይል ስለሚያውቅ፣ እግዚአብሔርን በጉልበት ለመጣል መሞከር ከንቱ መሆኑን ያውቅ ነበር። ስለዚህ፣ ጌታ ኃይሉን በአላግባብ እንደሚጠቀምና እኛም ነፃ እንዳልሆንን በማሳመን ከእግዚአብሔር ሊያርቀን ሞክሯል። በቀደሙት ምዕራፎች እንዳየነው፣ የነፃነት ሕግ የግለሰብነትን ክብር ይጠብቃል። የነፃነትን ሕግ የሚጥስ ማንኛውም ነገር ፍቅርን ያጠፋል። ሰይጣን በእግዚአብሔር ላይ ጥላቻ እንዲፈጠር ለማድረግ እርሱን እንደ ጨካኝና አሳዳጊ አድርጎ ያቀርባል፤ በዚህም ፍቅርን ለማጥፋትና አመፅን ለማነሳሳት ይሞክራል።

ነገር ግን እግዚአብሔር ዓለምን እጅግ ስለወደደ፣ ለማዳን እንጂ ለመፍረድ ያልሆነውን አንድ ልጁን ላከ። በሌላ አነጋገር፣ ፍቅሩን ለእኛ ለመግለጥ እና በልባችን ውስጥ ፍቅርን ለማንቃት ልጁን ሰደደ።

ጦርነቱ ስለ ፍቅር ነው

ፍቅር በጉልበት ሊሸነፍ ወይም ሊገኝ አይችልም። ፍቅር የሚነቃው በፍቅር ብቻ ነው። እግዚአብሔር ልጁን የላከው፣ የራሱ ሕይወት እንኳን በአደጋ ላይ በሚሆንበት ጊዜ የፍቅርና የነፃነት መርሆዎች ለመጣስ በጣም ውድ እንደሆኑ ለማሳየት ነበር። ክርስቶስ በመስቀል ላይ ራሱን ለማዳን ኃይሉን አልተጠቀመም። ለምን? ምክንያቱም ይህን ቢያደርግ ኖሮ ሰይጣን ትክክል እንደሆነ ያረጋግጥ ነበር፤ ማለትም እግዚአብሔር ኃይሉን ለራሱ ጥቅም ለማዋል የሚጠቀም ግብዝና ተለዋዋጭ አምላክ ነው የሚለውን ክስ ያጸና ነበር። እንደዚህ ባለ ዩኒቨርሲቲ ውስጥ ፍቅርም ሆነ ነፃነት አይኖርም ነበር።

ነገር ግን ክርስቶስ ከዚህ በተቃራኒው ነገር ገለጠ፤ እርሱም በእግዚአብሔር ዘንድ እውነተኛ ነፃነት እንዳለን ነው። ጌታ ነፃነታችንን እጅግ ስለሚያከብር፣ መንገዱን እንድንከተል በግድ ከማስገደድ ይልቅ ሊሞት ይመርጣል። ነገር ግን ከእውነተኛ ነፃነት ጋር ትልቅ አደጋዎችም ይመጣሉ—እነርሱም አመፅ እና በደል ናቸው።

የተፈወሱት ብቻ ደህና ጎረቤቶች ይሆናሉ

እንዲህ ያለች ሰፍራ የምትኖረው፣ ከእግዚአብሔር ጋር በነፃ ፈቃዳቸው ተባብረው አእምሯቸው እንዲፈወስ የመረጡ ሰዎች ብቻ በሚኖሩበት ጊዜ ነው። ዩኒቨርሲቲ ደህና የሚሆነው፣ የፍቅርንና የነፃነትን መርሆዎች የሚያከብሩ እና በተግባር የሚኖሩ ግለሰቦች በሚኖሩበት ጊዜ ብቻ ነው።

ከወርልድ ትሬድ ሴንተር እና ፔንታጎን ጥቃቶች በኋላ፣ በየቀኑ በዜና ውስጥ ስለ አዲስ የሽብር ጥቃቶች ማስፈራሪያ ሲሰማ፣ ሰዎች ከመቼውም ጊዜ በበለጠ ከፍርሃት፣ ከወንጀል እና ከነፃነት አላግባብ አጠቃቀም ነፃ የሆነችን ምድር ይናፍቃሉ—ሽብርተኞችን ለማሳደድ ሠራዊት የማያስፈልጋትን እና ጎዳናዎችን ለመጠበቅ ፖሊስ የማያስፈልጋትን ምድር።

ከእግዚአብሔር ጋር ተባብረው በውስጣቸው ያለው የእርሱ አምሳል እንዲመለስ የፈቀዱት ብቻ ይድናሉ፤ ምክንያቱም ደህና ጎረቤቶች የሚሆኑት የተፈወሱት ብቻ ናቸው።

ስለዚህ፣ እግዚአብሔር ሰዎች በነፃ ፈቃዳቸው መሠረት ባህሪያቸውን በዚህ ምድር እንዲያዳብሩ ይፈቅዳል። አንድ ሰው የተወሰነ ድርጊት እንዲመርጥ በግድ በአእምሮው ውስጥ ጣልቃ ቢገባ፣ ያ ሰው ከእንግዲህ ነፃ ፍጡር አይሆንም፤ ይልቁንም በመለኮታዊ ቁጥጥር ስር ያለ ራሱ-ሰር መሣሪያ ይሆናል። እንዲህ ያለ ሰው መውደድ አይችልም፤ የተቀመጡለትን ትዕዛዞች ብቻ ማስፈጸም ይችላል። እግዚአብሔር የሚፈልገው ነገር በጉልበትና በኃይል ሊሳካ አይችልም። እምነትና መተማመን የሚመለሱት እውነትን በፍቅር በመግለጥ፣ ከዚያም ሰዎች ራሳቸው ምን ማድረግ እንዳለባቸው በነፃነት እንዲወስኑ በመተው ብቻ ነው።

ሁለተኛ፦ ተግሳጽ

የነፃነት ሕግ ሁሉም ሰው የትኛውን መንገድ እንደሚመርጥ ራሱ እንዲወስን ይጠይቃል። ትክክለኛውን ነገር በመምረጥ ውስጥ ነው ከእግዚአብሔር ጋር ለልባችንና ለአእምሯችን መለወጥ የምንተባበረው። ነገር ግን ብዙ ጊዜ ጤናማ ባልሆኑ ባህሪያት ወይም ግንኙነቶች ውስጥ እጅግ ስለምንጠለቅ፣ እውነቱን ማየት እንሳነዋለን። ስለዚህ፣ እንደ መልካም ወላጅ፣ እግዚአብሔር የሚወዳቸውን ይገሥጻል፤ ይህንም የሚያደርገው በውስጣቸው ያሉበትን አደገኛ ሁኔታ እንዲያዩ አእምሯቸውን ለማንቃት ነው።

ብዙ ጊዜ ፈተናዎችና ችግሮች በሕይወታችን ውስጥ ያሉትን ጤናማ ያልሆኑ ነገሮች በግልጽ እንድናይ ይረዱናል። ስለዚህም እነርሱን ለመቀየር እንድንመርጥ ያበረታቱናል። ከሥራ ባልደረቦቹ አንዱ እንዳለው፣ “ሥቃይ የነፍስ ማዳበሪያ ነው።” ብዙ ጊዜ ከፍተኛውን አድገት የምናገኘው በአስቸጋሪ ጊዜያት ውስጥ ነው። እነዚህ ጊዜያት እውነተኛ ባህሪያችንን ይገልጣሉ፣ ጉድለቶቻችንንም ወደ ብርሃን ያመጣሉ፤ በዚህም ለፈውስና ለአድገት እድል ይሰጡናል። የሚከተሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች አሰቡ፦

“ወንድሞቼ ሆይ፣ ልዩ ልዩ ፈተናዎች በሚደርሱባችሁ ጊዜ ሁሉ ሙሉ ደስታ አድርጋችሁ ቁጠሩት፤ ምክንያቱም የእምነታችሁ መፈተን ትዕግሥትን እንደሚያመጣ ታውቃላችሁ። ትዕግሥትም ሥራዋን ፍጹም ታድርግ፣ እናንተም ምንም ሳያጎድላችሁ ፍጹማንና የበሰላችሁ ትሆኑ ዘንድ” (ያዕቆብ 1:2-4)።

“በዚህ እጅግ ደስ ይላችኋል፤ አሁን ግን ለጥቂት ጊዜ በልዩ ልዩ ፈተናዎች ማዘን ቢገባችሁም። ይህም እምነታችሁ—በእሳት ቢፈተንም ከሚጠፋው ከወርቅ እጅግ የሚከብረው—እውነተኛ መሆኑ እንዲገለጥ፣ ኢየሱስ ክርስቶስ በሚገለጥበት ጊዜም ለምስጋና፣ ለክብር እና ለውዳሴ እንዲሆን ነው” (1ኛ ጴጥሮስ 1:6-7)።

“አቤቱ፣ ፈትነኸናል፤ ብርም እንደሚጠራ አንተ አነጠርኸናል” (መዝሙር 66:10)።

“እኔ የምወዳቸውን እገሥጻለሁ እቀጣለሁም” (ራእይ 3:19)።

እነዚህ ጥቅሶች ምን ማለት ናቸው?

አንድ የመኪና አደጋ ደርሶብህ እግርህ እንደተሰበረ አሰብ። ሐኪሙ አጥንቱን አስተካክሎታል፣ አሁን ደግሞ የአካል ማገገሚያ (ፊዚዮቴራፒ) የምታደርግበት ጊዜ ደርሷል። ያ ሕክምና ምን እንደሚሰማህ ታስባለህ? የፈውስ ሂደቱ ሕመምን ያካትታልን?

እንዲሁም፣ በልጅነቷ የፆታ ጥቃት የደረሰባትን እና የደረሰባትን ጉዳት ለማገገም ወደ ሥነ-ልቦና ሕክምና የገባችን ሴት አሰብ። እንደገና ሕክምናው የሚያሳምም ይሆን? እኛ በሽተኞች ነን። አእምሯችን ስለተበላሸ፣ ራሳችንን ለመቋቋምና ከሌሎች ጋር ለመገናኘት ወደ አጥፊ መንገዶች እንሳባለን። የፈውስ ሂደት ሕመም ያለበት ነው።

ነገር ግን እግርህ ከተሰበረ በኋላ የአካል ማገገሚያ ብታደርግ፣ ሕመሙ እየቀነሰ ሄዶ ኃይልህና ነፃነትህ ይመለሳሉን? በልጅነቷ የተበደለችው ሴትም በሕክምና ውስጥ ያንን ልምድ በትክክል ብትሠራበት፣ ሕመሟ ይቀንሳልን? ባህሪዋን የበለጠ ጤናማ ይሆናልን? እግዚአብሔር ፈውስ ሕመምን እንደሚያካትት ያውቃል። እርሱም ዩኒቨርሱን ለመፈወስ ሕመምን ተቀብሏል። ያለ የግል መሰዋዕቱ፣ ሰላምንና ጤናን ወደ ዩኒቨርሱ መመለስ አይችልም ነበር።

ኢየሱስ ለምን መሞት አስፈለገው?

ነገር ግን እግዚአብሔር እንዲህ ያለ መስዋዕት ለምን ማቅረብ አስፈለገው? ሕመሙ ዩኒቨርሱን እንዴት ይፈውሳል? የክርስቶስ ሞት ለምን አስፈላጊ ሆነ?

ምክንያቱም ሌላ ምንም ነገር እኛን ወደ ሙሉ መተማመን ሊመልሰን እና በተመሳሳይ ጊዜ ዩኒቨርሱን ከወደፊት አመፅ ሊጠብቀው አይችልም ነበር። ፍቅር በግድ ሊፈጠር አይችልም፤ ፍቅራችን በነፃነት መሰጠት አለበት።

እግዚአብሔርን ለመውደድ መጀመሪያ እርሱን ማወቅ አለብን። በወደቀን ሁኔታችን ውስጥ ስለ እርሱ እውነተኛ ባህሪና አሠራር ያለንን ግንዛቤ አጥተን ነበር። የሰይጣን ማጣመሞች አእምሯችንን አጨልመውት ነበር። የመለኮታዊው ባህሪ መገለጥ ብቻ የሰይጣንን የሐሰት ውክልናዎች ሊያስወግድ ይችላል ነበር። ያንን ባህሪ በትክክል ሊገልጥ የሚችለውም ከእግዚአብሔር ጋር እኩል የሆነ ብቻ ነበር።

ክርስቶስ ሰይጣን ዓለምን በከበበበት ጨለማ ላይ ብርሃን ለማምጣት እንደ እግዚአብሔር በሰው ሥጋ መጣ። የአዳኙ ሕይወትና ሞት ሰይጣን ስለ እግዚአብሔር የተናገራቸውን ሐሰቶች ያፈርሳሉ፤ በሰው ልጆችና በሚመለከተው ዩኒቨርስ ፊትም የእግዚአብሔርን ባህሪና መንግሥት ያጸድቃሉ። “ሙላቱ ሁሉ በእርሱ [በክርስቶስ] እንዲኖር እግዚአብሔር ወደ ነበር፤ በመስቀልም ላይ በፈሰሰው ደሙ ስላምን በማድረግ፣ በምድር ያሉትንም ሆነ በሰማይ ያሉትን ሁሉ በእርሱ ከራሱ ጋር አስታረቀ” (ቆላስይስ 1:19-20)።

ክርስቶስ ራሱ የመጣበት ተልእኮ የአብን ባሕርይ ለሰው ልጆች መግለጥ እንደሆነ ገልጿል፤ ይህም የእግዚአብሔርን ፍቅር በልባችን ውስጥ እንደገና ለመመለስ ነበር። ከመስቀሉ ላይ ከመስቀሉ በፊት በአባቱ ፊት ባቀረበው የመጨረሻ ጸሎት ውስጥ ኢየሱስ እንዲህ ብሎ ነበር፦ “እንተን ለእነርሱ አሳውቄአቸዋለሁ፤ እንተ ለእኔ ያለህ ፍቅር በእነርሱ ውስጥ እንዲሆን፣ እኔም በእነርሱ ውስጥ እንድሆን ደግሞ ማሳወቄን እቀጥላለሁ” (ዮሐንስ 17:26)።

ኢየሱስ የሞተው እግዚአብሔር ፍጹም ሥልጣን ቢኖረውም፣ ያንን ሥልጣን ተጠቅሞ የግለሰቦችን ነፃነት ፈጽሞ እንደማይገድብ ለማሳየት ነበር፤ በመንግሥቱ ውስጥ እውነተኛ ነፃነት አለን።

“ሥልጣን ሰውን ያበላሻል፣ ፍጹም ሥልጣን ደግሞ ፍጹም ያበላሻል” የሚለውን አባባል ምናልባት ስምተህ ሊሆን ይችላል። የክርስቶስ መስቀል ግን እግዚአብሔር ምንም እንኳን ፍጹም ሥልጣን ቢኖረውም የተበላሸ እንዳልሆነ ያሳያል።

ይህን አሰብ፤ ሁሉን የሚችለው እግዚአብሔር ሥልጣኑን ተጠቅሞ ፈቃዱን በኃይል ሊያስፈጽም ይችላል ነበር፤ ነገር ግን እኛ የራሳችንን ምርጫ እንድናደርግ እውነተኛ ነፃነትን ሰጥቶናል። የማስተዋል ችሎታ ያላቸውን ፍጥረታቱን ልዩነትና ነፃነት በእውነት ያከብራል። ከዚህ የበለጠ የከበረ ነገር ሊኖር ይችላልን?

የእግዚአብሔር ክብር

ብዙ ሰዎች የእግዚአብሔርን ክብር እንደ ታላቅ የኃይል፣ የሥልጣን እና የእሳት መገለጫዎች ያስባሉ። ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረው ታላቁ ክብሩ በባሕርዩ መገለጡ እንደሆነ ነው። እኛ ውስን ፍጥረታት ስለሆንን፣ ብዙ ጊዜ ሁሉን ቻይ በሆነው አምላክ ፊት በፍርሃት እንሞላለን። የሚያሳዝነው ግን ይህ ፍርሃት ብዙውን ጊዜ ወደ ዓመፅ ይመራል። ስይጣን ክስቶን ካቀረበ በኋላ፣ እግዚአብሔር ጉዳዩን በኃይል ማሳየት አልቻለም፤ ምክንያቱም ይህ በፍርሃት ላይ የተመሠረተ መገዛትን ብቻ ያመጣ ነበር።

እግዚአብሔር በፍጹም ግዴታ ወይም ግፍ የተመሠረቱ ዘዴዎችን አይጠቀምም፣ ምክንያቱም እነዚህ ከቸርነት የተሞላው ባሕርዩ ጋር የማይስማሙ ናቸው። ሰዎችን እንዲስማሙ ለማስገደድ ኃይልና ሥልጣን መጠቀም የነፃነትን ሕግ ይጥሳል፣ እናም ተጨማሪ ዓመፅን ያመጣል። እንዲህ ያሉ ዘዴዎች የስይጣን ናቸው። እግዚአብሔር እነዚህን ቢጠቀም ኖሮ፣ በመጨረሻ ጉዳዩን ያጣ ነበር። ምንም እንኳን ታላቅ ኃይል ቢኖረውም፣ ኃይል ብቻውን የክብሩ ምንጭ አይደለም፤ ምክንያቱም ኃይል ብቻ ሰዎችን ያስፈራል፣ ፍርሃትን ያመጣል፣ እናም ለእርሱ ያለንን ፍቅር ያጠፋል።

የአሥራ ዘጠነኛው ክፍለ ዘመን ታዋቂ የሥነ መለኮት ምሁር ጆርጅ ማክዶናልድ ይህንኑ ሐሳብ እንዲህ ሲል ገልጿል፦

“በእግዚአብሔር ውስጥ ከሁሉ የሚበልጠው ምንድን ነው? ኃይሉ ነው? አይደለም፤ ኃይል ብቻውን እኛ ‘እግዚአብሔር’ ብለን የምንጠራውን እንዲሆን ሊያደርገው አይችልም። ዋና ባሕርዩ ኃይል ብቻ የሆነ ፍጡር መለኮታዊነትን ፈጽሞ የሚክድ ነበር፤ ለእንዲህ ያለ ፍጡር በጽድቅ የተመሠረተ አምልኮ ሊቀርብለት አይችልም፤ አገልግሎቱም ፍርሃት ብቻ ይሆናል።”¹⁸

ከሁሉ የሚበልጠው ኃይሉ አይደለም። ይልቁንም ሁሉን ኃይል የያዘው አካል ታማኝነት ነው አስፈላጊው። የባሕርዩ መገለጥ—ኃይሉን የያዘው የራሱ ባሕርይ—እውነተኛው የመለኮታዊ ክብር ምንጭ ነው። ለምሳሌ፣ እግዚአብሔር ሁሉን ቻይ ቢሆንም፣ በጣም አስቃቂና ጨካኝ ሁኔታዎች ውስጥ እንኳን ለራሱ ጥቅም ሲል ኃይሉን እንዲጠቀም ማንም ሊያስቆጣው አይችልም። ሰው ልጆች ይህን እውነት ሙሉ በሙሉ ሲገነዘቡ፣ በእግዚአብሔር ላይ ያላቸው እምነት ይመለሳል፣ ፍቅራቸውም ይታደሳል፤ ከዚያም ለፈውሰና ለመታደስ ልባቸውንና አእምሯቸውን ለእርሱ ይከፍታሉ።

መጽሐፍ ቅዱስ በዚህ ጉዳይ ግልጽ ነው። የሐጌ መጽሐፍ የሁለተኛው የአይሁድ ቤተ መቅደስ ክብር ከሰሎሞን ቤተ መቅደስ ክብር የበለጠ እንደሚሆን ያውጃል (ሐጌ 2፡7-9)። ይህ ትንቢት አይሁድ ከባቢሎን ምርኮ ተመልሰው ከገነቡት ቤተ መቅደስ ጋር ይዛመዳል።

ነገር ግን በዕዝራ መጽሐፍ ውስጥ፣ የመጀመሪያውን ቤተ መቅደስ ያዩ አረጋውያን ሌዋውያንና የቤተሰብ አለቆች ሁለተኛውን ቤተ መቅደስ ሲያዩ እንዳለቀሱ እናነባለን፤ ምክንያቱም ከሰሎሞን ቤተ መቅደስ ጋር ሲነጻጸር በጣም ትንሽ ነበር (ዕዝራ 3፡12)። ሁለተኛው ቤተ መቅደስ ከመጀመሪያው ያነሰ ከሆነ፣ እንዴት የበለጠ ክብር ሊኖረው ይችላል? አብዛኞቹ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች ወዲያውኑ የሚሰጡት መልስ ኢየሱስ በሁለተኛው ቤተ መቅደስ አደባባይ ውስጥ በመመላለሱ መገኘቱ የዚያን ቤተ መቅደስ የበለጠ የከበረ እንዳደረገው ነው።

ነገር ግን በ2ኛ ዜና መዋዕል ውስጥ ሰሎሞን የገነባው ቤተ መቅደስ በተቀደሰበት ጊዜ፣ የእግዚአብሔር ክብር ብርሃን እጅግ ስለበረታ ካህናቱ ወደ ውስጥ መግባት እንዳልቻሉ እናነባለን (2ኛ ዜና መዋዕል 5፡13-14)። በሌላ አነጋገር፣ እግዚአብሔር በሁለቱም ቤተ መቅደሶች መጥቶ ነበር—በመጀመሪያው በተገለጠ ክብሩ፣ በሁለተኛው ደግሞ በሰው ሥጋ ተገልጦ። ሆኖም ሐጌ ሁለተኛው ቤተ መቅደስ የበለጠ ክብር እንዳለው ይናገራል። ለምን? ምክንያቱም በሁለተኛው ቤተ መቅደስ ውስጥ ክርስቶስ የእግዚአብሔርን ባሕርይ ገለጠ። በዚያም እርሱ ፍጥረታቱ እንዲበድሉትና እንዲያስቸግሩት መፍቀድን እንጂ ኃይሉን ለራሱ ጥቅም ሲል መጠቀምን እንደማይመርጥ አሳየ። በሁለተኛው ቤተ መቅደስ ክርስቶስ ኃይሉን የያዘውን አካል ማመን እንደምንችል አረጋገጠ።

ሙሴ በተራራው ላይ ከእግዚአብሔር ጋር የተነጋገረበትን አጋጣሚ አስታውሱ፤ “ክብርህን አሳየኝ” ብሎ ጌታን ጠይቆ ነበር። እግዚአብሔር ምን አደረገ? “መልካምነቴን ሁሉ በፊትህ አሳልፋለሁ” ብሎ መለሰለት (ዘፀአት 33፡19)። ከዚያም በሙሴ ፊት አልፎ እንዲህ ሲል አወጀ፡-“እግዚአብሔር፣ እግዚአብሔር፣ መሐሪና ጸጋ የበዛለት አምላክ፣ ለቁጣ የዘገየ፣ በፍቅርና በታማኝነት የተሞላ፣ ፍቅሩን ለሺዎች የሚጠብቅ፣ ኃጢአትን፣ ዓመፅንና በደልን የሚቅር” (ዘፀአት 34፡6-7)።

እግዚአብሔር የባሕርዩን ታላቁን መገለጥ ያሳየው በመስቀል ላይ ነበር። በመስቀሉ እርሱ በእውነት ጸጋ የበዛለት፣ መሐሪ፣ ይቅር ባይ፣ ታጋሽ፣ ቸር፣ ታማኝ እና እውነተኛ እንደሆነ እናያለን። መስቀሉ የሚገልጠው እኛ የምናደርገው ምንም ነገር ቢሆን እርሱን በራስ ወዳድነት መንገድ ታላቅ ኃይሉን እንዲጠቀም ሊያነሳሳው እንደማይችል ነው። ምንም እንኳን ሁሉን ቻይ ቢሆንም፣ ከሁሉ የሚበልጠው ጸጋው ነው። ፈጣሪው በእውነት የማስተዋል ችሎታ ያላቸውን ፍጥረታቱን ልዩነትና ነፃነት ያከብራል፤ እኛም ያንን ነፃነት በመጠቀም ብንበድለው እንኳን፣ እንዲያውም ልናጠፋው ብንሞክር እንኳን።

ይህ መገለጥ ሰይጣን በዩኒቨርሲቲ ሁሉ ውስጥ፣ በተለይም በምድራችን ላይ፣ በተሳካ ሁኔታ ያስራጫቸውን የተሳሳቱ ውክልናዎች ያፈርሳል። የእግዚአብሔር ባሕርይ መገለጥ—በተለይም ታማኝነቱ—እንደገና ወደ እምነት ይመልሰናል፣ እናም ፈውሳችንን፣ ማለትም ድነታችንን ያመጣል።

ሦስተኛ፡ የሁለቱ ተቃራኒ ተነሳሽነቶች መገለጥ

በመስቀል ላይ የሆነው ነገር መልካም ሰዎች ለምን መጥፎ ነገሮችን እንደሚያጋጥማቸው በከፊል ለማስረዳት ይረዳል። እኛ የምንኖረው በሰይጣን መርሆዎች—“የበረታው ይኖራል” እና “እኔ በመጀመሪያ” በሚሉት መሠረት—በሚሰራ ዓለም ላይ ነው። በዚህ ዓለም የሚፈጸሙ ክስተቶች ሁለቱን ታላላቅ ተቃራኒ ተነሳሽነቶች ወይም የአሠራር ዘዴዎች ያሳያሉ።

እግዚአብሔር የሚያሳየው ፍቅር ሊኖር የሚችለው በነፃነት አየር ውስጥ ብቻ መሆኑን ነው፤ ፍቅርም ሆነ ነፃነት በግዴታ ወይም በማሰገድ ሊፈጠሩ አይችሉም። ጌታ ከእርሱ ጋር ሁልጊዜ እውነተኛ ነፃነት እንዳለን ያሳየናል፣ ምንም እንኳን ይህን ነፃነት ህመም ሊከተለው ቢችልም።

ሰይጣን ግን ነፃነታችንን ተጠቅመን ሌሎችንም ሆነ ራሳችንን እንድንሳዳ ይመራል። ከዚያም የ

ሚደርሰው መከራ የእግዚአብሔር ቅጣት እንደሆነ፤ ወይም እርሱ እንደማይጨነቅልን ወይም ኃይል እንደሌለው እንድናምን ያታልለናል። ነገር ግን ዲያብሎስ እውነቱን እንድናይ የሚያስችለን እድል ሲመጣ ይንቀጠቀጣል። እግዚአብሔር ተግባራችንን በሙሉ እየተቆጣጠረ በተመሳሳይ ጊዜ ሊወድን እንደማይችል እንዳንገነዘብ ይፈራል። እግዚአብሔር ይህን ለማድረግ ቢሞክር ኖሮ፣ ፍቅርን ራሱን ያጠፋ ነበር።

ፍቅር እንዲኖር ነፃነት አስፈላጊ ነው። ስለዚህ ፍቅርና ነፃነት ታላቅ ጉዳትን የመቀበል አደጋ አላቸው። እግዚአብሔር በፍቅርና በነፃነት ሕጉ ላይ የተነሳውን ዓመፃችን እስካሁን ያላቆመው ምክንያት፣ በምድራችን ላይ ብዙዎች ገና ጉዳዩን በትክክል አልተረዱም፣ እናም እርሱ የሚያቀርበውን ፈውስ ለመቀበል በእውቀት የተመሠረተ ውሳኔ አልሰጡም። እግዚአብሔር ሁሉም እንዲፈወሱ ስለሚፈልግ በትዕግሥት ይጠብቃል።

በዚህ ታላቅ ተጋድሎ ላይ ያለው ጉዳይ አእምሮን መፈወስ ነው፤ ይህም አመክንዮን በማክበር፣ ሕሊናን በማንጸት፣ ፈቃድን በማጠናከር፣ አሳቦችን በማንጸት እና ስሜቶችን በመቆጣጠር ይፈጸማል። ይህም አስተሳሰብና ተግባር በአመክንዮ፣ በእውነት፣ በፍቅር እና በነፃነት ላይ እንደገና እንዲመሠረቱ ማድረግን ያካትታል።

እግዚአብሔር ልባችንንና አእምሯችንን በኃይል ሊለውጥ አይችልም። ይልቁንም በፍቅር የተነገረውን እውነት በመመልከት የራሳችንን ድምዳሜ እንድንደርስ ነፃነት ይሰጠናል። የሚያሳዝነው ግን የተሳሳተ ወንጌል ይህ እንዳይሆን ያደርጋል፣ ምክንያቱም እግዚአብሔርን ከእውነተኛው ባሕርይ ተቃራኒ በሆነ መልኩ ያቀርባል። በሰው አእምሮ ውስጥ እምነትን ከመፍጠር ይልቅ፣ ፍርሃትን ይተክላል።

የተሳሳተ ወንጌል

አንድ በብዙዎች የሚታመን የሃይማኖት ትምህርት የኃጢአት ችግር በእኛ በተበላሹ ልቦችና አእምሮዎች ውስጥ ሳይሆን፣ በእግዚአብሔር ቁጣና መዓት ውስጥ እንደሚገኝ ያስተምራል። በተጨማሪም ክርስቶስ የመጣው የእግዚአብሔርን ቁጣ ለማብረድ እና ለማስታረቅ እንደሆነ ይናገራል። ከዚህ በላይ፣ ክርስቶስ በሰማይ በእኛ ፈንታ ለአባቱ እየተማለደ እንደሚገኝ፣ ስለዚህም በፍርድ ቀን በእግዚአብሔር ፊት ስንቆም እግዚአብሔር ኃጢአተኝነታችንን ሳይመለከት ፍጹም የሆነውን የክርስቶስ ጽድቅ እንደሚያይ ያስተምራል።

ይህ አመለካከት ብዙ ጊዜ “በደሙ ተሸፍነናል፤” “በደሙ ታጥብናል፤” “በክርስቶስ የጽድቅ ልብስ ተሸፍነናል” በሚሉ የተወደዱና የተከበሩ አባባሎች ስር ተሸፍኖ ይታያል። ነገር ግን ከሚያስመስለው በተቃራኒ፣ ይህ የተሳሳተ አመለካከት “በሰኳር የተሸፈነ የበሰበሰ ፖም” ንድፈ ሐሳብ ነው። ይህ ንድፈ ሐሳብ የልብ ለውጥ አያስፈልግም ይላል፤ ይልቁንም የበሰበሰውን ልብ “በክርስቶስ ደም” ብቻ መሸፈን ይበቃል ይላል። ከዚያም ልቡ ፍጹም እንደሆነ ይታያል እና የፍርድን ምርመራ ማለፍ ይችላል ብሎ ያስተምራል። ነገር ግን ከዚህ በፊት እንዳየነው፣ ከእግዚአብሔር ጋር በመተባበር እውነተኛ የልብ ለውጥ ያገኙ ሰዎች ብቻ ወደ ሰማይ ይገባሉ። ምክንያቱም የልብ ለውጥ ከሌለ፣ ከእኛ ጋር መኖር ደህና አይሆንም። ድነት በውጫዊ ሽፋን ሳይሆን፣ በውስጣዊ ባሕርይ ለውጥና በልብ መታደስ ይገለጣል።

ኃጢአት እንደ ፈንጣጣ በሽታ ነው

ከልጆችህ አንዱ በፈንጣጣ (Smallpox) በሽታ ቢያዝ፣ ከሌሎቹ ልጆችህ ጋር በቤትህ ውስጥ እንዲቆይ ትፈቅድለት ነበርን? ወይስ ሌሎቹን ከበሽታው ለመጠበቅ ትፈልግ ነበር? በበሽታው የተያዘው ልጅ በቤት ውስጥ እንዳይቆይ ብትወስን፣ ይህ እርሱን እንደማትወደው ያሳያልን? በፍጹም አይደለም። እንዲያውም፣ ጤናህን ለአደጋ በማጋለጥ ጤናማ ልጆችህን በቤት ትተህ ለታመመው ልጅ የምትችለውን እርዳታ ሁሉ ለመስጠት ትሄድ ነበር።

በደምህ ውስጥ ልጁን ሊፈውሱ የሚችሉ ፀረ-አካላት (antibodies) ቢኖሩ፣ ነገር ግን ልጁ የደም ስጦታህን ቢከለክል ምን ይሆናል? ልጅህን ትገድለዋለህን? ወይስ ልጁ በራሱ ምርጫ ምክንያት ይሞታል?

እኛም በመንፈሳዊ ሕመም ስለተያዝንና ለሰማይ ብቁ ስላልሆንን፣ እግዚአብሔር ሰማያዊ መኖሪያውን ትቶ ፈውሱን—ሰለ ራሱ ያለውን እውነት—ሊያመጣልን መጣ። ፈውሱን ከተቀበልን እንፈወሳለን፤ ከተቃወምን ግን እግዚአብሔር አይጠላንም ወይም አይገድለንም፤ እኛ ራሳችን ባደረግነው ምርጫ ውጤት እንሞታለን።

ይህን እውነት ከግብፅ ከወጡ በኋላ በእስራኤል ታሪክ ውስጥ በተከሰተ አንድ የብሉይ ኪዳን ታሪክ ውስጥ እናያለን። ከባርነት ከወጡ ብዙም ሳይቆይ፣ ማርያምና አሮን በሙሴ ላይ ቀኑ፣ ሕዝቡን ማን ሊመራ እንደሚገባ መከራከር ጀመሩ። እግዚአብሔርም ጣልቃ ገብቶ ማርያምን በለምጽ መታት።

ማርያም ከሰፈሩ ውጭ መቆየት ነበረባት፤ እስክትፈወስም ድረስ ወደ ሰፈሩ መመለስ አልቻለችም (ዘኁልቀ 12፡1-16)።

ለምጽ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የጋጢኦት ምሳሌ ነው። እኛም ከእግዚአብሔር መንገዶች ተቃራኒ በሆኑ መርሆዎች የሚሰሩ አእምሮዎች ያሉን መንፈሳዊ ለምጻዎች ነን። ከእግዚአብሔር ጋር በመተባበር ፈውስን የሚቀበሉ ብቻ ወደ ሰማያዊው ሰፈር መግባት ይችላሉ።

ይህ ፈውስ ሰው ራሱን እንደገና የሚያገኝበት ሂደት ነው፤ ማለትም ከዘረመል ድክመቶቻችን ተጽዕኖ ነፃ ሆኖ ማሰብና መሥራት መቻል፤ እንዲሁም በፍቅር፣ በእውነት፣ በግልጽነት እና በነፃነት መርሆዎች መመራት ነው።

አንዳንዶች ይህን እውነት በትክክል አይረዱም። በፈዋሹና በሕክምናው ላይ ከማተኮር ይልቅ፣ በራሳቸው ሁኔታ ላይ ያተኩራሉ። በራሳቸው ውስጥ ጉድለቶችን እያገኙ ስለ ድካታቸው ይጠራጠራሉ። ብዙ ከምክራቸው የሚጠቀሙ ሰዎች በራሳቸው ውስጥ ጉድለቶችን ስለሚያዩ ስለ ድካታቸው በከፍተኛ አለመረጋጋት ይኖራሉ። ነገር ግን ዋናው ጉዳይ ያለፉ ሰህተቶች ወይም አሁንም ያሉ ትግሎች ሳይሆኑ፣ በፈውስ ሂደቱ ውስጥ መሳተፍ መሆኑን ማየት ይሳናቸዋል።

ቁልፉ ነገር በሕይወት መንገድ ላይ መቆየት ነው

ሁለቱም ሳንባዎችህ በሳንባ ምች (Pneumonia) በሽታ እንደተያዙ አስብ። ምልክቶቹም ከፍተኛ ትኩሳት፣ የመተንፈስ ችግር እና እየቀነሰ የሚሄድ ኃይል ቢሆኑ። ምንም ነገር ካላደረግህ፣ ወደ ሞት የሚወስድ መንገድ ላይ አይደለህምን?

ነገር ግን ወደ ሐኪም ሄደህ የአንቲባዮቲክ ሕክምና ብትጀምር፣ ወደ ሕይወት መንገድ አልገባህምን? ከሞት መንገድ ወጥተህ ወደ ሕይወት መንገድ በገባህበት ቀን (አንቲባዮቲክ በጀመርክበት ቀን) ወዲያውኑ ሙሉ በሙሉ እንድትድን ትጠብቃለህን? በእርግጥ አይደለም።

ነገር ግን ፈውሱ የሚጀምረው አንቲባዮቲክ በጀመርክበት ቀን አይደለምን? እና በሕይወት መንገድ ላይ እስከቆየህ ድረስ (መድኃኒትህን እየወሰድክ እና የሐኪም ቀጠሮዎችህን እየጠበቅክ) ጤናማ ውጤት እንደሚኖር በእርግጠኝነት መተማመን ትችላለህ።

ከሳንባ ምች በማገገም ሂደት ውስጥ እንደገና ትኩሳት፣ ብርድ ብርድ ማለት፣ ላብ እና የሚያስጸይፍ አክታ ማሰወጣት ሊያጋጥምህ ይችላል። እነዚህ ምልክቶች ሕመምህ እየባሰ እንደሆነ ማስረጃ ናቸውን? ወይስ መድኃኒቱ በሽታውን መዋጋት ሲጀምር ከዚህ በፊት የበለጠ አክታ ልታሰወጣ ትችላለህ?

እኛም ወደ ሕይወት መንገድ ገብተን ለአእምሯችን ፈውስ ከእግዚአብሔር ጋር መሥራት ስንጀምር፣ በመንገድ ላይ አንዳንድ መጥፎ ነገሮችን “እናስወጣለን”። የባሕርይ ጉድለቶች ወደ ውጭ ይወጣሉ፣ ሰህተቶችም ይፈጸማሉ። ነገር ግን እነዚያ ሰህተቶች ድነት መጥፋቱን አያመለክቱም። በብዙ ጊዜ እነርሱ ከባሕርይ ውስጥ እነዚያን ጉድለቶች ለማሰወጥ የሚደረገውን ትግል ያሳያሉ።

ሳንባ ምችህን ለማከም አንቲባዮቲክ ከጀመርክ በኋላ፣ መድኃኒቱን ማቆምና ሐኪሙን ከእንግዲህ በኋላ አለመጎብኘት ብትወሰን ምን ይሆናል? እኛም ወደ ክርስቶስ ከመጣን በኋላ ከእርሱ ጋር መጓዝን እና ለአእምሯችን ፈውስ ከእርሱ ጋር መተባበርን ብናቆም ምን ሊከሰት ይችላል?

ሐኪሞች ሕክምናን የማይከተሉ ታካሚዎቻቸውን አይገድሉም፤ ነገር ግን ብዙ ጊዜ እነዚያ ታካሚዎች ይሞታሉ። እግዚአብሔርም ዓመፀኛና የማይታዘዙ ልጆቹን አይገድልም፤ ሆኖም እነርሱም ይጠፋሉ። ሕክምናን አለመከተል የሚያመጣው ዋጋ ሞት እንደሆነ ሁሉ፣ የኃጢአት ደመወዝም ሞት ነው። ሁለቱም ራስን የሚያጠፋ መንገድ የመምረጥ የማይቀር ውጤት ናቸው።

ለኃጥኣን የሚመጣው ሞት ሕይወትን የሚመሩትን የዓለም አቀፍ መርሆዎች በመጣሳቸው የሚመጣ ውጤት ነው፤ ማለትም የፍቅርና የነፃነትን ሕጎች በቀጣይነት ችላ በማለታቸው። እነዚህ ሕጎች እንደ ሰው የተደነገጉ ሕጎች ሳይሆኑ፣ እንደ ሰበት (Gravity) ሕግ ያሉ በዩኒቨርስ ውስጥ ቋሚ እውነታዎች መሆናቸውን አስታውሱ።

ስዎች ስለ እነዚህ ጉዳዮች ባላቸው እውቀት ማነስ ምክንያት፣ እግዚአብሔር በጸጋው ጣልቃ ገብቶ የፍቅርና የነፃነት ሕጎችን የመጣሰ ውጤት ወዲያውኑ እንዳይደርስ አድርጎታል። በዚህ ፈንታ ለሰው ልጆች ከጥፋት የመዳን እድል ሰጥቷቸዋል።

ጸሐፊው እግዚአብሔር የውጤቱን መከራ ለተወሰነ ጊዜ ያግዳል

ደራሲህን በኤምፓየር ስቴት ሕንፃ ጫፍ ላይ እንዳለህ አሰብ። እግዚአብሔርም፣ “ከኤምፓየር ስቴት ሕንፃ በዘለልህበት ቀን በእርግጥ ትሞታለህ” ብሎ ተናግሯል።

ከዚያ በኋላ ሰይጣን በእባብ ሳይሆን በንስር ቅርጽ እየበረረ ይመጣና የእግዚአብሔርን ታማኝነት ይጠራጠራል። “በእውነት እግዚአብሔር በዘለልህበት ቀን ትሞታለህ ብሎ ተናግሯልን? አይደለም! አትሞትም። እኔን ተመልከት፤ ዘልዬ ስለሆነ መብረር እችላለሁ። እግዚአብሔር እናንተም እንዳትበሩ ለመከልከል ብቻ ነው ይህን የሚለው” ይላል።

እርሰዎም ትዘላላችሁ። ምን ያህል አስደሳች ሰሜት! እየሩ በፍጥነት ያልፋል፣ ፍጥነቱም ይጨምራል፣ እናም በእርግጥ እየበረረክ ያለህ ይመስልሃል። ነገር ግን አንድ ነገር ትገነዘባለህ፤ የምትሄደው በአንድ አቅጣጫ ብቻ ነው—ቀጥታ ወደ ታች። በፍርሃት ተውጠህ፤ ነገሮች ካልተለወጡ በእርግጥ እንደምትሞት ትረዳለህ። ፍርሃት በሙሉ በተቆጣጠረህ ጊዜ፣ እግዚአብሔር በድንገት እጁን ዘርግቶ በእየር መካከል ያቆምሃል። የውጤቱን መከራ በማገድ፣ በጸጋው በመስኮት ገብተህ እንድትኖር እድል ይሰጥሃል። እንዲያውም ምን እንደሚፈጠር ለማሳየት ልጁን ከሕንፃው እንዲወረወር ልኮታል።

ነገር ግን በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር ለልጁ የውጤቱን መከራ አላገደም። ክርስቶስም፣ “አምላኬ፣ አምላኬ፣ ለምን ተውኸኝ?” ሲል ሰንሰማው፣ የሰበትን ሕግ መጣሰ ወደ ከፍ ያለ ሕይወት ሁኔታ እንደማይወስድ፣ ይልቁንም ሞትን እንደሚያመጣ እናያለን። ይህም እንደ ተፈጥሯዊ ውጤት እንጂ እንደ ተጫኔ ቅጣት አይደለም።

ነገር ግን እግዚአብሔርን ከሕይወትህ እንዲወጣ በተደጋጋሚ ብትነግረው፣ በመስኮቱ ገብተህ እንድትድን የሚያቀርብልህን ጥሪ ደጋግመህ ብትከለክል፣ እና የራስህን መንገድ ለመከተል ብትጸና፣ እርሱ ነፃነትህን ያከብራል እና የፈለግኸውን እንድታደርግ ይፈቅድልሃል።

እጁን ሲለቅቅም፣ ትወድቃለህ እና ትሞታለህ። ይህም የእግዚአብሔርን የዓለም አቀፍ ሕግ የመጣሰ ተፈጥሯዊ ውጤት ነው።

እግዚአብሔር ጠላቶቹ እንደሳሉት አይደለም

እግዚአብሔር ይቅር የማይል እና ለመርካት መሥዋዕት የሚፈልግ ነው የሚለው ንድፈ ሐሳብ፣ እርሱን በመሥዋዕት ደስ የሚለው አምባገነን ገዥ አድርጎ ያቀርበዋል። ይህ አመለካከት በአብና በወልድ መካከል ልዩነትና መቃረን ይፈጥራል፤ በተለይም ክርስቶስን ከአባቱ ቁጣ ሊጠብቁን የሚሞክር መሐሪ አማላጅ እንደሆነ፣ አብን ደግሞ በቀል ፈላጊ እንደሆነ ሲያቀርብ ይህ ይበልጥ ግልጽ ይሆናል።

አመክንዮአቸውን ለመተው ፈቃደኛ ያልሆኑ ሰዎች ይህን ንድፈ ሐሳብ በትክክል ውድቅ አድርገውታል።

አመክንዮአቸውን ለመተው ፈቃደኛ ያልሆኑ ሰዎች ይህን ንድፈ ሐሳብ በትክክል ውድቅ አድርገውታል።

የሚያሳዝነው ግን፣ እኛ ክርስቲያኖች ብዙ ጊዜ እግዚአብሔር እንዲህ እንዳልሆነ ያለውን እውነት በበቂ ሁኔታ ማቅረብ አልቻልንም። በዚህም ምክንያት ብዙ ሰዎች የአምላክን መኖር ሙሉ በሙሉ እንዲክዱ አድርገናል። ክርስቶስ የእግዚአብሔር መልእክተኛ፣ ወኪልና አምባሳደር መሆኑን፣ ስለ እግዚአብሔር እና ስለ መንገዶቹና መርሆዎቹ እውነትን ሊያሳውቁን እንደመጣ ለሰዎች በግልጽ ማስታወቅ አልቻልንም።

በዚህ የተነሳ ብዙዎች ሁለት ምርጫዎች ብቻ እንዲሏቸው ተስምቷቸዋል፤ ወይ አመክንዮአቸውን ትተው ያልተገባ እምነት ይቀበሉ፣ ወይም እግዚአብሔርን ይክዱ። ከእነዚህ ሁለት አማራጮች መካከል፣ ብዙ ሰዎች አመክንዮን መተውን ከሚጠይቅ አምላክ ይልቅ እርሱን መካድን ይመርጣሉ። በዚህ መጽሐፍ የተገለጸው የምሥራች ግን እግዚአብሔር እንዲህ አይደለም የሚል ነው። እርሱ በእውነት የእያንዳንዳችንን ልዩነት፣ የማሰብና የማመንዘር ችሎታችንን ያከብራል። ይህን እውነት ሰንረዳ እና እንዲህ ባለ አምላክ መታመን ሰንጀምር፣ ከሞት መንገድ እንወጣለን እና ወደ ሕይወት መንገድ እንገባለን። ከዚያም በሕይወት መንገድ ላይ ከጀመርን በኋላ፣ ለአእምሯችን ፈውስ ከጌታ ጋር በመተባበር ሰንጓዝ፣ ጻድቃን አሁንም ለምን መከራ እንደሚቀበሉ የሚያሰረዳ አንድ ተጨማሪ ምክንያት ይቀራል።

አራተኛ፡ ምስክር

ኢዮብ መጽሐፍ የመጀመሪያው ምዕራፍ በሰማይ ውስጥ እየተካሄደ ያለውን ጦርነት ከመጋረጃው በስተጀርባ እንድናይ ያስችለናል። ታሪኩ የሚጀምረው እግዚአብሔር በዙፋኑ ላይ ተቀምጦ ሳለ ነው። በዙሪያውም ከመላው ዩኒቨርስ የመጡ የእግዚአብሔር አስተዋይ ፍጥረታት፣ “የጠዋት ልጆች” ተሰብስበው ነበር።

በቅርቡ ሰይጣን ምድርን ሲዞር ከነበረበት መጣ። ከዚያም እግዚአብሔር አሰገራሚ ነገር አደረገ። ስለ ኢዮብ ፍርድ ሰጥቶ ለሰይጣን፣ “ባሪያዬን ኢዮብን አስተውለሃልን? በመንገዱ ሁሉ ፍጹምና ጻድቅ ነው። በምድር ላይ እንደ እርሱ ያለ ሰው የለም” አለው። ሰይጣን ግን፣ “አይ፣ እንዲህ አይደለም። ኢዮብ ጻድቅ መሆኑን የሚያሰመስለው እንተ ስለምትሸልመው ብቻ ነው። የምትሰጠውን በረከት አስወግድ፣ እውነተኛ

ከዚያ ውድድሩ ተጀመረ። እውነቱን የሚናገረው ማን ነው—እግዚአብሔር ወይስ ሰይጣን? የጠዋት ልጆችም ጌታ እንዲህ ሲል በሰሙ ጊዜ ፍላጎታቸው እጅግ ጨመረ መሆን አለበት። “እኚ ሰይጣን፣ ኢዮብ በእጅህ ነው። ከመግደል በስተቀር የፈለግኸውን ሁሉ አድርግበት።”

ሰይጣን ኢዮብን እንደፈለገ ሊያደርገው ነፃ ነበር። ምን አደረገ? ከነበረው ሀብት መቶ እጥፍ የበለጠ ሊሰጠው ይችል ነበር፣ ግን አላደረገም። ሰይጣን አጥፊ ስለሆነ፣ ወዲያውኑ የሰውየውን ሀብት፣ ልጆች እና ጤና አጠፋ። በዚህም ሰይጣን ለሚመለከተው ዩኒቨርሰ አጥፊው እርሱ እንጂ እግዚአብሔር እንዳልሆነ ገለጠ። ጌታ ግን ለምን ይህን እንዲሆን ፈቀደ?

ብዙ ሰዎች የኢዮብ ታሪክ ጸድቃን መከራን እንዴት እንደሚታገሡ የሚያሳይ ምሳሌ ነው ብለው ያሰባሉ። ነገር ግን በይበልጥ ትክክለኛ መልኩ ይህ ታሪክ ስለ መልካምና ክፉ መካከል ስላለው የአለም አቀፍ ጦርነት ነው። መላእክት የሰዎችን ልብና ሐሳብ ማንበብ አይችሉም። ቢችሉ ኖሮ፣ ሰይጣን በሰማይ የመጀመሪያው ግጭት ወቅት ከመላእክት አንድ ሶስተኛውን ክፍል በማታለል ሊያሰከትል አይችልም ነበር። እግዚአብሔር ኢዮብን ጸድቅ መሆኑን ሲያውጅ፣ ሰይጣን ግን ይህን ተቃወመ። መላእክትም እውነቱን የሚናገረው ማን እንደሆነ ሊወሰኑ አልቻሉም። ኢዮብ ለሰይጣን ፈተና ተሸንፎ እግዚአብሔርን ቢረግም፣ ሰይጣን ለሚመለከተው ዩኒቨርሰ “እያችሁ? እኔ ትክክል ነበርኩ። እግዚአብሔር ስለ ኢዮብ ተሳሰቷል፣ ስለ እኔም ተሳሰቷል። የሚናገረውን ማመን አትችሉም” ማለት ይችል ነበር።

በኢዮብ መጽሐፍ ውስጥ የተነሱት ጉዳዮች እጅግ ታላላቅ ናቸው። ነገር ግን ኢዮብ እግዚአብሔር በጣም የሚታመንበት ወዳጅ ስለነበር፣ ስለ እርሱ እውነትን እንዲመሰክር በዩኒቨርሰ ፍርድ ቤት ወደ ምስክርነት መድረክ ጠራው። እንዳንድ ጊዜ ጸድቃን እንደ ምስክሮች መከራን ይቀበላሉ፤ ይህም በሁለቱ ተቃራኒ መንፈሶች መካከል ያለውን ልዩነት ለማሳየት ነው፤ ማለትም የእግዚአብሔር የፍቅርና የነፃነት መንገዶች ከሰይጣን የራስ ወዳድነት፣ የኃይል አጠቃቀም እና የግፍ መንገዶች የተለዩ መሆናቸውን ለማሳየት ነው።

እግዚአብሔር እውነተኛ ነፃነትን ይሰጣል

እግዚአብሔር መንግሥት እውነተኛ ነፃነትን ይሰጣል። ሰዎች ፈቃዳቸውን ለመልካምም ሆነ ለክፉ በግልጽ ሁኔታ እንዲጠቀሙበት ይፈቅዳል። በዚህም አንድ ሰው ከእግዚአብሔር ዘዴዎች ይልቅ የሰይጣንን መንገድ ሲመርጥ ምን እንደሚከሰት ለሁሉም—ለሚመለከተው ዩኒቨርሲቲም ሆነ ለእኛ—ያሳያል።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ በተጠቀሱት የብዙ ታካሚዎች ሕይወት እንዳየነው፣ የእግዚአብሔር መንገዶች ችላ ሲባሉ ህመምና ጥፋት ይከሰታል። ጌታ እንደዚህ ያሉ አሳማሚ ክስተቶች እንዲፈጠሩ የሚፈቅደው እውነተኛ ነፃነትን ስለሚሰጥ ነው። በተመሳሳይ ጊዜ ግን፣ ነፃነታችንን በሰህተት መጠቀማችን በእግዚአብሔር ዘዴዎችና በሰይጣን መንገዶች መካከል ያለውን ልዩነት ያሳያል።

እግዚአብሔር የጤናን መንገድ፣ የሕይወትን መንገድ፣ የፍቅርና የነፃነትን መንገድ እንድናይ ይፈልጋል፤ ከዚያም መንገዱን በነፃ ፈቃዳችን እንድንመርጥና እንድንኖርበት ይጠራናል። የሚያስቸግሩን ችግሮች የምንፈወስበት መንገድ እውነትን ለመምረጥ ፈቃዳችንን በነፃነት ስንጠቀም ብቻ ነው።

ከኃጢአት ራሳችንን ለማስፈታት የሚያስችል ኃይል በራሳችን እንደሌለን እውነት ነው። ነገር ግን ፈቃዳችንን ተጠቅመን ትክክለኛውን ነገር በነፃነት ስንመርጥ፣ እግዚአብሔር አእምሮአችንን በመለኮታዊ ኃይል ይሞላዋል፤ ይህም ከአጥፊ የኑሮ ልማዶች ነፃ ለመውጣት የሚያስፈልገውን ብርታት ይሰጠናል። ሐዋርያው ጴጥሮስ እንዳለው፣ “የመለኮታዊ ባሕርይ ተካፋዮች” እንሆናለን (2 ጴጥሮስ 1:4)፤ ከእግዚአብሔርና ከመንገዶቹ ጋርም በስምምነት እንኖራለን። ከዚያም እውነተኛ የክርስቶስ ወታደሮች እንሆናለን፤ እውነትን ለመግለጥና ጦርነቱን ለማሸነፍ ካስፈለገም ለመቁሰል ፈቃደኞች እንሆናለን።

ጓደኛዬ ግራሃም ማክሰዌል ይህን እንዲህ ብሎ ገልጿል፦ “ከሁሉም የክርስትና እምነቶች በጣም አስፈላጊው፣ በየቦታው ላሉ የእግዚአብሔር ወዳጆች ደስታንና መተማመንን የሚያመጣው ስለ ስማያዊ አባታችን ያለው እውነት ነው፤ ይህም በልጁ ሕይወትና ሞት በታላቅ ዋጋ የተረጋገጠ ነው።

እግዚአብሔር ጠላቶቹ እንዳቀረቡት ዓይነት ሰው አይደለም—ዘፈቀደ፣ ይቅር የማይል፣ ጨካኝ አይደለም። እግዚአብሔር ልክ እንደ ልጁ አፍቃሪና የሚታመን ነው፤ ይቅር ለማለትና ለመፈወስም ፈቃደኛ ነው። በግርማና በኃይል ማለቂያ ባይኖረውም፣ ፈጣሪያችን በተመሳሳይ ሁኔታ ጸጋ የሞላበት ሰው ነው፤ ከማንኛውም ነገር በላይ የሚያከብረው የአስተዋይ ፍጥረታቱን ነፃነት፣ ክብርና ልዩነት ነው፤ ፍቅራቸው፣ እምነታቸው፣ ለመስማትና ለመታዘዝ ያላቸው ፈቃድ በነፃነት እንዲሰጥ ይፈልጋል። እንዲያውም እንደ ባሪያዎች ሳይሆን እንደ ወዳጆች ሊያየን ይመርጣል።

ይህ በቅዱሳት መጻሕፍት ሁሉ የተገለጠው እውነት ነው። በመላው ዩኒቨርሰ ያሉ ታማኝ የእግዚአብሔር ልጆችን መተማመንና አድናቆት የሚያሸንፈው ዘላለማዊው የምሥራች ይህ ነው።

እንደ አብርሃምና ሙሴ—እግዚአብሔር የታመኑ ወዳጆች ብሎ እንደጠራቸው—ዛሬም

የእግዚአብሔር ወዳጆች ስለ ሰማያዊ አባታችን በእውነትና በመልካም መንገድ ለመናገር ይፈልጋሉ። ከሁሉ የላቀው ምስጋና የሚመሰላቸውም እግዚአብሔር ስለ ኢየሱስ የተናገረው ቃል ነው፡- ‘ስለ እኔ ትክክል የሆነውን ተናግሯል።’”¹⁹

በመግቢያው ውስጥ የተጠቀሰችው ታካሚ እነዚህን እውነቶች ብነግራት ምን ትል ነበር?

እግዚአብሔር እንዳልበደላት ብትገነዘብ እንዴት ትመልስ ነበር? እርሷን ለመድረስ እግዚአብሔር ራሱ መከራ እንደተቀበለ ብታውቅ ምን ይሰማት ነበር? እርሱ ሊፈውሳት እንደሚፈልግ ብታውቅ ሕይወቷ እንዴት በተለወጠ ነበር? እኔ እንደማሰበው እጩታና ደስታ ተሰምቷት ነበር። ከሁሉ በላይ ደግሞ፣ እንደዚህ ያለ እግዚአብሔርን ትወደው ነበር።

“ለሰው ትክክል የሚመስለው መንገድ አለ፤
ፍጻሜው ግን ወደ ሞት ይመራል።”

— ምሳሌ 14:12 (NIV)

የሞት መንገድ

እንደ ብዙ ጊዜ እንዳገኘነው፣ ኃጢአት ችግር የሚያፈርስ መሆኑ ነው። የእግዚአብሔር የፍቅርና የነፃነት ሕግ መጣስ በተፈጥሮ የማሰብና የምክንያት ችሎታችንን ያበላሻል። ጤናማ እና ጤናማ ያልሆነ፣ ትክክልና ስህተትን ለመለየት ያለን ችሎታ እናጣለን።

አጥፊ ባህሪ ስንመርጥ፣ ቀስ በቀስ ህሊናችንን እንዲሁ እንዲሁ በመዳከም ወደ እግዚአብሔር የፍቅርና የነፃነት ሕግ መጣስ ላይ ስሜታዊነቱን ያጣል። የሞራል አቅጣጫችንን ስናጣ፣ በፍላጎትና በሰሜት የሚነዱ እንደ ማያሰቡ እንሰሳት እንሆናለን።

በአመፅ ከቀጠልን፣ ምንም የእውነት ነገር ተፅእኖ ሊያሳድርብን የማይችል ያህል እንጎዳለን፤ ምክንያቱም ኃጢአት የምክንያትና የህሊና ችሎታዎችን በአይመለስም መንገድ አጥፍቶአል። የሰይጣን ዓላማ ከፍ ያለ የአእምሮ ችሎታችንን ማጥፋት፣ ምክንያትን ከመንበሩ ማውረድ፣ ህሊናን ማዛባት ወይም ማጥፋት፣ እና ፈቃድን በፍላጎትና በሰሜት መቆጣጠር ነው። ይህ የሞት መንገድ ነው።

እውነትን የሚቀበሉ የአእምሮ ችሎታዎች ሲጠፉ፣ እግዚአብሔር እኛን ለማዳን ከእንግዲሻ ምንም ሊያደርግ አይችልም። ከእርሱ እጅ ውጭ እንሆናለን፣ እርሱም በሐዘን የምንመርጠውን ውጤት እንድንሰብስብ ይተወናል። የሞት መንገድ እንከተላለን።

እውነት በምክንያትና በህሊና ወደ አእምሮ ይገባል

ክርስቶስ፣ “እውነት ነፃ ያደርጋችኋል” (ዮሐንስ 8:32, NIV) ብሏል። ነገር ግን ሰይጣን ከራሱ እውነት ስለሌለው፣ የእግዚአብሔር እውነት ወደ ማስተዋላችን እንዳይደርስ ለመከላከል በሚችለው ሁሉ ይሞክራል። ይህን በተለያዩ መንገዶች ያደርጋል። መጀመሪያ፣ እውነት ወደ አእምሮ የሚገባበት ብቸኛ መንገድ ምክንያትና ህሊና ስለሆኑ እነርሱን ለማጥፋት ይሞክራል።

ምክንያትና ህሊና ከሌሉ እውነትን መረዳት አንችልም፤ ስለዚህም በነፃነት ጦርነታችን ውስጥ እጅግ ደካሞች እንሆናለን።

ተቃራኒ እምነቶች ምክንያትን ያጠፋሉ

ሰይጣን ምክንያትን ለማጥፋት የሚጠቀምበት አንዱ መንገድ ሰዎችን እርስ በርሳቸው ተቃራኒ እና ማስረጃ የማይሰጡ ነገሮችን እንዲያምኑ ማሳመን ነው። ዓላማውን ለማሳካት ምክንያታቸውን ችላ እንዲሉ በማድረግ በአንድ ጊዜ ሁለት ነገሮችን ይቀበሉ ዘንድ ያነሳሳቸዋል፤ እነዚህ ሁለቱ በአንድ ጊዜ እውነት ሊሆኑ አይችሉም።

ለምሳሌ፣ እግዚአብሔር ፍቅር እንደሆነ የሚናገረውን እውነት ሰይጣን በመቃወም፣ ማን ይድን ማን ይጠፋ እንደሚወስን እኛ የምንመርጥበት ነፃ ፈቃድ እንደሌለን በማሳመን ያቃርናል። እንደ ቀደም ብለን እንዳየነው፣ ፍቅር ያለ ነፃነት ሊኖር አይችልም። ስለዚህም እነዚህ ሁለቱ እምነቶች በተፈጥሮ ተቃራኒ ናቸው። ሁለቱም በአንድ ጊዜ እውነት ሊሆኑ አይችሉም፤ ሁለቱንም ለማመን ብቸኛው መንገድ ምክንያትን መስጠት ነው። በእንዲህ ሁኔታ ውስጥ፣ “በእምነት እቀበላለሁ” ብለን ተቃርኖውን እንምክናለን፤ ነገር ግን እንደ ቀደም ብለን እንዳየነው ይህ በእውነት እምነት አይደለም።

የወጣቶች አገልጋይና የማርሽማሎ ሰው

አንድ የወጣቶች አገልጋይ በሳምንት መጨረሻ ሰብስባ ላይ የሰማይን ድንቅነት ለመግለጽ ብዙ ጥረት አደረገ። በሰማይ የሚጠብቀንን ሊገምት የማይቻል ደስታና የእግዚአብሔርን ያልተቋረጠ ፍቅር በክብር የተሞላ መግለጫ ሰጠ። ከዚያ በድንገት በተቃራኒው ሁኔታ የማርሽማሎ ሰው በገመድ ተንጠልጥሎ አሳየ። ይህንም ሲያቃጥለው የወጣቶች አገልጋይ እግዚአብሔር የማይድኑትን ሁሉ በሚያደርስባቸው ሰቃይና መከራ በጭንቀት የተሞላ ዝርዝር መግለጫ ሰጠ። ጌታ ፍቅሩን ለማሳየት እጅግ ብዙ ነገር እንደ ሰራ ለወጣቶቹ ነገራቸው፤ ነገር ግን ህይወታችንን ለእርሱ ለማስረከብ ካልፈለግን በፍቅሩ ምክንያት ሊያስቃየንና ሊያጠፋን እንደሚገደድ ተናገረ።

ነገር ግን የወጣቶች አገልጋዩ ያሳየው ምሳሌ ተቃራኒ እምነት ያመጣል። ምክንያታችንን ብንጠቀም፣ እግዚአብሔር በአንድ ጊዜ እንደ ፍቅር አባትና እንደ አስፈራሪ አጥፊ ሊሆን እንደማይችል እንገነዘባለን። በማስፈራራት መንገድ ከተያዘን፣ ምላሻችን በነፃ ፍቅር አይሆንም፤ በግድ የተገደበ ይሆናል። እንዲህ ያለ ግንኙነት የነፃነት ሕግን ስለሚጥስ እውነተኛ ሊሆን አይችልም፤ ይህም ወደ አመፅ ያመራል። የወጣቶች አገልጋዩ አቋም ለማመን የሚቻለው ምክንያትን ከመቀመጥ ብቻ ነው።

ሕይወት ሰጪው ሲተው ...

እግዚአብሔር የማይጸጸቱትን ለማጥፋት አያስፈራርም ከሆነ፣ እርሱን የሚክዱትን ምን ያደርጋል? በጣም ቀላል ነው፤ ሊያደርገው የሚችለው ብቸኛ ፍቅራዊ እርምጃ ይህ ነው፡- ይተዋቸዋል፤ ሕይወት ሰጪው ሲተዋቸውም ይሞታሉ።

አንድ ባል ከሥራ ቤት ሲመለስ ሚስቱ ሌላ ወንድ ለመከተል እንደምትሄድ ሲነግረው እንዴት ሊሰማው ይችላል? ምን ብሎ ሊመልስ ይችላል?

እርሷን ቢያዝ፣ ወደ መሬት ቢጎትት፣ በታች ቤት ቢያሰር፣ በእጇ ላይ በብረት ቢያሰርና፣ “ፍቅርሽን ብቻ እፈልጋለሁ፤ ነገር ግን ካልወደድሽኝ በፍቅሬ ምክንያት ልገድልሽ እገደዳለሁ” ቢላት፣ እርሷ እንዴት ትመልስ? የበለጠ ፍቅር ይሰማት ወይስ ከእርሱ ለመራቅ የበለጠ ፍላጎት?

እንዲህ ያለ አያያዝ የነፃነት ሕግን በግልጽ ሁኔታ ይጥሳል፤ ይህም ወደ ተጨማሪ አመፅ እንጂ ወደ ፍቅር አይመራም። ባልየው በእንዲህ ያለ መንገድ ሚስቱን ማሸነፍ ካልቻለ፣ ምን ሊያደርግ ይችላል? እንዲቆይ በመጠየቅ ፍቅሩን በተግባር ሊያሳይ ይችላል። እንኳን አንድ መልእክተኛ ልኮ ሊያሳምናት ይችላል። ነገር ግን ከሁሉ ጥረቱ በኋላ ልትሄድ ከጸናች፣ የሚቀርለት ብቸኛ ፍቅራዊና ፍትሃዊ መንገድ ምንድነው? ሊተዋት ነው።

እኛም ሁሉንም የእግዚአብሔር ጥረቶች ብንቃወምና ከእርሱ ብንለይ፣ ሊያደርገው የሚችለው ብቸኛ ፍቅራዊና ፍትሃዊ ነገር እኛን መተው ነው። ሕይወት ሰጪው ሲተወንም እንሞታለን።

እግዚአብሔር መተውና ቁጣው

እግዚአብሔር ሰዎችን በመተው፣ የመረጡትን ውጤት እንዲያገኙ ማሰረከቡ፣ መጽሐፍ ቅዱስ “ቁጣው” ብሎ የሚጠራው ነገር ነው። በሮሜ 1 ምዕራፍ ጳውሎስ ሦስት ጊዜ (ቁጥር 24፣ 26 እና 28) የእግዚአብሔር ቁጣ “መተው” እንደሆነ ይገልጻል። ይህን እድል መጀመሪያ ሲመለከት በጣም ከባድ ነበር ለእኔ ለመቀበል፣ ምክንያቱም በሕይወቴ ሙሉ ዘመን እግዚአብሔር አንድ ቀን ኃይሉን ተጠቅሞ እንደሚቀጣና እንደሚያጠፋ ተምሬ ነበር። የውሃ ጥፋት፣ ሰዶምና ገሞራ፣ የግብፅ የመጀመሪያ ልጆች ሞት እና በብዙ ሌሎች የብሉይ ኪዳን ታሪኮች እግዚአብሔር የሚቀጣ እንደሆነ ያሳዩ ነበር።

ነገር ግን ያን ጊዜ ያልገባኝ ነገር እግዚአብሔር ለአዳምና ለሔዋን በእውነት የተናገረው ነበር፡- “ከመካከለኛው ዛፍ ፍሬ ብትበሉ ትሞታላችሁ” (ዘፍ. 2:17)። ጌታ “እገድላችኋለሁ” አላለም። ማለትም፣ “ብትታዘዙኝ ባትሆኑ እንዲህ ይሆናል፤ ሰራችሁ ራሳችሁን እስከ ሞት ድረስ ያሰለውጣል። ከእኔ ለመለያየት ከቀጠላችሁ እተዋችኋለሁ። እኔ የሕይወታችሁ ምንጭ ስለሆንኩ፣ ከእኔ በርቀት ሲሆኑ ትጠፋላችሁ። የፍቅሬትና የነፃነት ሕጌን መጣስ ተፈጥሯዊ ውጤቱ ራስን ማጥፋት ነው” እንደሚል ነው።

እኔም በቀድሞ የረሳሁት ነገር አንዱ ብቻ ሰው በሙሉ ታሪክ ውስጥ እግዚአብሔር ለአዳምና ለሔዋን የተናገረውን ሞት በእውነት የሞተው ነው፤ ይህም የኃጢአት ዋጋ የሆነው ከእግዚአብሔር መለያየት የሚመጣ የኃጢአተኞች ሞት ነው። ከዚህ በፊት የተጠቀምኳቸው ምሳሌዎች (የውሃ ጥፋት፣ ሰዶምና ገሞራ፣ የግብፅ የመጀመሪያ ልጆች) አይመጥኑም ምክንያቱም እነዚያ ሁሉ ሰዎች አንድ ቀን ይነሳሉ፤ ወይም ወደ ሕይወት ትንሳኤ ወይም ወደ ፍርድ ትንሳኤ (ማቴ. 5:28-29)።

እኔ ወደ መስቀሉ መመልከት እና ክርስቶስ ላይ የተፈጠረውን ማየት አስፈላጊኝ ነበር። “ኃጢአት ያልነበረውን ኃጢአት የሆነ እንዴት እንደ ተደረገ” መመልከት ነበር። በመስቀሉ ላይ እግዚአብሔር ልጁን እንደ ንስሐ ያልገባ፣ ሊፈወስ የማይችል ኃጢአተኛ እንደ ተመለከተው ነው።

ክርስቶስ በመስቀሉ ላይ የኃጢአተኛውን ቦታ ወስዶ ከአብ የማይጸጸቱት በመጨረሻ ፍርድ ላይ የሚያጋጥማቸውን ነገር አጋጠመ። እግዚአብሔር በልጁ ላይ ምን አደረገ? ክርስቶስ ምን ተጠየቀ?
 “አምላኬ፣ አምላኬ፣ ለምን ታሰቃየኝ? ትመታኝ? ከሰማይ እሳት ታዘንብብኝ?” አይደለም። ነገር ግን፡
 “አምላኬ፣ አምላኬ፣ ለምን ተውኸኝ፣ ተተወኸኝ፣ አሰረከብኸኝ?” (ማቴ. 27:46፣ ሮሜ 4:25 ይመልከቱ)
 ነው።

ማስረጃው የሚያሳየው እና በጣም ምክንያታዊ የሆነው ነገር የሚያምን አምላክ ከእርሱ ራሳቸውን ለመለያየት የሚመርጡትን ሰዎች እንዲሄዱ መፍቀድ እንደሆነ ነው። ሰዎች ከእርሱ ለመለየት በአመፅ እጅግ ስለ ቀጠሉ ከፈውስ በላይ ሆነዋል። እውነትን የሚቀበሉ ችሎታዎችን በመጠቀም እምቢ በማለት ራሳቸውን አጥፍተዋል። እነሱ የሚሞቱት በአንድ ቁጣ አምላክ እጅ አይደለም፣ በራሳቸው ምርጫ ውጤት ነው።

የሰይጣን ታላቅ ማታለያ

ሰይጣን በጣም አሳማኝ ውሸታም ስለሆነ፣ በዚህ ጉዳይ ላይ በክርስትና አብዛኛው ክፍል ላይ ታላቅ ማታለያ አድርጓል። ኢሳይያስ 33:14 እንዲህ ይላል፡- “በጽዮን ያሉ ኃጢአተኞች ይፈራሉ፤ ኀይለኛ ፍርሃት ኃጢአተኞችን ይይዛቸዋል፤ ‘ከእኛ መካከል ከሚያቃጥል እሳት ጋር ማን ይኖራል? ከዘላለም እሳት ጋር ማን ይኖራል?’” ብለዋል። ብዙ ክርስቲያኖች ይህ ክፍል ሲኦልን እንደሚያመለክት ይደምድማሉ።

ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ በእውነት ማን እንደሚኖር ምን ይላል? ቀጣዩ ቁጥር መልስ ይሰጣል፡- “በጽድቅ የሚመላለስና ትክክልን የሚናገር፣ ከግፍ ትርፍ የሚርቅና እጁን ከጉቦ የሚከለክል፣ እጆቹን ከደም ሴራ የሚያርቅና ዐይኑን ከክፉ ሐሳብ የሚዘጋ” (ቁጥር 15)።

ይህን ክፍል በቀላሉ “በእምነት” ብቻ መቀበል አለብን? “እግዚአብሔር ብሏል። እኔ እምናለሁ። ተወስነ ነው” ብለን እንቀበል? ወይስ ጥያቄዎች መጠየቅ አለብን?

መጽሐፍ ቅዱስን በአጠቃላይ ከዘፍጥረት ጀምሮ እስከ መጨረሻ ብንመረምር፣ በጣም አስደናቂ ነገር እናገኛለን። በዘጸአት 3 እግዚአብሔር ከቁጥቋጦው ሙሴን ሲናገር ቁጥቋጦው ይቃጠል ነበር። በዘጸአት 24:16 እግዚአብሔር በሲና ተገልጦ የጌታ ክብር “የሚያቃጥል እሳት” እንደሚመስል ተገልጿል።

2 ዜና 5:13 ስሎሞን ቤተ መቅደስ ሲቀደስ እግዚአብሔር ወረደ እና ካህናቱ በክብሩ ብርሃን ምክንያት ወደ ቤተ መቅደሱ መግባት አልቻሉም ይላል። ሕዝቅኤል 28 ሉሲፈር ከመውደቁ በፊት በእግዚአብሔር የእሳት ድንጋዮች መካከል እንደ ተመላለሰ ይገልጻል።

2 ተሰሎንቄ 1 የክርስቶስ መምጣት ብርሃን ኃጢአተኞችን እንደሚያጠፋ ይናገራል። 1 ጢሞቴዎስ 6:16 እግዚአብሔር ወደ ማይቀርብ ብርሃን ውስጥ እንደሚኖር ይገልጻል። ዕብራውያን 12:29 “አምላካችን የሚያቃጥል እሳት ነው” ይላል። በራእይ 23 ደግሞ አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር ፀሐይና ጨረቃ እንዳይፈልጉ እግዚአብሔር ብርሃናቸው እንደሚሆን እንማራለን። ይህ ሁሉ ምን ማለት ነው?

የሰይጣን ታላቅ ማታለያ—በዙ ክርስቲያኖች የተቀበሉት—የማትፈልጉት ቦታ እና የማትፈልጉት መኖሪያ የዘላለም እሳትና የሚያቃጥል እሳት የሚገኝበት ቦታ ነው የሚለው ነው። ነገር ግን ያ ቦታ እግዚአብሔር ራሱ ያለበት ነው።

የእግዚአብሔር ሕይወት ሰጪ ክብር ከእርሱ ጋር በማይሰማው ሁሉን ያቃጥላል፣ ነገር ግን ከእርሱ ጋር በሚሰማው ሁሉን ይፈውሳል። የሕይወት ሰጪው ክብር ጽድቃን ይለውጣል፣ ሙሴ በተራራው ላይ ከእግዚአብሔር ፊት ሲኖር እንደተለወጠ እንዲሁ። ሙሴ ከሲና ሲወርድ የእግዚአብሔር ክብር እጅግ ስለሚበራ እስራኤላውያን ሊመለከቱት አልቻሉምና መሸፈኛ እንዲሉብስ ጠየቁት (ዘጸ. 34:35)።

ክርስቶስ ከመስቀሉ በፊት በቅርቡ ይህን እውነት በተግባር አሳየ። ወደ መስቀሉ ሲሄድ ኢየሱስ የሚያቃጥል እሳት እንደማይጠፋ አሳየ። በመለወጥ ተራራ (Mount of Transfiguration) ላይ ወደ የሚያቃጥል እሳትና የዘላለም ብርሃን ውስጥ ተሻገረ። በዚያ የእግዚአብሔር እሳታማ ክብር ክርስቶስን አካበበው። እና ምን ሆነ? እሳቱ ክርስቶስን አቃጠለው? ጎዳውን? አይደለም።

ክርስቶስ ኃጢአት ስለሌለበት እሳቱ ምንም ጉዳት አላመጣበትም። ክርስቶስ እሳቱ አጥፊ እንዳልሆነ አሳየ፤ የሚያጠፋው ኃጢአት ነው። ኃጢአት ኃጢአተኛውን ያጠፋል፤ እግዚአብሔር አይደለም።

በመጽሐፍ ቅዱስ የቀረበው እውነት ቀላል ነው። እግዚአብሔር ለሁሉ ነፃ ፈቃድ ሰጥቷል። መንገዶቹን እንቃወም ከመረጥን፣ ቀስ በቀስ የምክንያት ችሎታችንን እናጠፋለን፣ ህሊናችን ይታወራል፣ ራሳችንን ለመቆጣጠር ያለን ችሎታ ይጠፋል። በዚህ ሂደት የእውነት፣ የፍቅር፣ የግልጽነትና የነፃነት መንገዶች ፋንታ የራስ ወዳድነት፣ የግድ ኃይል፣ የብዝበዛ፣ የማታለያ እና የሰውር መንገዶችን እንመርጣለን። በዚህም ሂደት እግዚአብሔርን በጣም በማይሰማማ ሁኔታ እንገኛለን፤ እርሱም መኖሪያው ለእኛ የሚያቃጥል እሳት ይሆናል።

ክፉዎች የሚሞቱት በእግዚአብሔር የሕይወት ሰጪ ክብር ፊት ለመኖር ብቁ አለመሆናቸው ምክንያት ነው፤ ኃይለኛ ገዥ በሚያደርገው ቅጣት ሳይሆን። ነገር ግን ከእግዚአብሔር ጋር በፍቅር፣ በእውነት፣ በግልጽነት እና በነፃነት መርህ የተባበሩ ሰዎች በእርሱ ፊት ይለወጣሉ እና በዘላለም ይኖራሉ፤ በሕይወት ሰጪ ክብሩ፣ በዘላለም እሳትና በሚያቃጥል ብርሃን።

እግዚአብሔር በማስረጃ ላይ ተመስርተን እንድናምን ይፈልጋል

በክርስትና ውስጥ ብዙ ጊዜ እርስ በርሳቸው የሚጋጩ እምነቶችን እንገናኛለን፣ እነዚህም ምክንያትንና ህሊናን የሚያጠፉ ናቸው። እግዚአብሔር በቂ ማስረጃ ሳይሰጥ እንድናምን አይፈልግም፤ ማስረጃውም ለምክንያታችን የሚገባ መሆን አለበት። ያለ ማስረጃ ማመን ምክንያታዊ አይደለም፣ ምክንያትም ከመንበሩ ሲወርድ ብቻ ይፈጸማል።

ነገር ግን እርስ በርሳቸው የሚጋጩ እምነቶች ምክንያትን ለማጥፋት ብቸኛ መንገድ አይደለም። ስይጣን ከታላላቅ ስኬቶቹ አንዱ ክርስቲያኖች ምክንያትን ማውረድ የሚያደርጉ ተግባራትን እንደ በጎ ነገር እንዲያስተምሩ ማሳመን ነው። እኔም እንዲህ ያለ ክስተት በቅርብ ለማየት እድል አገኘሁ።

የሦስት ቀናት ግራ መጋባት

ከብዙ ዓመታት በፊት በተለያዩ የፕሮቴስታንት ክርስቲያኖች በጋራ በተዘጋጀ የሳምንት መጨረሻ ስብሰባ ለመገኘት ግብዣ ተቀበልሁ። እንደገኝ እንኳ ያሰቡኝ የነበረው ብቸኛው ምክንያት ከአዘጋጆቹ መካከል ብዙዎቹ የቅርብ ጓደኞቹ ስለነበሩ ነበር።

ይህን ሳምንት መጨረሻ የተጠቀሙትን መንገዶች ከመግለጽ በፊት፣ ይህን ፕሮግራም የሚያስኬዱት ሰዎች ምን እንደሚያደርጉ ሙሉ በሙሉ እንዳልተረዱ እንደሚያምን መግለጽ አለብኝ። የአካባቢው አዘጋጆች ቅን፣ አክብሮታማ፣ በተነሳሽነት የተሞሉ እና ደግ ክርስቲያኖች ነበሩ። ነገር ግን የስብሰባውን ሂደት እነርሱ አልወሰኑትም። እነርሱ የተላላኪ ድርጅት የወሰነውን መመሪያ ብቻ ይከተሉ ነበር። ስለዚህ የሚያደርጉት ነገር ምን እንደሚያመለክት በጥልቅ እንዳልተመለከቱ እንደማምን ነው።

በዚያ ሳምንት ውስጥ የተሳተፉ ሁሉ ኢየሱስ ክርስቶስን ለማክበር እና ለማገልገል በእውነት የተነሱ ነበሩ። ነገር ግን ልባዊነት ሁልጊዜ በቂ አይደለም።

ሳውል የታርሴስ ከደማስቆ መንገድ ተሞክሮው በፊት በእውነት ወደ አይሁድ እምነት መመለስ እንዲያደርጉ በግፍና በማስፈራራት መንገዶች ይጠቀም ነበር። ነገር ግን ከክርስቶስ ጋር ከተገናኘ በኋላ ጳውሎስ በሮሜ 14 ውስጥ “እያንዳንዱ በራሱ አእምሮ ሙሉ በሙሉ ይረጋገጥ” (ሮሜ 14:5) ብሎ ይጽፋል። ጳውሎስ እግዚአብሔር በፍቅር የተናገረ እውነት ሰዎችን ነፃ በመተው ራሳቸው ለመደምደም እንዲችሉ እንደሚያደርግ ተማረ። የግለሰብ ነፃነትን የሚያጠፋ ማንኛውም መንገድ፣ ሰውየው በምን ያህል ልባዊ ቢሆንም እንኳ፣ በመጨረሻ ከእግዚአብሔር ጋር ይጋጫል።

የዚያ ሳምንት መጨረሻ የተገለጸው ዓላማ ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ግንኙነት ማጠናከር እና በክርስቲያኖች መካከል እንድት መገንባት ነበር—ይህን ዓላማ በጣም እደግፋለሁ። ነገር ግን ስብሰባው ከመጀመሩ በፊት እንኳ በአእምሮዬ ጥያቄዎች ተነሱ።

ሰለ ፕሮግራሙ ምን እንደተዘጋጀ ሲጠይቅ የተደበቁ መልሶች ተሰጡኝ ወይም “እትጠይቅ፣ ብቻ ተጠብቅ” ብለው ተናገሩኝ።

ይህ ግራ መጋባት አሳስበኝ፣ ምክንያቱም እግዚአብሔር በግልጽ መንግሥት እንደሚሰራ አውቄ ነበር። በኢዮብ መጽሐፍ መጀመሪያ ምዕራፍ እግዚአብሔር ሥራውን ሁሉ ሰማይ በሙሉ ሲመለከት እንደ አደረገ አስታወሰኩ። እንዲሁም ኢየሱስ በሳንሄድሪን ፊት በፍርድ ጊዜ ሲጠየቅ፣ “በዓለም በግልጽ ተናገራለሁ፤ ሁልጊዜ በምኩራብ ወይም በቤተ መቅደስ አስተምሬአለሁ፤ በሰው ልተናገርሁም” (ዮሐንስ 18:20) ብሎ መለሰ።

እውነት ካለህ ለመደበቅ ነገር እንደሌለ እግዚአብሔር ግልጽነትንና ጥያቄ መጠየቅን እንደሚያበረታታ አውቄ ነበር። ሰይጣን ግን ሰውነትንና መሸሽጊያን እንደሚጠቀም ተገነዘብሁ፤ ምክንያቱም እውነት ስለሌለው ብዙ ነገር መደበቅ ይኖርበታል።

ነገር ግን ጓደኞቼ እና በሰብሰባው የምንገርባቸው ሰዎች ጥሩ፣ ክቡር፣ የሚወዱ ሰዎች ነበሩ፤ እና ክፉ ዓላማ እንዳላቸው አምኜ ነበር። ስለዚህ ሰለ ሰውነቱ ያለኝን ጥርጣሬ ችላ አልኩኝ እና ለመሄድ እቅድ አደረግሁ።

ይህ የተለየ ሰብሰባ በጣም ጥብቅ በሆኑ እና በጥቂት ብቻ የሚታወቁ መመሪያዎች መሠረት ተዘጋጅቶ ነበር። ወንዶቹ በአንድ ሳምንት መጨረሻ በሰው ሰው ተወሰዱ፣ በቀጣዩ ሳምንት ደግሞ ሴቶቹ። ተሳታፊዎቹ በእውቶቡስ ተሳፍረው ወደ 60 ማይል ያህል ርቀት በሚገኝ ሩቅ አካባቢ የተተወ ትምህርት ቤት ተጓዙ፣ ይህም ለእንደዚህ ዓይነት መርሐ ግብሮች ይጠቀሙበት ነበር። ተሳታፊዎቹ መኪናቸውን፣ ሞባይል ስልካቸውን ወይም ፔጃቸውን ማምጣት አልቻሉም።

ከደረሱ በኋላ የእጅ ሰዓታቸውን ማሰወገድ ነበረባቸው። ከዚያም በጣም በተደራጀ መርሐ ግብር መከተል ነበረባቸው፣ በተወሰኑ ተግባራት መሳተፍና ግልጽ መስፈርቶችን ማሟላት ይጠበቅባቸው ነበር። በጥብቅ የተደራጀ የቡድን እንቅስቃሴ ውስጥ እንደ የተዘፈቀ ሁኔታ ለአንድ ለአንድ ጸሎት በእጋጣሚ መጣመር ያሉ ተግባራት ይካተቱ ነበር። በተጨማሪም ተሳታፊዎች በሰብሰባ በፊት ሁሉም ሊያነቡት የሚገባ የተወሰኑ ጸሎቶች፣ ጥቅሶች እና ማንነት-ዎች ያካተተ መመሪያ መጽሐፍ ተቀበሉ።

የምግብ ሰዓታት በጥብቅ ተቆጣጠሩ፣ እንቅልፍም ተደነገገ። ሰዓት ሰላልነበራቸው ብዙዎቹ በፍጥነት የጊዜ ስሜታቸውን አጡ። በእውነቱ የሰውነታቸው የሰዓት ሰርዓት በቅርቡ ተዛባ። እንዲሁም የግል ቦታቸው ተወሰደ። ተሳታፊዎች በወታደራዊ መኖሪያ የሚመሰል ሁኔታ ውስጥ በአንድ ክፍል 20 ሰዎች ተኝተው የተጋሩ መታጠቢያ ቤቶችን ተጠቀሙ። ሰብሰባውን የሚያስኬዱት ሰዎች ማንም ብቻውን እንዲሆን አልፈቀዱም፣ ወይም የግል ጥናትና ማሰብ ጊዜ አላቀረቡም።

ሰራተኞቹ ሁሉንም ወደ ተወሰኑ ቡድኖች ከፍለው በ8-10 ሰዎች የሚቀመጡ ጠረጴዛዎች ላይ አስቀመጡ። ቡድኑ በአንድ ጠረጴዛ የተቀመጡት ሁሉ ተሳታፊዎች እንደሆኑ ቢያስቡም፣ በእያንዳንዱ ጠረጴዛ የተቀመጡት ሁለት ሰዎች በሰውር የሰራተኞች አባላት ነበሩ። እነዚህ ሰራተኞች ውይይቱን በአዘጋጆቹ የተወሰነው አቅጣጫ ለመመራት ይሞክሩ ነበር፣ ተሳታፊዎችም ከራሳቸው መካከል እየተወያዩ እንደሚመስሉ ቢያስቡም በእውነቱ ከሰራተኞች አባላት ጋር ይነጋገሩ ነበር።

የሰብሰባው አዘጋጆች ይህን ትንሽ ማታለያ በማሰረጃ እንዲህ ብለው ያጸድቁ ነበር፡- “ማንም ሰራተኛ መሆናችሁን ቢጠይቃችሁ አትዋሹ።” ነገር ግን ሰብሰባው እንዲህ ያሉ ሰዎች በእውነት ተሳታፊ እንደሆኑ እንዲመስሉ ብዙ ጥረት አደረገ፣ ስለዚህ ማንም ጥያቄ አልነሳም።

ይህ የሰራተኞችን እንደ ተሳታፊዎች ማሳየት በሐሰት መሠረት እምነት እንዲፈጠር አሰችሎ ተሳታፊዎችን ለሚቀርቡ ሐሳቦች የበለጠ ደካማ አድርጎ አቆመ። ሰብሰባው ሁኔታውን እንዲሁ አዘጋጅቶ ነበር ሰዎች የሚያቀርቡትን ተቃውሞ ለመሻገር እና እምነታቸውን ከውስጥ በሚታይ የእምነት ክብብ ለመቅረጽ እንዲችሉ።

በጣም መንፈሳዊ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተመሠረቱ ነገር ግን በእእምሮ በጣም የማይፈትኑ እንደ ሰብከት የሚመስሉ አቀራረቦች የአዘጋጆቹን ሥራ ተጨማሪ እንዲሸፍኑ አደረጉ። ሁሉም አካባቢ ግራ አጋባኝ ነበር፣ ምክንያቱም እኔ ትምህርቶችን እና እምነቶችን ለማጥናት የተለመድኩ ነበር። ነገር ግን በዚያ ሰብሰባ የተቀረቡትን ይዘቶች ሲመለከት ብዙ የሚነቀፍ ነገር አላገኘሁም።

ትኩረቴን በምስክርነቶችና በእጭር ሰብከቶች ላይ ስላደረግሁ፣ እነሱም በአጠቃላይ በጣም አበረታችና አነቃቂ ስለነበሩ፣ ትልቁን ሂደት በግልጽ መልኩ ማየት አልቻልሁም። በእውነቱ መንገዶቹ በጣም ሰውር ነበሩ፣ ከብዙ ዓመታት ጥናትና ማሰብ በኋላ ብቻ የተጠቀሙትን ጤናማ ያልሆኑ መንገዶች ማለየት ቻልሁ።

አዘጋጆቹ በተጨማሪ ይህን ሳምንት መጨረሻ በሁሉም ዓይነት ስጦታዎችና እቃዎች ሞልተው አደረጉት—ምግብ፣ ካርዶች፣ ደብዳቤዎች እና የክርስቶስ ፍቅር ምልክቶች እንደ ርግብ፣ ምስማር ወይም መስቀል ያሉ ብዙ ምልክቶች። እንደ ማይቋረጥ የሚመስል ምንጭ እነዚህን ስጦታዎች በተደጋጋሚ እያፈሰሱብን ነበር፣ እነርሱም ይህ የእግዚአብሔር ያልተቋረጠ ፍቅር ምልክት እንደሆነ ይገልጹ ነበር። ነገር ግን ተጨማሪ ግንዛቤ እግዚአብሔር የሰውርነት፣ የማስተላለፊያ ማዛባት፣ የሐሰት መግለጫ እና የቁጥጥር መንገዶችን እንደማይጠቀም አስታወሰኝ—እነዚህም በውጫዊ ደግነትና በትንሽ ስጦታዎች ተሸፍነው የቀረቡ ናቸው።

ይህ ሳምንት መጨረሻ ሰዎችን ያለ ፈቃዳቸው ከቡድኑ ጋር እንዲሰማሙ በጣም ከፍተኛ የቡድን ግፊት ለመፍጠር ተዘጋጅቶ ነበር። ለምሳሌ፣ መርሐ ግብሩ ምን እንደሚሆን ማንንም አላሳወቀም። እያንዳንዱ ክስተት አስደንጋጭ ነበር። ተሳታፊዎች በአንድ እንቅስቃሴ መካከል እራሳቸውን ሳያውቁ ሲገኙ በፊት መሳተፍ ይፈልጉ እንደሆነ ለማሰብ እድል አልነበራቸውም። በዚያ ጊዜ መውጣት ከባድ ነበር፣ ምክንያቱም መሄድ ግልጽ ትዕይንት እና መዘበር ያመጣ ነበር። የቡድን ግፊት መስማማትን ያስገድድ ነበር። በተጨማሪም አንድ ሰው ከአንድ እንቅስቃሴ ለመውጣት ቢወስን፣ ሁለት ወይም ሦስት የሰራተኞች አባላት ከኋላው በመከተል እንዲመለሰ ይሞክሩ ነበር። አዘጋጆቹ ተሳታፊዎች ብቻቸውን ጊዜ እንዲያገኙ ለመከላከል ሁሉንም ጥረት አደረጉ።

እኔ ይህን ተሞክሮ ሲያሰብ እነዚህ መንገዶች በአንዳንድ እምነት ቡድኖች ውስጥ ግለሰብ አስተሳሰብን ለመሰበር እና የቡድን መስማማትን ለመጫን የሚጠቀሙባቸው መንገዶች እንደሆኑ አስታወሰኝ። እንዲህ ያሉ መንገዶች የግለሰብ ማንነትን እና የምክንያትና የህሊና አጠቃቀምን ለማፍረስ ተዘጋጅተዋል። በምትኩ ግን የግለሰብ ምርጫን ለቡድን ማሰረከብን ያበረታታሉ፣ ቡድኑም ለግለሰቡ ያሰብ ዘንድ ይመስላል። ይህ አደገኛ ነው፣ ምንም ያህል ክርስቶስን የሚመስል ቢመስልም እና ምንም ያህል ቅን ቢሆኑም።

እኔ ደግሞ ከደማስቆ መንገድ በፊት የነበረውን ሳውል አስታወስኩ። እርሱ እግዚአብሔርን ለማስደሰት በቅንነት የተነሳ ነበር፤ ነገር ግን የተጠቀመው መንገድ በእውነት ሰይጣናዊ ነበር እና ክርስቶስን ያሳደደ። ጳውሎስ መንገዶቹን ሲቀይር ግን ለእግዚአብሔር ዓላማ ኃይለኛ ኃይል ሆነ።

ተሳታፊዎች በተደጋጋሚ የሚገጥማቸው ውሳኔዎች ነበሩ፤ ነገር ግን ይህ ከትክክልና ከሰህተት ጋር አይያያዝም። አብዛኛው ውሳኔ ተሳታፊዎች የቡድን ተቀባይነትን የሚጠብቁ ባህሪያትን ወይም የቡድን መተውን የሚያመጡ መካከል ምርጫ እንዲያደርጉ ይገድዳቸው ነበር።

ለሳምንቱ መጨረሻ የመጨረሻ ክስተት ሁሉንም በፍጥነት ወደ እንድ ክፍል አስበሰቡ፤ ከዚህ ቀደም የተሳተፉ ብዙ ሰዎች ተሞልቶ ነበር። እያንዳንዱ በተራ ወደ ፊት በመሄድ ለቡድኑ ይህ ሳምንት መጨረሻ ምን እንደሚያመለክት የግል ሐሳቡን እንዲካፈል እንደሚገድድ ተነገራቸው። መከልከል እድል ሳይሰጣቸው የሚታይ ትዕይንት ለማስወገድ በጣም ትልቅ ግፊት ያስፈልጋል ነበር።

በተጨማሪም ብዙ መቶ ሰዎች ምን ዓይነት ምስክርነት ተቀባይነት እንደሚኖረው በግልጽ ተጠባባቂነት ይጠብቁ ነበር፤ ይህም ያለ ግድያ እና ያለ ማስፈራራት ሪፖርት ለማቅረብ ያለውን ችሎታ ተጨማሪ አዳከመ።

የነፃነት ሕግ ሲጣሰ ከሚጠበቁ ውጤቶች አንዱ አመፅ ነው። ነገር ግን በዚያ ሰብሰባ ውስጥ ማንም ግልጽ ጥላቻ ወይም ቁጣ አላሳየም። የመቃረን ወይም የአመፅ ምልክት አልተገኘም። እንግዲህ የነፃነት ሕግ ተጥሶ ከሆነ ለምን ግልጽ አመፅ አልተፈጠረም? እና እዚህ ነው ማታለያው በጣም ሰውር የሚሆነው፤ ስለዚህም የበለጠ አደገኛ የሚሆነው።

ከእኔ ጋር የተነጋገርኋቸው ሁሉም ተሳታፊዎች የመቃወም፣ የመቋቋም እና ከሁኔታው የመራቅ ፍላጎት እንዳገኙ ተሞክረዋል። እንዳንዶቹ ከሌሎች በግልጽ ሁኔታ የበለጠ አለመመቸት እንደተሰማቸው ቢታይም፣ ሁሉም ግን ይህን ስሜት እንደተሞክሩ ይመስላል።

ነገር ግን ውጫዊ መልኩ በጣም ክርስቲያናዊ ስለነበር፣ ተሳታፊዎች ይህን መቋቋም እንደ መንፈስ ቅዱስ ላይ የሚፈጸም አመፅ እንደሆነ እንዲያስቡ ተበረታቱ።

ተበረታቱ። ይህ ማሰረጃ ግን ከእውነት በጣም ርቆ ነበር። በዚያ ሳምንት መጨረሻ ስብሰባ የተሳተፉት ሰዎች ከጌታ ጋር ግንኙነት ለማግኘት ስለፈለጉ መጡ። ነገር ግን ስብሰባው የሰውርነት፣ የማታለያ፣ የቁጥጥር እና የቡድን ግፊት መንገዶችን ሲጠቀም፣ እያንዳንዱ ተሳታፊ እንዲህ ያሉ መንገዶችን ለመቃወም ተፈጥሯዊ፣ እግዚአብሔር የሰጠው ምላሽ ነበረው። ነገር ግን እነዚህ መንገዶች በክርስቲያናዊ መልክ በጣም ተሸፍነው ስለነበር፣ ምን እንደሚቃወሙት በግልጽ ለመለየት አስቸጋሪ ነበር። ይህ የእውነተኛ መቃወም ባህሪ (ጤናማ ያልሆኑ መንገዶችን እንጂ እግዚአብሔርን አይደለም) ለመለየት አለመቻል፣ ማንኛውም መቃወም በእውነት በእግዚአብሔር ላይ እንደሆነ የሚያሰቡ ማታለያ እንዲገቡ አደረጋቸው።

ሁለቱም—ተወሰኑ እና በሰውር የሚሰሩ ሰራተኞች—ይህን ማስተንቀሳቀስ አበረታቱ እና አጠናከሩ፣ ስለዚህ ተሳታፊዎች የነፃነት ፍላጎታቸውን ለመግታት በቀላሉ ተሳተፉ፣ በምትኩም ከቡድኑ ጋር ለመስማማት ተገደዱ። በዚህ ምክንያት በሳምንቱ መጨረሻ ግልጽ አመፅ አልተፈጠረም፤ ነገር ግን ቀስ በቀስ የግለሰብነት መበላሸት እና የምክንያት እና የማሰብ ችሎታ መዳከም ተከሰተ።

የሳምንቱ መጨረሻ አዘጋጆች ዓላማቸው ወንጌልን ማስፋፋት እና የክርስቲያናዊ ፍቅርን ማጠናከር እንደነበር አይጠራጠርም። ነገር ግን ስኬታማ አልነበሩም፤ ምክንያቱም—ምንም እንኳን ሳምንቱ በክርስቲያናዊ መዝቃ፣ በጸሎት፣ በሥርዓት እና በምስክርነት ቢሞላም—የሰውርነት፣ የማታለያ፣ የማሰገደድ እና የቁጥጥር መንገዶችን ተጠቀሙ።

የእግዚአብሔር ወንጌል (መልካም ዜና) ይህ ነው፤ እርሱ እንዲህ ያሉ መንገዶችን አይጠቀምም። የእርሱ የግልጽነት፣ የእውነት፣ የፍቅር እና የነፃነት መንገዶች በውስጥ የእግዚአብሔርን ምስል መመለስ፣ የምክንያት ማጠናከር፣ የህሊና መንጸት፣ የራስ መቆጣጠር መልካም ልምድ መገንባት እና የነፃነት መጨመር ያመጣሉ። ነገር ግን በስብሰባው የተከተሉት መንገዶች ከፈውስ ይልቅ በእእምሮ ላይ ተጨማሪ ጉዳት አመጡ፣ ምክንያቱም የግለሰብ ነፃነት ተጥሶ የግለሰብ ማንነት በሰውር ተዳከመ።

ምልክቶች ትርጉም አላቸው

እንዴት ነው እውቀት ያላቸው ሰዎች እርስ በርስ የሚቃረኑ እምነቶችን እንዲያምኑ የሚቻለው? ከሰይጣን ሰልቶች አንዱ ሰዎችን ምልክቶችን እንደ እውነት እንዲቀበሉ ማሳመን ነው፤ የምልክቶችን ትርጉም ከመፈለግ ይልቅ ምልክቱን እንደ እውነት እንዲቀበሉ፤ ምሳሌውን እንደ እውነት እንዲያዩ እንጂ የምሳሌውን ትርጉም እንዲመረምሩ አይደለም።

ክርስቲያናዊነት በምልክቶችና በእስቸጋሪ ቋንቋ ተሞልቶ ነው፤ ይህም የማይሰማማ እምነቶችን እንዲቀበሉ ያበረታታል። “ጽድቅ መስጠት” የሚለውን ቃል አስቡ። ለአንድ አገልጋይ ሲጠይቁት ምን ማለት እንደሆነ የሚሰጥዎት ምሳሌ እንደሚከተለው ይሆናል፡-

“ለው ዘር ሲበድል በእግዚአብሔር ሕግ ፊት ተፈርዶበት ወደ ሞት ይገባል። ግን እግዚአብሔር በጣም ስለወደደን እንዳንሞት ፈለገ፤ ልጁን በደሙ መፍሰስ ዋጋ እንዲከፍል ላከው። የክርስቶስን ደም ከተቀበልህ ግን ጽድቅ ትሆናለህ፤ ወይም በእግዚአብሔር ትቀበላለህ። በደም ትታጠባለህ፤ ኃጢአቶችህም ይተያያሉ። በሥራህ ሳይሆን በክርስቶስ ዋጋ መክፈል ምክንያት።”

ይህ ጽድቅ መስጠት ምን ማለት ነው? በኮሞፒውተር የጽሑፍ ሶፍትዌር ላይ “justify” የሚል ትእዛዝ አለ፤ እሱን በመጠቀም የጽሑፉን ጠርዞች እንደምትቀናጅ አደርጋለሁ። ይህን ሲጫን ምን ይሆናል? ግራና ቀኝ ጠርዞች በአንድ መስመር ይመጣሉ። ከመሰማማት ውጭ የነበረው ሁሉ ወደ ስምምነት ይመጣል፤ ከትክክል ውጭ የነበረው ወደ ትክክል ይመለሳል፤ ከመስመር ውጭ የነበረው ወደ መስመር ይገባል፤ የተሳሳተው ይታረማል። በኃጢአት ዓለማችን ውስጥ ምን ነገር ነው ከትክክል ውጭ ያለ እና ወደ ትክክል መመለስ የሚፈልግ? ምን ነገር ነው የተሳሳተ እና መታረም የሚያስፈልግ?

አዳም ሲበድል እግዚአብሔር ተለውጦ እንደ አሁን መታረም የሚያስፈልገው ሁኔታ ነበር? በፍጹም አይደለም። እግዚአብሔር ትናንት፣ ዛሬ እና ነገ አንድ ነው። እንግዲህ ክርስቶስ የአባቱን አመለካከት ለመቀየር፣ እርሱን ለማስተላለፍ፣ ይቅርታ ለማግኘት ይሞት ነበር? አይ! “እግዚአብሔር ዓለሙን እጅግ ወደ ነበርና አንድያ ልጁን ሰጠ” (ዮሐንስ 3:16)።

“እግዚአብሔር በክርስቶስ ዓለሙን ከራሱ ጋር ያስታረቀ ነበር” (2 ቆሮ. 5:19)። “እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ከሆነ ማን በእኛ ላይ ሊቃወም ይችላል?” (ሮሜ 8:31)። ክርስቶስም “እኔን ያየ አባቱን አየ” (ዮሐንስ 14:9) አለ። እርሱም የአባቱ “ትክክለኛ ምስል” ነው (ዕብራውያን 1:3)። በእግዚአብሔር ጋር ችግኝ አልነበረም። ሁልጊዜ በእኛ ጎን ነበር።

ነገር ግን አዳም ሲበድል እርሱ ተለውጧል? አዎን! አእምሮው በጤናማ መንገድ መስራት አቆመ። ከእግዚአብሔር መታመንና የእርሱን መንገዶች መክበር በማቆም ራሱን የሚወድ ሰው ሆነ።

መታረም ያለበት ነገር የሰው ልብና አእምሮ ነበር። “ጽድቅ መስጠት” ማለት በቀላሉ ልባችንንና አእምሮአችንን ከእግዚአብሔር ጋር በስምምነት ማስመለስ ማለት ነው። ወደ ፍቅርና ወደ መታመን መመለስ ማለት ነው። ነገር ግን ይህ የሚቻለው እውነትን በፍቅር ስለ እግዚአብሔር በመግለጥ ብቻ ነበር። ከዚያ በኋላ እያንዳንዱ ሰው በግል ሀላፊነት ይዞ ይህን እውነት ለመመዘን እና በነፃነት ለመቀበል ወይም ለመካድ ይወስናል።

በክርስቲያንነት ውስጥ ብዙ ምልክቶች ተሳስተው ይተረጉማሉ፤ ይህም ምክንያት ምክንያትን ከመንበር ላይ ማውረድ ነው። “በደም መታጠብ” ወይም “በደም መንጸት” ምን ማለት ነው ብለን አስቡ። በእውነት በቀይ ደም ሕዋሶች እንታጠባለን? በግልጽ አይደለም። እንግዲህ ይህ ምሳሌ ምንን ይወክላል?

ደም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሕይወት ምልክት ነው (ዘሌዋውያን 17:11)። የክርስቶስ ሕይወት ስለ እግዚአብሔር እውነትን ይገልጣል እና ሰይጣን ስለ እርሱ የተናገረውን ሐሰት ይጋልጣል። ይህን እውነት የሚረዱና የሚቀበሉ ሰዎች አእምሮአቸው ከእግዚአብሔር ስለተናገሩ የተሳሳቱ ሐሳቦች ይነጻፉ፤ ይታጠባል። ወደ እርሱ መታመን ሲመለሱ ደግሞ የእርሱን መንገዶች መለማመድ ይጀምራሉ።

ደም በሰው አካል ምን ያደርጋል? ሕይወትን (ኦክሲጅንና ንጥረ ምግቦችን) ያመጣል እና ሞትን (ካርቦን ዳይኦክሳይድና ቆሻሻን) ያሰወግዳል። በክርስቶስ ሕይወትና ሞት የተገለጠውን ስለ እግዚአብሔር

እውነት (የክርስቶስ ደም) ብንመለከት፣ እሱም ሕይወትን (እውነትን) ያመጣል እና ሞትን (ሐሰትን) ያስወግዳል። በደም መታጠብ ማለት አእምሮ በክርስቶስ የተገለጠው እውነት በመጠቀም ወደ ጤና መመለስ ማለት ነው።

ዕብራውያን 2:14 ይህን ሂደት ተጨማሪ ግንዛቤ ይሰጣል፡- “ልጆች ሥጋና ደም ስላላቸው፣ እርሱም (ክርስቶስ) እንዲሁ በሰው ባሕርይ ተካፈለ፣ በሞቱም ሞት ላይ ሥልጣን ያለውን ዲያብሎስን እንዲያጠፋ ነው።” ዲያብሎስ የሞት ሥልጣን እንዳለው ታውቃለችሁ? ይህ ሥልጣን ምንድን ነው?

ዮሐንስ 17:3 መልሱን ይሰጣል፡- “የዘላለም ሕይወት እርሱ አንተን ብቻውን እውነተኛ አምላክ እና የላክኸውን ኢየሱስ ክርስቶስን ማወቅ ነው።” ዘላለማዊ ሕይወት እግዚአብሔርን ማወቅ ከሆነ፣ ዘላለማዊ ሞት ምን ይሆናል? እግዚአብሔርን አለማወቅ! እንግዲህ የሰይጣን ሥልጣን ምንድን ነው? ስለ እግዚአብሔር የሚነግረው ሐሰት ነው፣ እኛም የምንቀበለው፣ እርሱን እንዳናውቅ የሚያደርገን ነው።

የክርስቶስ ደም በክርስቶስ ሕይወትና ሞት የተገለጠውን እውነት ይወክላል፣ ይህም የሰይጣንን ሐሰቶች ያጠፋል። እውነት ነፃ ያደርገናል። አእምሮአችንን ይፈውሳል እና ከአባት ጋር ያለንን ግንኙነት ይመልሳል።

በክርስቲያንነት ውስጥ ሌሎች ብዙ የተሳሳቱ የቋንቋና የምልክት አጠቃቀሞች አሉ። የምታውቁትን አሰቡ፣ ከዚያም እውነተኛ ትርጉሞቻቸውን ለመፈለግ ፈልጉ።

ምክንያት እየተጠፋ መሆኑን የሚያመለክቱ ሰድስት ምልክቶች

ምክንያት በብዙ መንገዶች ከመንበሩ ሊወርድ ስለሚችል፣ ምክንያት ከታሰበው ሚና እየተወገደ መሆኑን የሚያመለክቱ ግልጽ ምልክቶችን እንመልከት። ከዚህ በታች ምክንያት በትክክል ካልተጠቀሰ ጊዜ ብዙ ጊዜ የሚታዩ ሰድስት የተለመዱ ምልክቶች ናቸው።

1. “እግዚአብሔር አለ፣ እኔ አምናለሁ፣ ያ ተወስኗል”

ብዙ ሰዎች ምክንያታቸውን ወደ ጎን እንዲተዉ ፈቅደው ለራሳቸው በራስ መሰራት የማይችሉ ሁኔታ ውስጥ የገቡ መሆናቸውን የሚያመለክቱ ምልክቶች ያሳያሉ። ምናልባት አንድ ሰው “እግዚአብሔር አለ፣ እኔ አምናለሁ፣ ያ ተወሰኗል” ሲል ሰምታችሁ ይሆናል። ይህ በጣም መንፈሳዊ የሚመስል ቢሆንም፣ “ለሰው ቀና የሚመስለው መንገድ” እንደሚባለው ቢመስልም፣ በመጨረሻ ምክንያትን ከመንበር ላይ ስለሚያወርድ እና ሰውየውን እውነትን የመለየት ችሎታ ስለሚያዳክም ወደ ሞት ይመራል። ማንኛውንም ነገር ለማመን መንገድ ይከፍታል።

እግዚአብሔር እኛ እንዲያምኑ የሚፈልገው እርሱ ስለ አለ ብቻ ነው? ወይስ እውነት በእርሱ ጎን እንደሆነ እና እኛም እውነቱን ተረድተን ስለምናምን እንዲሆን ይፈልጋል? ማንም አንድ ነገር ሊናገር ይችላል፣ ነገር ግን እውነት ያለው እግዚአብሔር ብቻ ነው። “እግዚአብሔር ፍቅር ነው” (1 ዮሐንስ 4:8) የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ አስቡ። እግዚአብሔር ፍቅር እንደሆነ እንዴት እናውቃለን? “እግዚአብሔር ፍቅር ነው” ስለሚል ብቻ ነው? እንዲህ ያለ ንግግር ብቻ መግለጫ ነው፣ ስይጣንም ተመሳሳይ ነገር ሊናገር ይችላል።

እግዚአብሔር ፍቅር እንደሆነ የምናውቀው እርሱ “እኔ ፍቅር ነኝ” ስለ ተናገረ ብቻ አይደለም፣ ነገር ግን ፍቅሩን በመግለጥ ያቀረበው ማስረጃ ስላለ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያሉ ብዙ ታሪኮችን አስቡ፤ የእርሱን ትዕግሥት፣ ምሕረት፣ ጸጋ እና ለዓለማችን የቀጣይ አቅርቦት የሚያሳዩ፣ በመጨረሻም የመለኮታዊ ፍቅር ከፍተኛ ማስረጃ የሆነው በመስቀል ላይ የክርስቶስ ሞት።

እግዚአብሔር በማስታወቂያ ወይም በመፈክር ላይ መመርኮዝ አያስፈልገውም፣ ምክንያቱም ማስረጃ በእርሱ ጎን ነው። ነገር ግን ስይጣን ማስረጃ ስለሌለው በመግለጫና በአስረጃ ያልተደገፉ አስተያየቶች ሰዎችን ለማሳመን ይሞክራል።

ቢል ክሊንተን በአንድ ጊዜ “ከዚያች ሴት ጋር የወሲብ ግንኙነት አላደረግሁም” ብሎ ለሀገር ሲናገር አስቡ። ነገር ግን ሞኒካ ሌዊንሰኪ አላባበሷን ሲያቀርብ ማስረጃው እውነቱን አሳየ። ስይጣን እውነት የለውም፣ ስለዚህም ክርስቲያኖች ያለ ማስረጃ በመግለጫ ብቻ የሚመሩ መንገዶችን ሲጠቀሙ ይደስታል፤ ምክንያቱም ይህ ለማታለያ መንገድ ይከፍታል።

ጌታ የሚፈልገው እኛ በእርሱ የግል መግለጫዎች ክብደት ብቻ ላይ ተመስርተን እንድናምን አይደለም። ክርስቶስ ከሙታን ከተነሣ በኋላ፣ ሁለት ሰዎች ወደ ኤማውስ መንገድ ሲሄዱ አንድ ሦስተኛ ሰው ከእነርሱ ጋር ተገናኘ። እርሱ ክርስቶስ እንደነበር እናውቃለን፣ ነገር ግን እነርሱ አላወቁትም።

በክርስቶስ መስቀል ሞት ተደናግጠው የነበሩ እነዚህ ደቀ መዛሙርት እርሱ ከሞት እንደተነሣ አላወቁም ነበር። ክርስቶስ ይህን ሁኔታ እንዴት አድርጎ ተያያዘው? በታላቅ ኃይል ራሱን ሊገልጥላቸው እና “እኔ ነኝ፣ የተነሣ መድኃኒት፤ በእኔ እመኑ” ሊላቸው ይችላል ነበር። ነገር ግን እርሱ በሕይወቱ የተፈጸሙትን ክስተቶች የሚገልጹ የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ማሰረጃ በመከታተል መንገድ አሳያቸው። እነርሱ በመጽሐፍ ማሰረጃ ክብደት ላይ እስኪያረጋግጡ ድረስ ራሱን አላገለጠላቸውም።

እግዚአብሔር በግል መግለጫና በማሰረጃ ያልተደገፉ አሰረጃዎች ላይ ብቻ እንድናምን አይፈልግም። እርሱ ግን እውነትን በማሰረጃ ምክንያት እንድናምን ይፈልጋል። በኢሳይያስ መጽሐፍ እግዚአብሔር “ኑ፣ እንነጋገር፤ ኃጢአታችሁ እንኳ እንደ ቀይ ቢሆን እንደ በረዶ ይነጻል፤ እንደ ቀይ ቢሆን እንደ በግ ጠጉር ይሆናል” (ኢሳ. 1:18) ይላል። ምክንያትን በመጠቀም ማሰረጃን በመመዘን እውነትን በራሳችን ማግኘት የሐሰት ሐሳቦችን ከእእምሮአችን ያስወግዳል እና ወደ ክርስቶስ መልክ ይለውጠናል። ይህ በቃል ብቻ በመቀበል አይከናወንም። ያለ ማሰረጃ መግለጫዎችን መቀበል ምክንያትን ያጠፋል እና እእምሮን ያዳክማል፣ ሌሎችን ብቻ የሚከተሉ ጥላዎች ያደርገናል።

2. ለእናቱ በቂ ከሆነ እኔም አቀበላለሁ ...

በክርስቲያንነት ውስጥ በጣም የተለመደ ልምድ አንዱ ይህ ነው—የምንወደው ወይም የምንታመነው ሰው የተናገረውን ብቻ በመመርኮዝ ማመን። በቅርቡ የእንግሊዝን ቤተ ክርስቲያን ስለ ገሃነም የነበረውን መደበኛ እምነት ቀይራለች። በቀድሞ ጊዜ ገሃነም የዘላለማዊ እሳት ሰቃይ ቦታ እንደሆነ ትምህርት ትሰጥ ነበር።

ነገር ግን በቅርቡ አቋሟን ቀይራ በመጨረሻ ክፉዎች ሙሉ በሙሉ እንደሚጠፉ ትምህርት ጀመረች፤ የዘላለማዊ ስቃይ እምነት እግዚአብሔርን “ሰይጣናዊ ጭካኔ ያለው አውሬ” ያደርገዋል ብላ ተከራክረች።

»20

አንድ የእንግሊዝን ቤተ ክርስቲያን አባል ከገሃነም እምነት ጋር ስለሚሰማማ ሰው ሲነጋገር አሰቡ። የዘላለማዊ ስቃይ እምነት ያላቸው ሰዎች “እኔ ይህን እምነት የምቀበለው ወላጆቼ ስለሚያምኑበት ነው” ቢሉ፤ በራሳቸው እያሰቡ ነውን? ይህ መልስ ምክንያት መጠቀምን ያሳያል ወይስ ከመንበር ላይ መውረድ? ወይም “ይህ የእኔ መጋቢ የሚለው ነው” ቢሉ፤ ወይም “ሕይወቴን ሁሉ ይህን አምኛለሁ፤ አሁን መቀየር አልፈልግም” ቢሉ እንዲሁ ምላሾች ምክንያት ከጎን እንደተተወ እና ለተጨማሪ እውነት አእምሮአቸውን እንደዘጉ ያሳያሉ።

3. ብዙ ሰዎች ሊሳሳቱ አይችሉም

ምክንያት እየተጠቀሰ እንዳልሆነ የሚያሳይ ከሚወዱት መልሶቹ አንዱ አንድ ሰው “ብዙ ቤተ ክርስቲያኖች ይህን ያስተምራሉ። ብዙ ሰዎች ሊሳሳቱ አይችሉም” ሲል ነው። ነገር ግን ይህን ክርክር ምክንያትን ከማስነሳት የሚጠቀሙ ሰዎች በኖሳ ዘመን እና በክርስቶስ ዘመን ብዙዎቹ ሰዎች ተሳስተው እንደነበሩ ይረሳሉ። አይ፤ የብዙኃን ድምጽ ብዙ ጊዜ እውነትን አያመለክትም።

4. ቁጣ እና ጥያቄ ለመጠየቅ መከልከል

ምክንያት ተዘግቶ መሆኑን የሚያሳይ ሌላ የማይደሰት ነገር ሰዎች ስለ እምነታቸው ጥያቄ ሲቀርብላቸው በቁጣ ሲመልሱ ነው። እውነት መመርመርን ሊችል ስለሚችል፤ እውነት ያላቸው ሰዎች ጥያቄ ሲነሳ መፍራት አይገባቸውም። ነገር ግን በሰህተት ላይ የተመሰረቱ አቋሞች ሲመረመሩ ይፈርሳሉ፤ ስለዚህ እምነታቸውን በተመለከተ ራሳቸውን የማይተማመኑ ሰዎች በተቻለ መጠን እንዳይመረመሩ ይሞክራሉ። ቁጣ እና ጥያቄ ለመጠየቅ መከልከል ምክንያት እየሰራ አለመሆኑን የሚያሳዩ ተደጋጋሚ ምልክቶች ናቸው።

ይህ እውነትን የሚያምኑ ነገር ግን በራሳቸው እያሰቡ ሳይሆን ሌላ ሰው ምን እንዲያምኑ እንደነገራቸው ብቻ የሚከተሉ ሰዎች ላይም ይሠራል። እነዚህ ሰዎች ጉዳዮቹን በራሳቸው ስላላሰቡበት እና ለምን እንደሚያምኑት ማስረጃና ምክንያት ስለማያውቁ ጥያቄ ሲነሳ ቁጣ ይሰማቸዋል። ምክንያታቸው እንዲሁም ተኝቶ ነው።

5. ዓይነ ሰውር እምነት

ምንም ምክንያት የማይሰጥ ወይም ማስረጃ የሌለው ነገር ሲጠየቅ፣ ብዙ ሰዎች “በእምነት ብቻ እቀበላለሁ” ይላሉ። ነገር ግን በእምነት ላይ ያለውን ምዕራፍ እንደተመለከትነው፣ እውነተኛ እምነት በማስረጃ ላይ ይመሠረታል፤ ስለዚህ ተጨማሪ ማስረጃ ለመፈለግ መንገድ አይዘጋም። አይ፣ ማስረጃ የሌለውን መቀበል የሚጠይቁ ሐሰቶች ብቻ ናቸው፣ ምክንያቱም ማስረጃ መፈለግ ያንን ሐሰት እምነት ያፈርሳል ብለው ያውቃሉ።

6. የሰይጣን ታላቅ ስኬት — መንፈሳዊነት (Spiritualism)

ሰይጣን ክርስቲያኖች በሰው ውስጥ ያለው የእግዚአብሔር ምስል በቀሰ በቀሰ እንዲደክም የሚያደርጉ መንገዶችን ሲያስፋፋ ይደሰታል። በክርስቲያን አካባቢ እንደዚህ ያሉ ጤና የሌላቸው መንገዶች በጣም ብዙ ጊዜ ገብተዋል።

ምናልባት ሰይጣን በክርስቲያንነት ውስጥ ያሰገባው ታላቅ ስኬቱ መንፈሳዊነት ነው። በእምነት ላይ ያለውን ምዕራፍ መጨረሻ እንደተመለከትነው፣ መንፈሳዊነት ማለት ማስረጃን ሳይመረምሩ እና ምክንያትን ሳይጠቀሙ እውቀትን መፈለግ ነው።

በእንዳንድ የክርስቲያን ክልሎች ውስጥ ማታለያው በስፋት ተስፋፍቷል። በእውነቱም ለብዙዎች ከመጽሐፍ ቅዱስ በጥልቀት መመርመር ይልቅ ልዩ ልዩ ከተፈጥሯዊ ተሞክሮዎች ይተካሉ፤ እምነታቸውንም በተለዋዋጭ ሰሜቶች ላይ ያመሰርታሉ እንጂ እውነትን በምክንያታዊ መረዳት ላይ አይደለም። ከዚህ የበለጠ አደገኛ ነገር የለም። ይህ በእውነቱ የእግዚአብሔር የእእምሮ ደረጃ ሙሉ በሙሉ መቀየር ነው፤ ጠንካራ ሰሜቶች እንደ ማስረጃ እንዲጠቀሙ ሲፈቀድ፣ ምክንያት ደግሞ “የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ሊታወቅ አይችልም፣ በእምነት ብቻ መቀበል አለበት” በሚል ማታለያ ይዘጋል።

እንዳንድ ክልሎች መንፈስ ቅዱስ ሰዎችን በመሬት ላይ በኃይል እንዲንቀሳቀሱ ወይም ያለመቆጣጠር እንዲሰቁ ይመራቸዋል ብለው ያምናሉ። ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ ግልጽ ነው፤ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ ፍቅር፣ ደስታ፣ ሰላም፣ ትዕግሥት፣ ቸርነት፣ መልካምነት፣ ታማኝነት፣ ልክነት እና ራስን መግዛት ናቸው (ገላትያ 5:22-23)።

መንፈስ ቅዱስ በሕይወታችን ሲሠራ በተጨማሪ በተጨማሪ ራስን መግዛት እንመልሳለን—ራሳችንን አናጣም። በእግዚአብሔር ምስል የተፈጠሩ ፍጥረታትን ወደ እንስሳዊ ደረጃ ለማውረድ የሚፈልገው የሰይጣን መንፈስ ነው፤ ምክንያት የጠፋባቸው ዓሣ እንደሚወድቁ በመሬት ላይ የሚንከባለሉ በድርብ ሰሜት የሚንቀሳቀሱ ፍጥረታት ለማድረግ ይፈልጋል።

ነገር ግን እነዚህ ተሞክሮዎች ብዙ ጊዜ ጥሩ ስለሚሰማቸው፣ የሚያጋጥሟቸው ሰዎች የእግዚአብሔር መንፈስ መመሪያ እንደሆነ ይቀበላሉ። ምክንያት ብቻ ተመልሶ ቢሠራ እና በዚህ ዓይነት ነገር የተሳተፉ ሰዎች ያዕቆብ 1:14 እንደሚያስታውስ በሰሜታቸው እንደሚፈተኑ ቢያስቡ ብቻ። ሰዎች እውነትን ከሰሜት በላይ ቢያከብሩ ኖሮ፣ እግዚአብሔር የራሱን ምስል በውስጣቸው ለመመለስ ያለውን ዓላማ ሊፈጽም ይችል ነበር። እንዲሆን ብቻ...

ከጥላዎች መውጣት

ትልልቅ አረንጓዴ ዓይኖች፣ የወይራ ቀለም ያለው ቆዳ እና ቡናማ ጸጉር ያላት ክሪስታል እጅግ ቆንጆ ነበረች፤ በቀላሉም ከከፍተኛ የፋሽን ሞዴል ጋር ሊያሳስቷት ይችላል ነበር። ነገር ግን በቅርብ ሲታይ፣ ሕፃናዊ ራሷን የማትተማመን እና የተፈራች ትመስል ነበር፤ በውስጧ የተደበቀ ብዙ ሕመምና ስቃይ ቢኖርም፣ የሚወደድ ንጽህናና ንፁህነት ታሳይ ነበር። በቃላት ሳትናገር እንኳ፣ ለፍቅርና ለመቀበል ያላትን ጥልቅ ጉጉት ታስተላልፍ ነበር።

በ19 ዓመቷ ክሪስታል 5 ጫማ ከ8 ኢንች ቁመት እና 103 ፓውንድ ክብደት ነበራት። በቀጣይነት ክብደቷ እየቀነሰ በመምጣቱ የሴቶች ሕክምና ሐኪሟ ወደ እኔ ልኳት ነበር። ስለ ሁኔታዋ ሰነወያይ፣ ክሪስታል “ወፍራም ነኝ” እንደምትሰማት ነገረችኝ። ወፍራም እንደሆነች ሲሰማት፣ አስቀያሚ እንደሆነች ትሰማ ነበር። ስለዚህ አስቀያሚ መሆኗን ስለምትጠላ፣ መብላት አቆመች።

ክሪስታል የልጅነት ዘመኗ አስቸጋሪ እንደነበር ገለጸች፤ ምክንያቱም እናቷ ፍጹምነትን ትጠይቅ ነበር፤ ነገር ግን ክሪስታል የእናቷን ጠባቂ ተስፋዎች ፈጽሞ ማሟላት እንደማትችል ታምን ነበር። እናቷ ሁልጊዜ ትተቻት እንደነበርም አስረዳች። ክሪስታል ምንም ያህል ብትጥር፣ ከእናቷ ዘንድ የምትፈልገውን ማረጋገጫና ድጋፍ አላገኘችም። እንዲሁም፣ ከ5 እስከ 14 ዓመቷ ድረስ አጎቷ በጾታዊ ሁኔታ እንዳስጨነቃት ተናገረች፤ ነገር ግን ሰዎች ምን ይሉ ይሆን ብላ በመፍራቷ ለማንም አልነገረችም ነበር።

ክሪስታል 16 ዓመት ያህል በሆነች ጊዜ፣ ሕይወቷን ለመቆጣጠር እንደ መንገድ ምግብ መቀነስ ጀመረች። መብላት ከወላጆቿ ጋር ያላት ግንኙነት ዋና ትኩረት ሆነ፤ በተለይም እናቷ ከበለጠ እንድትመገብ ለማስገደድ ስትሞክር፣ ብዙ ጊዜ ግጭቶች ይፈጠሩ ነበር።

ልጇቷ ትእዛዙን ለመፈጸም ስትከለክል፣ እናቷ እንዲህ ባሉ አስተያየቶች ትተቻት ነበር፡- “ብትበደም

ባትበደም አያስጨንቀኝም። ብትኖሪም ብትሞቺም አያስጨንቀኝም።”

ክሪስታል በእናቷ እጅግ እንደተጎዳችና እንደተገፈፈች ተሰማት፤ ነገር ግን አሁንም የእናቷን ማረጋገጫ፣ ድጋፍ እና መቀበል ለማግኘት ትጥር ነበር።

ክሪስታል እናቷ ሰለሷ ምን እንደምታሰብ በጣም ተጠምዳ ነበር፤ እሷን ለማሰደስትም ብዙ ጊዜና ጉልበት ታወጣ ነበር። እናቷ በጥፋተኝነት ሰሜትና በማሾፍ እንደምትቆጣጠራት ብታውቅም፣ ከእናቷ ተጽዕኖ ነጻ መሆንን በጣም ትፈራ ነበር። ክሪስታል አብዛኞቿን ውሳኔዎቿን እናቷ እንድታደርግላት ፈቅዳ ነበር፤ እንዲሁም በአብዛኛው ጉዳዮች የእናቷን አመለካከት ትቀበል ነበር። አንድም ጊዜ በግልጽ ሁኔታ ከእናቷ ጋር አልተቃወመችም። ምንም እንኳን አሁን ከእናቷ ጥላ በላይ ምንም ያልሆነች ብትመስልም፣ በውስጧ ግን ራሷን የቻለች ሰው ለመሆን ጥልቅ ፍላጎት ነበራት።

ከእኛ ጋር በቀጠለው ሕክምናዊ ሂደት ውስጥ፣ ክሪስታል ክብደቷን ማጣቷን ቀጠለች እና እስከ 92 ፓውንድ ድረስ ወረደች። የወር አበባዋ ቆመ፣ እንዲሁም በተደጋጋሚ ራሷን ትሰታለች ጀመር። ሰውነቷ የበርካታ የውስጥ አካላት መሰራት እንዳያቆም ለመከላከል፣ በሦስት የተለያዩ ጊዜያት ሆስፒታል ገብታ ታክማለች። በእርግጥም፣ ሕይወቷን ለማትረፍ በቀጥታ ትታገል ነበር።

ክሪስታል ወደ ማታለል ደረጃ የሚቀርቡ ብዙ ምክንያታዊ ያልሆኑና አመክንዮአዊ ያልሆኑ እምነቶች ነበሯት። ለምሳሌ፣ 92 ፓውንድ ብቻ ስትመዝን ራሷን ወፍራም እንደሆነች ታምን ነበር። እንዲሁም የእናቷን ማረጋገጫና ፍቅር ፈጽሞ ማግኘት ያልቻለችው በራሷ ውስጥ ባለ አንዳንድ ጉድለት ምክንያት እንደሆነ ታሰብ ነበር። በዚህም ምክንያት ሁልጊዜ በራሷ ላይ ስህተት ትፈልግ ነበር፤ ይህም እሷ ብቁ አይደለችም የሚለውን የሐሰት እምነት የበለጠ ያጠናክረው ነበር።

ከብዙ የሕክምና ውይይቶች በኋላ፣ ስለ ሁኔታዋ በርካታ ድምዳሜዎች ላይ ደረሰሁ። የክሪስታል ችግር መሠረታዊ ምንጭ ምክንያታዊ አስተሳሰቧ መዳከሙና መተካቱ፣ ህሊናዋ መዛባቱ እና ያልተገባ የጥፋተኝነት ሰሜት በቀጣይነት መጫኑ፣ እንዲሁም አሉታዊ ሰሜቶቿ ሙሉ በሙሉ በመቆጣጠራቸውና ለሌሎች ሰዎች አስተያየት በጣም ተጋላጭ በመሆኗ የተነሳ የሐሰት እምነቶችን መቀበሏ ነበር። ክሪስታል የአእምሮዋን ክፍሎች በተገቢው ቅደም ተከተል ማመጣጠን ተምራ አልነበረችም።

በሽታዋ እጅግ ከባድ ስለነበር፣ የሰውነቷን ባዮሎጂያዊ ሁኔታ ለማረጋጋት እና ከስነ-ልቦና ሕክምና ከፍተኛ ጥቅም እንድታገኝ በርካታ መድሃኒቶችን መጠቀም አስፈለገ። የሕክምናው ትኩረት ምክንያታዊ አስተሳሰቧን ማጠናከርና መመለስ፣ ህሊናዋን ማጥራት፣ እንዲሁም የአእምሮዋን ችሎታዎች ዋና መሪዎች እንዲሆኑ ማድረግ ነበር። ሰሜቶቿን ከእውነትና ከማስረጃ እንጻር መመርመርን፣ ከዚያም ምንም ያህል ሰሜቷ ቢለያይ እውነትን ዋጋ መስጠትን መማር እጅግ አስፈላጊ ሆነ። ይህ ግን ቀላል ሥራ አልነበረም።

ክሪስታል “ወፍራም ነኝ” ብላ ብታሰብም፣ ይህንን አመለካከት የሚደግፍ ምንም ማስረጃ እንደሌለ ማወቅ ቻለች። በእውነቱም፣ ማስረጃዎቹ በተቃራኒው እንደሚያሳዩ በመጨረሻ አመነች—እሷ በጣም ዝቅተኛ ክብደት ነበራት።

ክብደቷን በተመለከተ ያለውን ማስረጃ መቀበል፣ “ወፍራም ነኝ” የሚለውን ሰሜት አላስወገደውም። ነገር ግን ይህ ሰሜት ከእውነተኛ ውፍረት የሚመነጭ ሳይሆን፣ ከሌላ ነገር ጋር የተያያዘ መሆኑን እንድትገነዘብ ረዳት።

በመጨረሻ፣ “የወፍረት ሰሜት” በእውነቱ “የአስቀያሚነት ሰሜት” በተሸፈነ መልክ እንደሆነ ተረዳች። ከዚያም ይህ የአስቀያሚነት ሰሜት ከየት እንደመጣ ለመመርመር ምክንያታዊ አስተሳሰቧን ተጠቀመች፣ እናም በፍጥነት መሠረቱ በእናቷ ቀጣይ ማሾፍና በእጎቿ ጥቃት ውስጥ እንዳለ ተገነዘበች። ከዚያም የእናቷ “አስቀያሚ” ባህሪ አስቀያሚነቱን በእናቷ ላይ እንጂ በክሪስታል ላይ እንደማያሳይ ያለውን እውነት ማሰብ ጀመረች። በተመሳሳይም፣ ከእጎቿ የደረሰባት ጥቃት ራሱ አስቀያሚና አስጸያፊ ነበር፤ እሷ ግን በፍጹም አስቀያሚ አልነበረችም።

እውነትን እያወቀችና በተግባር እየተጠቀመች ስትሄድ፣ የተዛቡ አስተሳሰቦችና የሐሰት ድምዳሜዎች ቀስ በቀስ በጤናማና ትክክለኛ ግንዛቤዎች ተተኩ። እውነት ነፃ እያወጣት ነበር።

ክሪስታል ሁኔታውን በግልጽ ሁኔታ ማየት ስትጀምር፣ ሌሎች ሰዎች ስህተት ሊሠሩ የሚችሉ እንደሆኑ ተገነዘበች፤ እንዲሁም ከሰዎች አስተያየት ይልቅ እውነትን ዋጋ መስጠት ጀመረች። ይህም ፈቃዷን በበለጠ ነፃነት እንድትጠቀም አስቻላት።

ነገር ግን የክሪስታል ችግሮች በብቸኝነት የተፈጠሩ አልነበሩም። ለጤንነትና ለራሷ ነፃነት ስትታገል፣ በቤቷ ውስጥ ተቃውሞ ትገጥማት ነበር። ወጣቷ ሴት እናቷ አሁንም ሁሉንም ተግባሮቿን እንደምትቆጣጠር ገለጸች። የራሷን ልብስ ለመምረጥ፣ የራሷን እንቅስቃሴዎች ለመወሰን፣ ወይም በኮሌጅ የምትማራቸውን ክፍሎች እንኳን ለመምረጥ ነፃነት አልነበራትም።

ስለ ነፃነት መርሆዎች ከተወያየን በኋላ፣ ግለሰብነቷና ነፃነቷ በእናቷ በቀጣይነት ጥቃት ሥር እንደነበሩ ተረዳች። ክሪስታል ለእናቷ ቁጥጥር በተገዛች መጠን ራሷን የማክበር ስሜት እንደምታጣ እና በእናቷ ላይ ቂም እንደሚፈጠርባት ተማረች። እንዲሁም እሷ የእናቷ ጥላ ብቻ እንደሆነች ተገነዘበች። ከሁሉ በላይ፣ እርምጃ ካልወሰደች ፈጽሞ ራሷን የቻለች ሰው ላትሆን እንደምትችል ተረዳች።

ወላጆቿን ለቤተሰብ ሕክምና እንዲቀላቀሉ በጠራናቸው ጊዜ፣ አባቷ ፈቃደኛ ነበር፤ እናቷ ግን እምቢ አለች። ክሪስታል ለራሷ ማሰብን መማር እጅግ አስፈላጊ መሆኑን ተገነዘበች፤ ስለዚህም በትንሹ መንገድ ቢሆንም የራሷን ግለሰብነት መግለጽ ጀመረች። ለምሳሌ፣ እናቷ ያልመረጠችላትን ሽሚዝ ለመልበስ መረጠች። እናቷ ግን ዓመፀኛና ድጋፍ የሌላት እንደሆነች ከሰሰቻት። እንዲሁም ለእርሷ ትልቅ ቅሬታ መሆኗን ነገረቻት።

ክሪስታል በእውነቱ ድጋፍ የማትሰጠው እናቷ እንደሆነች መረዳት ቻለች። ስለዚህም ከወላጆቿ ቤት ወጥታ ከጓደኛዋ ጋር ለመኖር ዝግጅት አደረገች። እናቷ በሞንም መንገድ ለመርዳት ፈቃደኛ አልሆነችም።

የመኖሪያ ቦታዋን የምትቀይርበት ቀን ሲደርስ፣ አባቷ አቅፎ እንደሚወዳት ነገራትና ተሰናበታት። እናቷ ግን ከክፍሏ ለመውጣት እንኳን ፈቃደኛ አልሆነችም፤ ለመሰናበትም አልመጣችም። ይህ ሁኔታ ክሪስታል እጅግ የተሳሳተ ነገር እያደረገች እንዳለች እንዲሰማት ቢያደርግም፣ እውነታዎቿን ለመመርመር ምክንያታዊ አስተሳሰቧን ተጠቀመች። ይህም የወሰደችው እርምጃ ጤናማ እንደሆነ እና እናቷ ተገቢ ያልሆነ ባህሪ እያሳየች እንደሆነ አሳየ። እናቷ እንደገና በጥፋተኝነት ስሜት ልትቆጣጠራት እየሞከረች መሆኑን አየች፤ ስለዚህም እናቷ ቅር እንድትሰኝ የራሷን ነፃነት እንድትጠቀም ፈቀደችላት።

ይህ ክስተት ክሪስታል ትልቅ እድገት እንዲደረገች አረጋገጠ። እናቷ በምትይዛት መንገድ ደስተኛ ባትሆንም፣ እነዚያን ሰሜቶች መታገስና ምንም እንኳን ሰሜቷ ተቃራኒ ቢሆንም በእውነት መሠረት ለመንቀሳቀስ ፈቃዷን መጠቀም ቻለች።

በቀጣዮቹ ብዙ ወራት፣ ክሪስታል በራሷ ማሰብን መለማመድና ለእሷ የተሻለ መሆኑን የምታምነውን ነገር ለመወሰን ፈቃዷን መጠቀም ቀጠለች። ለራሷ እያሰበችና እየተንቀሳቀሰች በሄደች መጠን፣ ሰሜታዊ ጤንነቷና ክብደቷ መሻሻል ቀጠሉ። በመጨረሻም፣ ከእናቷ ጋር የነበራትን ጤናማ ያልሆነ ጥገኛ ግንኙነት ማቋረጥና እራሷን በእናቷ አስተያየት ሳይሆን በማንነቷ መቀበል ቻለች።

ሕክምናውን በጨረሰች ጊዜ፣ ክሪስታል 117 ፓውንድ ትመዝን ነበር፣ መድሃኒቶችንም መውሰድ አቁማ ነበር። እንዲሁም ለወደፊት የሕግ ትምህርት ለመማር በኮሌጅ ተመዝግባ ነበር። ሕክምናው ካበቃ 18 ወራት በኋላ ከእሷ ሰማሁ፣ ክብደቷ 120 ፓውንድ አካባቢ እንደቆየ፣ በኮሌጅም እጅግ ጥሩ ውጤት እያሰመዘገበች እንደነበር፣ እንዲሁም እሷና እናቷ ቀስ በቀስ ጤናማ የሆነ ግንኙነት እየገነቡ እንደነበር ነገረችኝ።

ለክሪስታል ለውጥ ያመጣው ምን ነበር? የአእምሮዋን ክፍሎች በተገቢው ቅደም ተከተል መመለስ፣ ምክንያታዊ አስተሳሰቧን መጠቀም መማር፣ ህሊናዋን ከተዛቡ አስተሳሰቦች ማጽዳት፣ የሐሰት እምነቶችን ከአእምሮዋ ማሰወገድ፣ ሰሜቶቿን እንደ እውነታ ከመቀበል ይልቅ መታገስና መመርመር መማር፣ እንዲሁም ከሰዎች አስተያየት ይልቅ እውነትን ከፍ አድርጎ መመልከት ነበር። ክሪስታል የነፃነትን ሕግ በተግባር መተግበር ጀመረች፣ እናቷም የፈለገችውን እንድታሰብ ነፃነት ሰጠቻት፣ የእናቷን አመለካከት ለመቀየር ሳትሞክር። በዚህ ምክንያት፣ እናቷ ባትቀበለውም እንኳን እውነትን ማወቅና ዋጋ መስጠት ቻለች።

ከጥላዎች ወጥታ ከተገለጠች በኋላ፣ ክሪስታል እግዚአብሔር በሰጣት ሙሉ ግለሰብነት ውስጥ ቆመች። እሷ የራሷ አሳቢ ሰው ነበረች፤ የሌላ ሰው ቀላል ነጻብራቅ አልነበረችም።

ይህ መጽሐፍ ቅዱስ “በክርስቶስ ማደግ” ወይም “የበሰለ ክርስቲያን መሆን” ብሎ የሚገልጸው ሂደት ነው። የበሰለ ክርስቲያኖች እውነትን ከሰህተት የመለየት ችሎታን ያዳበሩ፣ ለራሳቸው ማሰብ የሚችሉ፣ አሉታዊ ሰሜቶችን መታገስ የሚችሉ፣ ራሳቸውን መቆጣጠር የሚችሉ፣ እንዲሁም ከሌሎች ሰዎች አስተያየትና ማረጋገጫ ይልቅ እውነትን የሚያከብሩ ናቸው።

ይህ ከእግዚአብሔር ጋር የተመለሰ አንድነት የመጽሐፍ ቅዱስ ዋና ትኩረት ነው፤ ይህም የእግዚአብሔር የድነት እቅድ ነው።

“ድነት” የሚለው ቃል “salve” ከሚለው ሥር ቃል እንደመጣ አሰቡ፤ ይህም “መፈወስ” ማለት ነው። የእግዚአብሔር የድነት እቅድ የታመመን፣ ደካማ አስተሳሰብ ያለንን፣ ራስ ወዳድ ፍጡራን እንደሆንን በመቀበል፣ በእእምሮአችን ውስጥ የደረሰውን ጉዳት መፈወስን ያካትታል። ይህም በግልጽ ማሰብ፣ በነፃነት መውደድ፣ በፍትሕ መሥራት፣ ለትክክለኛው ነገር በጽናት መቆም የምንችልበትን ችሎታ ወደ ቀድሞ ሁኔታው መመለስ ነው። በዚህም መንገድ ከእግዚአብሔር ጠላቶች ወደ ወዳጆቹ እንለወጣለን።

“ሁሉም ነገር አንድ ሰው በሚያምነው የእግዚአብሔር አይነት ላይ ይመሰረታል። ...
በእግዚአብሔር የሚያምንን ሰው በራስ-ሰር ከመውቀስ ይልቅ፣ በመጀመሪያ ስለ እግዚአብሔር ያለው
ግንዛቤ ሊታመንበት የሚገባ አምላክ እንደሆነ መጠየቅ አለብን።”—George McDonald

የታደሰው አእምሮ

ሰለ አእምሮ ቅደም ተከተል (Hierarchy of the Mind) ከተገነዘብኩ በኋላ፣ ምርምራዊ ቀጠልኩ፤ በዚህም የአእምሮ ጤንነትን ለማግኘትና ለማስጠበቅ አስፈላጊ የሆኑ በርካታ መሠረታዊ መርሆዎችን አገኘሁ። ከዚህ በፊት ሰለ “የአምልኮ ሕግ” ተወያይተን ነበር፤ እንዲሁም የምናደንቀውና የምናመልከውን አምላክ በመምሰል እንደምንለውጥ ተምረናል። ሰለ እርሱ ያሉ የተሳሳቱ ግንዛቤዎች ወደ ዓመፅ፣ ሥቃይና ሕመም እንደሚመሩም ተረድተናል።

ሰለ እግዚአብሔር የምንይዘው ምሰል እጅግ አስፈላጊ ነው፤ ምክንያቱም የምናገለግለውን አምላክ ባህሪያት፣ መርሆዎችና የአሠራር ዘዴዎች በሕይወታችን ውስጥ ሰናካትት፣ የግል ባህርያችን እንዴት እንደሚያድግ በቀጥታ ይቀርጻል።

በመስከረም 11 ቀን 2001 ዓ.ም. የተፈጸሙት አሳዛኝ የሽብር ጥቃቶች ይህንን መርህ ያሳያሉ። ጥቃቱን የፈጸሙት ሰዎች ንጹሐን ሰዎችን መግደል የሚያመልኩትን አምላክ እንደሚያሰደስት ያምኑ ነበር። ይህን እውነታ ከግምት ውስጥ በማስገባት፣ ሰለ አመጣጣችን፣ ሰለ እግዚአብሔር የፍጥረታችን ዓላማ፣ እና በመጨረሻም ሰለማገለግለው አምላክ ያለኝን የግል እምነት ላካፍላችሁ እፈልጋለሁ

የክፋት አመጣጥ

ከረጅም ጊዜ በፊት፣ ዓለማት ፍጹምና ንጹሕ ነበር። የአለመሰማማት ድምፅ በየትኛውም ሰፍራ አልነበረም፤ ሁሉም ነገር በሰምምነትና በሰላም ውስጥ ነበር። እግዚአብሔር ሁሉን የሚችል ሆኖ ይገዛ ነበር፤ በተመሳሳይ ጊዜም እጅግ ርኅሩኅ ነበር። ለአስተዋይ ፍጡራት ጥቅምና ደስታ የሚሆን ሁሉንም ነገር በደስታ ያቀርብ ነበር። ደስታና ጥቅም ሊያመጣ የሚችል ምንም ነገር አይከለክልም ነበር። እንዲሁም ከአስተዋይ ፍጡራት ጋር ቅርብና ግልጽ ግንኙነት ያደርግ ነበር።

ከእነዚህ ቅርብ ግንኙነቶች አንዱ ሉሲፈር ከተባለ ፍጡር ጋር ነበር (ኢሳይያስ 14 ይመልከቱ)። ጌታ ሉሲፈርን ሊታሰብ በሚችል ሁሉም ሰጦታ ባረከው፤ ታላቅ ጥበብ፣ ውበት፣ ሀብት፣ ክብር፣ ሥልጣን፣ ችሎታ፣ ተጽዕኖ እና የፈቃድ ነፃነት ሰጠው። ሉሲፈር ከእግዚአብሔር ራሱና ከልጁ ቀጥሎ ያለ ከፍተኛ ሰፍራ ይዞ ነበር።

“ሉሲፈር” የሚለው ስም “ብርሃን ተሸካሚ” ማለት ነው። የዚህን ስም ድምፅ እንደ “ማብራት” ወይም “ብርሃን መስጠት” በሚመስሉ ቃላት ውስጥ ዛሬም እንስማዋለን። ሉሲፈር ከተፈጠሩት ፍጡራን ሁሉ በፊት እግዚአብሔርን የማወቅና ስለ እርሱ ያወቀውን ብርሃን በመላው ዓለማት የማካፈል ታላቅ ክብር ነበረው።

አሁን እራስዎን በሰማይ ያለ መልአክ እንደሆኑ ያሰቡ። ሉሲፈርን ከተፈጠራችሁበት ጊዜ ጀምሮ ታውቁታላችሁ፤ ከእርሱ ጋር በመጓዝና ከጎኑ ሆናችሁ እግዚአብሔርን በማመስገን ተደስታችኋል። ሉሲፈር አዛዦችሁ፣ አማካሪያችሁ፣ የምትተማመኑበት ጓደኞችሁ እና የቅርብ ምስጢር አጋራችሁ ነው።

ከእርሱ ስለ እግዚአብሔር ብዙ አስደናቂ ነገሮችን ተምራችኋል። አሁን ደግሞ ከእግዚአብሔር ፊት አዲስና አስደናቂ መረጃዎችን ይዞ መጥቷል—ከዚህ በፊት ሰምታችሁ የማታውቁ ነገሮች። ነገር ግን እነዚህ መግለጫዎች አስጨናቂ፣ የሚያውኩና የሚያስፈሩ ናቸው።

ሉሲፈር የእግዚአብሔርን ታላቅ ኃይል ያስታውሳችኋል፤ ከዚያም ማንኛውም አስተዋይ ፍጡር እንደ እግዚአብሔር እቅድ ካልሠራ፣ እግዚአብሔር ኃይሉን ተጠቅሞ እንደሚጎዳውና እንደሚያጠፋው ይጠቁማል። ሁሉም ሰው እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ አስካደረገ ድረስ ነፃነት ያለ ይመስላል ይላል። ነገር ግን ማንም ሰው ከመስመሩ ወጥቶ ሕጉን ከጣስ፣ እግዚአብሔር ኃይሉን ተጠቅሞ እንደሚቀጣ ይናገራል።

እርስዎ በዚህ ሁኔታ ምን ያደርጉ ነበር?

ስለዚህ ወደ እግዚአብሔር ትሄዳላችሁና እንዲህ ትላላችሁ፦

“ሉሲፈር ስለ አንተ እጅግ የሚያስጨንቁ፣ እንዲያውም የሚያስፈሩ ነገሮችን ተናግሯል። እነሱ እውነት ከሆኑ፣ በአንተ ላይ ያለኝን እምነት ፈጽሞ ያፈርሳሉ። እምላኬ ሆይ፣ አንተን እወድሃለሁ፤ ሉሲፈርንም እወደዋለሁ። መምረጥ አልፈልግም።”

እግዚአብሔርም እንዲህ ሊመልስ ይችላል፦ “እኔን ስለምትወደኝ ደስ ብሎኛል። ሉሲፈርንም ስለምትወደው ደስ ብሎኛል። እመነኝ፤ ሉሲፈር የሚናገረው እውነት አይደለም።” ከዚያም ተረጋግታችሁ ከእግዚአብሔር ፊት ትወጣላችሁ። ሉሲፈርን አግኝታችሁም፤

“አሁን ከእግዚአብሔር ጋር ተነጋገርኩ፤ እንተ የምትናገረው እውነት እንዳልሆነም ነገረኝ” ትላለችሁ።
ሉሲፈር ግን እንዲህ ይመልሳል፡- “ችግሩማ ያው ነው፤ እግዚአብሔር እየዋሸ ነው!” በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር ምን ሊያደርግ ይችላል? እንዴትስ ሊመልስ ይችላል? እርሱ እውነት እየተናገረ እንደሆነና ሉሲፈር ውሸታም እንደሆነ በቀላሉ ለምን አያውቅም?

ማስረጃው በእግዚአብሔር ወገን ነው

አንድ ትልቅ ቤተ ክርስቲያን ፓስተር እንደሆናችሁ አሰቡ። ወንድማችሁ ደግሞ የቤተ ክርስቲያኑ ዋና ሸማግሌ ነው። እርሱ በጸጥታና በተንኮል መንገድ በጉባኤው አባላት መካከል እየተዘዋወረ፣ ከቤተ ክርስቲያኑ ገንዘብ እየሰረቃችሁ ስለሆነ በጸሎት ዝርዝራቸው ላይ እንዲያሰገቧችሁ ይጠይቃል። እነዚያ ጸሎቶች እንዲመለሱ፣ እናንተም ንስሐ እንድትገቡና የወሰዳችሁትን ገንዘብ እንድትመልሱ ተስፋ ያደርጋል።

እርግጥ ነው፣ አንድ ሳንቲም እንኳን አልወሰዳችሁም። ነገር ግን ወንድማችሁ የጥርጣሬ ዘርፉን ዘርቷል። እርሱ ይህን እያደረገ መሆኑን ስታውቁ እንዴት ትመልሳላችሁ? በሙሉ ጉባኤው ፊት ቆማችሁ ንጹሕነታችሁን ብታውጁ፣ ያ ሁሉንም ሰው ያሳምናልን? በፍጹም አይደለም። ታዲያ ምን ታደርጋላችሁ?

ከውጭ አካል አንድ ኦዲተር (የሂሳብ መርማሪ) ትጠራላችሁ። ከዚያም መዝገብ በመዝገብ፣ መሰመር በመሰመር፣ እያንዳንዱ ሳንቲም ሲመረመርና ሲቆጠር፣ እውነቱና ማስረጃው እርስዎን ከክሱ ነጻ ያደርጋሉ፤ ውሸታሙንም ያጋልጣሉ። እግዚአብሔር ምን ሊያደርግ ይችል ነበር?

ስይጣን ያስነሳው ግራ መጋባት በመላው ዓለማት ተስፋፍቶ ነበር። ቡድኖች መፈጠር ጀመሩ፣ የመላእክት ጥርጣሬ ጨመረ፣ እናም የሉሲፈር ረቂቅ ማጣመሞች እየተሰፋፉ በሄዱ ጊዜ፣ እግዚአብሔር፡- “በርሃን ይሁን... ጠፈር ይሁን...የብስ ምድር ትታይ...” አለ። ሉሲፈር ስለ ሰማያዊው አባትና ስለ ልጁ የሐሰት መግለጫዎችን በሚያቀርብበት ጊዜ፣ እግዚአብሔር እርሱ ፈጣሪ መሆኑን የሚያሳይ ማስረጃ ሰጠ።

ሰው የተፈጠረው ስለ እግዚአብሔር እውነትን ለመግለጥ ነበር

እግዚአብሔር በቃላት ብቻ አልተወሰነም። አይደለም! እርሱ ማስረጃን ሰጠ፤ የሚታይ፣ የሚገለጥ እውነትን አሳየ። እግዚአብሔር እየፈጠረ ሲሄድ፣ በሰማይ ውስጥ ታላቅ ጉጉት ተፈጠረ። “ዛሬ እግዚአብሔር የፈጠረውን አያችሁ? ነገ ምን ያደርግ ይሆን?” በማለት ይጠያየቁ ነበር።

የመላው ዓለማት ትኩረት ወደ ትንሿ ዓለማችን ተሳበ። ሁሉም በጉጉት ይጠባበቁ ነበር፤

እግዚአብሔር ለሉሲፈር ክሶች የሚሰጠውን ቀጣይ ማሰረጃ ለማየት። ከዚያም በስድስተኛው ቀን፣ መላው ዓለማት እየተመለከተ ሳለ፣ እግዚአብሔር፡- ሰውን በምሳሌያችን እንፍጠር...አለ። “ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው” (ዘፍጥረት 1:27)። አብ፣ ወልድና መንፈስ ቅዱስ በእንድነት ተባብረው በምሳሌያቸው እንደፈጠሩ፣ እንዲሁም ወንድና ሴት በእንድነት ተባብረው በራሳቸው ምሳሌ ልጆችን ይወልዱ ነበር።

እግዚአብሔር ሰውን ከፈጠረ በኋላ፣ ኃጢአት በሌለበት ፍጹም ዓለም ውስጥ “ተባዙና ምድርን ሙሉ” ብሎ አዘዘው። ኃጢአት ወደ ዓለማችን ከመግባቱ በፊት፣ አዳምና ሔዋን በፍቅርና በነፃነት ሕግ በሚተዳደር ፍጹም አካባቢ ውስጥ ልጆችን እንዲወልዱ የእግዚአብሔር እቅድ ነበር።

ወላጆች ልጆችን ለምን ይወልዳሉ? ባሪያ ለማድረግ? ለመቆጣጠር? ለመጠቀም? ወይስ ለመጉዳት? ወይስ ወላጆች ጊዜያቸውን፣ ጉልበታቸውን፣ ፍቅራቸውንና ሀብታቸውን ሁሉ ለልጆቻቸው ጥቅም ይሰጣሉ? ኃጢአት ከመግባቱ በፊት ባለው ዓለም ይህ እንዴት የበለጠ እውነት ይሆናል!

እንዲህ ያለው ማሳያ ለሚመለከተው ዓለማት ሁሉ እግዚአብሔር ፍጡራኑን እንዴት እንደሚይዝ ያሳይ ነበር። እግዚአብሔር ፍጡራኑን ለመበዝበዝ፣ ለማስገዛት፣ ለመጉዳት ወይም ለመቆጣጠር አልፈጠራቸውም። ከዚህ ይልቅ፣ ሁልጊዜ ለፍጥረቱ ደኅንነትና ጥቅም ራሱን ይሰጣል። እግዚአብሔር ለሰው የሰጠውን ከፍተኛ ጥሪ ማሰብ ትችላላችሁ?

ሰው ፕላኔቱን በመንከባከብና ልጆቹን በማሳደግ፣ እግዚአብሔር ዓለማቱን እንዴት እንደሚገዛ ያለውን እውነት ሊያሳይ ነበር!

ሰይጣን የእግዚአብሔርን ፍጥረት አጠለፈ

ሰይጣን የሰው ልጅ አስፈላጊነትን ተገነዘበ። እንዲሁም ሰው የተፈጠረበትን ማሰረጃ ዓለማት ቢረዳ፣ ይህ ውሸቶቹን እንደሚያጋልጥና ዓመፁን እንደሚያጠፋ ተረዳ። ስለዚህ የእግዚአብሔርን ዕቅድ ለማሰናከል፣ ሰይጣን በሰማይ ያሉ መላእክትን ለማሳሳት የተጠቀመበትን ያንኑ ዘዴ እንደገና ተጠቀመ። በዚህ ጊዜ ግን ማታለያውን ወደ ፕላኔታችን አመጣ፤ በተለይም ወደ አዳምና ሔዋን አቀናው።

ስይጣን ያለው ዓላማ የእግዚአብሔርን ፍጥረት መጠለፍ እና የሰውን እእምሮ በጣም በማበላሸት ሰው ስለ እግዚአብሔር እውነትን እንዳይገልጥ ማድረግ ነበር። ከዚህ ይልቅ ሰው ከፈጣሪው ፍጹም ተቃራኒ የሆነ ባህሪ እንዲያሳይ ፈለገ። ይህን ለማሳካት ወደ አዳምና ሔዋን ቀረበ፤ ስለ እግዚአብሔርም የተሳሳተ ምስል አቀረበ። የእግዚአብሔርን ታማኝነት ጥያቄ ውስጥ አሰገባ። በዚህ ዛፍ ፍሬ ከበላችሁ በእርግጥ ትሞታላችሁ ብሎ እግዚአብሔር በእውነት ተናግሯልን? አይደለም፤ አትሞቱም። እኔን ተመልከቱ፤ ከዛፉ በልቻለሁና መናገር እችላለሁ። እግዚአብሔር ይህን ያውቃል፤ ከዛፉ ብትበሉ እናንተም እንደ አማልክት ትሆናላችሁ፤ እርሱም ይህን ከእናንተ ሊከለክል ይፈልጋል” ሲል አባቡ ተናገረ (ዘፍጥረት 3 ይመልከቱ)።

በሚያሳዝን ሁኔታ፣ ከዚህ ግንኙነት በኋላ አዳምና ሔዋን—በእግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠሩና ስለ እርሱ እውነትን ለመወከል የተፈጠሩት ውብ ፍጥረቶች—በሰማያዊ አባታቸው ላይ አመፁ፣ ከዚያም በዓለማት ፊት እግዚአብሔርን የበለጠ ለማሳሳት የስይጣን መሣሪያዎች ሆኑ።

የአዳም ባህሪ ወዲያውኑ ተለወጠ። ከፍቅርና ራሱን ከመስጠት ወደ ፍርሃትና ራስ ወዳድነት ተለወጠ። ሔዋንን ለመጠበቅ ራሱን ከመስዋዕት ማድረግ ይልቅ፣ ጥፋቱን በእርሷ ላይ ጣለና ራሱን ለማጽደቅ ሞከረ።

ይህን የተመለከተው ዓለማት በከፍተኛ ግራ መጋባት ውስጥ ገባ። አዳም ፈጣሪውን በትክክል እየወከለ ነውን? ሉሲፈር እውነት ተናግሮ ነበርን? እግዚአብሔርስ እንደ አዳም ራስ ወዳድ ነውን? ራሱን ለመጠበቅ ፍጥረቱን የሚሠዋ ነውን? ወይስ ፍጥረቱን ለማዳን ራሱን የሚሠዋ? ስለዚህ ኢየሱስ ሁለተኛው አዳም ሆነ። ይህም የመጀመሪያው አዳም ያለበትን ቅጣት ለመክፈል ሳይሆን፣ የመጀመሪያው አዳም ሊፈጽመው ያልቻለውን ሥራ ለመጨረስ ነበር—ማለትም ስለ እግዚአብሔር እውነትን ለመግለጥ፣ ጥያቄዎቹን ለመመለስ፣ ኃጢአት ያልወደቀውን ዓለማት የሚጠብቅ ማስረጃ ለመስጠት፣ እና እኛን ከሚያስሩን ውሸቶች ነጻ ለማድረግ።

ስንበት ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ነፃነት ማስረጃ ናት

እግዚአብሔር ዓለማችንን ፈጥሮ ስለ ራሱ እውነት ለመግለጥ ከሠራ በኋላ፣ ለግለሰብ ነፃነት የሰጠውን ዋስትና ከሚያሳዩ ታላላቅ ማስረጃዎች አንዱን ሰጠ፤ እርሱም ሳምንታዊው ስንበት ነው።

ሉሲፈር ዓመፁን በጀመረበት ዘመን እንደገና ራሳችሁን በሰማይ ያለ መልእክ እንደሆናችሁ አሰቡ። ሉሲፈር፣ “ከመሰመር ከወጣችሁ እግዚአብሔር ኃይሉን ተጠቅሞ ይቀጣችኋል እና ያጠፋችኋል” ሲል ሰምታችኋል። ሉሲፈር ነፃነታችሁ ሐሰተኛ ነው ብሎ ያስረዳል፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር እርሱ የሚያዘውን እስካደረጋችሁ ድረስ ብቻ በረከቶችን እንደሚሰጥ ይናገራል። ነገር ግን ከመሰመር ከወጣችሁ እርሱ እንደሚይዛችሁ ይናገራል። ከዚያም እግዚአብሔር አዲስ ዓለም ሲፈጥር አይታችኋል፤ ይህም እጅግ አስደናቂ የኃይል ማሳያ ነበር። በዚህ ጊዜ አዳዲስ ጥርጣሬዎች በእእምሮአችሁ ውስጥ መንቀሳቀስ ይጀምራሉ። “ሉሲፈር ትክክል ቢሆንሰ?” “እግዚአብሔር ይህን ታላቅ ኃይል ለማስፈራራት፣ ለመጫን ወይም ለማስገደድ እያሳየ ነውን?” “ሁላችንንም እንድንታዘዝ ለማድረግ ጡንቻውን ብቻ እያሳየ ነውን?”

ነገር ግን ስለ ሉሲፈር ረቂቅ የሆኑ የሐሰት ውክልናዎች እያሰባችሁ ሳለ፣ እግዚአብሔር ጣልቃ ይገባል፡- “የዓለማት ፍጥረቶች ሆይ፣ የሉሲፈርን ክሶች ሰምታችኋል፤ የእኔን፣ የልጄን እና የመንፈስ ቅዱስን ምስክርነት ሰምታችኋል፤ አሁንም የቀረበውን ማስረጃ አይታችኋል። አሁን 24 ሰዓት ለይታችሁ ውስዱና ይህን ጉዳይ ለራሳችሁ አሰቡበት። ጉዳዩን አቅርቤያለሁ።” ስለዚህ እግዚአብሔር ስንበትን ፈጠረ፤ ይህም የስይጣንን ክሶች የበለጠ ለማስተባበልና ከእግዚአብሔር ጋር እውነተኛ የሐሳብና የምርጫ ነፃነት እንዳለን ለማሳየት ነበር።

ስንበት እግዚአብሔር ኃይሉን ተጠቅሞ ፈቃዱን በግድ እንደማያስፈጽም ያሳያል። በዙፋኑና በመንግሥቱ ላይ ጥቃት በተፈጸመበት ሁኔታ ውስጥ ሰዎች እንዲመርጡ ነፃነት መስጠቱ ስለ እርሱ ምን ያሳያል? እርሱ ታማኝ አይደለም እና ጨካኝ ነው በሚል ክስ መካከል፣ ሰዎች በራሳቸው አሰበው በነፃ ፈቃዳቸው እንዲመርጡ ቀን መፍጠሩ፣ በኃይሉ ተጠቅሞ በዓለማት ያለውን ፍጡር ሁሉ በግድ እንዲሰግድለት ከማድረግ ይልቅ፣ ስለ እግዚአብሔር ምን ያሳያል? ስንበት ሉሲፈር ውሸት እንደተናገረ አሳማኝ ማስረጃ ትሰጣለች። ከእግዚአብሔር ጋር በእውነት ነፃ ነን!

እንዴት ያለ ድንቅ አምላክ! እንዴት ያለ ታላቅ ፈጣሪ! የመምረጥ ነፃነታችሁን የሚያከብር አምላክ እንዴት ሊታመን አይችልም?

ሰለ እግዚአብሔር እውነት

ሰለ እግዚአብሔር እውነትን በመረዳት ባህሪውን፣ መርሆዎቹን እና ነገሮችን የሚፈጽምበትን መንገድ እናከብራለን፤ ሰለዚህም በእርሱ እንታመናለን። እምነታችን የተመሠረተው እርሱ ታማኝ መሆኑን ለማሳየት ባቀረበው የማስረጃ ግልጽ መገለጥ ላይ ነው። ይህ እንደገና የተመሠረተ እምነት ፍርሃትን ከልባችን ያስወግዳል፤ ከዚያም ከራስ ወዲድነት፣ ከፍርሃትና ከጥፋተኝነት ሰሜት ይልቅ ከፍቅር የሚመነጩ ተነሳሽነቶች መሠረት መንቀሳቀስ እንጀምራለን።

ምክንያታችን (Reason) ይከብራል፣ ሕሊናችን ይነጻል፣ ፈቃዳችን ይጠነክራል፤ እኛም በፍጹም ነፃነት የእግዚአብሔርን የፍቅርና የነፃነት መንገዶች ለመከተል እንመርጣለን። ከዚያም ከእርሱ የበለጠ የምንመስል መሆናችን ተፈጥሯዊ ነው። ራሳችንን የመግዛት ችሎታችን፣ ክብራችን እና ከእግዚአብሔር የተሰጠን የባህሪ ክብር እንደገና ይመለሳሉ። በፍቅር፣ በነፃነት፣ በእውነትና በግልጽነት መርሆዎች መሠረት እንኖራለን፤ ሁልጊዜ እየገለገለን፣ እየበሰልን፣ ድል በድል እያገኘን፣ ከእግዚአብሔር ጠላቶች ወደ ወዳጆቹ እየተለወጥን እንሄዳለን፤ እንዲሁም አንድ ቀን ፊት ለፊት የምንገናኘውን ቀን በጉጉት እንጠባበቃለን።

* * * *

በመግቢያው (Prologue) ላይ ሰለጠቀስኳት ታካሚዬ አሁን የት እንዳለች አላውቅም። እንዴት እንደምትኖርም አላውቅም። እንዲሁም በሕይወት እንዳለች ወይም ራሷን ለማጥፋት ባሰበችው ሙከራ ተሳክቶላት እንደሆነ አላውቅም። ነገር ግን በሕይወት ካለች፣ አሁንም የምትገኝ ከሆነ፣ አሁንም መልሶችን ለማግኘት እየታገለች ከሆነ—እነዚያን ከብዙ ዓመታት በፊት ልሰጣት ያልቻልኩትን መልሶች—ይህ መጽሐፍ

I am praying for Her. ወደ እርሷ እንዲደርስ እመኛለሁ።

በዚህ መጽሐፍም ሕመሟን የሚፈውሱ መልሶችን እና ለአእምሮዋ ሰላም የሚያመጡ እውነቶችን እንድታገኝ

ተሰፋ አደርጋለሁ።

1. የእምነት ኃይል

¹ Herbert Benson, *Timeless Healing* (New York: Scribner, 1996), p. 30.

² *Ibid.*, p. 32.

³ *Ibid.*, p. 33.

⁴ *Ibid.*, p. 59.

⁵ *Ibid.*, p. 54.

⁶ Gandhi (1869–1948), *Young India* (14 Oct. 1926): Quoted in *The Columbia Dictionary of Quotations*, Columbia University Press. Copyright © 1993, 1995, 1997, 1998 by Columbia University Press.

⁷ Friedrich Nietzsche (1844–1900), *The Gay Science*, aph. 2 (rev. ed. 1887). *The Columbia Dictionary of Quotations*, Columbia University Press. Copyright © 1993, 1995, 1997, 1998 by Columbia University Press.

⁸ Jasper, Karl, *Way to Wisdom*. New Haven: Yale University Press, 1951. Quoted from Richard Creel, *Religion and Doubt: Toward a Faith of Your Own* (New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1977), p. 31.

⁹ *Ibid.*

¹⁰ Kelz, Max B., et al. “Expression of the transcription factor Δ FosB in the brain controls sensitivity to cocaine.” *Nature* 401, 272 - 276 (16 Sep. 1999) DOI: 10.1038/45790.

¹¹ Centerwall, B. S. “Television and Violence.” *Journal of the American Medical Association* 267 (1992): 3059-3063.

¹² Christaki, D., et al. “Early Television Exposure and Subsequent Attentional Problems in Children.” *Pediatrics* 113:4 (2004): 708-713.

¹³ Egan, M., et al. “The Human Genome, Mutations.” *American Journal of Psychiatry* 159:1 (2002): 12.

ሚዛኑ ተዛብቷል

¹⁴ Moroni 10:4,5.

¹⁵ *Bible Biographies, Actors in the Drama Called Planet Earth*. Adult Bible Study Guide (Boise, Idaho: Pacific Press Pub. Assn. [April-June 2001]): 128.

¹⁶ White, E.G., *The Desire of Ages* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1964), p. 671.

¹⁷ George MacDonald, *Discovering the Character of God* (Minneapolis: Bethany House, 1989), p. 39.

¹⁸ George MacDonald, *Discovering the Character of God*, p. 29.

¹⁹ Graham Maxwell, *Servants or Friends* (Redlands: Pineknoll, 1992), pp. 186, 187.

²⁰ *The Mystery of Salvation: The Story of God's Gift*. A Report by the Doctrine Commission of the Church of England (London: Church House Publishing, 1995), p. 197.

"ለብዙ ዓመታት ሕክምናን ሰሠራ በአእምሮ ያሉትን በርካታ ገጽታዎች እንደዚህ በብቃትና በጥልቀት የሚያብራራ መጽሐፍ እንብቤ አላውቅም፤ ይህ እንዲህ ቀላል ሊሆን ይችላል? የሚለውን እስካነብ ድረስ። ዶ/ር ጄኒንግስ የአእምሮ ሕመም መንስኤዎችን በልዩ ችሎታ ያብራራል፤ በተጨማሪም ተግባራዊና ሊተገበሩ የሚችሉ መፍትሔዎችን ያቀርባሉ። ይህ መጽሐፍ ስለ ፈውስ ያለኝን አቀራረብ በእጅጉ ቀይሮታል። ይህ መጽሐፍ ሕይወትዎንም ይለውጣል።"

— ዶ/ር ጄምስ ኤል. ማርከም (James L. Marcum, MD, FACC)
የቻታኑጋ የልብ ተቋም (Chattanooga Heart Institute) ሐኪም
የHeartwise Ministries ዋና ተናጋሪና ዳይሬክተር

"ወንጌል ከኃጢአት መዳን ብቻ አይደለም፤ የተሃድሶ ሂደትም ነው። ቲም ጄኒንግስ በዚህ መጽሐፍ ይህንን የተሃድሶ ሂደት በጥልቀትና በብቃት አብራርቷል። ልቡን ለእየሱስ ክርስቶስ የሰጠ ማንኛውም ሰው በእግዚአብሔር ፍቅር ውስጥ ዕረፍትን እንዲያገኝ ይህን መጽሐፍ ሊያነብ ይገባዋል።"

— ዶ/ር ጆክ ጄ. ብላንኮ (Jack J. Blanco)

"ዶ/ር ጄኒንግስ እንደ አንድ ሥነ መለኮት ሊቅ በጥልቀት፣ እንደ ሐኪም በትክክለኛ የምርመራ ብቃት፣ እንደ ፕሮፌሰር በግልጽ አገላለጽ፣ እንደ ፓስተር በልባዊ አሳቢነት፣ እንዲሁም እንደ ወንጌላዊ በሚነድ ቅንዓት ይጽፋሉ።"

— ዴዌ ፍሌሚንግ (Dewey Fleming)
ዋና ፓስተር፣ ኢቫንጀሊካል ሜቶዲስት ቤተ ክርስቲያን፣ ዳልተን፣ ጆርጂያ

ከንቱነት የሚሰማ ሰሜት። ዝቅተኛ ራስን መገምገም። ያልተገባ የጥፋተኝነት ሰሜት። ይቅር ማለት አለመቻል። ምሬትና ቂም። በሌሎች ላይ ከመጠን ያለፈ ጥገኝነት። ጤናማ ያልሆኑ የግንኙነት ዘይቤዎች። እነዚህ ትግሎች በሚሊዮኖች ሰዎች፣ ክርስቲያኖችንም ጨምሮ፣ አእምሮ ውስጥ በኃይል የሚካሄዱ ጦርነቶች ናቸው። እነዚህ የግል ችግሮች ብቻ እንደሆኑ ሊታሰቡ ቢችሉም፣ በእውነቱ የበለጠ ትልቅ ጦርነት አካል ናቸው—በክርስቶስና በሰይጣን መካከል የሚካሄደው፣ ልባችንንና አእምሮአችንን ለመቆጣጠር የሚደረገው ጦርነት።

የሚያስደስተው ግን፣ ይህ ጦርነት አልተሸነፈም። ይህ እንዲህ ቀላል ሊሆን ይችላል? (Could It Be This Simple?) በተሰኘው መጽሐፍ፣ ለአእምሮ ፈውስ የመጽሐፍ ቅዱስ አርእያ (A Biblical Model for Healing the Mind) ውስጥ፣ እግዚአብሔር ለሰው አእምሮ በመጀመሪያ ያዘጋጀውን ፍጹም ዓላማ እና ልጆችን ወደ ራሱ መልክ ለመመለስ ያዘጋጀውን ድንቅ የተሃድሶ እቅድ ትማራላችሁ። የአእምሮ ሐኪም ዶ/ር ቲሞቴ ኦር. ጄኒንግስ እግዚአብሔር አእምሮን ለመፈወስ ያለውን እቅድ የሚያስናክሉ ብዙ የሰይጣን ረቂቅ ስልቶችንም ያጋልጣሉ። በዚህ መጽሐፍ የቀረቡትን መሣሪያዎች በመጠቀም፣ ከእግዚአብሔር ጋር በተሻለ ሁኔታ በመተባበር ስሜታዊና አእምሯዊ ጤንነትን ማግኘት፣ እንዲሁም እውነተኛ መንፈሳዊ ድልን መቀዳጀት ትችላላችሁ።

ዶ/ር ቲሞቴ ኦር. ጄኒንግስ (Timothy R. Jennings, M.D.) በዓለም አቀፍ ደረጃ ተናጋሪ ሲሆኑ፣ በአሜሪካ ቱኒሲ ግዛት በግል ሕክምና የሚሠሩ የአእምሮ ሕክምና (ሳይክትሪ) ሐኪም ናቸው። የአሜሪካ የሳይክትሪ ማሳበር (APA) ፊሎው (Fellow) ናቸው፤ የቱኒሲ የሳይክትሪ ማሳበር ፕሬዚዳንት-ተመራጭ (President-Elect) ሆነውም አገልግለዋል፤ በሳይኮፋርማኮሎጂ (የአእምሮ መድኃኒት ሕክምና) የላቀ ሙያዊ እውቅና (Master Psychopharmacologist) ያላቸው ባለሙያዎች ናቸው። በሙያቸው ውስጥ በሺዎች የሚቆጠሩ ታካሚዎችን እክምናል፤ በተጨማሪም በክርስትናና በሳይክትሪ መካከል ስላለው ግንኙነት ሰፊ ምርምር አካሂደዋል። በልዩ የሕክምና ሥልጠናቸው (Residency) ወቅት፣ በባህላዊ የሳይክትሪ ንድፈ ሐሳቦች ላይ ለሚያጠኑት እያንዳንዱ አንድ ሰዓት፣ ስለ አእምሮ ጤንነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ግንዛቤዎችን ለማግኘት የእግዚአብሔርን ቃል ሁለት ሰዓት ያህል በጥልቀት ያጠኑ ነበር።